

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT

*Eighty fourth day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 16th March, 1968.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

LANDS OF C. K. RAILWAY KAKINADA

1586—

* 2197 Q.—Shri E. Vadapalli (Tallarevu):—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) whether any representations have been submitted requesting that the lands of C. K. Railway at Kakinada Kotipalli which at present are being put to auction may be entrusted to societies in the respective villages ;

(b) if so, the No. of societies given lands accordingly and the extent of the land ; and

(c) in view of the fact that some homeless poor are residing in the Railway lands since a long time paying the taxes ; whether pattas will be issued to them or whether the said lands would sold to them for a price ?

The Minister for Communications (Sri J. V. Narasing Rao):—

(a) No representations have been received. As matters stand, the cultivation and grazing rights in the Kakinada-Kotipalli Railway lands are not being put to auction but they are being leased out to the societies, private persons, and Gram Panchayat etc.,

(b) 4 Field Labour Co-operative Societies were granted Kakinada Kotipalli Railway lands on lease for faslies 1377 to 1379 over a total extent of Ac. 122-31 cents.

(c) As the Kakinada-Kotipalli Railway lands are the property of the Central Government they cannot be assigned to the occupants free of market value. They can be sold to them only on payment of market value under the provisions of B. S. O. 91 (4).

శ్రీ ఇ. వాడపల్లి :—కోటిపల్లి రైల్వేలైను 1942 లో తీసివేసారు. విగతా సామానులన్నీ తీసుకుపోయినా బ్రిడ్జిలు ఉన్నాయి, వేరే మూడు రైల్వేలైన్లు తీసివేసి తిరిగి ఇచ్చారు. దానిని మాత్రం తిరిగి పునరుద్ధరించలేదు. దానిని పునరుద్ధరిస్తే కోనసీమ నుంచి కొబ్బరి నగైరాలు ఎగుమతిచేయవచ్చును, ఈ భూమి waste గా ఉండి కనుక భాగ్యవంతులు పుచ్చుకుని sub-lease చేసుకుంటున్నారు, F. L. సొసైటీలకు కాని పేద రైతులకు కాని ఇస్తే బాగుంటుంది, ఎక్కువ పంట సాంబరండానికి విలుగా ఉంటుంది. అక్కడ మెరకభూమిలో పేదవాళ్లు ఇళ్లు కట్టుకున్నారు, వారిపై ఎక్కువగా వేస్తున్నారు, దానిని తగ్గించే ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను, ఖరీదు కట్టి పేదలకు ఇస్తే బాగుంటుంది. ఇళ్లు లేని వారికి ఇస్తే బాగుంటుంది, మర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి చెప్పాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—122 ఎకరాలు పైచిలుకు F. L. సొసైటీలకు ఇచ్చారు, ఎవరైనా కొనెవారుంటే మార్కెటు రేటు ప్రకారం అమ్మవచ్చునని ఈ చుట్టూ రైల్వే వారు వ్రాశారు. రైల్వేలైన్లను restore చేయడం సాధ్యంకాదు, రెండవ world war తరువాత దానిని abandon చేశారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—పాకలు వేసుకుని నివసించే వారికి lease మీద నైనా ఇవ్వాలని సిఫార్సు చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—Lease మీద ఇస్తూనే ఉన్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—కాకినాడ కోటి పల్లి రైల్వేలైను ప్రా.తంత్రో ఖాళీస్థలంలో వందల కొలది రజకులు నివస్తున్నారు, ఇతరులకు అక్కడ ఇళ్లు కట్టుకోడానికి అవకాశం ఇస్తే చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు, మంత్రులు దయచేసి చూచి వారికి ఏమైనా ఏర్పాటు చేయడానికి పూను కుంటారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆ ప్రాంతం వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా చూస్తాను. ఇప్పుడు ఉండే పరిస్థితి మనవి చేసాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :—కేంద్ర ప్రభుత్వ భూములని చెప్పారు, B. S. O. ప్రకారం పంచతారని అంటున్నారు, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి B. S. O. కు సంబంధం ఏమిటి? Occupation లో ఉన్నవారికి ఇస్తే సరిపోతుంది కదా!

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇచ్చి మార్కెటు రేటు ప్రకారం dispose of చేయాలి అన్నారు Lease amount లో కూడా వారికి కొంత అందజేయవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—అనుభవంలో ఉన్నవారికి ఇచ్చే సదుపాయం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—తప్పకుండా—ఎవరు occupation లో ఉన్నారో వారికి ఇచ్చే సదుపాయం చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :—రైల్వే భూములలో చాలా కాలం నుంచి ఉన్నారవారు, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు వారికి ఇవ్వడం జరగడం లేదు, వాళ్లని వెళ్లగొడుతున్నారు. ఇటువంటి cases సాను భూతితో చూస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—తప్పకుండా—ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురండి, అటువంటివి జరగడం లేదు, పెనాల్టీ మాత్రం వసూలు చేస్తారు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంత నూతలపాడు) :—హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు ఉచితంగా ఇచ్చేదాని క్రింద ఈ నిలాలను మార్కెటు రేటుకు ప్రభుత్వే కొని హరిజనులకు ఉచితంగా ఇప్పిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం సొత్తు.

BRIDGE ON VISAKHAPATNAM-ARAKU ROAD

1587—

* 2157 Q.—Sri S. R. A. S. Appala Naidu (Paravada) :—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) when the bridge at fourteenth mile on Visakhapatnam-Araku road has collapsed ;

(b) the steps taken by the Government to construct the said bridge ;

(c) the number of times the diversion road has been laid and the amount of expenditure incurred therefor ;

(d) whether the work of the said bridge has been entrusted to the Bharat Sevak Samaj ;

(e) the amount of advance paid to them and the value of the work turned out by the said Samaj ; and

(f) why the said work is being done by the Department itself?

Sri J. V. Narsing Rao :—(a) The bridge in M. 13/6 on Visakhapatnam-Arantagiri-Araku road was damaged during floods in October 1962.

(b) An estimate for reconstructing a new bridge was administratively sanctioned for Rs. 60,000/-and the work was entrusted to M/s. Bharat Sevak Samaj for execution and the site was handed over to them on 24-7-1965

(c) The diversion was laid only once. The amount of expenditure incurred on the diversion is Rs. 9,024/-

(d) Yes, Sir.

(e) An advance of Rs. 8,008/-was paid to M/s. Bharat Sevak Samaj towards this bridge work. The value of the work done by M/s. Bharat Sevak Samaj is practically nil.

(f) The work is not being done by the Department. As no body came forward to undertake the work on tender call, the Department purchased the materials required for the work and the execution,

of the work has been entrusted to a contractor under K2 agreement in order to expedite the work.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య (సింగ్లమాల) :—అధ్యక్షా, పంతెన కూలడానికి కారణం యేమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—చిట్టు వల్ల అయినట్లుగా ఉంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—మౌత్రిగారు శలవిస్తూ భారత సేవక సమాజం వారికి 9 వేల రూపాయలు అడ్వాన్సు ఇచ్చామన్నారు. ప్రతిపాదన లేబరు కోటవరేటివు సొసైటీనుకు కూడా ఇచ్చే అవకాశం ఉన్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—భారత సేవక సమాజ్ వారికి ప్రధానంగా జి. ఓ. ఉంది. 25% వరకు అడ్వాన్సు ఇవ్వవచ్చునని 50% వరకు అయిన తరువాత బిల్లులోంచి కేటాయించుకోవచ్చునని జి. ఓ. ఉంది. లేబరు కోటవరేటివు సొసైటీలకు కొన్ని ఫెసిలిటీస్ కు ఇచ్చాము. కాని అడ్వాన్సు ఫెసిలిటీ ఉందో లేదో చూచి మనవిచేస్తాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—మొదట బ్రిడ్జి కట్టినటువంటివారు యెవరు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఆ యిన్ఫర్మేషను లేదు. 1932 కి పూర్వం.

శ్రీ జి. బి. అప్పారావు (జామి) :—అధ్యక్షా, బ్రిడ్జి కట్టి యంతకాల మైనదనేది ఒక భోగట్టాకావాలి. రెండవది యిప్పుడైనా సరే యీ ప్రణాళికలో పూర్తవుతుందా యీ పని.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—మే, 1968 వరకు తప్పకుండా పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—రెండు సంవత్సరాలు అయిపోయింది. పంతెన కూలి. ఇటువంటి వాషపుటు అయిన బ్రిడ్జికి టాప్ ప్రయారిటీ ఇచ్చి పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—దై వర్షను రోడ్డు, బ్రిడ్జిను పేస్తున్నారు. మొత్తం కూలిపోతున్నాయి. చాలా చోట్ల జరుగుతున్నాయన్నారు. ఇది పర్మనెంటుగా అవర్బు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ జి. బి. అప్పారావు :—భారత సేవక సమాజ్ వారికి అడ్వాన్సుగా ఇచ్చామన్నారు. అడ్వాన్సుగా ఇవ్వడం కాంగ్రెసు సంఘాలకు కూడా ఇస్తారా? భారత సేవక సమాజ్ వారి గురించి జి. ఓ. ఉందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇంతవరకు మనవిచేశాను. జి. ఓ. ప్రకారం భారత సేవక సమాజం వారికి 25% అడ్వాన్సు చేయవచ్చునని ఉంది. దాని ప్రకారం అడ్వాన్సు చేయబడినది. అది కూడా రికవరు చేసినారు.

శ్రీ ఎన్. ఆర్. పి. ఎస్. అప్పలనాయుడు :—బ్రిడ్జి పైన డెవర్లను రోడ్డు వేసినప్పుడు ఒక సారి కూలిపోవడం వరిగింది. రెండోసారి యెంత ఖర్చు పెట్టారో శలవిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఒకసారి, కాస్త మట్టిది 5,524 ఖర్చుపెట్టి. వైపు 3,500 తో వేసి మొత్తం 9,924 అయినది.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (హౌస్ లీడర్) :—భారత సేవక సమాజ్ కు సంబంధించిన జి. ఓ. యీ రోజున అనులులో ఉందా? భారత సేవక్ సమాజంకు అనేక పనులకు యిచ్చిన అడ్వాన్సులో పనులు అయిపోయినవి అడ్జస్టు కాకుండా ఉన్నందువల్ల డ్రైడప్ చేసి ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని యికముందు భారత సేవక సమాజ్ వారికి యివ్వకూడదని పార్లమెంటులో వర్తింతు అక్కొంటున్న కమిటీ రిపోర్టు వెల్లడించింది. ప్రభుత్వం యేమి ఆలోచించింది?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారి జి. ఓ. ఎం. ఎస్ 2793 డ్రైడప్ 31-12-66 యిస్యూచేశారు. దాని ప్రకారం యిక్కడ కూడా అమలు చేయబడుతున్నది. ఇప్పుడు అడ్వాన్సు యివ్వడం లేదు.

EXPENDITURE ON MINOR IRRIGATION IN VISAKHAPATNAM DISTRICT
1588—

* 2144 Q.—Sri S. R. A. S. Appala Naidu :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the amount of expenditure incurred towards Minor Irrigation in Visakhapatnam District for the last five years ; and

(b) the additional extent of land that came into cultivation thereby ?

The Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) :—(a) The amount of expenditure incurred towards Minor Irrigation in Vizag District for the last five years is as follows :

		Rs.
1962-63	—	11,00,073
1963-64	—	30,81,548
1964-65	—	26,70,883
1965-66	—	27,38,535
1966-67	—	38,91,870
Total :		128,69,910

(b) An additional ayacut of 702 acres was brought under cultivation besides stabilising supplies to the existing ayacut of 1,62,562 acres under tanks etc.,

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—కోటి రూపాయలు ఖర్చుపెడితే 700 ఎకరాలు మాత్రమే సేద్యంలోకి వచ్చింది అంటున్నారు. ఎకరానికి 300 అనే సూత్రం పాటించారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—పైబిలై జేషను అన్నాం కదా. 1,62,362 ఎకరాల పైబిలై జేషను క్రిందకు వచ్చింది. 707 ఎకరాలు క్రొత్తగా ఆయకట్టు వచ్చింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇప్పుడు కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. దీనిలో స్పిల్ ఓవరు వర్క్స్ యెన్ని?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—వివరాలు నా దగ్గర లేవు. 1966-67 వరకు ఖర్చు పెట్టింది అది. ఈ సంవత్సరం స్పిల్ ఓవరు వర్క్స్ అంటే డబ్బు ఖర్చు పెట్టిన వాటిలో ఉన్నాయో లేదో తెలియదు గాని స్పిల్ ఓవరు చెబుతున్నాను.

75,000 కు పైన న్యూవర్క్స్ 23 ఉన్నాయి.

రెస్టోరేషను స్కీమ్స్ 2 ఉన్నాయి.

డ్రైయి నేజీ స్కీమ్స్ 1 ఉన్నది.

బిలో 75,000 న్యూ వర్క్స్ 17 ఉన్నాయి.

రెస్టోరేషను వర్క్స్ 74 ఉన్నాయి.

డ్రైయి నేజీ స్కీమ్స్ 1 ఉన్నది.

శ్రీ హొబ్బిలిసెట్టి రామారావు (విజయనగరం) :— కోటి రూపాయలకు మొత్తం యెన్ని ఎకరాలు ఆయకట్టు రావాలని ప్రభుత్వం అంచనా ఉంది ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— 1966-67 వరకు యిప్పుడు చెప్పానుకదా 1,62,362 పైబిలై జు అయినది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అమౌంటు స్పెండు చేసిన తరువాత యాంకరేజి యెక్స్‌టెండ్ అయినదా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— రెండు రకాలు, 66-67 వరకు లెక్క చెప్పాను, 1,62,362 ఎకరాలు మాగాణి పైబిలై జు చేయడం, క్రొత్త ఆయకట్టు 702 తీసుకు రావడం జరిగింది. దీనికి ఖర్చు 1,28.69,910 రూపాయల అయినది.

BAHUDA PROJECT IN CUDDAPAH DISTRICT

1589—

* 2694 (F) Q.—Sarvasri K. Ramanatham (Mudinepalli) and T. Purushothama Rao (Wardhanpet) :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether Bahuda Project in Cuddapah District has been sanctioned and for what cost ;

(b) whether it has been accepted by the Central Government and included in Fourth Plan ;

(c) whether it is a fact that the hon. Chief Minister has laid foundation stone for the same during 1966-67 ; and

(d) the amount of expenditure incurred on the said project during 1966-67 and the amount allotted for the year 1967-68 ?

Sri S. Sidda Reddy :--(a) The hon. Member is presumably referring to the Bahuda Reservoir Project in Chittoor District. Pending sanction of the main estimate for the Project, the Govt. approved only estimates for construction of spillway regulator and earth dam of the Project.

(b) The scheme was cleared by the Planning Commission in December, 1960 and the scheme has been included in the draft Fourth Plan of the State.

(c) Yes Sir, in February, 1966.

(d) An amount of Rs. 2.18 lakhs was incurred during 1966-67 and an amount of Rs. 10 lakhs is provided in the Budget Estimate for 1967-68.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—ఇది ప్లానింగు కమిషను వారికి యెప్పుడు పంపించారు? ఏప్రిల్ నెలకు వైన పంపించారు? ఇదివరకు కడప జిల్లాలో తొగరుపేట బ్రిడ్జి కొంత ఎక్స్ పెండిచరు యిన్స్ కరు అయినప్పుడు కూడా పంపించలేదు. ఎందుచేత?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఇది సెకెండు ప్లానునుంచి ఉన్నది దీని ఆలోచన. 1960 డిసెంబరులో ప్లానింగు కమిషను వారు అంగీకరించారు డిసెంబరులో 1959 లో తయారుచేసి పంపిస్తే 1960 లో క్లియరెన్సు యిచ్చారు. ప్లాన్ చేయడం. ఆ సంవత్సరం డ్రాటు కండిషన్సు ఉన్నాయి కాబట్టి ప్లాన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అప్పటికి ఎంత డబ్బు యీ ప్రాజెక్టుల కోసము రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది. యే ఏప్రిల్ నెలకు వైన ప్లానింగు కమిషనుకు పంపించారు.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—సెకెండు ప్లాను నుంచి ఆలోచనలో ఉందని మనవి చేశాను. అంతకుముందు 1959-60 లోనే ప్లానింగు కమిషను నుంచి అంగీకారం వచ్చింది. డిసెంబరు 1960 లోనే క్లియరెన్సు వచ్చింది. దాని తరువాత ప్లాన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ప్లానింగు కమిషనుకు పంపించేటప్పటికి కేటాయించబడి ఖర్చుపెట్టిన పరిస్థితిలో ప్లానింగు కమిషనుకు పంపించాలనే సిద్ధాంతం మొన్న చెప్పారు. దాని ప్రకారం మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యెంత డబ్బు కేటాయించింది, ఇంతకు ముందు యెంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—అదంతా గత సంవత్సరం ఆర్థిక యిబ్బంది వచ్చిన తరువాత సరిస్థితి. ఇది 1960 సంగతి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—పంపించేటప్పుడు నిర్ణయించేసి ఉంటారు. That is the answer he gave me last time.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఇదివరకు రోజులలో డబ్బు యిబ్బంది లేదు. ఆ రోజులలో యెన్ని పంపిస్తే అన్ని క్లియరెన్సు వచ్చి ఉండేవి. ఆర్థిక

యిబ్బందులు వచ్చిన తరువాత యే స్కీమును డబ్బు యెంత ఉంది అని అడుగుతున్నారు.

Sri B. Ratnasabhapathy :—Two different standards have been adopted in different Projects.

Mr. Speaker :—At this rate, if the hon. Member goes on questioning, how can I cover the questions?

Sri B. Ratnasabhapathy :—I am prepared to sit down. I am not going to put any questions hereafter.

Mr. Speaker :—He is prepared to sit down and at the same time he is standing and putting questions. He can put questions.

Sri B. Ratnasabhapathy :—I will certainly respect your ruling, Sir.

Mr. Speaker :—He has been saying that the work is under execution.

Sri B. Ratnasabhapathy :—When was it sent to the Planning Commission for . . .

Mr. Speaker :—It is immaterial.

Sri B. Ratnasabhapathy :—Could not the same attitude be shown by the Government to the other projects is my question.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఈ రోజు సంగతి చెప్పాను కదా అది 5-9-60 సంగతి ఆ రోజులలో conditions వారు ఏమీ అడగలేదు ఎన్ని స్కీములు కావాలంటే అన్ని పంపించాము కొన్ని దశలలో మనము పంపనందువల్ల లోపము జరిగిందేమో కాని గత సంవత్సరము, ఈ సంవత్సరము ఏ స్కీముపంపినా మన plan ఎంత, డబ్బు ఎంత వున్న, ప్రాజెక్టులకు ఎంత అవసరము వుంటుంది, అని అడుగుతున్నారని చెప్పాను. 1959-60 లో ఎన్ని స్కీములు పంపినా తీసుకొన్నారు.

MASONRY WORKS ON DRAINS IN TENALI

1510—

* 2695 (W) Sri Y Venkata Rao :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) what are the masonry works on the following drains in the Tenali and Repalli taluks, Guntur District;

(i) Tungabhadra Drain (ii) Tenali Drain. (iii) Repalli Main drain, (iv) Bhattiprolu drain.

(b) are they adequate to discharge the drainage during high floods;

(c) what is the heading up allowed in front of the masonry works;

(d) whether the silt levels are sufficiently lower to permit tidal action where necessary and to scour the bed of the drains of the maximum in other reaches; and

(e) what improvements are contemplated to the masonry works to lower the silts and increase the ventway etc.?

Sri S. Sidda Reddy :-- (a) to (e) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
VIDE L. A. Q. No. 2695-W (* 1590)

Clause (a) :

REPALLE MAIN DRAIN:-

• Cross masonry works on the drain:-

1. Chivalur bridge at M. 27-3-380 of drain.
2. Burripalem bridge at M. 24-2-200 of drain.
3. Tenali- Ananthavaram road bridge at M. 24-0-0.
4. Railway girder bridge at M. 21-6-265.
5. Zampany road bridge at M. 20-5-0.
6. Peravali road bridge at M. 16-4-0.
7. Gudavalli road bridge at M. 11-5-120.
8. Dhulipudi aqueduct for Vellatur channel at M. 8-6-470 on drain.
9. Nagaram road bridge at M. 7-1-180.
10. Repalle Nizampatnam road bridge at M. 4-1-0.

BHATTIPROLU DRAIN:-

Cross masonry works on the drain:-

1. Cudikayalanka bridge at M. 22-4-440.
2. Isukapalli channel aqueduct at M. 21-7-280.
3. Rachur girder bridge at M. 16-1-20.
4. Pallicona road bridge at M. 15-2-190.
5. Railway bridge at Pallicona at M. 14-5-630.
6. Sekew girder bridge at Pedapulivarru at M. 10-9-450.
7. Vellatur- Bapatla road bridge at M. 9-0-50.
8. Vellatur channel aqueduct at M. 8-2-610.
9. Temporary road bridge at Tadigiripadu at M. 6-2-100.
10. Temporary road bridge at Ravikampadu at M. 4-3-200.
11. Vemur road bridge at M. 2-5-400.

RAVIKAMPADU AFFLUENT:

1. Tenali- Kollur road bridge at M. 1-3-0 of drain.
2. Wooden foot bridge at M. 0-0-155, of drain from infall.

TENALI DRAIN:-

Cross masonry works on the drain:-

1. Ponnur	..	Tandolu road bridge at M. 10-6-0.
2. Ponnur	...	Intur road bridge at M. 6-5-462.
3. Bodapadu	..	Road bridge at M. 4-3-570.
4. Modukuru	..	Moparru road bridge at M. 2-6-400

STATEMENT SHOWING THE DIVISION-WISE AND
ON 1-11-1957 IN NAGARJUNA

Sl. No.	Circle/ Division	Technical Personnel.				
		JEs/ Suprs.	Over- seers.	D' Mans III Gr.	Tra- cers.	BPOS.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
<i>I. N. S. Canals, Circle Miryalaguda:</i>						
1.	Circle Office	1	1	—	2	—
2.	N. S. Canals Division, Miryalaguda	7	5	—	2	—
3.	N. S. Disty. Division No. I, Miryalaguda	2	5	—	1	—
4.	N. S. C. Disty. Division No. II Miryalaguda	2	4	—	—	—
5.	N. S. C. Tunnel Division, Chilkurthi	1	1	—	—	—
		13	16	—	5	—
<i>II. N. S. Canals Circle, Jaggalahpeta:</i>						
1.	Circle Office	2	—	1	1	—
2.	N. S. C. Division No. I, Huzurnagar	—	4	—	4	—
3.	N.S.C. Division No. II, Huzurnagar	1	4	—	5	1
4.	N. S. C. Division Nadigudem.	1	5	—	2	—
5.	N. S. C. Division Nandigama	1	4	—	—	—
6.	N. S. C. Division Nuzvid.	—	17	—	2	—
<i>III. Tekulapalli Circle:</i>						
		—	Nil	—	—	—
		5	34	1	14	1
Grand Total :		18	50	1	19	1

TUNGABHADRA DRAIN:-

Cross Masonry works:-

- a. Modukuru bridge at M. 11-1-0.
- b. Tsundurapalli bridge at M. 9-1-0.
- c. Valiveru bridge at M. 4-7-330.
- d. Edlapalli bridge at M. 4-0-0.
- e. Under tunnel at M. 0/0 of the drain.

Clause (b) :

All the above bridges are found to be adequate for discharging the entire flood and drainage during high floods except the following:-

REPALLE MAIN DRAIN:-

- a) Ponnur Intur bridge at M. 6/5+452.

Clause (c) :

Heading up allowed in front of Masonry works is 0. 1ft.

Clause (d) :

The sill levels of the bridges on Repalle main drain and Bhattiprolu drain, except the following, are kept sufficiently low to permit tidal action and to scour the bed of the drains upper reaches.

- i) Bhattiprolu drain.
- ii) Godikayalanka Bridge at M. 22-4-400.
- iii) Isukapalli aqueduct at M. 21-7-230.

The lowering of the sill levels of the above are under examination. The drains on Tenali and Tungabhadra drains are not subjected to tidal action.

Clause (e) :

It is proposed to effect the following improvements to the drains.

I. REPALLE MAIN DRAIN:-

Dhulipudi aqueduct on Vellatur channel:-

To increase the vent ways of the aqueduct by three more vents of 20ft each in addition to the existing vent ways of 20 ft. each.

II BHATTIPROLU DRAIN:-

- (a) Gudikayalanka bridge.
- (b) Isukapalli aqueduct.

The lowering of the sill levels of the above two bridges are under examination in order to reduce the afflux of the cross masonry works and to induce tidal action.

(c) Vellatur channel aqueduct.

To add one more vent of size 12' 0" x 6'-3" in addition to the existing 3 vents of 8'-0" x 3'-9" and 2 vents of 8'-0" x 6'-3" and to straighten the course of Bhattiprolu drain to a considerable length in order to improve the efficiency of the under tunnel.

III. Ravikampadu Affluent:-

(a) Kottur Tenali Road Bridge.

To increase the vent way to 26'-0" and from 20' x 10".

(b). Wooden Foot bridge of drain from infall:-

To increase the vent way and to construct the masonry bridge.

IV. Tenali Drain:- As the bridge is under the control of Road and Buildings Department, the same has been referred to that Department for carrying out necessary improvements.

శ్రీ వై. వెంకటరావు : — అధ్యక్షా, ఈ drains 4 కృష్ణా వెస్టర్న్ డివిజన్ లో 6 లక్షల ఎకరాలకు సంబంధించినవి. వీటిని మిత్రా కమిటీ వారు వచ్చి చూశారు. చాలా masonry works ఎప్పుడో కట్టించిన held up అవుతున్నది. దీనివల్ల ముంపుకు గురిఅవుతున్న సంగతి చూశారు. తెనాలి డ్రైమున్ కి, తుంగభద్ర డ్రైమున్ కి రాన్నూరు దగ్గర 2 bridges వున్నవి. వాటిని తొందరగా జాగు చేస్తారని ఆశించాము Take up చేసినట్లు కన్పించలేదు. దాన్ని గురించి ఏ మేర ఆలోచన వున్నది?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి : — ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారు. కృష్ణా గోదావరి చెట్టా ఏరియాలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని, వీలుంటే drainage cess వేసి, ప్రత్యేకముగా డబ్బును allot చేసి ఈ drainage schemes ని తీసుకోవాలని ఆలోచనలో వున్నది.

TATIPUDI RESERVOIR SCHEME

1591—

*2698 (G) Q.— Sarvasri G. B. Appa Rao and V. Pallavelli :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

The village-wise extent of land irrigated under Tatipudi Reservoir Scheme in Visakhapatnam district ?

Sri S. Sidda Reddy :— A statement is laid on the Table of the House.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide L. A. Q. No. 2698-G. (*1591)]

The village-wise extent of land irrigated under Tatipudi Reservoir scheme in Visakhapatnam District is as follows :—

Sl. No.	Name of village.	Total extent of ayacut furnished by the Tahsildars in Acres.
1.	Thatipudi.	63.19
2.	Madanapuram.	273.48
3.	Madhupada.	434.46
4.	Benagi.	1,175.58
5.	Gopalapalli.	560.77
6.	Mamidipalli.	59.54
7.	Chamalapalli	109.56
8.	Sasanapalli	180.92
9.	Thanavaram.	435.36
10.	Kottam.	744.13
11.	Venne.	372.35
12.	Vasanth	1,122.48
13.	Alugubilli.	261.91
14.	Jami.	1,622. 8
15.	Thandrangi.	886.28
16.	Vijinigiri.	390.25
17.	Jannivalasa	648.10
18.	Jagaram.	537.59
19.	Pollanki.	345.42
20.	Kotta Velagada	389.01
21.	Mokalpadu.	215.25
22.	Regubilli.	376.39
23.	Donkada.	314.46
24.	Vasadi	372.73
25.	Rambhadrapuram.	284.93
26.	Buradpadu.	313.22
27.	Penta Srirampuram.	985.44
Total :		13,478.18 acres

శ్రీ జి. బుచ్చి అప్పారావు :—అధ్యక్షా, తాటిపూడి రిజర్వాయరు కట్టక పూర్వము గోస్తనపటి క్రింద సుమారు 40 వేల ఎకరాలు సాగవుతున్న సంగతి పథుత్వము గమనించినదా? పూర్వము వున్న ఆయకట్టు గ్రామాలన్నింటిని పథుత్వము eliminate చేయడము వాస్తవమా?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—Records ప్రకారము గ్రామాలవారీ, ఛానల్స్ వారీ 13,478.18 కుంటలు దానిని మాత్రము గారంటి ఇస్తున్నాము. ఈ మధ్య నేను tour కి వెళ్ళినపుడు “సాగుచేసుకొంటున్నాము కాని, లెక్కలోనికిరాలేదని” కొందరు చెప్పారు. మరల ఆలోచిస్తున్నాము.

EUROPEAN TOUR REPORT OF MINISTER
PLANNING AND LAW

1592—

*5039 Q:— Sarvasri Vavilala Gopalakrishnayya and R. Mahananda (Darsi) :— Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to place a copy of the report of his tour to the European Countries on the Table of the House?

The Minister for Planning (Sri K. V. Narayan Reddy) :— A copy of the tour report is placed on the Table of the House.

REPORT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide Answer to Legislative Assembly Question
No. (5039 Starred) * 1592

Report submitted to Chief Minister, Government of Andhra Pradesh by Shri K. V. Narayana Reddy, Minister for Planning and Law, on his Four-Week (September 7—October 7, 1967) Export Promotion Tour of East and West European Countries.

I should first of all express my profound gratitude to the Hon'ble Chief Minister, Government of Andhra Pradesh, for having graciously agreed to my undertaking a European Tour.

PURPOSE

The main purpose for which I have undertaken the tour of six European Countries—Czechoslovakia, the United Kingdom, France, East Germany, Hungary and Italy—is to explore the possibilities of stepping up our exports, especially those emanating from Andhra Pradesh, to the East and West European countries. I have also availed myself of the opportunities afforded by my tour to study the market potential in Europe for the products which Andhra Pradesh is able to export or will be able to, if its rich natural resources are utilized to set up specialised export-oriented industries.

TOUR IMPRESSIONS

I.—CZECHOSLOVAKIA.

The Brno Fair : I started my European Tour as the guest of Czechoslovakian Government with a visit to the International Trade Fair at Brno in which some fifty countries were participating and which appeared to be a veritable “Shop-Window” for the leading industrialised countries of the world. The Brno Fair lived up to its reputation of being a ‘World Parade of Engineering’ and afforded to me a good opportunity of meeting the representatives of Trade and Industry of the participating countries. I was particularly struck by the interest evinced by them in our industrial effort even though our country did not participate in the Fair on account of the difficulties

created by the Suez Crisis. My talk with His Excellency Emil Miso-vsky, Deputy Minister of Foreign Trade, Czechoslovakia, whose personal guest I was covered the entire field of Trade relations including their collaboration with us in Public and Private Sectors.

Skoda Engineering Works :- I visited the world famous Skoda Engineering Works and met the Chairman, Mr. Jonas, and the Deputy Commercial Manager of Skoda Export. I was able to know something of the effort that placed Czechoslovakia— a very small country, indeed,— among the top seven industrial countries of the world.

Results of Talks :

The Czech Offer : (1) The Czech are keenly interested in importing maize from India against any possible collaboration in any export-oriented industry that they would be able to set up in Andhra Pradesh, or in the manufacture of beer for which they are renowned (e.g., world famous Pilsner Beer).

(2) They are also prepared to supply mining equipment for the processing of black granite, found in Kuppam (Chittoor district), which is exported to Italy.

(3) The Czechoslovakian authorities are willing to collaborate with us in starting an industry for manufacture of Trolley Buses which being run on electricity will help us conserve foreign exchange that is now expended on petrol. As there is a considerable demand for trolley buses and luxury coaches in the United Kingdom and elsewhere, their offer should be welcomed in the interest of export promotion.

(4) It is strange that no one from India has offered to export Cashew to Czechoslovakia which has been importing it from Africa.

Czechoslovakia offers a good market for Cashew and other plantation products, sea-food, and agricultural commodities if only we take the initiative in exporting them to it.

(5) My talks with the industrialists and officials in Czechoslovakia where the engineering industries, especially those manufacturing machines, equipment and tools, account for 48.5 % of its total exports, have convinced me that we can set up at least 130 small-scale and medium size industrial units as indicated in the appended list with or without their collaboration in Andhra Pradesh.

II. THE UNITED KINGDOM.

The Imperial Tobacco Company :— My visit to the United Kingdom was mainly intended to help the Tobacco Export Trade by investigating the possibilities of stepping up our export of tobacco to that country. I visited the Headquarters of the Imperial Tobacco Company Limited at Bristol and held discussions with the Chairman, Mr. E. J. Partridge, and the Deputy Chairman, Mr. C. H. Clements and the other officials. I am pleased that my talks with the officials of the Imperial Tobacco Company, which is our biggest buyer, have been helpful in gauging the foreign demand for our Tobaccos.

The British American Tobacco Company : I met Mr. P. D. Tindley and his colleagues of the British American Tobacco Company, Ltd., the second largest importer of Indian Tobacco, and had very useful talks with them on the question of enlarging their tobacco imports from India.

Mr. A. G. C. Smith :—My talks with Mr. A. G. C. Smith and other officials were highly fruitful in that they resulted in their offering to buy 13 to 15 million pounds more of sun-cured tobacco than what they had bought last year.

Board of Trade : My meeting with Mr. Selby Boothroyd, Head of Tobacco Division, H. M. Board of Trade, was extremely helpful in that I was able to discuss with him questions concerning problems of the Tobacco Trade.

The Tropical Products Institute :—I visited the Tropical Products Institute, London and had useful discussions with Miss Orr, Head of Markets and Statistics Division, and her colleagues. I was impressed by the research and investigations carried on by the Institute which ought to be availed of by us in creating foreign demand for our products such as pine-apple, and papaya. The work of this Institute covers food, science and technology, industrial economics, industrial engineering and process development and is of the utmost significance to developing countries. The processes suggested by the Institute for the utilization of surplus products in the tropical countries have turned what would have been regarded as waste into veritable foreign exchange earners. Our country ought to consult the Institute with regard to processing of some of our surpluses.

The Headquarters of the National Union of Farmers :—I am glad that I was able to visit the Headquarters of the National Union of Farmers, a non-political but very powerful organisation of the agriculturists. Although less than 5% of the population of the United Kingdom is engaged in agriculture, the highest possible agricultural yields are realised through scientific planning mechanization of agricultural operations and the employment of the most advanced methods of cultivation. We have a great many things to learn from them which will be the utmost help to us in achieving a breakthrough on our agricultural front.

Results of talks :

(1) The Tobacco Import Organisations with whom I had discussions have promised to purchase 13 to 15 million pounds more of the sun-cured (Natu) Tobacco than what was bought last year. This offer should be particularly welcome to us because stocks of this variety of Tobacco have been accumulating in our State causing anxiety and hardship to the growers and traders alike, who are finding it difficult to dispose of their huge stocks.

(2) The Rhodesian Crisis has created an appreciable demand for Virginia (Flue-cured variety) tobacco on which we should cash in by extending the acreage under this kind of tobacco in the State, which is at present only of the order of about 200 million pounds as against 400 million pounds of the sun-cured variety. Moreover, if we are to maintain our premier position in the International Tobacco Trade in competition with Japan, Pakistan and Phillipines, the new

tobacco-growing countries, we have to double our export of flue-cured Virginia Tobacco which has a ready demand in world markets.

(3) It is worthwhile to examine the possibility of exporting valuable teak wood and fashionable furniture capable of earning considerable foreign exchange to the U.K. I had talks with the concerned parties, and am convinced if we for our domestic consumption restrict the use of teak wood and increasingly popularise the use of other innumerable varieties of wood—treated and seasoned, if necessary—we can increase our foreign exchange earnings, by exporting teak wood to the U. K. and other European countries.

III-FRANCE

Mr. Gerard Bauche —My purpose in paying a visit to France is to step up our tobacco exports to that country and to seek their collaboration in the manufacture of wines from grapes. My talks with Mr. Gerard Bauche, Vice-President of the Chamber of Commerce and Industry of Paris, have been extremely encouraging.

Mr. Robert Saas :—I met Mr. Robert Saas, Director of Sofimex, who seemed to be keen on helping us in setting up a wine-manufacturing industry in our State. It is common knowledge that the acreage under grape cultivation, particularly of Anab-e-Shahi variety, has increased phenomenally in recent years in Andhra Pradesh especially around Hyderabad. It should be gratifying that grape-cultivation, thanks to the encouragement given by the State Government, has become very popular in the State and is being taken to even by industrialists from outside the State.

Mr. Philippe Croissant :—I met Mr. Philippe Croissant, Head of the Leaf Tobacco Department, S. E. I. T. A. (French Tobacco Monopoly) who promised to go over to India in order to explore the possibilities of importing Indian Tobaccos.

Results of talks :

Mr. Robert Saas of Sofimex has offered to provide a Preliminary Survey, free of charge, to be undertaken by the French Constructors in consultation with Mr. Augustin, French Expert, which I would regard as a very generous offer.

French collaboration is available for setting up the manufacturing plants for three kinds of wines :

- (a) Red wine ;
- (b) White wine; and
- (c) Sparking wine.

2. Hyderabad offers ideal conditions for the cultivation of grapes of the most luscious varieties and can very well become a major centre for wine industry. I need hardly mention that wines can be exported to West and East Asia and earn considerable foreign exchange for us.

3. In France there is a large demand for all kinds of sea-food that we are able to supply, especially canned fish, canned prawns, canned shrimps, as well as frog legs and fish meal.

4. An important member of the E. E. C., France offers a highly profitable market for such of our products as mango juice, mango nectares, turmeric (if its uses are made known), polished stone, which should be availed of through a planned export drive.

IV. — EAST GERMANY.

I visited West and East Berlin and met Messrs. Hans Parisch, Armin Senf, Barbara Rudolf, Walter Baer and other distinguished officials of the Ministry of Foreign Trade and other Allied Departments of the German Democratic Republic. My discussions with these officials centred on the question of enlarging our exports of agricultural products like concentrated fruit juices to that country.

Mr. Gerhard Thiel :—I was pleased to meet Mr. Gerhard Thiel, Vice-Director-General, Deutscher Innen- und Aussenhandel Nahung, the World's biggest concern dealing in the Agricultural and marine products and live-stock, with an annual turn-over of more than Rs. 800 crores. My talks with him have been fruitful in that I have been able to interest his company in the importing of concentrated juices, canned prawns and fish, lemons, onions and dehydrated fruit from our country.

Mr. Armin Senf :—I discussed with Mr. Armin Senf, Director, Dia Nahung. The question of collaboration in setting up Export-oriented agro-based industries in our State and found him eager to lend his support to any move that we might make in this regard.

Mr. Hans Parisch: My talks with Mr. Hans Parisch were mainly concerned with the question of their supplying us with refrigeration machine equipment to be used in canning plants that we should set up for exporting canned fish, prawns, etc.

Mr. V. Ebeling:—Among the others whom I met, mention may be made to Mr. Ebeling, who is incharge of India Department in the Ministry of External Economic Relations of the German Democratic Republic (East Germany), and who was able to furnish me with great deal of useful information.

Results of talks :—

1. The German Democratic Republic (East Germany) offers a profitable market for our agricultural products, like concentrated fruit juices. The World famous Leipzig Fair should be availed of to introduce our products many of which, as I have had an opportunity to investigate, could be exported in considerable quantities to the European countries.

2. Canned fish, canned prawns, canned shrimps, frogs' legs, fish meal and such other items as we can export through an organised effort are in great demand in East Germany.

3. The Refrigeration machine equipment required for the preservation and processing of our products—agricultural, plantation and marine—is offered to us on liberal terms.

V. HUNGARY.

H. E. Dr. Bela Szalai :—I visited Hungary as the guest of its Government and had very frank and fruitful discussions with His Excellency Dr. Bela Szalai, Deputy Minister for Foreign Trade.

Mr. Janos Feher :—I also met Mr. Janos Feher, Trade Commissioner for the Hungarian People's Republic and discussed with him our trade relations.

Refrigerating plant: Canning Factory at Nyiregyhaza :—I visited a Canning Factory at Nyiregyhaza, organised by Komplex, the biggest of its kind in Europe, and was particularly impressed by its organisation that accounted for its huge turn-over. I paid a visit to a Refrigerating plant at Szekesfehervar.

Results of talks :

(1) Hungary is prepared to offer us collaboration in setting up food-processing industries.

(2) The Hungarian Government is willing to supply to us mining equipment for the manufacture of insulation bricks from Mica, which can be exported.

(3) We can seek their collaboration in the manufacture of quality wines from grapes.

(4) In Hungary we have a large market for our agricultural products, sea-food, etc.

VI.—ITALY.

My discussions with the Director-General of Foreign Trade and other officials of the Ministers of Agriculture and Foreign Trade of Italy were mainly concerned with the question of enlarging our trade with them. I was particularly interested in persuading them to import at least a token quantity of Tobacco and cigarettes from our country in spite of Italy's occupying a monopolist position in Tobacco among the countries of Europe. I had an opportunity of reviewing with the concerned officials our trade relations and industrial collaboration, especially in the manufacture of Fiat Cars. The question of establishing a Fertiliser Factory with their collaboration figured in our talks.

Results of talks :

(1) Italy is willing to import Tobacco products like cigarettes from our country, though in small quantities at present.

(2) Italy is interested in importing black granite from India.

(3) Our agricultural products may find a profitable market in Italy.

A SUM-UP OF TOUR IMPRESSIONS AGRICULTURAL PRODUCTS

1. Tobacco

(1) There is scope for enlarging our exports of tobacco and tobacco manufactures to the U.K., Czechoslovakia, France, Hungary East Germany and West Germany.

(2) The Import Organisations in the U.K. are prepared to buy 13 to 18 million pounds more of the sun-cured Tobacco (Natu) than what they had bought last year. This offer ought to be availed of in order to clear the stocks of this variety of tobacco that has accumulated in the State, causing grave concern to the growers and traders alike.

(3) The acreage under the flue-cured Virginia Tobacco, which accounts for only 200 million pounds out of the total 600 million pounds of tobacco grown in the State, should be increased as much as possible to cash in on the great demand for it in the world markets, especially on account of the ban on Rhodesian tobacco, as well as to enable our country to retain its premier position in Tobacco in competition with the new tobacco-growing countries—Japan, Pakistan and Phillipines.

(4) It is possible to export cigarettes and cigars to the European markets if due attention is paid to the product development suited to the demands of the sophisticated markets in Europe.

2. *Chillies :*

Andhra Pradesh, being the largest grower of chillies in the country, can grow such varieties of chillies as are acceptable to the Western consumers. A considerable market can be created in the Western Countries for chillies which is akin to paprika which is popular there. I gathered from my talks that U.S.A., and Canada could in future be our biggest markets.

3. *Turmeric :*

Stocks worth Rs. 5 crores of Turmeric have accumulated in Andhra Pradesh and a substantial portion of these stocks can be exported to the East European countries if a vigorous export effort is made in this regard. What is needed is a publicity campaign in the European countries to demonstrate the varied use to which Turmeric can be put and to indicate the utility of turmeric in various fields, including the preparation of colours, dyes and medicines and the use of it in the manufacture of dyes.

Being the largest producer of Turmeric in the country accounting for 32% of the total production of 1.2 lakh tonnes in 1965-66, Andhra Pradesh, as per the Survey, can raise its production to 6,000 Tonnes by 1970-71 and export Turmeric to foreign countries in substantial quantities.

4. *Coriander :*

Although Andhra Pradesh accounts for nearly a third of the all-India production of Coriander, which is the largest in the world, only negligible quantities of it are at present exported from the State. With the popularity that Indian dishes have acquired in the West, it is possible to export considerable quantities of coriander which is an important ingredient of the Indian curry powder.

There have been no direct exports of Coriander from the State which can, in fact, export nearly 2,500 tonnes worth Rs. 35 lakhs at prevailing international prices.

5. *Rice Bran :*

Andhra Pradesh, being the "Granary of the South", accounts for a very substantial portion of the rice-bran produced in the country. An appreciable demand for rice-bran and the oil extracted from it can be created in the West.

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.**

OFFICIAL REPORT

*Eighty-first day of the first Session of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 12th March, 1968.

The House met at Half past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

RAMAPADASAGAR DAM

1496—

* 2012 Q.—Sarvasi E. Valapalli (Tallarevu) and K. Lakshminarasimha Rao (Jagtial):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the State Government has impressed on the Central Government that if the Ramapadasagar Dam is constructed on the river Godavari, several lakhs of acres of cultivable lands in the Districts of Visakhapatnam, East Godavari and West Godavari districts can be brought under cultivation; and

(b) if so what is the present stage at which the proposal stands?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy):—(a) No, Sir, there is no such proposal.

(b) Does not arise,

(శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం):—మన గవర్నమెంటు రామపాద సాగర్ విషయం 'No' అంటున్నారు. కాని అదేసమయంలో Bombay Irrigation మంత్రిగారు రామపాదసాగర్ కెచ్చుకుంటే తప్ప మేము second stage of Nagarjunasagar యివ్వమని వారు చెబుతున్నారు. ఏ పరిస్థితులలో కూడా 450 అడుగులకంటే ఎక్కువ ఉంచుకోడానికి వీలులేదు. 83 T. M. C. కంటే ఎక్కువ water ఉంచుకోడానికి వీలులేదు అని ఆయన ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన ప్రకటనను contradict చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో మన ప్రభుత్వం దైఖిషి పోలితే విశదంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

CATEGORY-WISE RETRENCHMENT DETAILS AS
SAGAR LEFT CANALS.

Ministerial Establishment			Class IV Emple- yees.	Work-charged Employees			NMR	Remarks.
LDCs.	Typists.	Attendants.		Highly- skilled.	Skilled.	Un skil- led.		
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	—	—	—	—	—
—	—	—	13	—	20	12	—	—
—	—	—	4	—	4	1	—	—
—	—	—	1	3	8	16	—	—
—	—	—	19	3	32	29	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	4	5	—	—
1	—	—	—	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	4	10	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	10	15	—	—
1	—	—	19	3	42	44	—	—

As only 4 out of 12 extraction units utilised in the State to process rice-bran are concerned with the production of rice-bran oil estimated to be of the order of 3,000 tonnes, which is not exported, I would suggest that the production of the exported de-oiled rice-bran may be stepped up to one lakh tonnes worth Rs. 2.5 crores by 1970-71.

6. *Cashew :*

Cashew is highly prized in all the countries which I visited and is in demand in those countries. With the installation of modern plans for processing cashew, it is possible to step up considerably our cashew exports.

7. *Mesta :*

Andhra Pradesh being the second largest producer of mesta in the country can export mesta to the countries of Europe, if its uses, especially in the paper industry and the manufacture of rayon grade pulp, are publicized in the West.

8. *Grapes :*

In very few countries are grapes harvested between February and May. In Andhra Pradesh which is fast becoming an important centre for grape-cultivation, there is ample scope for exporting grapes to the European countries in the said months for table use and for use in their wine industry.

The French authorities as well as the Hungarian authorities have offered to collaborate with us in setting up a wine industry for the manufacture of red, white and sparkling wines from grapes.

FOREST PRODUCTS

1. *Red Sanders :*

Andhra Pradesh is the biggest grower of red sanders wood which is at present exported mainly to Japan for their use in the making of musical instruments, extracts of oils, etc. A market can be created in the Western countries for this product which can be used even for the manufacture of exportable handicrafts.

2. *Nux Vomica :*

Andhra Pradesh, one of the largest producers of Nux Vomica seeds in India, can considerably increase its exports of these seeds to Europe. The demand for Nux Vomica is due to its use in the pharmaceutical industry for the manufacture of strychnine alkaloids as well as in the manufacture of rodenticides, etc.

3. *Essential Oils :*

Ginger Grass Oil, Lemon grassoil, Lavender and other extracts from different flowers and grass have a great demand in the European Common Market, especially in France; and Andhra Pradesh would be able to cash in on this demand, if the necessary effort is made.

MINERAL PRODUCTS

1. *Mica :*

There is a great demand for Mica in European Countries and Andhra Pradesh, which is well-known for its mica mines, should make a special effort to step up its exports of mica.

2. *Slate :*

Andhra Pradesh has nearly 85% of the known deposits of slate in India and can export substantial quantities of it to Europe.

3. *Polished granite :*

Italy offers a good market for black granite which is founded in great quantities in Kuppam. Foreign collaboration is available for establishing a modern industry for processing the granite in the State.

MARINE PRODUCTS

(1) Considering that it has a 600 mile long coastline, Andhra Pradesh can enter the sea-food markets of the World in a big way if only the necessary processing and canning plants are set up and deep-sea fishing facilities made available.

(2) Canned prawns, shrimps and fish are highly valued in all the countries visited by me and have a high export potential.

ENGINEERING GOODS

From what I have gathered in my talks with officials, industrialists and manufacturers on my tour I find that there is a potentially large market in their countries for labour oriented and labour intense engineering goods which India can produce. India having the resources for a work force, comparatively lower costs and technical know how of a very high order, is pre-eminently fitted to export these engineering goods to those highly industrialized countries of Europe which are plagued by mountain shortages of industrial labour and sharply rising wages. India can also export to those countries a wide range of finished Engineering goods such as specialized builders' hardware items of polished brass, anodized aluminium, chrome-plated and black iron, carpenters' hand tools, small tools, machine tools of primary application and their accessories, auto-parts which are in short supply there. Andhra Pradesh has the resources for the manufacture of some of these items and the Allwyns' in Hyderabad can manufacture luxury coaches/passenger buses which are in demand in the United Kingdom and elsewhere.

HANDLOOM CLOTH

(1) An appreciable demand for our silk raw silk tussore silk and silk fabrics can be created in the Western countries if a suitable campaign is launched to popularise these fabrics with compare very favourably with the best that they can produce.

(2) The reported fact that at Expo 1967 there have been brisk sales of stoles, scarves, clothes for children, etc., is, in my opinion, a pointer to where the foreign markets for handloom goods may be found in future. If we are to cash in on this potential foreign demand, we have to produce such goods as would meet the periodically ascertained tastes of the foreign buyers.

(3) As there seems to be a wide-spread interest in Indian fabrics, especially in the U. S. A., Canada, Ceylon, Burma, Malaysia, Indonesia, Nigeria, France, Argentina, the U. K., and Australia, it may be fruitful to strengthen the Commercial Wings of the Indian Embassies in these countries by stationing at each one of them a Sales Promotion Officer and a Fashion Designer to attune the Indian Handloom production to the potential foreign markets.

HANDICRAFTS

I took with me a selection of handicrafts produced in the State on my tour of the European countries, and am pleased to know that they are greatly admired there. Our handicrafts, especially toys from various places in Andhra Pradesh, Nirmal art-ware, Bidriware, Carpets and bangles can be exported to Europe in substantial quantities.

TELUGU FILMS

My discussions with both non-officials and officials have given me the impression that Telugu films may prove popular in those countries.

TOURISM

Andhra Pradesh has many "tourist attractions" and will be able to contribute substantially to the country's foreign exchange earnings through tourism. This will be possible only if—

- (a) Due publicity is given to the State's historical monuments and archaeological sites as well as the multi-purpose River Valley Projects like the Nagarjunasagar which should be included in the list of tourist-attractions;
- (b) a chain of half-a-dozen tourist hotels from Calcutta to Madras running through the coastal districts of Andhra Pradesh on the eastern coast is set up;
- (c) immediate steps are taken to liberalize the enforcement of Prohibition in the coastal areas where marine-based, mineral-based, agro-based and heavy industries are located and which are visited by many foreign Tourists.

CONCLUSION.

Andhra Pradesh with its immense natural resources can substantially increase its contribution to Indian exports, especially of products of agro-based, mineral-based marine-based and forest-based industries. The survey of the State's export potential prepared by the Indian Institute of Foreign Trade should be made use of in formulating our programmes of export promotion. My tour of Europe has given me a fair idea of the immense possibilities that exist for enlarging the State's exports to the highly prosperous markets that these countries of East and West Europe offer for our products.

A concerted effort would be needed to step up our exports and capture these flourishing foreign markets, and I do not see any reason why we should not make it.

March 4, 1968.

K. V. NARAYAN REDDY

APPENDIX

POSSIBLE CZECH COLLABORATION IN SETTING UP VARIOUS PLANTS;

Plants for the production of :

1. Drilling Machine, packaged type and column type.
2. Shaping Machines.
3. Double Wheel Grinding Machine and Washing Machines. (Grinding Machines for Saw Blades, Grinding Machines for die thread, for knives and cemented carbide and so on),
4. Central Lathes, packaged type and small Turret and Capstan Lathe.
5. Presses, hand or foot operated.
6. Presses, mechanical type Press with electric motor (smaller type)
7. Hydraulic and Pneumatic Presses (small type, packaged type and so on).
8. Hack-saw.
9. Sheet Metal Machines (hand-operated Guillotine shears for profiles, punching machines, hand operated bending machines for sheets/for tubes, hand-operated rolling sheet machines and so on).
10. Wood working machines (band saw, circular saw, wood planing machine, wood milling machine, belt grinding machine, wheel grinding machine and so on).
11. Wood working Apparatus (Electrical Portable Circular Saw, Electric Portable Drilling Machine, Electric Portable planing apparatus and so on).
12. Wood working tools (drills, knives, milling cutters, etc.)
13. Electric portable apparatus (electric portable drilling machines, electric portable screw driver and so on).
14. Knives for lathe made of steel or with cemented carbide tips.
15. Common utility tools (drills, rimmers, milling cutters and so on)
16. Common Utility Tools of other types eventually also apparatus (marking stands, marking plates, plates for scrapping, supports and so on),
17. Abrasive—Grinding Wheels (without production of siliconcarbide, otherwise it is a big plant).
18. Gas Welding Apparatus.
19. Furnaces—gas or oil heated.
20. Electric furnaces.
21. Small and Medium Size Compressors (for automobile tyres)
22. Gears (but only some types of them).
23. Maintenance shops for all kinds of industries.
24. Tool rooms for special tools for all kinds of industries (Dies, jigs and fixtures and so on).
25. Joiners shop for all kinds of industries (also for the production of wooden frames for windows, doors, etc.)

26. Pattern shops.
27. Handles for shovels, pick-anex, hammers and so on.
28. Chairs (but wooden joints and not bent).
29. Furniture factory (made of wood).
30. Furniture factory (made of steel sheets and tubes eventually combined with wood).
31. Wheel barrow and other hand operated conveyors.
32. Pulley/winches, hydraulic and manual jacks.
33. Belt conveyors.
34. Elevators (escalators and so on).
35. Pumps—hand operated
36. Pumps—motor driven.
37. Pumps for different kinds of industries
38. Concrete Mixing Machine
39. Diesel engines (small and medium type)
40. Agricultural machines
41. Agricultural Implements (Steel blades for ploughs and powrahs, etc.)
42. Hand tools—fitters tools (forged)
43. Hand tools pressed from sheet metal (shovels, etc.)
44. Nuts, bolts, washers and rivets
45. Wooden screws
46. Precise turned nuts, bolts, etc.
47. Small and Medium size fittings for water and gas
48. Steel structurers
49. Overhead travelling cranes
50. Steel frames, for windows, doors and so on for factories
51. Storage tanks for water, petroleum, gas, etc.
52. Steel structures and vessels
53. Low Pressure Boilers
54. Steel frames for windows, doors for houses
55. Hinges, locks, latches, handles, stoppers, etc.
56. Padlocks, locks, etc.
57. Spiral springs maximum dia. of wire 8 mm
58. Gas cylinder
59. Moulding machines for bakelite and plastics
60. Brake linings for automobiles, etc.
61. Looms and accessories
62. Stainless steel utensils
63. Aluminium utensils
64. Sheet metal shops
65. Cable and sleeves, etc.
66. Electro installing materials like switches, plugs, sockets, etc.
67. Training centre for all kinds of engineering industries
68. Transformers and choke (coil)
69. Transformers for H. T. (limited programme)
70. Small and medium size electro motor (limited programme).

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అధ్యక్షా, Table పైనపెట్టిన copy చూస్తే అన్ని చోట్ల మాట్లాడినట్లే కన్పిస్తున్నది. కాని మన పరిస్థితులను explain చేసి ఏయే commodities ఎంతవారు తీసుకోడానికి అవకాశమున్నదనేది నేకరించి నట్లు కన్పించడములేదు. ఈ tour కి సంబంధించి ఎంత ఖర్చు అయినది? foreign exchange ఎంత అయినది? వారు అక్కడ మాట్లాడివచ్చిన తరువాత ఏయే వస్తువులు ఎంత export చేయడానికి అవకాశము కలిగినది?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :— Foreign exchange అంటే ప్రభుత్వము తరపు నుంచి ఏమీ ఖర్చుకాలేదు. చెక్‌కోసేవేకియా గవర్నమెంటు invite చేస్తే పోవలసివచ్చినది. దాని తరువాత extend చేసినా private ఖర్చుతో అక్కడకు పోయాను ఇది deligation కాదు. ప్రత్యేకముగా నేనే వెళ్లాను నేను త్వరితగతినే వచ్చిన రిపోర్టు కొద్దిగావున్నా దానిలో విషయాలు బాగానేవున్నవి. వారు చదువుకోని ఏమైన అడిగితే చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, ఆ దేశపు Trade Officers ను మన దేశములో వుండవలసినదిగా కోరినారా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—చేస్తున్నాము. ఈస్టు యూరోపియన్ దేశము తరపు నుంచి trade representatives ఇక్కడకు వస్తారు. Next Year Branch office ఇస్తామని అంటున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు వారి రిపోర్టులో చెప్పారు. “My tour of Europe has given me a fair idea of the immense possibilities that exist for enlarging the State's exports to the highly prosperous markets that these countries of East and West Europe offer for our products.” Brief గా ఎంతెంత వ్యాపారము చేయడానికి వీలు వున్నదో చెబుతారా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—Trade అంటే టోబాకో 30 మిలియన్ టన్నులు అదనముగా పంపించవచ్చును. లండను traditional market కాబట్టి అక్కడకు పంపిస్తామనేది ఉద్దేశ్యము, మైకా, agricultural products చాలా వున్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, వారు వెళ్ళివచ్చి రిపోర్టు ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రములో ఎక్కడ పండుతోందనికాదు. ఇక్కడ మనము తయారుచేసే వస్తువులకు అక్కడ మార్కెటు ఎట్లావున్నది? మనము తయారు చేసే వస్తువులు అక్కడి మార్కెటుకు పనికివస్తాయా లేక అక్కడకు పనికివచ్చే రకముగా ఇక్కడ మార్పురావాలా. ఇవేమైన చెబుతారా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—ఇవి sophisticated market quality goods అయితే చాలా బాగావుంటాయి మనము quality ని improve చేయ వలసిన అవసరమెంతో వున్నది. ఎన్నో commodities వున్నవి. ఏ commodity గురించి చెప్పాలంటే దాన్ని గురించి చెబుతాను.

KOTHAPETA-PALLAMKURRU ROAD

1593—

* 2011 Q.—Sri E. Vadapalli:—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) whether the State Government is contemplating to complete the construction of canal bund metal road work from Kothapeta to Pallamkurru in East Godavari District at an early date; and

(b) if so, the probable time by which the work will be completed?

Sri J. V. Narasing Rao:—(a) The road from Kothapeta to Pallamkurru consists of two bits. The first bit from Kothapeta to Mukteswaram bridge which is 10 miles 7 furlongs 2405 long has already been formed to M. D. R. Standards and the work completed in 1965 at a cost of Rs. 2.83 lakhs. There is no proposal to metal the road for the present. The other bit from Mukteswaram to Pallamkurru which is 17 miles in length is under the control of Irrigation Department and there is no proposal to improve it for the present.

(b) Does not arise in view of answer to clause (a) above.

శ్రీ ఇ. వాడపల్లి :—అధ్యక్షా, ఈ రోడ్డును ప్రారంభించి చాలా కాలమై నది. ఇది పూర్తి కాకపోవడముచేత పల్లంకుర్రు వెళ్ళాలంటే 10 మైళ్లు తిరిగి వెళ్ళవలసి వుంటున్నది. త్వరగా పూర్తి చేస్తే ప్రజల యిబ్బంది తీరుతుంది. త్వరగా పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ రోడ్డు metal చేయడానికి 8 లక్షల రూపాయలు కావాలి. ఈ సంవత్సరము సాధ్యమయ్యే విషయముగా లేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— అధ్యక్షా, Central delta roads విషయములో చాలా neglect చేయబడినది. ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని కొత్త పేట నుంచి ముక్తేశ్వరం వరకు వున్న bit ని అయినా metal road వేయించాలని కోరుచున్నాను. ఈ సంవత్సరం చేయించడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ సంవత్సరము సాధ్యముకాదు. వచ్చే సంవత్సరం ప్రయత్నము చేస్తాము. 8 లక్షల డబ్బు అవసరము వుంటుంది.

HYDERABAD-KURNOOL HIGHWAY

1594—

* 2587 Q.—Sri T. G. L. Thimmaiah (Adoni) :—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) the total distance between Hyderabad and Kurnool on the National Highways;

(b) distance black-topped so far ;

(c) the time required for black Topping the balance of distance; and

(d) whether the Government will take steps to complete the same during the next financial year as it is a very important road?

KOTHAPETA-PALLAMKURRU ROAD

1593—

* 2011 Q.—Sri E. Vadapalli:—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) whether the State Government is contemplating to complete the construction of canal bund metal road work from Kothapeta to Pallamkurru in East Godavari District at an early date ; and

(b) if so, the probable time by which the work will be completed ?

Sri J. V. Narasing Rao :—(a) The road from Kothapeta to Pallamkurru consists of two bits. The first bit from Kothapeta to Mukteswaram bridge which is 10 miles 7 furlongs 2405 long has already been formed to M. D. R. Standards and the work completed in 1965 at a cost of Rs 2.83 lakhs. There is no proposal to metal the road for the present. The other bit from Mukteswaram to Pallamkurru which is 17 miles in length is under the control of Irrigation Department and there is no proposal to improve it for the present.

(b) Does not arise in view of answer to clause (a) above.

శ్రీ ఇ. వాడపల్లి :—అధ్యక్షా, ఈ రోడ్డును ప్రారంభించి చాల కాలమైనది. ఇది పూర్తి కాకపోవడముచేత పల్లంకుర్లు వెళ్ళాలంటే 10 మైళ్లు తిరిగి వెళ్ళవలసి వుంటున్నది. త్వరగా పూర్తి చేస్తే ప్రజల యిబ్బంది తీరుతుంది. త్వరగా పూర్తి చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ రోడ్డు metal చేయడానికి రి లక్షల రూపాయలు కావాలి. ఈ సంవత్సరము సాధ్యమయ్యే విషయముగా లేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— అధ్యక్షా, Central delta roads విషయములో చాల neglect కేయబడినది. ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని కొత్త పేట నుంచి ముక్తేశ్వరం వరకు వున్న bit ని అయినా metal road వేయించాలని కోరుచున్నాను. ఈ సంవత్సరం చేయించడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ సంవత్సరము సాధ్యముకాదు. వచ్చే సంవత్సరం ప్రయత్నము చేస్తాము. రి లక్షల డబ్బు అవసరము వుంటుంది.

HYDERABAD-KURNOOL HIGHWAY

1594—

* 2587 Q.—Sri T. G. L. Thimmaiah (Adoni):—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) the total distance between Hyderabad and Kurnool on the National Highways;

(b) distance black-topped so far ;

(c) the time required for black Topping the balance of distance; and

(d) whether the Government will take steps to complete the same during the next financial year as it is a very important road ?

Sri J. V. Narasing Rao :—(a) 130 miles.

(b) 85 miles.

(c) One year.

(d) Yes, Sir.

శ్రీ టి. జి. యల్. తిమ్మయ్య :— తొందరగా black-topping పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—తప్పకుండా చేస్తాము.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :—అదృష్టా, ఈ రోడ్డుపైన హైదరాబాదు-తిరువతి బస్సులు నడుస్తున్నవి, జడ్చర్లనుంచి కర్నూలు వరకు ఈ రోడ్డుపైన పోవడానికి వీలుండదు. గర్భిణీ స్త్రీలు మధ్యలో ప్రసవిస్తారేమో అనిపిస్తుంది. అందువల్ల వెంటనే take up చేసి పూర్తి చేయించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—Bridges దాదాపు ఏప్రిల్ నెలలో పూర్తి అయిపోతున్నవి. Black topping వచ్చే Financial Year లో పూర్తి చేయించడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—నేషనల్ హైవేస్ కు డబ్బు అంతా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. అటువంటప్పుడు ఈ బ్లాక్ టాపింగ్ ఇంత ఆలస్యం కావడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—66-67 లో 100 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చేవి 23 లక్షలు చేశారు. ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తే జనవరిలో 54 లక్షలకు పెంచి చారు. అందువల్ల కాస్త ఆలస్యం అయింది. ఇప్పుడు మాత్రం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—జాతీయ రహదారులు ఏవివున్నా తారువేయక పోవడం, వేసినచోట్ల కొద్దిగా వేయడంవల్ల యూక్లిడెట్స్ ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల పూర్తిగా తారు వేయడం, వెడల్పు చేయడం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—బ్రిడ్జెస్ పూర్తి అవుతున్నాయి. బ్లాక్ టాపింగ్ పూర్తి అవుతున్నాయి. కొద్ది కాలంలోనే ఆ రోడ్డు బాగుపడుతుంది.

ROAD BETWEEN SEETARAMAPURAM AND PORUMAMILLA

1595—

* 2575 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham (Udayagiri) :—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) whether a road has been laid between Seetaramapuram of Nellore District and Porumamilla of Cuddapah district ;

(b) if so, when the work had been taken up and when it was completed ;

(c) whether communications are being allowed on that road ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) The portion of the road (from M. 0/0 to M. 6/2 in Nellore District) was taken up on 12-11-'58 and was completed on 25-5-'63. The portion of the road in Cuddapah District (M. 6/2 to 11/6) was taken up during March, 1963 and was completed by March 1967. The balance portion of road from Porumamilla to Tekurpet, 5 miles 4 furlongs in length, belongs to Cuddapah Zilla Parshad.

(c) Yes, Sir.

(d) Does not arise in view of answer to Clause (c).

(ఎ) :—అవును.

(బి) :—నెల్లూరు జిల్లాలో వుండే భాగం 12-11-58 నుండి తీసికోబడి 25-5-63 నాటికి పూర్తి చేయబడింది. కడప జిల్లాలో వుండే భాగం 6/11 వరకు 63 మార్చిన తీసికోబడి 67 మార్చిన పూర్తి చేయబడింది. పోరుమామిళ్లనుండి చేకూరి పేట వరకు 5 మైళ్ల నాలుగు ఫర్లాంగుల రోడ్డు కడప జిల్లా పరిషత్తు ఆధీనంలో వుంది.

(సి) :—అవును.

(డి) :—ఉద్భవించదు.

శ్రీ డి. నరసింహం :—ఈ రోడ్డు నిర్మాణం చాలా చురుకుగా సాగు తున్నదని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నదా ? ఎంత ఖర్చు చేశారు, ఇంకెంత ఖర్చు చేయ వలసివుంది ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—రోడ్డు నిర్మాణంలో కాస్త జాప్యం జరిగింది లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్లో కాస్త ఆలస్యం అయింది. 65 లో లాండ్ ఎక్విజిషన్ పూర్తి కాగానే మార్చి 67 కు నెల్లూరులో భాగం పూర్తి చేయబడింది. కడప భాగం 1960 లో పూర్తి కావలసివుంది కాని 63 లో అయింది. కంట్రాక్టరు పీనలైజ్ చేయబడ్డాడు.

NARAYANAPURAM CHANNEL

1596—

* 2698 (S) Q.—Sri Ch. Satyanarayana (Ponduru) :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Narayanapuram Channel in Sri-kakulam district passes on right side of the villages of Cheepurupalli taluk; and

(b) whether the Government propose to set up a lift irrigation pump near the Maddilapeta village near the Railway line on the right side of the right channel to fill the tanks in the villages of Kotipalli Gudem, Dharmapuram, Pillalavalasa, Shermahammadpuram, Buri-dikancharam ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) There is no such proposal.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మంత్రిగారు ప్రావిడెండుఫండు స్కీము వర్తింప చేశామని అన్నారు. కేవలంమూడు డివిజన్స్ మెకానికల్ ఒకటి, రెండు, ఇంకో డివిజన్ కు మాత్రమే వర్తింపజేశారు. కాని మిగిలినవారికి చేయలేదు. ఈ స్టేటుమెంటు ప్రకారం 6 వేలమందిని రిట్రీచ్ చేసినట్లు వుంది. వారిలో చాలా కొద్దిమందికి మాత్రమే కాంపెన్సేషన్ చెల్లికచారు. పి. ఎఫ్. స్కీము వర్తింప చేయలేదు. గ్రాట్యుటీ 605 జి ఓ. ప్రకారం వర్తింపచేయాలని వున్నప్పటికి అది ఈనాటివరకు వర్తింపచేయవేదు. వాటికి కారణం ఏమిటి? ఎప్పుడు వర్తింపచేయడానికి ఆచోచిస్తారు? వారు సంతకాలు పెట్టడానికి ఎంతో దూరం నుండి రావలసివస్తుంది. వెంటనే ఒక డేట్ నిర్ణయించి ఆ డేట్ లోగా ఇవన్నీ చెల్లించే ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈనుకొంటాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఇది ఒక సంవత్సరం పైగా ప్రభుత్వ దృష్టికి రెగ్యులర్ గా వస్తున్నది. కొంతమందికి గ్రాట్యుటీ ఇవ్వలేదు, కొంతమందికి పి.ఎఫ్. ఇవ్వలేదు. వారు అక్కడే వుండరుకదా, వివిధ జిల్లాల నుండి వచ్చిన వారు వారి వారి జిల్లాలకు వెళ్లిపోయారు. వారుతిరగటానికి మీరు ఇచ్చేది చాలదు. మీరు ఇచ్చేదానికన్నా వారు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టుకొన్న తరువాత వారికి చేసే లాభం ఏమిటి? ఇవ్వదలుచుకొన్న గ్రాట్యుటీ త్వరగా ఇవ్వరాదా?

Sri K. Brahma-rama Reddy :—Orders have been issued in the month of July, Sir, for payment of gratuity in addition to a retrenchment compensation to the retrenched workers according to Andhra Pradesh Retirement and Invalidity Gratuity Rules 1941. The Chief Engineer, Nagarjunasagar Dam has submitted proposals for certain relaxation in procedures like dispensing with the affixing of photographs and gratuity applications, payment of gratuity by money order, preparation of gratuity claims based on fixed charges registers, entrusting the accounts organisation, Nagarjunasagar Project instead of the Accountant General with the work of checking gratuity claims, to enable early payment of gratuity అని వారు సబ్మిట్ చేశారు.

It has been considered inadvisable to dispense with the affixing of photographs on the application or to pay the amount of gratuity by money order. It is proposed to expedite the preparation of claims on the basis of fixed charges registers in the absence of service rules for work charged establishment. ఇవన్నీ జరుగుతాయి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—జులై లో ఉత్తర్వులు పాస్ చేశామన్నారు. ఇప్పుడు 68 మార్చిలో వున్నాము. వర్క్ చార్జ్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ లో 4వేల మంది రిట్రెయిన్ అయినవారికి ఇంతవరకు కాంపెన్సేషన్ అందలేదని వారు తెలిగ్రాం ఇచ్చారు వారికి కాంపెన్సేషన్ అందలేదు, ఉద్యోగాలు లేవు. అందువల్ల వారు డామ్ చుట్టు తిరుగుకుండా వారి ఇంట్లకు మనియార్డర్ ద్వారా పంపే ప్రయత్నం ఎందుకు చేయకూడదు?

(a) అవును.

(b) అటువంటి ఆలోచన లేదు.

(శ్రీ) చౌదరి సత్యనారాయణ :—నారాయణపురం కాలువ వల్ల మా ప్రాంతంలో భూములు పోయాయి. సెంటు భూమి కూడా కలవలేదు. అవసరం లేని టైమ్ లో ఈ లిఫ్ట్ ఇన్స్ట్రగేషన్ అడుగుతున్నాము. మొదట జూన్ లో రెండవసారి నవంబరులో లిఫ్ట్ ఇన్స్ట్రగేషన్ అడుగుతున్నాము. కొంచెం యోచించి తగిన చర్య తీసుకొంటారా?

(శ్రీ) ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—సరేనండి.

NADIPALLI PUMPING SCHEME

1597—

* 2733 Q.—Sri G. Suryanarayana (Payakaraopet):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of any petitions requesting to take over the Nadipalli Pumping Scheme in Bhimuni patnam Taluk Vishakapatnam district ;

(b) if so, whether the Government propose to take over the same ; and

(c) the amount of investment required for this ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under examination of Government.

(c) Rs. 1,22,500 on works, and Rs. 1,30,000 including direct and indirect charges.

COLLECTION OF SPECIAL ASSESSMENT FROM AYACUTDARS OF NAGAVALLI PROJECT

1598—

* 2698 (U) Q.—Sri Mudilibabu Paramkusam (Venukuru):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether the Government are collecting special assessment at the rate of Rs: 7½ on the settlement rates for the nine thousand acres out of forty thousand acres of Ayacut under Nagavalli Project constructed 60 years ago ;

(b) whether betterment levy has been levied on the said nine thousand acres of land ; and

(c) whether the Government will remove the special assessment and betterment levy charged on the lands coming under the old project ayacut ?

Sri S. Sidda Raddy :—(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The question of removing the special assessment and betterment levy on the lands served by the old project does not arise as these lands are not liable to be levied with any of the above charges.

TANKS IN GUTTI TALUK

1599—

* 2801 Q.—Sri K. Eswara Reddy (Pathikonda):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) where there is any scheme to release water to the following tanks in Gutti taluk through the Guntakal Channel of Tungabhadra high level canal ;

(i) Yerra Thimmaraju tank ;

(ii) Patha Kotha Cheruvu ;

(iii) Guthi tank; and

(b) if so, when this work will be completed?

Sri S. Sidda Reddy:—(a) and (b) Yerra Thimmaraju tank and Pathakotha cheruvu are proposed to be fed by the Gooty Distributory of Guntakal Branch Canal of Tungabhadra Project High Level Canal Stage II. The Gooty tank is not included in the scheme at present. However, the inclusion or otherwise of the scheme will be known after detailed investigation is completed.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్య :—మంత్రిగారు చెప్పినదానిని తొందరగా పని ప్రారంభిస్తే బాక్ వర్డ్ పరియో బాగుపడుతుంది అది తొందరగా ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—పని జరుగుతున్నది.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి :—ఎర్రతిమ్మరాజు, గుత్తి చెరువులకు ఫీడింగ్ సోల్యేన్ బాగులు వున్నాయి, ప్లా లెవల్ నుండి వచ్చినప్పుడు ఇక ఈ బాగుల నీరు చెరువులకు అవసరం వుండదు కనుక ఆ బాగుల క్రింద మరో చెరువులు త్రవ్వే ఆలోచన ఏమైనా వున్నదా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఈ చెరువులకు ఇదివరకు వచ్చే నీటికి అటంకం లేకుండా ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :—ఎగువ కాలువ వచ్చిన తరువాత ఆ నీరు చెరువుల లోకి వస్తుంది కనుక ఇంతకు పూర్వం చెరువులలోకి నీరు వచ్చే బాగులకు మరీచైన ప్రాజెక్టుకంటే ప్రతిపాదన వున్నదా అని మా ప్రశ్న.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—మీరు అడిగింది తుంగభద్ర నీటితో ఈ చెరువు నింపమని. అది ఇన్వెస్టిగేషన్ లో వుంది. వీలుంటే చూస్తారు కాని ఈ చెరువును నింపటానికి సమస్య లేదు.

AMOUNTS PAID TO INSTITUTE OF FOREIGN TRADE

1600—

* 4519 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to state :

(a) the amount paid by the Government to the Indian Institute of Foreign Trade ; and

(b) the reasons why so much amount has been paid to them ?

Sri K. V. Narayan Reddy :—(a) Rs. 50,000/-

(b) The export potential Survey is expected to determine the commodities and products which have export potential and bring out specific measures which are to be taken for fully exploiting the potential. It will be useful to know the States's export potentials to enable the Government to take concrete and practical steps for enlarging the exports of the State. The Institute has agreed to undertake the work at a cost of Rs. 2 lakhs. Considering the usefulness of the Survey, the Government have agreed to entrust the work to the Indian Institute of Foreign Trade at a cost of Rs. 2 lakhs. The Government of India have agreed to share 50% of the above expenditure, which means the State's share is only Rs. 1,00,000/-.

ఎ : — లిజా ఏభయి వేల రూపాయలు.

బి : — ఎగుమతి చేయటానికి అవకాశం వున్న వస్తువులను ఉత్పత్తులను నిర్ణయించడంలో, ఆ వనరులను సంపూర్ణ వినియోగంలోకి తీసుకురావడంలో పూర్తి చర్య చేపట్టటంలో ఎగుమతి వనరులు సర్వే తోడ్పడగలవని ఆశించబడింది. రాష్ట్ర ఎగుమతులను అధికం చేయడంలో స్పష్టమైన ఆచరణ నాథ్యమైన చర్యలను ప్రభుత్వం తీసుకోగలందులకు రాష్ట్ర ఎగుమతి వనరులు తెలుసుకోవడం అవసరం. 2 లక్షల ఖర్చుతో ఈ పనిని చేపట్టటానికి ఈ సంస్థ అంగీకరించింది. ఈ సర్వేవల్ల కూడే లాభాలను దృష్టిలో వుంచుకొని 2 లక్షలు ఖర్చు అయ్యే ఈ పనిని విదేశీ వర్తకుల వ్యవహారాల భారతీయ సంస్థకు అప్పగించడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. పై వ్యయంలో 50 వర్సంటు భరించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సమ్మతించింది. పోతే ఇందులో రాష్ట్ర వాటా ఒక లక్ష మాత్రమే వుంటుంది.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం : — ప్రణాళికలు అమలుజరవలేని దుస్థితిలో వున్నప్పుడు విదేశీ వ్యాపార సంస్థలకు డబ్బు ఇవ్వటానికి ఎందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారో చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : — మనదగ్గర వున్న వనరులను ఎక్కువ చేసుకొని ఎక్కువ ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజి ఎరన్ వేసుకోటానికి దక్షరూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వముతరపునుండి వస్తుంటే దాదాపు 50 కోట్లవరకు 3, 4 సంవత్సరాలలో మనం ఫారిన్ ఎక్స్ఛేంజి సంపాదించుకోవాలనుకుంటున్నాము. అందువల్ల ఇది ఉపయోగం అయినది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం : — ప్రస్తుతం ఈ ఇన్ స్టిట్యూటు ఎక్కడ స్థాపించబడింది ? ఎన్ని సంవత్సరాలకోర్పు ?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి : — కోర్పుతో సంబంధములేదు. ఇండియన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడు అని వారు సర్వే కం డె క్టు చేస్తారు. ట్రేడింగును పుంజే ట్రేడినింగు ఇస్తారు ఫారిన్ కంట్రీస్ వెళ్లటానికి. ఇది ఢిల్లీలో వుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం : — ట్రేడినింగు ఇన్ స్టిట్యూటులో ఎన్ని సంవత్సరాలు ట్రేడినింగు ఇస్తారు ?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—కేంద్రప్రభుత్వముకాని, రాష్ట్రప్రభుత్వం కాని ఆఫీసర్లును పంపిస్తే రిమానాలు, రిమానాలు ట్రయినింగువున్నాయి.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడ్ మన ఆర్థికాభివృద్ధికి సంబంధించిన వస్తువులను ఎగ్జిబిటు చేయడానికి కాని, ప్రపోజు చేయడానికి కాని ఇతరదేశాలలో పజన్స్ స్థాపించిందా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—ఇది ఎకడిమిక్ రిసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూటు. దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ట్రయినింగుకు ఆఫీసర్లునే పంపిస్తున్నారు. వైబ్రి ఎడ్యుకేటరు ఎగ్రికల్చరల్ పీపులు చాలామంది వున్నారు. వారికి ట్రయినింగు ఇవ్వటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—ఇంటరెస్టువుంటే తప్పకుండా వ్రాస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఫారిన్ ట్రేడును సరిగా అభివృద్ధిచేయటానికి ఇన్స్టిట్యూటులోవున్న ముఖ్యమైనవారు ఏ ఏ దేశాలకు వెళ్ళారు? ఎన్నిసార్లు ప్రపంచాన్ని తిరిగి వచ్చారు ఈ ఫారిన్ ట్రేడు ఎక్స్ పర్టు?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—ఇది చాలా ముఖ్యమైన ఇన్స్టిట్యూటు. దానిలో డైరెక్టరు జనరల్ ఘోరేగారు మొత్తం ప్రపంచాన్ని తిరిగివచ్చారు. అట్లాగే చాలామంది ప్రొఫెసర్లు వున్నారు. చాలామంది నిపుణులువున్నారు.

AGRICULTURAL STATISTICS

1601—

* 4958 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to state :

(a) whether any new method has been discovered by the Bureau of Economics and Statistics for the collection of agricultural statistics ; and

(b) if so, the nature of the same ?

Sri K. V. Narayan Reddy :—(a) The methods followed by the Bureau of Economics and Statistics for the collection of agricultural statistics in this State are the latest statistical methods, which are more or less similar to those adopted in the rest of the country.

(b) A note explaining the present procedures followed by the Bureau of Economics and Statistics in collecting the agricultural statistics in this State is placed on the Table of the House.

PAPE.R PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

[VIDE L.A.Q. No. * 4958 (STARRED) 1601]

A note on the present procedures followed by the Bureau of Economics and Statistics in collecting the agricultural statistics in Andhra Pradesh laid on the Table of the Andhra Pradesh Legislative

Assembly with reference to L.A.Q. No. 4958 (starred) Table by Sr. Dhanenkula Narasimham. M.L.A.

1
Agricultural statistics include collection and compilation of all data on agriculture, such as area under different crops, land utilisation, irrigation, production of principal crops, forecast estimates of area and production of principal crops, rainfall data, seasonal conditions, etc. The important among them are collection of area statistics (areas under principal crops) and estimate of yield per acre which are required for the estimation of agricultural production. Area statistics are collected in this State through a process known as agricultural census. Crop estimation surveys are conducted for obtaining the yield per acre.

Area Statistics :

2. In the past the area statistics were collected by the Collectors through the Revenue Officers and furnished to the Government. At the State level these District returns were consolidated for the State as a whole. These reports from the Collectors were used to be received with considerable timelag, as the annual return on these statistics were scheduled to be submitted at the time of Jamabandi. An agricultural census was, therefore, introduced in the erstwhile Hyderabad State in the year 1943-44 to improve the timeliness in the collection of area statistics. This procedure which was in vogue in Telangana region has also been extended to the Andhra Region in the year 1961-62 after the formation of Andhra Pradesh to cover the entire State.

3. The agricultural census is conducted twice a year in Kharif/Abi, and Rabi/Tabi seasons. In the census the data on area statistics are collected in the prescribed forms. The basic return under the census is the village abstract in which the karnam/patwari enters the area under all the principal crops in the season, on the basis of his village record viz., the adangal/pahani patrak. The Village Officer furnishes in the census for Rabi/Tabi season the land utilisation statistics also for the village.

4. For the purpose of agricultural census enumeration, each taluk will be divided into a number of circles. An enumerator (Village Level Worker) will be responsible for the collection of filled-in abstracts from the Village Officer, after physically verifying the data recorded by the Village Officer in respect of a few survey numbers. Supervision is also provided over the work of enumeration. The agricultural census abstracts are compiled at the levels of the circle, the block, the taluk, the district and the State. Specific dates have been prescribed for the enumeration work and the receipt of the abstracts at each level, compilation and onward transmission. At the State level, the Bureau of Economics and Statistics compiles the area figures under different crops—irrigated and un-irrigated—from the district abstracts received from the District Statistical Officers.

5. The above procedure for the collection of the area statistics which is conducive to quick processing of area statistics is being followed in the Andhra Pradesh State only.

Crop Estimation Surveys :

6. The methodology on crop estimation surveys was developed by the Indian Council of Agricultural Research, associating the State Government also with the pilot studies made. At the instance of the Ministry of Food and Agriculture, Government of India the crop estimation surveys, for the estimation of yield per acre of principal crops, were adopted in this State. These surveys have been adopted in all the States. According to this method a stratified random sample of villages are selected for each crop and in each selected village a few fields are selected for conducting crop cutting experiments. Suitable sizes of plots have also been determined for harvesting the crop and weighing the produce for the purpose of the experiments. The size of the plot is one cent for crops like paddy and millets, groundnut, sugarcane and tobacco and $2\frac{1}{2}$ cents in the case of castor, redgram, sesamum and cotton. The estimate of the yield per acre of a crop for the State is arrived at on the basis of the yields per acre observed in the sample plots distributed all over the State. These experiments are conducted by the Progress Assistants, Taluk Statistical Assistants, Revenue Inspectors, Extension Officers (Agriculture) and their work is supervised by the Officers of Revenue Department, Agriculture Department and the Bureau of Economics and Statistics.

7. At present crop estimation surveys are conducted in this State on 12 principal crops viz., paddy, jowar, bajra, ragi, maize, redgram, groundnut, castor, sesamum, cotton, tobacco and sugarcane.

8. On the basis of the area statistics and the estimates of yield per acre the final estimates of agricultural production would be prepared by the Bureau of Economics and Statistics every year.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి:—మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ గణాంక వివరణ సేకరణకు అర్థగణాంక శాఖ ఆనుసరిస్తున్న పద్ధతులు అనిధుకమైన గణాంకపద్ధతులే. దేశంలో ఇతర ప్రాంతాలలో చాలామంది ఇటువంటి పద్ధతులే అవలంబిస్తున్నారు (2) రాష్ట్రంలో గణాంక వివరణ సేకరణకు ప్రస్తుతం అర్థగణాంక శాఖవారు అవలంబిస్తున్న పద్ధతులను తేల్చి వివరణ సభాసమణులను పుంజుబడింది.

శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం:—వ్యవసాయ లెక్కలు తయారు చేసేముందు ప్రజా ప్రతినిధులైన శాసనసభ్యుల సలహాలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి:—మామూలుగా ఎసంబ్లీలో డిస్కషన్లు వస్తూవుంటాయి. ఇన్ ఫార్మల్ మీటింగ్స్ పెడతాము. అటువంటి ఇంటర్మీడియరీ తప్పకుండా ఆఫీస్ లో మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—ఇప్పుడు ఈ survey జరిగేదాంట్లో ప్రతి college లోనూ, Central Government ఇచ్చినటువంటి డబ్బు వినియోగించుకొని కొంత economic survey చేస్తున్నారా? సంవత్సరానికి ఒక గ్రామమో 2 గ్రామాలో తీసుకొని complete survey చేస్తారా? దానిని ఇప్పుడు మరకు జరుగుతున్నటువంటి surveys కునూ ఏమైనా coordination ఉన్నదా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—లేదండి, దానికి, దీని ఏమీ సంబంధంలేదు. బహుళ గౌరవసభ్యులు planning forums కు reference ఇస్తున్నారేమోగాని, planning forums దాదాపు 66 colleges లో ఉన్నాయి. వారు కూడా survey చేస్తారు. కాని ఈ survey, 'crop cutting' అంటారు. తరువాత area surveys ఉంటాయి. రెండు విధాలు surveys.

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య :—Table మీద పెట్టినటువంటి కాగితంలో 7th para లో 12 పంటలకు లెక్కలు ఉన్నాయి. ఆ లెక్కలతో చేసిమీది ఎంత శీశారో చెప్పగలరా? Agricultural statistics తీసేటప్పుడు, crop వారిగా 12 పంటలకు తీస్తున్నామని చెప్పుతున్నారు. అవి ఇప్పుడు generalగా ఇచ్చారు. ఏ పంటకు ఎంత శీశారు, ఎంత cost of production అయింది, అదేమైనా చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—ఇది crop estimation survey అండి. ఇగివరకుఅయితే 12 పంటలకు ఉన్నది. ఈ 12 పంటలకే కాకుండా ఇతరపంటలకు కూడా తీయాలని ఉన్నది. ఇవి ముఖ్యపంటలు పీటినిమాత్రం calculate చేసి statistical abstract లో tabulate చేసి ఇస్తారండి.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర్లు (గురజాడ) :—ఈ Agricultural statistics ప్రజలకు ఉపయోగ పడేటట్లుగా Central Government వారు ఒక hand book publish చేస్తారండి. అదేవిధంగా మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు ఈ agricultural statistics ప్రజలకు, ఇటు సభ్యులకు ఉపయోగ పడేటట్లుగా ఒక hand book అచ్చువేయించేదానికి ఏమైనా ప్రయత్నం ఉన్నదా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—మన దగ్గర అన్నీఉన్నాయి. Statistical Abstract అని ఒకటి ఉన్నది. తరువాత hand book of statistics అని ఉన్నది. అది సభ్యులకు కూడా అందజేయబడింది.

శ్రీ డాక్టర్ టి. ఎన్. చూర్తి (ఎరంగల్లు) :—ఇప్పుడు ఈ colleges నుంచి వెళ్ళివారు కొంత survey చేస్తున్నారు. ఈ institute వాళ్ళు కొంత survey చేస్తున్నారు ఈ రెండింటికి తేడాలువచ్చేటట్లు కనపడుతున్నవి. దీనిని standard గా తీసుకుంటాని? Devil quotes the scriptures అన్నట్లు. ఎవరికి కావలసిన లెక్కలు వాళ్ళు చూపిస్తారు. కళ్ళు ఒకటి చూపిస్తారు, వాళ్ళు ఒకటి చూపిస్తారు. ఏది నిజమని అనుకొంటారు?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—Statistical Department దే standard, ఎందుకొరకంటె Socio Economic Survey అని అది పిల్లలకుమాత్రమే, training కొరకని మాత్రం పెట్టబడింది.

PARCHUR-BAPATLA ROAD

1602 —

* 2956 Q.—Sarvasri G. Venkata Reddy (Parchur) and Kona Prabhakara Rao (Bapatla) :—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to take over Parchur-Bapatla road from the control of Bapatla Panchayat Samithi which is a link road for nearly about 20 Villages to the control of Roads and Buildings ; and

(b) whether the road is estimated. if not, when it will be taken up ?

Sri J. V. Narsing Rao :—(a) There is no proposal with the Government.

(b) Does not arise in view of answer to (a) above.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఈ పరిషత్తురోడ్లు అని, సమితిరోడ్లు అని, Highways Roads అని ఉన్నాయనుకోండి. సమితిరోడ్లు ఏమో సక్రమమైన పద్ధతిలో కాగుపడడం లేదు. జిల్లాపరిషత్తుకు రోడ్లకు సరియైన grant రావడంలేదని complaint ఉన్నది. వీటన్నింటినీ కలిపి ఒకే agency క్రింద తీసుకోవడానికి Government ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

శ్రీ జె.వి. నరసింగరావు :—చాలా సమంజసమైన సూచన. ఒక వెయ్యి మైళ్లు జిల్లా పరిషత్తురోడ్లు తీసుకొనేది examine చేయించారు. ఇప్పుడు ఉండే ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పుడు Finance Minister గా, 1962 లో ఉండినారు. తరువాత డబ్బుకొరతవల్ల ఈ కార్యక్రమం జరగడంలేదు. కాని డబ్బు లభించిన తరువాత ఒకే agency క్రిందనే ముఖ్యమైన రోడ్లు ఉండడానికి ప్రయత్నం ప్రభుత్వము చేస్తుంది.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, దీనికి estimate చేసినట్లు నాకు కాగా తెలుసు. అది వారికి reach కాలేదా ?

శ్రీ జె.వి. నరసింగరావు :—పంచాయితీ సమితి అధ్వర్యమున ఉన్నది. అది వారు కోరారు గనుక proforma estimate వేస్తే, 30 లక్షలు కావచ్చునని అన్నారు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is a thinking now—I don't say it has reached the stage of a proposal—that all these activities regarding maintenance of Roads and Buildings, P.W.D. minor irrigation works etc. etc. — all these small things should be combined and put in one executive head like an Executive Engineer at the taluk level or samithi level as the case may be so that people may not have to go from place to place to find out. I will be very much obliged if hon. Members can bestow some thought in the matter and give their valuable suggestions during the discussion on Irrigation Budget.

Sri C.V.K. Rao :—It would be like putting all the eggs in one basket.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సలహా ఇచ్చారా. దానికి డబ్బు విషయం కూడ చెబుతే మంచిది. ఎందుకంటే, వాళ్ళ దగ్గరకు పోయి చెప్పితే, ప్రతిదానికి వాళ్ళు డబ్బులేదని చెప్పతారు. అందుకొరకు ఆ డబ్బు విషయము కూడా ఏమి చెప్పతారో చెప్పితే దానిమీద ఎట్లా ప్రయోజనమో కాదో మేము ఆలోచించి చెప్పడానికి వీలు ఉవుతుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—So far as roads and buildings are concerned also, Sir, we want to see if some more money can be found for the purpose.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—మూఖ్యమంత్రిగారి సూచన మంచిదే గాని అయితే ప్రస్తుతం జరుగుతున్నటువంటి పరిస్థితులలో ఈ Roads and Buildings క్రింద తీసుకొనేటటువంటి works ఏ ప్రాతిపదిక మీద తీసుకొంటారు? దాని కేమైనా కొన్ని principles, మంచి చెడ్డ నిర్ణయించారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—Priorities ఇస్తామండి, అవసరాలు గుర్తించి, ప్రతి జిల్లాలో దేనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని చూచి నిర్ణయం చేసుకొంటారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—మూఖ్యమంత్రిగారు ఒక Executive Engineer క్రింద పెడదాము, co-ordinate చేస్తాము అతని క్రింద అని చెప్పుతున్నారు. అంటే ఒక తాలూకాకు ఒక Executive Engineer అనా, లేక district కు ఒక Executive Engineer అనా ఏమిటి?

Sri K. Brahmananda Reddy :—We have now sufficient number of Superintending Engineers and Executive Engineers. If you pool together the Minor Irrigation department, the Roads department, the Panchayat Raj department and so many other departments I think we can have a sufficiently high Officer like an Executive Engineer at local levels.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—22nd ఈ demand discussion వస్తుంది అప్పుడు కావలసిన విషయాలు చెప్పండి. మేము ఆలోచిస్తాము.

Mr. Speaker :—This demand is coming up on the 22nd.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—అది కాదండి...

Sri K. Brahmananda Reddy :—I said there is no definite proposal as such. It is a broad and loud thinking. If you can bestow sufficient thought on the matter and give some suggestions they are welcome.

RETRENCHMENT OF PEONS IN WALTAIR CIRCLE

1603—

* 2814 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether 80 emergency peons out of 160 have been retrenched in the Waltair Circle of the Public Works Department, who have put in a service of 3 to 8 years ; and

(b) if so, whether any of them have been absorbed so far in other jobs ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) Out of 256 Peons in Waltair Circle as on 1-1-1966, 91 (Ninety one) in Vizag District and 50 (fifty) in Srikakulam District of Waltair Circle were retrenched due to insufficient work-load and observance of economy.

(b) Lists of retrenched peons were furnished to the Employment Exchange, Visakhapatnam, for absorption elsewhere. So far 10 (ten) retrenched peons of Waltair Circle who originally belonged to Vijayawada Circle were absorbed in Vijayawada Circle. The question of absorption of 4 more peons in Vijayawada Circle and 4 (four) peons in Dowlaishwaram Circle is under correspondence.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి సమాధానాన్ని బట్టి retrench అయినటువంటి వారిలో చాలా కొద్దిమందిని మాత్రమే absorb చేసినట్లు కనిపిస్తుంది; మరి కొన్ని చోట్ల కొత్త వాళ్లను పేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ approved probationers, 8 పళ్లు service put up చేసినటువంటి వారిని, అట్లే ఉంచి వేయడంలో న్యాయం ఏమైనా ఉన్నదా అంటే ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—దాంట్లో న్యాయంలేదు. కాని కొత్తవాళ్లను పేస్తున్నట్లు నాకు తెలియదు. నేను కనుకొన్నానుకూడా. ఒకవేళ గౌరవ సభ్యులు మార్చిప్రెసి తెస్తే వీళ్లకంటే juniors ఉంటే, వాళ్లను తీసిపారేసి వీళ్లకు ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం ఏమీలేదు.

AYACUT UNDER KRISHNA BARRAGE

1604—

* 2942 Q.—Sri G. Venkata Reddy :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the proposed ayacut under Krishna Barrage :

(b) when the entire proposed ayacut will be brought under cultivation ; and

(c) whether the main sluice at dam site was widened after the construction of barrage so as to let out more water for the new irrigation ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) 1,06,586 acres of additional ayacut, which is exclusive of an extent of 27,000 acres proposed separately under Guntur channel scheme.

(b) In due course, after eliminating garden lands, house sites and certain poramboke lands and after sanction and execution of balance schemes proposed under Krishna barrage scheme.

(c) No, Sir.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—కుమ్మూరు కెనాల్ చివరిగంజాం నుంచి బకింగ్ హామ్ కెనాల్ గా మారిపోతుంది; navigation purposes కోసం దానికి వెడల్పు చేయాలి. Tailend ayacut లో నీరు రావడంలేదు. ఎందుకంటే—వైచారు దాదాపు 45, 50 వేల ఎకరాలవరకు unauthorised గా నీరు తీసుకొంటున్నారు. అది regularise చేసి, tail-end వారికి సక్రమంగా నీరు రావడానికి ఏదైనా పథకం ఏర్పాటు చేస్తారా? దీనిని గురించి represent చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఇప్పటివరకు ఉన్నవాటిల్లో అది ఏమీలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :—నివరు పేచీ కెట్రోనిక్ కాని ట్రాన్సిస్టర్ అప్లికేషన్స్ డిస్ పెన్స్ చేయకూడదన్నారు. మనీయార్డర్ ద్వారా పి చేయటానికి ఏలులేదన్నారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అది గ్రాట్యుయిటికి మాత్రమే. నేను చెప్పింది రిట్రెంచ్ చేసిన వారికి కాంపెన్సేషన్ విషయం.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Retrenchment compensation payable under the Industrial Disputes Act was paid to the work-charged workers as and when they were retrenched.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మిలిగినవాటికి దేనికీ లేనిది ఫీల్డ్ అని ఎందుకు పెట్టారు, ఇప్పటికైతే నా తో అగిస్తారా? [No reply]

WORKSHOPS UNDER ELECTRICITY DEPARTMENT

1521—

* 802 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there are any workshops under Electricity Department ;

(b) if so, the number of the said workshops ; and

(c) whether workshop will be started at Vijayawada ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) Three Workshops.

(c) No. Sir.

ELECTRICITY TO YERRAGUNTA KOTA

1522—

* 505 Q.—Sri N. Panchaliah (Kodur) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to extend the supply of electricity to Yerraguntakota *Via* Budduguntapalli in Koduru area, Rajampet taluk, Cuddapah district ;

(b) if so, when it will be surveyed ; and

(c) in view of the fact that there are several wells in this line whether it will be supplied expeditiously ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) A scheme for extension of supply to Yerraguntakota (not Yerraguntakota as mentioned) and certain other villages has been sanctioned. The supply is proposed to be extended to Yerraguntakota from Rachapalli distribution, but not *via* Budduguntapalli.

(b) Does not arise.

(c) The execution of the scheme will depend on availability of sufficient funds.

DIVERSION SCHEME ON NOLLAGEDDA RIVER

1605—

* 3084 Q.—Sri B. Rajayya (Salur):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the stage at which the Division Scheme on Nollagedda river 3 furlongs above the Village Tarapuram, Salur Taluk, Sriakulam district stands ; and

(b) the total estimate of the scheme ?

Sri S. Sidda Reddy :— (a) The proposal was dropped.

(b) Rs. 33,000—

శ్రీ బి. రాజన్య :—వర్షాకాలంలో నల్ల గడ్డ ప్రవాహంలో తారాపూరం ముంపు పాలవుతోంది. చాల ఇళ్లు చప్టం అవుతున్నవి ఈ స్కిమును తీసుకొని నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :—ఇటువంటి చిన్న చిన్న వన్నీ జిల్లా పరిషత్తువారు తీసుకొని చేయవలసి యుంటుంది.

PEDDAVAGU CHERLAPALLI

1606—

*3108 Q.—Sri R. Narasimhamayya (Hasanparthi):—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the need to reconstruct the “Beeravalu Narasayyamattu” on the Peddavagu (Neelivagu) at Cherlapalli village, Parkal taluq, Warangal district which had been dilapidated, has been brought to the notice of the Government ;

(b) if so, whether the survey etc., for the said “Matu” has been completed ;

(c) if so, the estimated expenditure therefor ;

(d) whether the financial sanction had been given for the said “Matu” ; and

(e) if not, the reasons therefor ?

Sri S. Sidda Reddy :—

(a) Yes, Sir.

(b) Surveys have been completed. Certain field particulars are being collected.

(c) The cost of the estimate as prepared in 1965 is Rs. 1.60 lakhs.

(d) No, Sir.

(e) The proposals are being modified. The Chief Engineer has directed the Superintending Engineer, P. W. D. concerned to finalise the proposals and obtain the opinion of the Collectors, Karimnagar and Warangal Districts.

COMPUTER MACHINES IN BUREAU OF ECONOMICS AND STATISTICS

1607—

*4952 Q. Sri Dhanenkula Narasimham:—Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to state ;

(a) the number of Computer machines in the Bureau of Economics and Statistics; and

(b) the price of the said machines?

Sri K. V. Narayan Reddy :—

(a) None, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం :—ఈ కంప్యూటర్ యంత్రాన్ని కొనడానికి ప్రభుత్వం ఏమైన ఆలోచన ప్రారంభిస్తుందా?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—కంప్యూటర్స్ అంటే వారు ఎలక్ట్రానిక్ కంప్యూటర్స్ అనుకొని యుంటారనుకొంటాను. ఇది భారత దేశంలో రెండు సెంటర్స్ లోనే—ఢిల్లీ, బెంగళూరులో ఉన్నది. ఇక్కడ బ్యూరోలో Calculating Machines, Data processing units ఉన్నవి, calculating machines మొత్తం 77;—hand-operated 43; mechanically operated 34; Data processing units 2 ఉన్నవి. Elec. Computers establish చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాశాము. ఇంతవరకు రాలేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—గవర్నమెంట్ లెవెల్ లో statistics సక్రమంగా తయారు కావడం లేవని ఉన్నది. అది కరెక్ట్ కాదని ఒక అభిప్రాయం ఉన్నది. ఇప్పుడు correct statistics తీసుకొనుటకు ప్రపోజల్ ఉన్నదా.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—ప్రైమరీ రిపోర్టింగ్ ఏజన్సీస్ మనవద్ద కర్ణాటక, పశ్చిమ బెంగాల్, గుజరాత్—ఆ వ్యవస్థ ఎంతవరకు reform కాదో అంతవరకు కష్టం అవుతుంది.

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య :—Calculators ఎన్ని పనిచేస్తున్నవి?

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి :—శీ, అన్నీ పనిచేస్తున్నవి.

STATISTICAL ASSISTANTS

1608—

*4953 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to state :

(a) whether the Statistical Assistants working in all Departments are under the control of Bureau of Economics and Statistics; and

(b) if not, the reasons therefor?

Sri K. V. Narayan Reddy :—

(a) No, Sir.

(b) The Statistical Units in the offices of the Heads of Departments were created to meet the requirements of the concerned administrative departments. It was, therefore, considered at that time it would be appropriate to locate them in the concerned departments. However the question of bringing all such Statistical Units under a coordinated technical control is under consideration of Government.

BRIDGE ON MAMIDIVADAGEDDA

1609—

* 2249 Q.—Sri G. Krishnam Naidu (Gompa) :—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) the reasons for the discontinuing the work of the construction of bridge over Mamidivagadda at Tallapalem ; and

(b) when it will be completed ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) M/s. Bharat Sevak Samaj to whom the work was first entrusted on 17-5-65 failed to complete the work within the scheduled period of one year inspite of extending the period upto 31-3-1967. Their contract was therefore terminated and fresh tenders were called on 23-8-1967 fixing nine months period for the completion of the work, but there was no response to it. Even the second and third call of tenders fixed for 28-9-67 and 8-11-67 respectively had no response.

(b) The work has been taken up departmentally in December 1967 and it is expected to be completed by June, 1968.

CHANNEL OF DUGARAJAPURAM TANK

1610—

* 3113 Q.—Sri P. Venkata Subbaiah (Sullurpet) :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(b) the reasons why the sinking of the channel of Dugarajapuram tank in Gudur taluk, Nellore district has remained incomplete since three years ; and

(b) the reason for not taking up the work of the channel of Muthem baka tank in the said taluk and district though the same had been sanctioned ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) Due to objections of ryots under Mallam and Tirumur tanks.

(b) Due to stay orders given by the District Collector, Nellore on account of the objection raised by the Ryots of Mallam Tank. The Stay orders were vacated on 4-9-1967 and the scheme will be taken up subject to availability of funds.

CHANNELS UNDER BODDIVALASAGEDDA PROJECT

1611—

* 3133 Q.—Sri Ch. Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the reasons for discounting the work of the channel or even the branch channel notwithstanding the fact that Boddivalasagedda Project in Palakonda taluk, Srikakulam district has been constructed at a cost of rupees ninety thousand and the construction of the anicut has been completed ; and

(b) whether the Government take immediate steps to dig the branch channel in view of the fact that an extent of 5,000 acres can be irrigated under the said project in Cheepurupalli taluk ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) No work on channel or branch channel contemplated under the Boddavalasagedda anicut scheme was discontinued as the scheme as envisaged in its estimate was completed in all respects in 1964 itself.

(b) Does not arise.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ :—ఈ అనకట్ట కట్టి సుమారు రెండు సంవత్సరాలు కావచ్చింది. దీనికి బ్రాంచ్ చానల్స్ లేవని మేము వేసిన ప్రశ్న. (2) పాలకొండ తాలూకాలో అనకట్ట కట్టారు. పారేనీరు చీపురుపల్లి తాలూకాలో పాలకొండ తాలూకాలో ఒక్క గ్రామంలో మాత్రమే దీని క్రింద ఉన్నది అక్కడ మడిమడికి మరుపులు పెట్టి ఉన్నారు. అది కూడ పరిశీలన చేసి బ్రాంచి చానెలు నిర్మాణం చేయడానికి పరిశీలన చేశారా?

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—ఈ అనకట్ట కొత్తగా కట్టాము; అక్కడ Chain of tanks—12 ఉన్నవి. ఇదివరకు కొంతవరకు చేశారు. అప్పుడు ఆ ఎస్టిమేటులో యీ పని లేవని చెప్పారు. ఈ proposal యిప్పుడు consideration లో ఉన్నది, అది పూర్తికాగానే చెస్తారు.

HALDI VAGU PROJECT

1612—

* 5027 Q.—Sri M. Baga Reddy (Zahirabad):—Will the hon Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Haldi Vagu Project a medium irrigation project in Medak District had been included in the First Five-Year Plan of the State ;

(b) whether it is also a fact that survey on this site also has been conducted ; and

(c) if so, at what stage the proposal is pending ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The scheme is deferred for better times.

శ్రీ ఎం. ఎ. రామచంద్రారెడ్డి (మెదక్) :—ఎస్టిమేటు ఎప్పుడు తయారయినది ?

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—ఆ information యిక్కడలేదు.

SURVEY OF M. I. SOURCES IN MEDAK

1613—

* 5028 Q.—Sri M. Baga Reddy : Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the following minor irrigation sources in Medak District have been surveyed for construction of Projects ;

- (1) Tatpalli Project (Sangareddy Taluk)
- (2) Hadnoor Project (Zahirabad Taluk)
- (3) Kuttur Project (Zahirabad Taluk)
- (4) Satwar Project (Zahirabad Taluk)
or Mekalwagur Project ;
- (b) at what stage the estimates are pending ; and
- (c) whether any one is sanctioned and if so, when the work will be started ?

Sri S. Sidda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) & (c) Tatpalli Project has been dropped. Hadnoor Project has been proposed to be dropped by Irrigation Development Board. Kuttur Project is still under investigation. Satwar Project though sanctioned has not yet been taken up due to paucity of funds. The scheme will be taken up when funds are available.

(శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—స్టేటు మొత్తానికి new schemes district-wise take up చేయడానికి investigate చేయడానికి —finalise అయిన స్కీమ్లు, under finalisation schemes ఎన్నికన్నవో table మీద పెట్టినారా ?

(శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి :—అది పెద్దపుస్తకము అవుతుంది. ఇప్పుడు నేను గౌ. సభ్యులతో మీటింగు పెట్టాను, అప్పుడు మాట్లాడవచ్చును.

CULTIVATION EXPENSES OF CROPS

1614—

* 4955 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham :—Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to state :

- (a) whether the Bureau of Economics and Statistics has examined the cultivation expenses in the case of any crop ; and
- (b) if so, whether it has published the same ?

Sri K. V. Narayan Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

ADMINISTRATIVE INTELLIGENCE UNIT

1615—

* 4956 Q.—Sri Dhanenkula Narasimham : Will the hon. Minister for Planning and Law be pleased to state :

- (a) whether there is any administrative intelligence unit in the Bureau of Economics and Statistics ; and

(b) if so, the activities of that unit ?

Sri K. V. Narayana Reddy :—(a) Yes, Sir.

(c) The following are the important activities of the unit :

- (1) Scrutiny of quarterly and annual progress reports of the Community Development Blocks sent by the Block Development Officers through the District Statistical Officers.

- (2) Preparation of Consolidated Quarterly and Annual Progress Reports on Community Development, for the whole State in the proforma prescribed by the Ministry of Food, Agriculture, Community Development and Co-operation, Government of India.
- (3) Technical supervision for the work of the progress Assistants through District Statistical Officers.
- (4) Organisation of Training Programmes for Progress Assistants.
- (5) Conduct of Sample Surveys throwing light on the Level of Development in the Blocks.

ఎ.—అవును.

బి.—ఈ జాకులయొక్క ప్రయమానిక అభివృద్ధి నివేదిక పార్షిక నివేదికలగురించి దానిని స్కూటిని చేయటం, ప్రివేట్ చేయటం, టెక్నికల్ సూపర్ విజన్ చేయటం—ఇవన్నీ కండక్ట్ చేసి శాంపులు సర్వే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటుకు పంపిస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఈ స్టేట్ స్టాటిస్టికల్ బులెటెన్లు వారు తయారుచేసినవి మాకు అందేటప్పటికి ఆలస్యం అవుతున్నది. మన్ తిలి స్టాటిస్టికల్ బులెటెన్ వేస్తున్నారు. మేము ఇక్కడకు వచ్చిన తర్వాత 8 నెలలవి, పది నెలలవి—అన్నీ ఒకేసారి కట్టిలుకట్టి మాకు ఇస్తున్నారు. దానివల్ల వాళ్లకు ఉపయోగము ఏమిటి? మాకు ఉపయోగము ఏమిటి? దేశానికి ఉపయోగము ఏమిటి? ఎప్పటికీ అప్పుడు రిలీజు చేయమనండి. లేకపోతే సంవత్సరానికి ఒకసారిచేసి మాకు ఇవ్వమనండి.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి:—మొత్తము భారతదేశములో మనదగ్గరనే స్టేట్ స్టాటిస్టిక్స్ ప్రింటుచేయటము వాటిని డిస్ట్రిబ్యూటుచేయటము చాలా తొందరగా జరుగుతున్నది. కాని అపుస్తకాలు తీసుకువచ్చి యీ సెక్రటేరియటులో పెడితే సభ్యులకు అందటానికి ఆలస్యం అయినది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఆలస్యానికి కారణం—యీ లెజిస్లేచరు సెక్రటేరియటుమీద వేస్తున్నారు. అదికాదు సమస్య. మీరు వేసిన పుస్తకాలు వెంటనే మాకు పోస్టుద్వారా పంపించమంటే—పంపించటానికి వెనక్కు తగ్గుతున్నారు, మేము ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడల్లా కట్టలు కట్టలు మాకు ఇస్తారు, దేనికి ఇస్తారు? చదువుకోటానికేనా? మన్ తిలి రిపోర్టు అంటే—అది ఆ నెలలోనే మాకు చేరాలి. క్వార్టర్ల రిపోర్టు అంటే—అది ఆ మూడు మాసాల్లో చేరాలి. మేము యీ అసెంబ్లీకి వచ్చినప్పుడు ఒకేసారి 8, 10 పుస్తకాలు కట్టలు ఇస్తారు. మాకు టైంకి ఇవ్వలేక పోతే వేయడము మానుకొండి. వేస్తే వెంటనే ఆ పీరియడ్స్ ప్రకారము వచ్చేటట్లు చేయండి.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి:—ఇంతవరకు పోస్టల్ డిఫికల్టీను ఉండేవి. అది లేకుండా ఉండటానికి పై నాన్న డిపార్టుమెంటుతో మాట్లాడుతున్నాము.

Calling attention to a matter of urgent public importance: 16th March, 1968. 419
re: Fire accident on 10-3-68 in Rajupalem, Cuddapah District.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఆ పోస్టేజి డిఫికల్టీను ఏమిటో చెప్పండి. గవర్నమెంటు ఆ పుస్తకాలు అచ్చు వేయటానికి మాత్రం ఒప్పుకొన్నారు. పంపటానికిమాత్రం ఒప్పుకొన్నారు. పంపటానికి పోస్టేజి ఖర్చులు పెట్టవద్దు అంటున్నారు. దానినిగురించి చీఫ్ మినిస్టరుగారు ఏమి ఆలోచిస్తున్నారో మంకు తెలియటంలేదు.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి:—తప్పకుండా పంపిస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ముఖ్యమంత్రిగారు వినలేదు. మీరు క్వాటర్ల రిపోర్టు మంత్రి చేశారు. వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి పుస్తకాలు అచ్చువేస్తారు. పోస్టేజిమాత్రం భరించమంటారు. పోస్టేజిమాత్రం డబ్బు ఇవ్వము అంటారు. ఈ ఎకానమీ ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అట్లా ఎందుకు ఉంటాయి?

మిస్టర్ స్పీకర్:—అది పదో-ఆవిషయం తెలుసుకొని చూడండి.

There is one short-notice question, the answer of which will be placed on the table of the House.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

ARANJAR PROJECT

S. No. 1615-A.

S.N. Q. No. 5349-B Q.—Sri G. Sivaiah:—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the concerned officials of Andhra and Madras Government met at Madras in the month of January, 1968, to discuss about the sharing of waters etc., from Araniar Project in Chittoor district; and

(b) if so, the details thereon?

A:—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: FIRE ACCIDENT ON 10-3-1968 IN RAJUPALEM, CUDDAPAH DISTRICT.

శ్రీ ఎన్. పుల్లారెడ్డి (కమలాపురం):—అధ్యక్షా. మంత్రిగారిని జవాబు చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి.వి. రాజు:—అధ్యక్షా, 10-3-68 వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు కడపజిల్లా కమలాపురం సబ్ ఠాలూకా రాజంపాలెం గ్రామంలో అగ్ని ప్రమాదం జరిగింది. 18 వశువులు చచ్చిపోయాయి. 68 ఇండ్లు కాలిపోయాయి. నిష్కం అంటుకోకుండా అక్కడ 5 ఇళ్ళను గుంజివేశారు. 82 వేల రూ. నష్టం జరిగింది. ఇందులో 31,760 రూ. నష్టం సొమ్ములు దానిలో పోవటంవల్ల జరిగింది. వెంటనే ప్రతికుటుంబానికి 20 కిలోగ్రాముల ఆహారధాన్యాలు పంచిపెట్టాలి.

420 16th March, 1968. Calling attention to a matter of urgent Public Importance.
re : Fire accident on 10-3-68 in Rajupalem,
Cuddapah District

హెంటనే కలెక్టర్ కేమ్ కిటిఫ్ రూల్సు ప్రకారం 20 రూ.లు ప్రతి కుటుంబానికి ఇవ్వటానికి ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ఇది 10 వ తేదీ జరిగింది. ఈ రిపోర్టు తెప్పించటానికి కూడ టైమ్ లేకపోయింది. 14 వ తేదీ యీ నోటీసు ఇచ్చారు. 15 వ తేదీ ట్రబ్లీఫోన్లో మాట్లాడి ఇది తెలుసుకొన్నాము. గవర్నమెంటు నుండి అన్ని ఏర్పాట్లు చేయబడతాయి.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :-- అధ్యక్షా, ముఖ్యమైన సమస్యలమీద మీకు రూలు 74 క్రింద రెండు నోటీసులు ఇచ్చాము. ఆ రెండు నోటీసులు కూడ తమరు డిస్ ఎలవ్ చేశారు. ఒకటి తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో ఉన్న మెట్టప్రాంతాలలో శిస్తు రెమిషన్ ఇవ్వటానికి కలెక్టర్ రిపోర్టుయిచ్చి ప్రభుత్వంకూడ రెమిషన్ ఇవ్వబోతున్నాము అని ప్రెస్ స్టేటుమెంట్ యిచ్చి ఇంతవరకు రెమిషన్ యిచ్చినట్లుగా డిక్లర్ చేయని కారణవల్ల అక్కడ రెమిషన్ మామూళ్లు అని యీ ప్రతిపాదు తాలూకాలో చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. వెంటనే ప్రకటన చేయమని ప్రభుత్వదృష్టికి తేవటానికి నోటీసు యిచ్చాము. రెండు మెట్ట ప్రాంతాలలో ఉన్న మంచినీటి సమస్యపైన నోటీసు ఇచ్చాము. ఆ రెండు నోటీసులు మీరు డిస్పైలా చేశారు. రూలు 74 యొక్క అభిప్రాయం ఏమిటి? ఆ రెండు నోటీసులు తమరు ఎందుకు డిస్పైలా చేశారు? ఇట్లా చేస్తే యిక మా హక్కులను కాపాడేవారు ఎవరు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :-- మెంబర్స్ రోజూ రూలు 74 క్రింద 100 నోటీసులు ఇస్తూఉంటారు. నేను డిస్ ఎలవ్ చేసినవాటికి ప్రతిదానికి నేను హవుస్ లో సమాధానం చెప్పవలసివస్తే ఐదుగంటలు చాలదు. మనం నెల రోజులుకాదు; ఇంకా ఆరు మాసాలు కూర్చోవలసివస్తుంది; అవి ఎడ్మిట్ చేస్తే. నేను ఏవైతే అవసరం అనుకొంటానో, ఏదైతే న్యాయం అనుకొంటానో అవి ఎలవ్ చేశాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :-- తమరు హవుస్ లో సమాధానం చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో అడిగిందికాదు. వారు భోగట్టా తెలుసుకోవాలనే ఆతురతతో అడిగారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :-- రాఘవరావుగారిని ఎప్పటికీ నేను అపార్థం చేసుకోను. ఐదారు సంవత్సరాలుగా ఆయన యొక్క సంతి నాకు బాగా తెలుసుకాబట్టి వారిని ఎప్పటికీ అపార్థం చేసుకోను. వారు ఆదుర్దాతో అడుగుతూ ఉంటారు. నేను కారణాలన్నీ చెప్పేదానికి సాధ్యం కాదు. వేరేవిధంగా మీరు అర్థం చేసుకోవద్దు. అవసరమైతే నా ఛాంబర్ కు వచ్చి ఏదైనా అవసరం ఉంటే మళ్ళీ ఒక సారి చెప్పవచ్చును. అవసరమైతే నేను ఎడ్మిట్ చేస్తాను. నాకు కేవలం మీరు ఏదో నోటీసు ఇచ్చారు కాబట్టి డిస్ ఎలవు చేయాలనే అభిప్రాయంతో ఎప్పటికీ చేయను. దయచేసి అటువంటి అభిప్రాయం చెట్టుకోవద్దు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :-- అధ్యక్షా, ఒక విషయం తమదృష్టికి తీసుకురావలసిన విషయం ఉంది. రూల్సు ప్రకారం 'Not more than one such matter shall be raised at the same sitting' Sir. అని ఉంది. మీరు కాస్త లిబరల్ గా

Calling attention to a matter of urgent public importance : 16th March, 1968. 421

re : Retrenchment of 34 employees in the Hospitals and Medical Colleges in the Hyderabad and Secunderabad Cities.

ఉంటున్నప్పటికీ తమరు ఎలా చేయటంలేదని చెప్పి అది కూడ ఒక విమర్శగా వస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—రెవిన్యూ మినిస్టర్ గారు ఆ అవకాశం తీసుకొని దానిని తప్పించుకోటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏమీ లేదండి.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అట్లా సంసారపడుంగా నడుస్తున్నది. బాగానే ఉంది. కాని ఎడ్మిట్ ఎందుకు చేయలేదు. అది ఒక హక్కు మోస్తరుగా ఒక విమర్శగా వస్తే.....

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, విమర్శ ఏమీ లేదండి. రెవిన్యూ మంత్రి గారు దానికి అపార్థం కల్పించి పదో అవకాశం తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ నోటిసు 14 వ తేదీన ఇస్తే బ్రంకు సెలిఫోన్ మీద మాట్లాడటానికి ఎంత డబ్బు ఖర్చయిఉంటుందో చూడండి. బ్రంకు సెలిఫోనులో మాట్లాడి ఇవాళ 16 వ తేదీ చెబుతున్నాము. ఇంత ఎకామడేట్ చేస్తున్నప్పుడు ఇంకా ఎడ్మిట్ చేయలేదు అంటే ఎట్లా ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు రెవిన్యూ మంత్రిగారు చాలా ఉపారంగా ఉన్నారు. తమరు మొన్న ఎలవ్ చేసినదానికి రెవిన్యూ మినిస్టర్ గారు తేదీ ఫిక్సు చేశారో లేదో తెలియదు.

re : RETRENCHMENT OF 34 EMPLOYEES IN THE HOSPITALS AND MEDICAL COLLEGES IN HYDERABAD AND SECUNDERABAD CITIES.

Sri V. B. Raju :—Mr. Speaker Sir, with your permission on behalf of the Minister for Medical and Health I am reading the Statement.

In Government Order No. 3800, Health, dated 24-12-1964, 40 posts of Health Visitors and 49 posts of Ayas were created for Family Planning programme in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. The said posts had to be abolished in February 1968 as they did not conform to the pattern laid down by the Government of India. Consequent on the abolition of the said posts 46 Ayas were absorbed in the various institutions in the City by ousting the junior most personnel in the last grade service and in the vacant posts available. The remaining three ayas who were juniors working in the Family Planning Clinics were also ousted. The absorption of the Ayas was done according to their seniority by ousting the junior most personnel working in the city Medical Institutions. The Andhra Pradesh Medical Employees Union served a strike notice on the Director of the Medical and Health Services against the retrenchment of the Class IV employees in the City Medical Institutions. The Union pointed out that termination of services is in violation of the Industrial Disputes Act as the ousters of Class IV employees to accommodate Family Planning Ayas is clearly irregular and illegal. The Commissioner of Labour, Andhra Pradesh at the instance of

Director of the Medical and Health Services and the Union held a joint meeting and discussed the matter. The Commissioner of Labour is of the view that the general practice of the Department is to consider Family Planning Section as a separate entity from that of Hospitals for purposes of recruitment and promotions and the question of retrenching some of the hospital staff for absorbing staff of Family Planning was not in consonance with the existing practice. He also pointed out that this action amounts to retrenchment without following the procedure as laid down under Section 25(g) of the Industrial Disputes Act. In the light of the discussions the Director of Medical and Health Services has already taken the following action :—

- (1) Orders issued absorbing the Ayas of Family Planning in the Medical Institutions were cancelled ;
- (2) Order terminating the services of the last grade servants in the Medical Institutions were also cancelled ;
- (3) Orders were issued to all the Heads of the City Medical Institutions to terminate the services of all last grade servants who have put in less than 240 days service and also not to fill up any vacancy so as to consider the retrenched employees, i.e., for Family Planning Ayas absorption :

In this connection, it is issued that on issuing of cancellation of termination orders of last grade servants of the City medical Institutions of the last grade service whose services were terminated to accommodate Family Planning Ayas have since joined their previous posts and the Union has also withdrawn the strike notice and hunger strike already Sir.

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

re : FURTHER INFORMATION ABOUT L. A. Q. No. 4454 (STARRED)

ANSWERED ON 22-2-68.

Sri K.V. Narayan Reddy :—Sir, I beg to place on the Table of the House a copy of the statement showing the list of Taluks proposed to be classified as chronically drought affected areas in the State as further information to my reply given to the question No. 44.4 (Starred) given notice of by Sri M. Ch. Nagaiah, M. L. A., on 22-2-1968 as promised by me".

Mr. Speaker :—Paper laid on the Table of the House.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1968-69. VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

Demand No. XV—Miscellaneous Departments (item 'c' in Sub-head (d) Food Establishment Rs. 1,53,50,800/-)

Demand No. LIV—Capital Outlay on schemes of Government Trading (item (a) Civil Supplies) Rs. 1,36,800.

శ్రీ వి. వి. రాజు :— అధ్యక్షా, 20 మంది గౌరవసభ్యులు ఈ చర్చలో పాల్గొన్నారు అయితే ఈ చర్చలో నుంచి వచ్చిన సారాంశం ఏమిటి అని ప్రశ్నించినప్పుడు కొన్ని దృక్పథాలు, పార్టీమీద ఆధారపడి గాని లేక నిజంగా

ELECTRIFICATION OF VILLAGES

1523—

* 1117 Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

At what stage the electrification of Pakalapadu, Rautapalle, Abburu, Pisapadu and Krosur in Tyallm Panchayat Samithi and Siripuram, Mangalagiripadu (Turakapalem) and Dokiparru of Phirangipuram Samithi of Gunṭur district stands ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

TYALLAM PANCHAYAT SAMITHI

<i>Village</i>	<i>Stage</i>
Pakalapadu Rantapalle (referred to as Rautapalli) Krosur	} Scheme for extension of supply is under consideration by Chief Engineer, Electricity (Operation.)
Abburu Pisapadu	} Scheme not yet investigated.

PHIRANGIPURAM SAMITHI

Siripuram Mangaladripadu (not Mangalagiripadu) Turakapalem	} Schemes for extension of supply have been sanctioned.
Dukiparru	} Scheme not yet investigated.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—పాకాల, కోసూరుకు సంబంధించి సంతకరకు ఇవి ముఖ్యమంత్రిగారి పాత కాన్స్టిట్యూయన్సివి. ఇప్పుడు మాకు అప్పగించారు. త్వరగా చేయటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—పాత కాన్స్టిట్యూయన్సి అయినా మర్చిపోలేదు. గ్రాంటీట్యూడ్ వుంది.

ELECTRIFICATION OF VILLAGES IN SRIKAKULAM DISTRICT

1524—

* 1875 Q.—Sarvasri K. Krishnamurthy (Harichandrapuram) and P. Gunniah (Patapatnam):— Will hon. the Chief minister be pleased to state :

the taluk-wise number of villages electrified so far in Srikakulam District ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

The taluk wise number of villages electrified in Srikakulam District upto 31-3-1967 is furnished below ;

[Mr. Dy. Speaker in the Chair]

విశ్వసించి గాని వేరు వేరు దృక్పథాలు వెలువడినాయి. కొంతమంది గౌరవసభ్యులు control ఉండకూడదు, ఈ restrictions ఉండకూడదు. సంపూర్ణ free market ఉండవలెననే అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా వెలిబుచ్చారు. ముఖ్యంగా స్వతంత్రపార్టీకి చెందిన సభ్యులు, స్వతంత్రపార్టీలో సహకరిస్తూ ఉన్న సభ్యులు అందరు వారి అభిప్రాయాన్ని చాలగట్టిగా స్పష్టంగాను వెలిబుచ్చారు. దానికి విరుద్ధంగా, the other extreme point of view పూర్తిగా control ఉండవలె, rationing ఉండవలె. Restrictions ఉండవలె, controlled and restricted distribution ఉండవలెనని, ముఖ్యంగా Right Communist Party సభ్యులు, Independents, గోపాలకృష్ణయ్యగారు, డి. వి. కె. రావుగారు, వారి అభిప్రాయాన్ని ఆవిధంగా వెలిబుచ్చారు. మూడవ అభిప్రాయం కూడ సభలో ఉన్నది. ఆ అభిప్రాయమే సమంజసంగా కనబడుతున్నది. మనం ఉన్న పరిస్థితులలో మనకు యివ్వాలి రాజ్యాంగసీటిలో ఉన్న నిగూఢమైన విషయం ఏమంటే—ఈ సమాజాన్ని పునర్నిర్మాణం చేసేటప్పుడు యిందులో complete control గాని, ప్రజలయొక్క జీవితం మీద regimentation గాని సాధ్యంకాదు. ఈ దేశంలో పరిస్థితులను మనం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎప్పుడు ఏదీ అవసరమైన పద్ధతే దానిని అనుసరించడం మంచిది. Pragmatic గా ఉండడం మంచిదికాదు. Controls, యివన్నీ— These are techniques and instruments for achieving the objectives. కొన్ని ఆదర్శాలను సాధించడానికి కొన్ని పరిస్థితులను అదుపులోకి తీసుకురావడానికి they themselves are not the objectives. Either control or decontrol or partial control or partial decontrol is not the objective by itself. As a technique or instrument, it is employed to achieve the objective at a certain period. అందుచేత ఈ సమయంలో ఏది మంచిదో, ఏపద్ధతి మంచిదో ఆ పద్ధతిని అనుసరించడం గురించి మనం ఆలోచించవలెగాని, కళ్ళు మూసుకొని ఈ దేశంలో అందరికీ సౌఖ్యం కలుగుతుంది, లేకపోతే కలగదు ఈ పద్ధతివల్ల అని చెప్పడంలో ప్రాముఖ్యత లేదని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పక్షాన ఈ అభిప్రాయంతో ఏకీకరిస్తున్నాను. ఇవ్వాలి పరిస్థితి ఏమో గుర్తించి నప్పుడు దేశం మొత్తంమీద ఒక వాతావరణం ఉన్నది. ఒక అభిప్రాయం స్పష్టం అవుతున్నది. ఈ controls, ఈ restrictions యివన్నీ emergency period లో, period of scarcity లో వచ్చినవి. వీటివల్ల వచ్చినవి మంచిఫలితాలూ, ముప్పులి తాలూ అని కాకుండా మంచి ఫలితాలు వచ్చేవి చూసుకోవాలి. వ్యక్తికి గాని, ప్రభుత్వానికి గాని ఒక వర్గానికి గాని వారియొక్క ఉన్నతికి, దేశంయొక్క ఉన్నతికి హాని పాటుపడేందుకోసం తగినంత స్వేచ్ఛ నివ్వడం మంచిది. ఈ స్వేచ్ఛ నివ్వడం కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. బలవంతులవల్ల, శక్తివంతులవల్ల బాధలు రాకుండా కాపాడుతూ ఉండవలె. అది కూడ ఒక పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఈరోజున ఉన్న వాతావరణంలో కొద్ది సడలింపు రావలెననే అభిప్రాయం ఉన్నది. ఒక్క ఆహార రంగంలోనే కాదు అనేక రంగాలలో మానవునికి ఎక్కువ స్వేచ్ఛనివ్వాలి. Emergency కాలం దాటిపోయింది prosperous వైపు వెళుతున్నాము. మొదటి పంట బాగా ఉండడంవల్ల రెండో పంట బాగా

ఉంటుందనే అభిప్రాయం ఉన్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడ ఆలోచన ఉన్నది కొద్దిగా నడలింపు కావాలి. 1967 ఒకటవ తారీఖు తరువాత రాష్ట్రంలో పెద్ద మార్పు తీసుకురాబడింది. ఆహార ధాన్యాల మీద maximum control price ఏదైతే ఉందో అది తీసివేయడం జరిగింది. ఆహార ధాన్యాలమీద maximum control price ఎందుకు తీసివేయబడింది? చిన్న రైతులయొక్క షే మం కోసం తీసివేయబడింది. మనది వ్యవసాయ రాష్ట్రం. చిన్న రైతులు అమ్ముకోడానికి market కు తీసుకువస్తారు. వారి వారి అవసరాల కోసం అమ్ముకోవలసిన ప్రిటట్లయితే చాల తక్కువ ధరలో అమ్ముకొని పోతూ ఉంటారు. అటువంటి పరిస్థితిలో distress sale జరిగింది. అలా కాకుండా Food Corporation of India తక్కువ ధరకు కొనమని ఆదేశించబడింది. మార్కెట్ ధరలు ఎలా ఉండాలి? ధర Demand and supply మీద ఆధార పడి ఉంటుంది. Transport పరిస్థితి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. Co-operatives గాని Food Corporation of India గాని, ఈ సంస్థలను చిన్న రైతుల యొక్క ధాన్యాన్ని వంట కాలంలో distress sale జరగకుండా, వారికి గిట్టు బాటు అయిన ధరలో కొనమన్నప్పడు, price దాని కన్న ఒక రూపాయి ఎక్కువ అయినా, అర్థ రూపాయి ఎక్కువైనా కొనడానికి వీలులేదు, minimum support price అనే దృష్టం లేదు. రైతు యొక్క షే మం కొరకు ఈ పద్ధతి అనుసరింపబడుతున్నది. రాష్ట్రంలో minimum support price maximum support price తీసి పారేసి రైతు స్వేచ్ఛగా అమ్ముకోడానికి అవకాశం దొరికి రైతు యొక్క షే మం కోసం యిది చేయబడింది. అయితే ప్రభుత్వ ఆదాయానికి దెబ్బతగులుతూ ఉన్నది. ఎప్పుడైతే maximum control ధర ఉన్న ఆ ధర బిల్లులో చూపించకుండా మిల్లర్ ఏదైతే maximum price అయిందో అదే చూపిస్తూ ఉండేవాడు. Maximum price 60 రూపాయలు అయితే 55 రూపాయలు చూపిస్తూ ఉండే వాడు దాని వల్ల purchase tax పోతోంది. ప్రభుత్వ ఆదాయానికి దెబ్బతగులుతూ ఉండేది. అక్కడ supply and demand మీద ఆధారపడి, అక్కడ పరిస్థితుల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. ఒక్కొక్క బ్లాక్ లో ధరలు stabilize కావాలి maximum price తీసివేయడం వల్ల ఈ liberalization లో చెడవది ఏమిటంటే—అంతకుముందు 12 food grain blocks ఉన్నాయి. వాటిని అరుగా చేశాము. రాయలసీమ 4 జిల్లాలు, తెలంగాణ 7 జిల్లాలు ఒక block చేశాము. ఆ యొక్క పరిమితి wide n చేశాము. వ్యాపారం ఎక్కువ జరిగేటట్లయితే రైతుకు లాభం జరుగుతుంది. మనది వ్యవసాయక రాష్ట్రం. మనం రైతు యొక్క షే మం చూడాలి. Producers ను consumer ను యిద్దరిని పోటీ పెట్టే వాతావరణం మనం నిర్మించ కూడదు. అది మంచిది కాదు. ఇటు rural population, అటు urban population ఈ రెంటికి పరస్పరవిరుద్ధమైన interests ఉన్నాయి. Producer interest కాపాడకపోయినట్లయితే స్థిరత్వం కలిగినటువంటి ధర అతనికి యివ్వకపోయినట్లయితే—If you do not actually keep the price level there is no incentive for agricultural production ఇది మనం గుర్తు పెట్టుకోవాలి చూడ ఆర్థికవ్యవస్థలో—consumer interestను

ను మనం దృష్టిలో పెట్టుకొంటున్నప్పుడు కనీసం దానితో సహంగా producer interest ను కూడా మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. producer interest ను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు కొంత liberalization కావాలి దీనికి ఎవరూ కాదని లేరు. producer interest దృష్టిలో పెట్టుకుంటే consumer యొక్క ధర కూడా పెరగకుండా కాపాడవలసివస్తుంది. consumer ధర కూడా కాపాడవలసి వస్తుంది ఒక్క బియ్యం విషయంలోనే ధర కాపాడవలసి. తక్కిన వస్తువుల ధరలు ఎటు అయినా పోయి అంటే కాదు. ఎందుకంటే consumer consumption లో budget లో బియ్యం అనేది ముఖ్యం కాదు. ఎక్కువ శాతాన్ని తీసుకోదు. అంతకన్న ఎక్కువ శాతం, percentage of expenditure యింకా అనేక వస్తువులు ఉన్నాయి. అందులో పట్టణాలలో నివసించేవారికి ఎక్కువ ఖర్చు ఉన్నది యితర వస్తువులమీద గ్రామాలలో నివసించే వారికి ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. వెంటకట్టప్పయ్య కమిటీ వారు కూడా చెప్పినారు.

A society which consumes more cereals or whose consumption budget contains a higher percentage of the cost of cereals is considered to be a poor society. cereals ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టాలి అని మనం కోరకూడదు. బియ్యంగాని జొన్నలుగాని గోడుమలుగాని, పప్పులుగానీ raw farm లో ఉపయోగించుకొన్నట్లయితే, అది మనయొక్క prosperity ని పోషిస్తుంది. They must come in a processed form. There must be more protective foods. ఏదైనా కూడా యితర దేశాలతో పోల్చినప్పుడు, మనకన్నా ముందు పెళ్ళిన దేశాలతో పోల్చినా, per capita cereal consumption వాళ్ళకు తక్కువ. మనం ఈ ఆభిప్రాయంలో పోవడం మంచిది కాదు. per capita cereal consumption ఎక్కువ అవుతున్నట్లయితే మన రాష్ట్రంలో, దానివల్ల అభివృద్ధిని పొందుతున్నాము అనుకోవడం పొరపాటు.

డాక్టర్ టి ఎస్. మూర్తి — Cereals కానివి supply చేసే position లో ఉన్నారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు — Ultimate గా మనం ఒక food planning ప్లీను కుంటున్నప్పుడు ఈ సమాజానికి ఈ దేశంలో భవిష్యత్ లో ఒక కార్యక్రమం, ఒక ప్రణాళికను తయారుచేసి ఆహారం ఎల్లా తీసుకోవాలి, more protective foods, more Processed food తీసుకోవాలి. దానివల్ల industry పెరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— Theory చెప్పడమే గాని practical గా తెలివిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— Consumer విషయం చూచినప్పటికీ కూడా ఒక విధంగా అందరినీ మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. కొంత, దీనిలో మన పరిస్థితులు అనుబట్టి పోవలసి ఉంటుంది. ఎక్కడైతే working class population ఉన్నదో, ఎక్కడైతే density of population ఉన్నదో ఎక్కడైతే ఎక్కువ శరీర శ్రమ చేసే మన అర్థిక వ్యవస్థ వాగుచేయడంకోసం కృషి జరుగుతున్నదో అక్కడ పరిశీలన consideration చేయవలసివస్తుంది. Industrial areas, ఎక్కడైతే అక్కడ

పాకెట్స్ ఉన్నాయో అక్కడ మనం కొద్దిగా consideration మాపించవలసిన అవసరం అప్పుకుంటూ ఉన్నది. అదే ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టి ఈ చర్యలలో బయటపడ్డ విషయం ఏమిటంటే defective system of procurement of food grains. ఇప్పుడు యిది అనేకరకాలుగా మారుతూవచ్చినది. ఈ procurement విధానంలో ఒక పద్ధతి మంచిది యింకో పద్ధతి మంచిది కాదని కాదు. ఏది ప్రయత్నంచేస్తే ఏ ఫలితం వస్తుంది? ప్రయత్నం ద్వారా ఫలితాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇది మంచిది అనుకుంటూ మనం ఒక pragmaticగా వెదుతూఉన్నాము ఇప్పుడు మూడు పద్ధతులు ప్రకారం మనం ఈ సంవత్సరం procurement చేస్తున్నాము. Producer levy, mill levy and free market purchase. ఈ free market purchase మెంటిసారి introduce చేస్తున్నాము అప్పుడే దాదాపు 10 వేల టన్నుల ధాన్యాన్ని food corporation of India బజారులో కొన్నది. Free market purchase ఈ instrument ఉపయోగించడంలో ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే కొంత liberalization బలవంతంగా అంతా ఒక ధర నిర్ణయించి దాని ప్రకారం తీసుకోకుండా కొంత market stability వస్తుంది. తెలంగాణా regulated markets లో ఫ్రీ ఎమర్జెన్సీ రైట్స్ యిచ్చి food corporation వారి చేత కొనపిస్తున్నాము. ఈ మూడింటిలో ఏది చెడవద్దతి? Mill levy లో యంతకన్న మంచిపద్ధతిలేదు. ఇంతకుముందు ఏ mill లో అయినా production అయినదానిలో percentage తీసుకుంటూ ఉండేవాళ్ళము 80 % అనో 60% అనో, 70 % అనో అక్కడ కలెక్టరుగారు నిర్ణయించేసి తీసుకుంటూ ఉండేవారు. ఆ పద్ధతి మంచిదికాదని అనుకోవాల్సివుంది. ఎంత ఉత్పత్తి చేసినారో ఆ రోజున లెక్కలు వ్రాయాలి. అవి దొంగ లెక్కలు వ్రాసినట్లయితే యిక్కడ percentage తగ్గుతుంది. లేక దొంగలెక్కలు వ్రాయడానికి అవకాశం యిస్తున్నది దానిని కూడ electricity మీద ఆధారపడి, consumption మీద ఆధారపడి. ఆ electricity metres వ్రాసేవారు interference ఉంటూ ఉన్నది. దానివల్ల electricity యొక్క revenues లో loss వచ్చినది. ఈ రకంగా కొన్ని malpractices వస్తున్నాయి. Corruption కు అవకాశం వస్తున్నది కనుక యిది మంచి పద్ధతికాదు. ప్రతి mill ఎంత యివ్వాలో, 60 రోజుల యొక్క ఉత్పత్తి దాని యొక్క capacity ని బట్టి నిర్ణయించేసి వారికి చెప్పడం, 105 రోజుల లోపల మీరు యిచ్చేయండి అని చెప్పడం, యిక మీ వ్యవహారంలో జోక్యం కలుగచేసుకోము అని చెప్పడంవల్ల corrupt methods అన్నీ పోయినాయి. చాలమంది millers ఏదైతే వారికి market అనుకూలంగా ఉన్నదో వారు 60 % యిచ్చేవారు. 4½ నెలలో 8.48 lakhs of tonnes సేకరించబడినాయి. క్రిందటి సంవత్సరంకన్న శాంతియుతంగా వారియొక్క సమ్మతితోనే సేకరించబడ్డది. క్రిందటి సంవత్సరం మీకు జ్ఞాపకం ఉండవచ్చును. జనవరినెలలో క్రొత్త ప్రభుత్వం రాకముందు, millers సమ్మె జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం ఏదో ఒక గడబిడ జరుగుతూ ఉండేది. కాని అదృష్టవశాత్తు ఈ సంవత్సరం గడబిడ ఏమీ జరగ లేదు. కొంతమంది కోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టుకు వెళ్ళడానికి వారికి హక్కు ఉన్నది. కోర్టులో ఏ నిర్ణయాలు అవుతాయో, దాని తరువాత ఆ కోర్టు

నిర్ణయాలు అమలుచేయడం జరుగుతుంది. కాని యంతవరకు శాంతియుతంగా జరుగుతోంది. Producer levy లో యిబ్బంది వచ్చింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఎంత అయితే mill చేస్తున్నారో ఆ లెక్కలన్నీ సరిగా యిస్తారనే విశ్వాసం వచ్చింది అన్నమాట.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—విశ్వాసం రావడంకాదు. ఇంతవరకు సాధించిన దానిని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతినంతవరకు దీనిమీద చర్చించడం అంత మంచిగా అనిపించడం లేదు. Procurement చేయాలనా అక్కరలేదా అనే విషయం మనం నిర్ణయం చేసుకోవాలి. Procurement చేయక తప్పదు. నేను యంతకు ముందు మనవిచేసినట్లుగా సమాజంలో ఉన్న బలహీనమైన sections కు, vulnerable Sections కు, deficit areas కు, drought affected areas కు ప్రభుత్వ పజాన కొంత ధాన్యం యివ్వవలసి ఉన్నది. అది Private Trade కు free market కు అప్పజెప్పినట్లయితే ధరలు పెరిగి అక్కడ వారు కొనలేరు. కనుక కొంత సహాయం ప్రభుత్వ పజాన చేయవలసియున్నది. ఈ సందర్భం అంచనా ప్రకారం....

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:—Procurement విషయంలో పెద్దపేచి ఏమీ లేదు. దీనిని తీసుకుపోయి యితర ప్రాంతాలకు ధారాదత్తం చేసి యిక్కడ బాధలు పెడుతున్నారు. అల్లుడు దానం చేస్తున్నాడు అని.

శ్రీ వి.బి. రాజు:—అదేమికాదు నేను అన్నిటికీ సమాచారం చెబుతాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—ప్రభుత్వం దగ్గర అహార ధాన్యాలు నిలవ ఉండాలి లేదా అనేది భిన్నాభిప్రాయం ఎవరికీ ఉండదు. అయితే Procurement ఏ పద్ధతిలో ఉండాలి అనే దగ్గరే భిన్నాభిప్రాయాలు వస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం తానుగా ఒక department పెట్టి, కేంద్రప్రభుత్వ సంస్థ ద్వారా పెట్టి, దీనివల్ల over head charges, corruption, ప్రజలలో ధాన్యం పండించుకొన్నవారు దాచుకొని ఈ పరిస్థితులకంటే గవర్నమెంటు direct గా traders ద్వారా tenders పిలిచి తమకు కావలసిన సరుకు సంపాదించుకొనే ప్రయత్నం గురించి ప్రభుత్వం ఏదైనా నూతన పద్ధతిగురించి ఆలోచించడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగా ఉంటుందనే విషయం మంత్రిగారు వారి సమాధానంలో చెప్పితే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—లచ్చన్నగారు చెప్పినది ఎప్పటికప్పుడు మనం పరిశీలించవలసిన అవసరం వుంది.

There is nothing sacrosanct about the particular line of action and the Government is not rigid in this respect. లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లుగా ప్రభుత్వోద్యోగులు పోయి ప్రొక్యూర్ మెంటు చేయడంకంటే—ఇది మంచిది కాదని, హరాస్ మెంటు జరగకుండా, యీ శ్రేణును, మిల్లరును ఈ వ్యవస్థలో పెట్టినాము. మిల్లరు వెళ్ళి నార్మల్ కమర్షియల్ ప్రాక్టీస్ పోషించుకుంటూ ప్రభుత్వ అంచనాలో ప్రొడ్యూసరునుంచిగాని, తాను యివ్వవలసిన లెవీగాని, యివ్వడానికి ఆ పరియోలో సేకరించి బియ్యం రూపంగా ప్రభుత్వమునకు యివ్వ

డానికిగాను ప్రభుత్వానికి మిల్లరుకూ మధ్య ఒక అండర్ స్టాండింగుకు ఒక అగ్రి మెంటుకు వచ్చింది. అన్ని మిల్స్ తోకూడ ఇట్లా అగ్రిమెంటుకు వచ్చింది ప్రభుత్వం

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఆ డిటెయిల్స్ యివ్వాలి.

Sri V. B. Raju :—The Government is actually of the view that that it should take advantage and employ the normal trade channels for this purpose that all of them should be brought under a discipline.

ఫుడ్ కార్పొరేషను ఆధ్వర్యంలో ప్రయివేటు త్రేడు మిల్లర్లు-త్రేడర్లు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసే వచ్చి కార్యక్రమం సాధించడం. నాలుగు లక్షల టన్నులు లోకల్ సీడ్స్ కోసం సేకరించాలి. ఎక్స్ పోర్టు కమిటీ మెంట్సు వున్నాయి. ఇండియా గవర్నమెంటుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాలుగు లక్షల టన్నులు సప్లయ చేస్తామని ఒప్పుకున్నది. అంటే, 8 లక్షల టన్నుల బియ్యం సేకరించిన అవకాశం ఉన్నది. మొదటి పంటలో 3 లక్షల 40 వేల టన్నులు సేకరించబడింది. ఇందులో ఎక్కువ భాగం బయటకు పంపించలేదని మనవి చేస్తున్నాను, నిరుటి సంవత్సరం కూడా యీ యిబ్బంది వచ్చేను. లీన్ మంత్స్ లో ప్రైదరాజాదు పట్టణంలోను, తక్కిన పట్టణాలన్నిటిలోను— ఏలూరు, విశాఖపట్టణం, కాకినాడ మున్నగు పట్టణాలలో లోకల్ కన్సంప్షన్ కోసం ధాన్యం లేక సైకండ్ క్రాఫు రైన్— ఏది ఉపయోగించమో అది యివ్వవలసి వచ్చింది. ప్రైదరాజాదు సిటీలో బంగారు తీగలు యిచ్చినప్పుడు చాలమంది కాళ్లు నెప్పలు వచ్చాయి. తినలేము అని విమర్శించారు. క్రిందటి సంవత్సరం శాసన సభ్యులు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా కూడా ఎన్నికలలో వుండి కొత్త ప్రభుత్వం రావడానికి మార్చి 6 వ తేది వరకు పీలు లేకపోయింది, అప్పటికే చాల ధాన్యం బయటకు పంపించడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఆ పొరపాటు చేయకుండా— ఇంతవరకు 9½ వేల టన్నులు మాత్రమే బయటకు పంపించాము. సి. వి. కె. రావుగారు యిక్కడి అవసరాలు చూచుకోకుండా అంతా బయటకు పంపిస్తున్నారంటున్నారు. కాని అది కాదు. బయటకు పంపించవలసిన జాగ్రత్త కూడా మనకు వున్నది, 3 లక్షల 40 వేల టన్నులు— కేవలం 9½ వేల టన్నులు మాత్రమే బయటకు పంపించాము, ఆ డెఫిసిట్ డిస్ట్రిబ్యూట్ లో నాలుగు నెలల్లో ఒక లక్షా పదహారు వేల టన్నులు— లీన్ మంత్స్ కూడా కాదు— యిచ్చాము. కష్టమైన రోజులు యింకా ముందు ఉన్నాయి జులై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు, నవంబరు నెలలు ముందు వున్నాయి. వాటినికూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఇక్కడి అవసరాలకోసం అంచనా వేయ బడింది. 4 లక్షల టన్నులు యిక్కడి అవసరాలకోసం ఉంచబడుతుంది. ఇక్కడి అవసరాలు తీరిన తరువాతనే బయటకు పంపించడం జరుగుతుంది. ఇంకా అనుమానమేమీ లేదు. ప్రొక్యూరుమెంటు చేయడానికి మూడు వర్గతులలో మూడవ వర్గతని విమర్శిస్తూ వచ్చారు. ప్రోడ్యూసర్ లెవీ అది మేము చాలా ఆలోచించి 8½ వ సంవత్సరంలో 8½ వ సంవత్సరంలో లెవీ పెడతాము అనుకున్నప్పుడు ఒక ఎగరం మినహాయించి తక్కినదానికి పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు అట్లా కాకుండా 6 ఎకరాల పైవారు 2 క్వింటాల్స్, పది ఎకరాలకు పైబడువారు 3 క్వింటాల్స్ యివ్వాలని పెట్టాము. ఇది పెద్ద భరమయినది కాదు. పంట

యన్న చోట భారంలేదు. ఈ విషయంలో కలెక్టరుకు సంపూర్ణాధికారం, డిస్క్రీషను యివ్వబడింది. అక్కడవున్న పరిస్థితులు చూచి రెమిషను యిచ్చిన చోట్ల పట్లు పండ్లనిచోట్ల వసూలు చేయవలసిన అవకాశం లేదని చెప్పబడింది. ప్రొక్యూర్ మెంటు విధానంలో లోపాలున్నట్లయితే తప్పకుండా సవరిస్తాము.

(Mr. Speaker in the Chair)

ప్రొక్యూర్ మెంటు గురించి ఇంతకుండా యింకా మంచి పద్ధతి వుంటే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లయితే ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలిండానికి తయారుగా వుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో పార్టీ అభిప్రాయాలు వేరే ఏమీ లేవు. వారు చెప్పినది నచ్చితే అది అనుసరిస్తాము. ప్రెస్ రెస్ టు ఆర్బిన్ ఏరియాస్ పార్షియా లిటి టువర్డ్స్ ఆర్బిన్ ఏరియాస్ అన్నారు. విశాఖపట్టణం, ప్రాదరా బాదు పట్టణాలలో తప్ప గ్రామాలలో అందడం లేదన్నారు అది సమంజసమైన మాట కాదు. కొంత పాపులేషను, సొసైటీలోని కొన్ని సెక్షనులవారు కొన్ని ప్రత్యేకమైన పనులలో దేశ ఊమంకోసం సమాజ ఊమంకోసం, రాష్ట్ర ఊమం కోసం, మిలిటరీ పర్సనెల్ వుంటారు. వారికి యివ్వక తప్పదు. ఫ్యాక్టరీ వర్కర్లు, ఇండస్ట్రియల్ లేబరుకు యివ్వక తప్పదు, ఆఫీసు ఎంప్లాయిలు, గవర్నమెంటు సంస్థను నడిపే ఉద్యోగిస్థులకు యివ్వక తప్పదు పీఠతా ప్రాచ్యూరి సింగు పాపులేషను కారు. గ్రామాలలో అంటే అక్కడే పంట పండుతుంది, దగ్గర, తెచ్చుకోడానికి వీలవుతుంది, కూలికూడ కొన్నికొన్నిదోట్ల ధాన్యంలో యిస్తుంటారు. అక్కడవున్న వసతులు యిక్కడలేవు కనుక వీరికి యివ్వవలసి వుంటుంది. సెన్సటివ్ అని అంటున్నాడ తీసేశాము. డి రేషనింగ్ ఆఫ్ రైస్ అంటే అదికూడ విమర్శకు వచ్చింది. సీటి పాపులేషను విషయంలో అతి శ్రద్ధ, ప్రేమ చూపిస్తున్నారని ఒక విమర్శ. ఆ కమిటీ మెంట్ తీసేశాము, తక్కిన 7 జిల్లాలలో కలుపుకున్నాము అంటే అదికూడ ఒక విమర్శ. ఈ రెండింటిలో ఏది సత్యం, ఏది మంచిమార్గం అని ఆలోచించినప్పుడు యీ రెండింటినీ కూడ సమన్వయం చేసుకుంటూ పోవాలి. కొంతవరకు కన్సిడరేషను చూపించాలి, కొంతవరకు బయటనుంచి తెచ్చుకునే శక్తి మీద ఆధారపడే వారికీకూడ అవకాశం ఇవ్వాలి Preference to urban areas not with any other motive. పార్షియల్ డి కంట్రోల్ ఆఫ్ షుగర్ విషయంలో విమర్శ వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రి గారుకూడ చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిల సమావేశంలో యీ విషయంపై చర్చ జరిగినప్పుడు యీ ప్రభుత్వ అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పారు. పార్షియల్ డి కంట్రోల్ ఆఫ్ పార్షియల్ కంట్రోల్ మె నాట్ బి ఎ గుడే థింగ్. ఫుల్ కంట్రోల్, ఆర్ ఫుల్ డి కంట్రోల్ జాగుంటుంది. పార్షియల్ డి కంట్రోల్ కూడ ఇంటెరిం మెజర్-కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆహార మంత్రితోకూడ చర్చించడం జరిగింది. దీనిని తప్పకుండా పరిశీలిస్తారు. వచ్చే క్రాప్ యియర్ కు తప్పకుండా మారుతుందని నాకు విశ్వాసం వున్నది. Partial control or decontrol is not bad, Sir. ప్రాదరాబాదు పట్టణానికి ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీనుంచి రైస్ సప్లయ

చేసే విషయంతోకూడ పార్షియల్ కంట్రోలు అండ్ పార్షియల్ డికంట్రోలు గానే ఆలోచించుకోవచ్చు. ఫ్రీ మార్కెటులో కొనడానికి అవకాశం యిస్తూ ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు సప్లయి చేయడం జరుగుతుంది. పంచదారకూడ అంతే. పంచదార రేషనింగు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. Sugar is not a rationed commodity at all, Sir. In Hyderabad City it is only wheat and that too imported wheat that is a controlled commodity. Hon'ble Members I hope will take note of this point. ఇండియన్ ఫీట్-డేశంలో పండ్ల గోధుమలు కంట్రోలు కమోడిటీ కాదు. ప్రైదరాబాదు పట్టణంలో బియ్యంకూడ కంట్రోలు కమోడిటీ కాదు. పంచదారకూడ కంట్రోలు కమోడిటీ కాదు. ఇంఫోరైడ్ గోధుమలు మాత్రమే కంట్రోలు కమోడిటీ పంచదార విషయంలో ప్రభుత్వం యివ్వబోతో ఇండివిడ్యువల్ కన్సూమరుకు యిబ్బంది కలుగుతుందికనుక అలైబుల్ గా పున్నంతవరకు పంచదార రు. 1.70 లకు యివ్వవలసిందన్నాము. ఇంకా ఎక్కువ అవసరం అనుకున్నవారు బజారులో కొనుక్కుంటారు. బియ్యం విషయంకూడ అంతే. పేదవారికి యిబ్బంది కలుగకుండా కోర్పొరైస్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు యిస్తారు. ఇంకా యెక్కువ బియ్యం అవసరం అనుకున్నవారు బజారు నుంచి కొనుక్కువాలి. ఇందులో మంచి, చెడు అనే విషయం వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం యిచ్చే ధరకు బజారులో దొరికే ధరకు రెండింటికి ఎక్కువ వ్యత్యాసం వుండకూడదు. ఇప్పుడు ధరలో తేడా ఎక్కువ వుండి కాబట్టే పార్షియల్ డికంట్రోలు పంచదార విషయంలో మంచిది కాదు అంటున్నాము. గవర్నమెంటు యిచ్చే ధర రు. 1.70 అయితే బజారులో రు. 3.40 లు వుంది ఆ డిస్పారిటీవల్ల మార్కెటులో కొన్ని చెడు విషయాలు రావడానికి అవకాశం యిస్తుంది. Partial decontrol లో వచ్చిన లోపం disparity between the two prices

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—కంట్రోలు, partial డికంట్రోలు అంటే పాతివ్రత్యానికి, partial పాతివ్రత్యానికి ఉన్న తేడా అని మేము అర్థం చేసుకోవచ్చునా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అది సరియైనది partial decontrol తప్పదు. When we are actually starting from control to decontrol at a particular point, there is an intermediary process. నిన్నటివరకు కంట్రోలు ఉండి ఈవేళ తీసివేస్తే market conditions మారిపోతాయి. ప్రజలు adjust చేసుకోలేరు. అందువల్ల కొన్ని stages దాటాలి. అందుచేత పార్షియల్ డికంట్రోలు అవసరమైన విషయం, అయితే ప్రభుత్వం యిచ్చే ధరకు free market లోని ధరకు ఎక్కువ వ్యత్యాసం ఉండకూడదు. ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ప్రైదరాబాదులో పార్షియల్ డికంట్రోలు ఉంది అనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకుంటుంది. బజారులో బియ్యం ధరకు ప్రభుత్వం యిచ్చే ధరకు ఎక్కువ వ్యత్యాసం ఉండకూడదు. ఎక్కువ వ్యత్యాసం ఏర్పడితే—అంటే చాలా చవకగా దొరికితే ప్రభుత్వం బియ్యం ఇవ్వడం మానివేస్తుంది ; బజారులో చాలా ఎక్కువ ధర అయితే ప్రభుత్వం stocks release చేస్తుంది. Buffer stocks ను instrument గా పెట్టుకుని

పార్లమెంట్ డికంట్రోలు నడపాలి. Sugar విషయంలో నడవలేకపోయాము. అది మన state control లో ఉన్న విషయం కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చేతిలో నిది. మనచేతులతో buffer stocks ఉంటే మార్కెటును regulate చేసే వారము. కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు allot చేస్తూండడంవల్ల మన దార procurement ఇక్కడచేయడానికి అవకాశం లేకుండువల్ల disparity వచ్చింది. partial de-control of sugar చాలా చెడ్డదిగా తయారై నది. It is very bad, Sir. It should have been used as a very convenient and intelligent instrument and technique to see that the prices will find its own level and the consumer is not actually injured.

Sri K. Govinda Rao :— What is the result of the technique employed ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— నేను అదే మనవిచేస్తున్నాను. Without a buffer stock, without looking to the possibilities of wider disparity, it has not resulted in a good way. ప్రభుత్వం కూడా అదే భావిస్తున్నది. భవిష్యత్తు లో కూడా కంట్రోలునుండి de-control కు పోయేటప్పుడు gradual గా పోవాలి. ఈ instrument ను జాగ్రత్తగా ఉపయోగించుకుంటూ పోవాలి. Any how Sir, the Government is not satisfied because of the high disparity in the two prices of the Government sugar and the de-control sugar.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య (నర్సేపల్లి) :— అదే ప్రధానమైనది. మొదట చెప్పిన principle చక్కగా ఉన్నది. open market లోని రేషను కంట్రోలు రేటుకు ఆ principle అమలు చేసినప్పుడు sugar విషయంలో తేడా చాలా ఎక్కువ ఉన్నది కదా—దానిని దగ్గరకు తీసుకురావడానికి ఏమి చేస్తారు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— మేము ఒప్పుకుంటున్నాము. ఎక్కడ పొగపాటు జరిగిందంటే buffer stocks పెట్టుకో కుండా పార్లమెంట్ డి కంట్రోలు చేయడం వల్ల ఇబ్బంది కలిగింది. sugar factory వాళ్లు నష్టపడడం—దానికి చాలా చరిత్ర ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ thinking ఏమిటంటే— free market price కు గవర్నమెంటు ధరకు ఎక్కువ వత్తాకం లేకుండా ఉండే పద్ధతి చూసుకోవాలని, short supply of kerosene oil గురించి చెప్పారు. వేరే ప్రశ్న కూడా వచ్చింది. ఒకటి రెండు రోజులలో కిరసనాయిలు పరిస్థితి కొంత బాగుపడుతుంది. జనవరినెలలో ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఉత్తరం వ్రాసారు. రష్యన్ కిరసనాయిలు ఎక్కువగా వస్తోంది; foreign exchange difficulty వల్ల రష్యన్ కిరసనాయిలు తీసుకోకుంటున్నాము. కాని అక్కడ ports లో మంచు, గాలివానవల్ల ఆలస్యం అవుతున్నది; అందువల్ల 15.20% ఇచ్చే దానిలో తగ్గుతుందని ఉత్తరం వ్రాసారు. కలెక్టర్లకు వ్రాసాము. రెండు మూడు రోజులలో పరిస్థితి బాగుపడుతుంది మొత్తం 19 వేల చిల్లర కిలో లీటర్లు మనకు నెలకు వస్తాయి. అంత అలాట్ మెంటు ఉన్నప్పటికీ 16 వేల కిలో లీటర్లు మనకు నెలకు దొరుకు తున్నాయి. 15% తగ్గుతోంది రెండుమూడు రోజులలో పరిస్థితి బాగుపడుతుంది. Over head changes of F. C. D. చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. చాలాదుబారా

అవుతోంది అన్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎప్పటి కప్పుడు ప్రతి నెల పరిశీలిస్తోంది. కొంతమంది సభ్యులు రు. 15.20 లు క్లింటాలుకు లాభం వస్తున్నది అన్నారు. అది నిజం కాదు. ఆరు, ఏడు రూపాయలు వరకు మాత్రమే వస్తోంది. Over head charges చాలా వరకు తగ్గించుకుంటూ వస్తున్నాము. ఇంకా అవకాశం ఉంటే తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము Turn over ఎక్కువగా ఉంటే overheads తగ్గుతాయి. ఇతర వస్తువులను కూడా కొనాలని అన్నాము. చాలా కృషి చేస్తున్నాము. Smuggling hoarding, adulteration విషయంలో ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించి లేదు అన్నారు. వేమయ్యగారు, పావలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు విమర్శించారు. కొంచెం figures ఇస్తాను. special intelligence unit ను 1964 డిసెంబరులో స్థాపించారు. మొన్న ఫిబ్రవరి ఆఖరువరకు మూడు సంవత్సరాల లోను 5932 ప్రాసిక్యూషన్లు అయినాయి. అందులో 3239 convictions అయినాయి. and 2,136 black-marketeers or smugglers have been arrested and one of the most effective units in the State and I can assure you that it is one of the best managed units. There is absolutely no doubt about it. ఈ special intelligence unit చేసే పనిని విమర్శించడం మంచిదికాదు. ఇంకా ఎక్కువ సాధించడానికి అవకాశం ఉన్నప్పటికీ దానికి సమాజం సహకరించాలి అందరూ సహకరించాలి. ప్రస్తుత సమాజ పరిస్థితులతో ఇంత కంటే సాధించడం కష్టం.

శ్రీ పావలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— ఇతర రాష్ట్రాలకు తెలియకుండా వెతుక్కోందని అప్పుడప్పుడు doubt చేస్తూ వచ్చారు కదా. దాని వల్ల ఆ విధంగా వెళ్లే ఎంత వరంబ్ కేసులలోనికి వచ్చిందో అంచనా ఉన్నదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— అటువంటి అంచనాలు కష్టం They are of speculations. It is anybody's guess. It is not possible. రేషనింగ్ ఉన్న ప్రాంతాలలో కాక మిగత ప్రాంతాలలో బియ్యం ధరలు ఎక్కువ పెరిగాయని అన్నారు. ఈ మాట నిజమే ఇప్పుడు పంట బాగా పడినదని అందరూ ఉప్పుకుంటున్నారు. లెక్కలు verify చేస్తున్నాము. ఎక్కువ పంట పండిందా, లేదా—estimates and re-estimates, everything is going in by Bureau of Economics. అందరు పంట ఎక్కువ పండింది, bumper crop వచ్చింది, బైటకు తక్కువ పోతుందని చెప్పారు. నేను మిల్లర్లు రైతులను అడిగాను. ఎందువల్ల? consumption ఎక్కువైనదా? గోధుమలు మైగో 25 వేల టన్నులు నాలుగు నెలలలో తేల్పించాము. ఇది వరకు కావాలన్న శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలవారు మాకు వద్ద అంటున్నారు. I should say subject to correction that here is a bit of hoarding. ఈ hoarding ఎక్కడ జరుగుతోంది అన్నది పరిశీలిస్తున్నాము. నీన్న కూడా చెప్పాను. కంట్రోల్స్ అయిదు విధాలు—పంచసూత్రాలు—ఒకటి movement control; రెండు, price control; మూడు stock control; నాలుగు—consumption control; అయిదు—quality control,

శ్రీ జి. అచ్చన్న :— అరవది మరచి పోయారు—moral control,

Taluk		No. of villages electrified.
1. Itchapuram	—	8
2. Narasannapeta	—	20
3. Cheepurupalli	—	37
4. Srikakulam	—	34
5. Tekkali	—	17
6. Pathapatnam	—	21
7. Palakonda	—	38
8. Parvathipuram	—	30
9. Sompeta	—	12
10. Salur	—	28
11. Bobbili	—	41
Total :		286

ELECTRIFICATION IN ACHAMPET TALUK

1525—

* 1995 Q.—Sri P. Mahendranath (Achampet) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that no village is electrified in Achampeta taluk of Mahbubnagar district so far ; and

(b) if so, the reasons for not taking up the pending schemes of this taluk into consideration by the Government ?

Sri Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir. Only Achampeta Town has been electrified.

(b) The progress of electrification is slow as there is only one 11 K. V. Feeder in the taluk and also due to paucity of funds.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

S No. 1525-A : VAMSADHARA PROJECT

S. N. Q. No. 5349-I : Q.—Sarvasri Tangi Satyanarayana (Srikakulam) and N. Ramulu :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government is prepared to start the construction of Vamsadhara Project on the condition of paying betterment tax in advance by ryots ; and

(b) if so, when it will be started ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir. provided the scheme is cleared by the Planning Commission and if requisite amount of advance betterment levy is voluntarily forth-coming, after the scheme is notified under the Betterment Levy Act for advance betterment levy.

(b) Soon after clearance is obtained from the Planning Commission and collection of advance betterment levy is made.

L. A. Q. No 1525-B was not put and answered; hence included under written Answers to Questions.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎన్ని కంట్రోల్స్, relax చేసినా రెండింటిని మాత్రం తీసివేయదు— quality control, stock control, ఎవరైనా hoard చేస్తే ఆ విషయంలో ఉపేక్ష చెయడంలేదు. Hoarding ఎక్కడ జరుగుతున్నదో పరిశీలన కావాలి. మిల్లర్ల వద్ద hoarding లేదు.

శ్రీ. నాగిరెడ్డి(అనంతపురం) :— రేషనింగ్ తీసివేసిన తరువాత hoarding అంటే అర్థం ఏమిటి? How do you define hoarding ?

Sri V. B. Raju:—There is actually an order that a farmer who holds more than 25 quintals of rice must declare his stock first.

Sri T. Nagireddy:—I too declare that I have got 1 000 quintals of rice. What would you do.

Sri V. B. Raju.—First duty is to declare. That is not being done. Secondly the Government has a right to requisition it. There are two stages. One is demanding the declaration of stock and if the Government feels that in a particular area, that the grain is being hoarded and the prices are going up and the people are put to suffering the Government has a right to requisition it.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— వేను ఇదివరకే బడుగుదలచుకొన్నాను మూడు ఏళ్ళలు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—నాకు అయిపోయిన తరువాత ఆడుగువచ్చును

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఏ ఆర్డరు ప్రకారం రిక్విజిషన్ చేయడానికి అధికారం ఉంది?

Sri V. B. Raju:—There is an order under the Essential Commodities Act.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—న్నో అయినా రిక్విజిషన్ చేయవచ్చునా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అవసరాలకు ఓదిలిపెట్టి రిక్విజిషన్ చేస్తారు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—మిల్లర్లకు అవసరం ఎట్లా? త్రేడింగు అవసరాలు తీసివేసి మిగతావి రిక్విజిషన్ చేస్తారా? ఏ ఆర్డరు ప్రకారం చేస్తారు?

శ్రీ వి. బి. రాజు :— మిల్లర్లు దీనికొరకు ఉంచడు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అమ్మకొనడానికి,

శ్రీ వి. బి. రాజు :—దీనితో మామూలుగా.....

Sri T. Nagi Reddy:—In course of time he will sell. He would not sell immediately.

Sri V. B. Raju:—The Government has its discretion to use, leaving for his needs and consumption and also for commercial practices and then takes the stock. It is not taking it without paying any thing. It is not confiscation.

Voting of Demands for Grants.

(శ్రీ) జి. లచ్చన్న :—రిక్విజిషనుకు ఫుడ్ కంట్రోలు క్రింద ప్రభుత్వం చేసిన ఆర్డరు దఫ వఫాలుగా జారీచేసిన ఆర్డరును యెన్ని ప్రైవేట్ లో ఛాలెంజి చేయబడి అడ్మిటు చేయబడినవి?

(శ్రీ) వి. బి. రాజు :—ఇటువంటి ప్రశ్నలు వస్తాయనే నా సెంటెన్సు స్పీచ్ లో 13వ పేజీలో ఇచ్చాను. మొత్తం ఎన్ని ఆర్డరు యే విధంగా జారీ చేయబడినవో ప్రయిన్ ఆండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కంట్రోల్ ఆర్డరు: 11

ప్రకూర్మెంటు ఆర్డరు : 4

డిలర్స్ లైసెన్సింగ్ ఆర్డర్ : 4

మూవ్ మెంట్ కంట్రోలు ఆర్డరు : 9

ఇందులో ప్రాకూర్మెంటు ఆర్డరులో ఆర్డరు నంబరు 3. Andhra Pradesh Rice Declaration Requisition Order 1966 as amended from time to time. అనికూడా ఉంది. ఇంకాకూడా గౌరవసభ్యులు ఇప్పటికే...

(శ్రీ) జి. వెంకటరెడ్డి :—మంత్రిగారు చెబుతూ ఎస్సెన్షియల్ కమోడిటీస్ ఆక్టు క్రింద రిక్విజిషను చేయవచ్చును అన్నారు. అవిధంగా చేయడానికి హోరింగు విషయంలో there is no such power under Essential Commodities Act and even under the Requisition Order also the Government cannot confiscate holdings of wheat or rice from the producers.

Sri V. B. Raju :—I would like to distinguish between confiscation and requisition. It is not confiscation. It is taking stock by paying money and getting it milled and distributed in the market.

Sri G. Venkata Reddy :—When they are not willing to contribute to Government, is it not confiscation?

Sri V. B. Raju :—It is not confiscation.

Sri G. Venkata Reddy :—It is confiscation.

Sri V. B. Raju :—Let us discuss about it later, Sir. అయిపోయింది. అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరానికి సంబంధించినంతవరకు కూడా యిప్పుడు యించుమించు వెనుక సంవత్సరాలలో జరిగిన కార్యక్రమాన్ని కొద్ది మార్పులతో అమలుచేస్తున్నాము. అనేక ఆహార ధాన్యాలు, వ్యవసాయోత్పత్తి యొక్క ధరలు పడిపోతున్న సమయంలో కొద్దిగా రిలాక్సేషన్స్ తప్పదు. కంట్రోల్స్, రెస్ట్రీక్షన్స్ తప్పవు. మనం ఈ విధముగా అగ్రికల్చరు కమోడిటీస్ యొక్క ధరలు పడగొట్టినట్లయితే దానివల్ల కొంతనష్టం ఉందని తెలుసుకోగలుగుతాము. కనుక యొక్కవ క్రిందటి సంవత్సరానికి యీ సంవత్సరానికి పోలిసి విధానంలో పెద్దమార్పులు లేవు. గౌరవ సభ్యులు ఆహార మండలాలను అన్ని రద్దుచేయబోతున్నారా అని అడిగారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క యంతకు ఛార్జం నిర్ణయించబడిన విధానం విశ్వాసం యేమిటంటే బియ్యం కొరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఉండవలసినదే. మండిలంగా ఉండడం చాలా అవసరం.

ఎందుకంటే ఒక పేజీ దీనిని తీసుకువెళ్లి పెద్ద మండలాలతో కలిపి భారతదేశం మొత్తం గాని సదరన్ జోన్ కాని చేశారంటే మన దగ్గర కొనేజక్టి తక్కువ ఉంది. మన సరిహద్దులనున్న పెద్ద పట్టణాలలో కొనుగోలుశక్తి ఎక్కువ ఉంది కనుక చాలా ధాన్యం అక్కడికి వెళుతుంది ధరలు యిక్కడ పిపరిపంగా పెరుగుతాయి. ఇక్కడ రూరల్ సెక్షన్స్ కు యిబ్బంది లుగుతుంది. కనుక ప్రత్యేక మండలంగానే ఉండడం అవసరమని ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క అభిప్రాయం. అందుకని యింతవరకు దీనిలో మార్పులేదు. భవిష్యత్తులో సమావేశాలు అయిన తరువాత చర్చలతో వచ్చినప్పుడు యేం జరుగుతుందో చెప్పడానికి తయారుగా లేను. కాని యిప్పుడున్న పరిస్థితి యింత అని చెప్పగలము. ఏకగ్రీవంగా నా డిమాండ్సును ఆమోదించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:—మూడు పాయింట్లు ఉన్నాయి, అధ్యక్షా, మొట్టమొదట నెల్లూరు మొలకొలుకులను యెందుకు పైను రెసుగా త్రీటు చేయలేదు? ఈ రోజు మార్కెట్టు రేటు 540 రూపాయలుండగా 480 రూపాయలకే యెందుకుకొన్నారు? మార్కెట్టు రేటుకి ప్రొడ్యూసరు దగ్గర యెందుకు కొనలేదు? డిక్లేరేషను చేయాలనేటటువంటి జి. ఓ. ఎం. కు పాసయిందా? లేవీ అనేటటువంటి విధానం ఉన్నప్పుడు ఎంత తీసుకోవాలో అంచనా తెలియడానికి బొగట్టాకోసం జి. ఓ. పాసుచేసినారు. లేవీ వద్దతి లేని సందర్భాలలో డిక్లేరేషను యొక్క అవసరం యేమింది. రిక్విజిషనుకు అధికారం ఉంది అన్నారు. లేవీ యిచ్చిన తరువాత మళ్లా యొక్కడ అధికారం ఉంది. యేరూల్సు ప్రకారం ఉందో చెబుతారా?

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—పార్షలు డీకంట్రోలు అనేటటువంటిది సంకల్పించినటువంటి సందర్భంలో బిల్లు స్టాపు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. కాని యిప్పటికి వారు యిచ్చినటువంటి లెక్కల ప్రకారం సుమారు నాలుగు లక్షల టన్నులు మామ్రమే మనదగ్గర వుంది అని వారు చెబుతున్నారు. కాని ప్రతి సంవత్సరం.

శ్రీ వి.బి. రాజు:—ఇప్పుడు మనదగ్గర స్టాకు లక్షా యాభయివేల టన్నులు.

శ్రీ మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు చెప్పడలుచుకొన్నది చెప్పనీయండి. తరువాత మీరు సమాధానం చెప్పవచ్చును.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడున్న లక్షన్నర టన్నులతో రేపు ప్రొద్దున్న డీ కంట్రోలు విధానం వల్ల ధరలు పెరిగిపోయినవంటే ఉన్న స్టాకుతో యితర రాష్ట్రాలకు పంపించడానికి యే రకంగా మీటు కాదలుచుకొన్నారు?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఫుడ్ జోన్సు గురించి చెబుతూ ఆంధ్రదేశంతో ఉన్నటువంటి జోను తీసివేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయడంలేదని అన్నారు. ఈరోజున కాంగ్రెసు ప్రసిడెంటుగారి స్టేటుమెంటువచ్చింది.

The Congress President said that it would be good if the food zones were scrapped. కాంగ్రెసు ప్రసిడెంటుగారు యిచ్చిన ఈ స్టేటుమెంటు దృష్ట్యా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం జోన్సు తీసివేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—రైతులు డిక్లరేషను యివ్వడంలో నెలనెలకు యివ్వాలని అడుగుతున్నారు. ఒకేసారి డిక్లరేషను యిస్తే సరిపోతుంది, ఆ మాదిరిగా మార్చడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జి. వి. అప్పారావు :—మంత్రిగారు ఉపన్యాసంలో స్వతంత్రపార్టీ వారు కంట్రోల్సు తీసివేయమంటున్నారు. కమ్యూనిస్టులు కంట్రోల్సును ఉంచమంటున్నారని చెప్పారు. ప్రభుత్వ ధ్యేయం యీ కంట్రోల్సు రొట్టెను యీ రెండు పిల్లలకు పంచదలచుకున్నారా?

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పరిమనీరు) :—అధ్యక్షా, మిల్లులనుంచి తెప్పి పద్ధతిలో రాయలసీమ మిల్లును చేర్చారు. ధాన్యం వ్యాపారంచేసే మిల్లు కావు, వైరు వర్వేస్ క్రింద ధాన్యాన్ని బియ్యం చేయడమే వారి పని కాబట్టి యీ తెప్పి పద్ధతినుంచి మినహాయిస్తారా?

శ్రీ మతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా కొన్ని పాయింట్సు పీటిలో తీసుకురాలేదు. కిరసనాయిలు విషయంలో చెప్పినాము. వారు ఒక మాట కూడా తీసుకురాలేదు. మొక్కజొన్న విషయంలో ఎంతో జాకు మార్కెట్లు అవుతోంది. దానిని తీసుకురాలేదు. డిక్లరేటువల్ల క్యాపిటలిస్టులు రేషను తీసుకువచ్చి ఉండు చేస్తారు. 1952 లో మేము వడిన కష్టాలవలన మాకు జాగా అనుభవము వుంది. ప్రభుత్వానికి అంత శక్తి వున్నదా? Buffer stocks దగ్గర పెట్టుకొని వస్తువులు దొరకనప్పుడు ప్రజలకు సరైన శక్తి ప్రభుత్వానికి వున్నదా?

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—మన రాష్ట్రములో 37 రూపాయల చొప్పున requisition చేస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపవద్దు అనే అభిప్రాయము ఎప్పుడూ లేదు. కాని ఇతర రాష్ట్రాలలోని consumer price కి మనకు చాల తేడా వున్నది. ఆ తేడా లేకు producer కి రావడములేదు. ఇతర రాష్ట్రాలు కేంద్రము ఈ లాభాన్ని పొందుతున్నవి. Sugar విషయములో partial decontrol, Stocks available గా వుంది. Production consumer demand ను meet అయ్యే పరిస్థితులున్నప్పుడు partial decontrol success అవుతుంది. Production capacity లేనప్పుడు partial decontrol సంఘములో differences create చేస్తుంది. ఒకరు, కిలో రు. 1.70 వైసలకు ఇంకొకరు రు. 4 లకు అమ్ముతున్నారు. Producer levy పెట్టారు ఎవరు collect చేస్తున్నారు. మిల్లర్లు collect చేస్తున్నారు. మిల్లర్లు collect చేస్తున్నప్పుడు producer దగ్గర లెవి తీసివేసి మొత్తము మిల్లర్లు దగ్గరే collect చేయండి, లేకపోతే producer levy గవర్నమెంటు చేసి

కొంత పెర్సంటేజి fix చేసి మిల్లర్లుకు ఇవ్వండి. Producer levy ని గవర్నమెంటు impose చేస్తూ miller దగ్గర percentage fix చేయడము అన్యాయము. వారి statistics నమ్మడము అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి (హిందూపుర్) :— అధ్యక్షా, జామానికి గురితయిన ప్రాంతాలలో belt areas వున్నవి. అక్కడ ఎంత ధాన్యము సరఫరా చేస్తారనేది చెప్పలేదు. సరఫరా చేసిన ధాన్యము సక్రమముగా పంపకము చేయడము ఎట్లం అనేది కూడ చెప్పలేదు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అధ్యక్షా, producer levy అని ఇచ్చిన రైతుల దగ్గర మరల procure చేయడము చాల అన్యాయము. ఈ విషయములో తగిన instructions మంత్రిగారు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. మునిస్వామి (సత్యవేడు) :— అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లా స్కూల్లూరు చేట, పరిశ్ర ప్రాంతాలలో ఉప్పుడు బియ్యము వాడుక ఎక్కువగా వున్నది. ఉప్పుడు బియ్యము mills లో milling చేయడానికి లైసెన్సు లేదని అరికడు తున్నారు. ఉప్పుడు బియ్యము తయారు చేయడానికి అక్కడున్న మిల్లర్లుకు లైసెన్సు ఇవ్వడానికి ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :— పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలను ఒక మండలముగా చేశారు. అందువల్ల జరిగే అసర్దుము చెప్పాను. శ్రీకాకుళం, విశాఖ జిల్లాలతో పూర్వము మాదిరి తూర్పు గోదావరి జిల్లాని చేరిస్తే మాకు కొంత రక్షణ కలుగుతుంది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాను మా జోన్ నుంచి తప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సి. రంగయ్య చెట్టి :— అధ్యక్షా, fair price shops కి బియ్యము, గోధుమ సప్లయచేయడము లేదు. రాష్ట్రములో గోధుమ చాల తక్కువగా వున్నట్లు వున్నది. వ్యాపారస్తులు దిగుమతి చేసుకోడానికి పెద్దపక్కే ఇస్తారా? వారు తెచ్చుకొన్న గోధుమను వ్యాపారస్తులు free గా sale చేసుకోడానికి అవకాశమిస్తారా?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :— సివిల్ సప్లయల మంత్రిగారు ఆనంతపురం జిల్లాను చూపించి కరువుప్రాంతముగా ప్రకటించారు. మంచిపంటలు పండినప్పుడే తరుగు జిల్లా. ఈ సంవత్సరము fair price shops town లోనేగాని, గ్రామాలలో లేదు. కరువుతో బాధ పడకుండా ప్రతి గ్రామంలోను వెంటనే fair price shops పెట్టడానికి చర్యతీసుకొంటారా?

శ్రీ వై. సూర్యనారాయణ్ (పితాపురం) :— అధ్యక్షా, ఈ ఏ తెలివీ వసూలు చేసేటప్పుడు quality లో వున్న వ్యత్యాసానికి డబ్బును ఇస్తే వారు కొని ప్రభుత్వానికి సప్లయ చేస్తారనే కొత్తనినాదీము తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో వివరమవుతున్నది. ఇది సప్లయ చేయాలి, భోజనము కొరకు 1.2 రూపాయలు

ఆడించు కొంటున్నప్పుడు $\frac{1}{4}$ లెవీ ఇవ్వాలని అంటున్నారు. రు $\frac{1}{4}$ లెవీ చేనికి ఉద్దేశించబడినది స్పష్టము చేయాలని కోరుతున్నాను. లెవీ యిచ్చిన తరువాత free marketలో అమ్ముకోకుండా మరలావసూలుచేయడానికి పూనుకొంటున్నారు. Procurement విధానము మార్పుచేయడానికి వీలవుతుందేమో శలవివ్వాలి.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేణి (జగ్గయ్యపేట):— అధ్యక్షా, ఏ ఎకరాలులోపు వారికి లెవీ లేదని అన్నారు. 5 ఎకరాలు వైనపున్నవారి దగ్గర లెవీ తీసుకొంటున్నారు. హాల్లర్సు దగ్గరకు 2, 3 మూటల ధాన్యము వట్టుకోని వెళ్ళి ఆడాలంటే $\frac{1}{4}$ th బియ్యము ఇస్తేనే ఆడిస్తాము అంటున్నారు. ఇది clear చేయాలని కోరుతున్నాను. నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలు మెట్టప్రాంతాలు. Wet land చాలానక్కువగా ఉంది. 5 ఎకరాలు వైన పున్న వారిదగ్గర తీసుకొంటున్నారు. మిల్లువానిదగ్గర తీసుకొంటున్నారు. మిల్లు వారు ఎక్కడనుంచి తీసుకవచ్చి ఇస్తారో స్పష్టము చేయాలి.

శ్రీ చౌదరి సత్యానారాయణ:— తగుగు ప్రాంతమైన శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ఆహారపదార్థాల సరఫరాసరిగాలేదు. కూలిజనము అహర్నిశలు తిరగవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అందువలన 15 రోజులకొకసారి ఆహారపదార్థాలను చౌకడిపోలకు సరఫరా చేయడానికి ప్రయత్నము చేశారా?

శ్రీ వి. నారాయణమూర్తి (పెద్దాపురం) :— అధ్యక్షా, జనవరినుంచి factories వున్న ప్రదేశాలలోని స్టోర్సుకు బియ్యం సరఫరా ఆపుచేశారు. Factory management వారు కార్మికులకు సరఫరా చేయడముకొరకు ధాన్యము సేకరించి milling చేయించడానికిపోతే levy ఇస్తేగాని mill చేయము అంటున్నారు. దానివలన కార్మికులకు బియ్యానికి బదులు ధాన్యమునే సరఫరా చేస్తున్నారు. సామర్లకోటను ఉధాహరణగా చెబుతున్నాను. కార్మికులు $\frac{1}{4}$ బస్తా ధాన్యము తీసుక వెళ్లి milling చేయించుకోవాలంటే చాల కష్టముగావుంది. మేనేజిమెంటు ధాన్యము సేకరించి milling చేయించి కార్మికులకు సరఫరా చేసే విషయముకనుక లెవీపద్ధతిలేకుండా చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— ఇన్నాళ్లనుంచి పెద్ద పెద్దమ టలు చెప్పారు. కొత్తగా pragmatic society అని కొత్త పదం చెప్పారు. ఎప్పటి పీలునుబట్టి అప్పుడు కొత్త పద్ధతి చెప్పడమేనా? లేక ఒక basic principle వుందా గ్రామసీమలలో బియ్యాన్ని సరఫరా చేసే బాధ్యతవారికి లేదని దాదాపుగా తేల్చి చెబుతున్నారు గ్రామాలలో కూడవున్న బీదప్రజాసీకానికి ధాన్యం ఉండడం లేదు. బాగావండిన ప్రాంతాలలోకూడ పేదప్రజలకు ధాన్యము అందజేయడము లేదు. ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానికి లేదా. అదే pragmatic Society యా?

శ్రీమతి టి. యస్. అనసూయమ్మ(తంబిల్లపల్లె) :— అధ్యక్షా, సిటీలో రేషనింగ్ తీసివేసినందువలన 2 సంవత్సరాలనుంచి పనిచేస్తున్న చిన్న చిన్న ఉద్యోగులు 150 మంది వరకు retrench అవుతున్నట్లు వున్నది వారి విషయము ప్రభుత్వంలోచిస్తున్నదా?

Voting of Demands for Grants :

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మొలకొలకలు విషయంగురించి మాధవగావుగారు, ఫైన్ రైస్ ప్లాక్స్ గురించి గోవిందరావుగారు చెప్పారు. నేను ప్లాక్స్ విషయం మనవి చేశాను. ప్రొక్యూర్ మెంట్ ఇంతవరకు అయినది మూడు లక్షల పల్లెలై ఏడు వేల టన్నులు. లోకల్ కన్స్ట్రక్షన్ కోసం ఇచ్చినది 98 వేల టన్నులు. పోతే ఈ రోజు స్టాకు ఒక లక్ష 57 వేల టన్నులు వుంది 50, 60 వేల టన్నులు ఫస్ట్ క్రాప్ నుండి ప్రొక్యూర్ చేయగలుగుతామని విశ్వాసం వుంది. సెకండ్ క్రాప్ కాకుండా ఫస్ట్ క్రాప్ తోనే 2 లక్షల టన్నులు స్టాకు వూటుంది. సెకండ్ క్రాప్ తో 4 లక్షల టన్నుల బియ్యం సేకరించడానికి అవకాశం వుంటుందను కొన్నాము. ఆ 4 లక్షలలో ఎక్కువ భాగం బయటకు ఎక్స్ పోర్టుకు పోతుంది. ఏమైనా 4 లక్షల టన్నులు లోకల్ కన్స్ట్రక్షన్ కోసం మొత్తం రెండు క్రాపులలోనూ ఎలాంటి చేయబడింది. ఇది బఫర్ స్టాకు ఉపయోగించబడుతుంది. ఇది మొత్తం నిల్వ వుండదు. సంవత్సరం పొడుగునా ఖర్చు అవుతునేవుంటుంది. రైస్ ప్రెయిస్ ను కంట్రోల్ చేయటానికి వీలువుంటుంది స్టబిలైజ్ చేయటానికి వీలుంటుందని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. రత్నసభాపతిగారు జోన్స్ విషయం చెప్పారు. నేను కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగారిచ్చిన ప్లేటు మెంటు చదివాను. ఇవేళ జరుగుతున్న రబ్బీ క్రాప్ వున్న ప్లేటు యొక్క కాన్ఫరెన్స్ లో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ లేదు. బహుశా వారు హరియానా పర్యటనచేసి వచ్చిన తరువాత అక్కడ వున్న క్రాప్ చూసి అక్కడ వైడర్ జోన్ ఎందుకు చేయకూడదనే అభిప్రాయంతో చెప్పి వుంటారు. రైస్ విషయం అయితే మన ప్రభుత్వ అభిప్రాయం నేను ఇప్పుడు మనవి చేశాను. చీఫ్ మినిష్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్ అయినప్పుడు కేంద్ర ఆహార మంత్రి రాష్ట్రాలు ఒప్పుకోనిదే జోన్ డిస్ట్రబ్ చేయము అని చెప్పారు. ప్రస్తుతం బియ్యానికి సంబంధించినంతవరకు మిగిలినవి ఏమీ చేసినా ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రం ప్రత్యేక మండలంగా వుంచడం మంచిదని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అభిప్రాయం. ఇక కిరోసిన్ విషయం. 51 వాగన్స్ కారియింగ్, 1275 కిలోలీటర్స్ మనకు తీసుకొని వస్తున్నవి. రోజుకి 80,90 కిలోలీటర్స్ చాలు. The wagons are on the way. In the next one or or two days they may arrive; the situation has improved. ఇక్కడ నెల రోజుల ప్లాక్ వుంచాలని నేను అనుకొంటున్నాను. బహుశా స్టాకు వుంచడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అక్కడ రష్యన్ పోర్టు నుండి రావడంలో ఇబ్బంది జరిగింది కాని లేకపోతే ఇబ్బంది వుండదు. మహానంద గారు డిక్లరేషన్ విషయం చెప్పారు. నేను ఇదివరకే మనవి చేశాను. డిక్లరేషన్ యొక్క పద్ధతిని మార్చటానికి అవకాశం వుంది. ఎగ్జామిన్ చేయబడుతున్నది. ఒకసారి డిక్లరేషన్ చేసిన తరువాత దానిని అమ్మికేనో, లేక మళ్ళీ ఎక్కువ చేరిస్తేనో మళ్ళీ డిక్లరేషన్ చేయవలసి వస్తుందని కాని లేకపోతే అవసరం ఏమీ వుందని లా డిపార్టుమెంటుకు పంపాము. తొందరలోనే స్పర్డయం తీసుకోబడుతుంది. అనమూయా చేచిగారు సిటీలో డిక్లరేషన్ ఆఫ్ రైస్ జరిగిన తరువాత రిటైండ్ మెంటు విషయం చెప్పారు. చెక్ పోస్ట్ ప్లాఫ్ ఒక్కటే పోతుంది. రేషనింగు డిపార్టుమెంటు సిటీలో తగ్గించే విషయం ప్రపోజల్స్ రాలేదు. ఏమైనా వారిని నిరుద్యోగులుగ చేయకుండా వుండేటట్లు ఆలోచిస్తాము. ఎక్కడైనా ఎజ్ జార్స్

చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము. దీనిలో చాలా మంది ఇతర డిపార్టుమెంటునుండి వచ్చినవారే. వారు వారి డిపార్టుమెంటులకు వెళ్లిపోతారు. అక్కడ టెంపొరరిగా రిక్రూట్ చేయబడ్డవారికి ఇబ్బంది కలుగుతుంది. మిగిలినచోట్ల జరిగే రిట్రెయిన్ మెంటుతోపాటే ఇది కూడా పరిశీలించి ఇబ్బంది- జరుగుతుందా చూస్తాము. అనంతపురంలో ఫైర్ ప్రైవేట్ షాప్స్ గరించి వెంకన్నగారు చెప్పారు. కలెక్టరు ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. డ్రాట్ ఎఫెక్ట్ పరియూస్ లో ఫైర్ ప్రైవేట్ షాప్స్ పెట్టాలి. అనంతపురంలో నెలకు మూడువేల టన్నుల బియ్యం, 2 వేల టన్నుల మైలో ప్రత్యేకంగా వారికి సప్లయ చేయబడ్డాయి. కలెక్టరు రిపోర్టు పైన ఫైర్ ప్రైవేట్ షాప్స్ పెట్టి పంపకం చేస్తున్నాము. హల్లర్ మిల్స్ విషయం శ్రీశైలగారు చెప్పారు. హల్లర్ మిల్స్ మీద ఈ పాబంది లేకపోతే, యీ రిస్త్రిక్షన్ లేకపోతే హల్లర్ మిల్స్ కు వడ్లు పోతాయి. హల్లర్ మిల్స్ బియ్యం తయారు చేయడంలో నూటికి అయిదు వంతులు శుగుతున్నది. ఇట్ ఈజ్ ఎ నేషనల్ లాస్. అందుచేత హల్లర్ మిల్స్ ఇండస్ట్రీని డిస్కంరేజ్ చేయవలసివుంది, దేశ అవసరాల దృష్ట్యా హల్లర్ మిల్ రిస్త్రిక్షన్ పెట్టవలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ టి. సి. రాజన్:—హల్లర్స్ ను పూర్తిగా నిషేధిస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—అది మన చేతుల్లో లేదు. చాలా కష్టం. బెల్లాన్ని తయారు చేయకూడదు అని నిషేధం పెట్టాలంటే ఎంతవరకు అవకాశం ఉన్నదో ఆలోచించండి. ఇది కూడా అట్లాగే అవుతుంది. It is almost a cottage industry, and it is very difficult to actually remove it entirely and destroy it entirely. అప్పారావుగారు కంట్రోల్ ది కంట్రోల్ ద్వైతా, ద్వైతం, కాక విశిష్టాద్వైతం అన్నట్లుగా....

శ్రీ జి. బుచ్చి అప్పారావు:—కోతి రెండు పిల్లలకు రొట్టె పంచింది. ఆ పాలసీయేనా ఇది అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—కంట్రోలు అవసరం. డికంట్రోలు అవసరం అని భావించేవాలో మేము ఒకరం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అదేనా ప్రాగ్మాటిక్ సొసైటీ?

Sri V. B. Raju:—Pragmatism is not a principle; it is actually a technique. సప్లయ ఆఫ్ రైస్ టు శ్రీకాకుళం విషయంలో ఏ లోపమూ లేకుండా శ్రీకాకుళానికి, విశాఖపట్టణానికి అన్నమాట ప్రకారం బియ్యం సప్లయ చేయబడుతున్నాయి. అక్కడ పేద జనాన్ని మైలో కూడా కొంత ఖర్చుచేయవలసిందని వారికి సచ్చచెప్పవలసిందిగా గౌరవసభ్యులను ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ లచ్చన్న:—అన్నమాట ప్రకారం పంపిస్తున్నారు కాని అవసరమైనంత ఇవ్వడంలేదు. తినేది ఇవ్వటంలేదు. ఏది తినాలో అది ఇవ్వరు. డాగ్మాటిక్ పాల సీలో ఇది ఒక భాగం.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—గోపాలకృష్ణయ్యగారు జేసిక్ ప్రిన్సిపల్ మీద ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. చాచిలో సిద్ధాంతీకరించవలసిన అవసరంలేదు. విలేజ్ రిక్లెయిర్ మెంట్స్ కూడా పూర్తి చేయబడతాయి.

Annual Financial Statement (Budget) 16th March, 1968. 441
for 1968-69.
Voting of Demands for Grants.

Demand No. XV-Miscellaneous Departments-Rs. 1,53,50,800.

Mr. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

For supplying dirty, low quality rice giving very bad smell in Nellore District from the sub-divisions of Nellore F.C.I.

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

ఆహారపదార్థములు అమృతం నిమిత్తం విడుదలగుట ముందుగా ఉత్పత్తి స్థానములు ఆగ్గారు వేసే పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టకపోయినందువల్ల.

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

రాష్ట్రస్థాయిలో ప్రభుత్వ, ప్రజా, వర్తక ప్రతినిధులతో ఒక త్రైపాక్షిక సమావేశమును ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేయకపోయినందువల్ల ఆహార పదార్థముల నిరోధక చట్టం వర్తకులను శాధించుచున్నది.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

Prices rose and fall suddenly causing difficulty to farmers as well as consumers while benefiting a middle-man in essential commodities.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

శెనగపప్పు, పంచదారలాంటి వస్తువులు. కంట్రోలు ధరలకు రాష్ట్ర ప్రజలకు సరఫరా చేయుటలో విఫలమైనందున ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

Government failed to open Fire Stations atleast at all the Taluk head-quarters in the State and to provide adequate funds to give financial assistance to the fire accident victims.

To reduce the allotment of Rs. 1,53,50,800 for Miscellaneous Departments by Rs. 100

Government did not provide ample funds in grant-in-aid to historical religious institutions like temples.

The cut motions were negatived.

442 16th March, 1968. Annual Financial Statement (Budget)
for 1968-69.
Voting of Demands for Grants ;

Demand No. LIV - Capital Outlay on Schemes of Government
Trading - Rs. 43,20,62,700/.

Mr. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 43,20,62,700 for Capital Outlay
on Schemes of Government Trading by Rs. 100

To criticise the Government for not abolishing controls of
Foodgrains and also levy of paddy scheme inspite of the fact that
High Court granted stay.)

The cut motion was negatived

Mr. Speaker :- The question is :

To reduce the allotment of Rs. 43,20,62,700 for Capital Outlay
on Schemes of Government Trading by Rs. 100

To criticise the Government for not supplying sufficient quan-
tities of foodgrains in draught affected areas.

The cut motion was declared negatived.

Sri B. Ratnasabhpathi :— Sir I demand a division.

The House then divided:

Ayes 33; Nces 85.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 43,20,62,700 for Capital Outlay
on Schemes of Government Trading by Rs. 100

To criticise the Government for supplying bad quality of food-
grains).

To reduce the allotment of Rs. 43,20,62,700 for Capital Outlay
on Schemes of Government Trading by Rs. 100

To crsticise the Government for procuring the foodgrains
directly from Peasants inspite of doing it by calling for open tenders.

to reduce the allotment of Rs. 43,20,62,700 for Capital Outlay
on Schemes of Government Trading by Rs. 100

To criticise the Government for continuing levy scheme of
paddy in drought effected areas.

The cut motions were negatived.

WRITTEN ANSWER TO QUESTION

ATROCITIES COMMITTED ON CERTAIN RESIDENTS OF PERALA

S. No. 1525-B :

S. N. Q. No. 5352-D : Q:- Shri Pragada Kotaiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of a representation Dt. 11th October, 1967 from Sri Akkala Kotaiah, M. L. C. about the atrocities committed and damage done to the houses and properties of certain residents of Perala including Sri Akkala Kotaiah, M. L. C. by certain rowdy elements; and

(b) if so, the action taken in the matter ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) Reports were called for from the Collector, Guntur and the Superintendent of Police, Guntur. From their report it is found that the allegation that some rowdy elements committed atrocities and damaged the houses and properties of certain residents of Perala including Sri Akkala Kotaiah, M. L. C. is exaggerated.

PRIVILEGE MOTION

re: Alleged incorrect information given by the Minister for Civil Supplies and Revenue.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మహానందగారు చెప్పేది— రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు incorrect information ఇచ్చారని— 1967-68లో 11,259 ఎకర్లు చూపించారని, కాని 1968-69 స్టేటుమెంటులో 11,082 చూపించారన్నారు. 100 కు పైగా వ్యత్యాసం ఉన్నది. ఇది incorrect అని, House ను mislead చేశారని breach of privilege క్రింద తీసుకోవాలని అంటున్నారు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా! నా మనవి — రెవెన్యూ మంత్రిల దృష్టికి సంవత్సరాల తరబడి యీ ఎకర్లు గురించి చెబుతున్నాను. Estates Abolition Act క్రింద ఈనాన్న రాకబోయినందున రైతుల బాధలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాయి. ఈసారి అయినా దానికి సంబంధించి Estate Abolition Act కు అమెండ్ మెంట్ తెచ్చి వీరి హయాములో అయినా చేస్తారనుకున్నాము ఇది కళావేంకట్రావుగారి మైము నుంచి వున్నది. ఇన్నాళ్లుగా చెప్పుకుంటూ వస్తున్నప్పటికీ వీరి హయాములో కూడా రాలేదు. ఈ అంశాలను బట్టి మేము ఏరపాటు పడ్డామేమో ప్రభుత్వదృష్టికి తేవాలి కదా?

Sri V. B. Raju :—You have been kind enough to give a ruling previously.

Mr. Speaker :—There seems to be some mistake.

Sri V. B. Raju :—Not a mistake. This has been happening for the last 20 years. In fact the discrepancy was noticed in June

Voting of Demands for Grants :

Mr. Speaker :- I shall now put the main demands to vote.
The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 58, 80, 400 under item ‘c’ in sub head (d) Food Establishment in Demand No. XV—Miscellaneous Departments”.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,36 800 under item ‘a’ Civil Supplies in Demand No. LIV—Capital Outlay on Schemes of Government Trading”.

The motions were adopted.

DEMAND No. XX—AGRICULTURE Rs. 6,23,95,500/-

DEMAND No. XXII—ANIMAL HUSBANDRY Rs. 3,25,57,200/-

DEMAND No. XXI—FISHERIES Rs. 66,21,000/-

DEMAND No. XXVIII—FOREST DEPARTMENT
Rs. 2,28,07,200/-

The Minister for Agriculture (Sri P. Thimma Reddi): Mr. Speaker, Sir, I move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,23,95,000 under Demand No. XX—Agriculture.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,25,57,200 under Demand No. XXII— Animal Husbandry”.

*

Sir, I have circulated a statement and it may be taken as read.

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Ramaswami): Mr. Speaker, Sir, I move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 66,21,000 under Demand No. XXI—Fisheries”.

*

Sir, I have circulated a statement and it may be taken as read.

The Minister for Municipal Administration and Forests (Sri N. Chenchurama Naidu): Sir, I move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,28,07,200 under Demand No. XXVIII—Forest Department”.

*

Sir, I have circulated a statement and it may be taken as read.

Mr. Speaker :—Motions moved.

DEMAND No. XX - AGRICULTURE - Rs. 6,23,95,500.

Sri G. Latchanna :— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by Rs. 100

To criticise the Government for the failure of the Govt. to supply the peasants with sufficient number of tractors, bulldozers and power drillers.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by Rs. 100

* Notes on Demands printed as appendices.

444 16th March, 1968. Annual Financial Statement (Budget)
for 1968-69.

Voting of Demands for Grants :

to criticise the Government for failure of the Govt. in raising per acre production in the State.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Government for not introducing cattle and crop insurance.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Government for not getting groundwater surveyed.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Government for not giving assistance to the peasant for the reclamation alkaline and saline soils.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Government for its failure to control the blast.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Government for not fixing up the minimum prices for agriculture products.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri A. Madhav Rao :—I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 116

to criticise the Government for want of well planned food policy to ensure the people to get not only adequate, but nutritious food inspite of three Plans.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 116

the benefit of financial aid in regard to Agriculture is being provided to rich men ignoring the poor man.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 116

since the seeds supplied are of bad quality in several farms of Andhra Pradesh, since investment became absolute waste.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

for not supplying the inams in time and for not subsidising the poor ryots.

Voting of Demands for Grants :

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

Sri B. Ratnasabhapathy :—I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Government for promoting associations on caste basis in order to grant them licences for the supply of fertilizers.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Govt. for abandoning the seed farm in S. Upalpadu in Jammalamadugu Taluk, Cuddapah Dist. and trying to entrust the land to the panchayat board in order to help the sarpanch with a political favour, rejecting the just application of the harijans who are in enjoyment prior to the taking of Govt.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise to Government for its failure to adequately investigate into the allegation that the entire quantity of fertilizers allotted to Andhra Pradesh from Madras harbour has been sold at Madras only.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Govt. for its failure to stop black marketting misuser of chemical fertilizers.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

to criticise the Govt. for its failure to supply improved seeds, agricultural implements and pesticides in adequate quantities to the agriculturists.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri K. Anjan Reddy :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

రైతులకు మేలురకమైన విత్తనములు సరఫరా చేయుటలో విఫలమైనందున ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri T. Purushotham Rao :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

వ్యవసాయ రంగంలో రైతుకు తగిన సదుపాయం కల్పించుటలో విఫలమైనందున ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

446 16th March, 1968. Annual Financial Statement (Budget)
for 1968-69.
Voting of Demands for Grants :

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri Y. Venkata Rao :— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

for not promising incentives to ryots to produce more food-
grains and for not fixing up floor prices for agricultural commodities.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri Ch. Vengalish :— I beg to move .

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

for not providing at least one boring set for each block, and for
not establishing soil testing laboratory at Cumburum in Kurnool
District.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

To criticise the Government for not allowing the poor peasants
to use the banjar land to grow more food and allowing the lands to
be given to big landlords and absentee owner to sell it away at high
prices to the very same banjardar.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

To criticise the Government for their indifferent attitude to-
wards the plight of the growers of groundnut, chillies, tobacco (includ-
ing cough tobacco) jute in the State.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

To impress upon the Government not to drop Kotthagudam
Fertilizers Factory in view of the policies of the Government of India
to have raw material from foreign countries advocated by American
experts instead of using the Naptha of this country.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

To impress upon the Government to establish Agriculture
Industrial Corporation to help the small peasants and artisans.

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

Sri C. V. K. Rao :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

Voting of Demands for Grants :

To criticise the Government for failure to arrest the prices and allowing hoarding and blackmarketing in food and essential articles detrimental to the welfare of the people.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

For the failure of the Government to distribute properly fertilizers in time, distribute improved seeds, tools and improved agricultural implements to the ryots.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri Katu Muniswamy :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,000 for Agriculture by
Rs. 100

For not supplying bulldrawn power drillers to Chittoor District to make development of land at Karretinagar Samithi Puttur taluk and also Gangadkoranellur.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

For not forming cattle farming societies or centres near Kambakam hills, Vonadayasahem, Sathyavedu Tq. Chittoor Dist. and Votamleedu, Sullurpet Taluk, Nellore Dist.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

for not controlling prices of agriculture implements and pump-sets and other needful implements in our area.

“ To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

For not issuing pattas for emadhem lands under occupation of Harijans Banjars at Vuggundi, Kedalur, Votemleedu of Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for agriculture by
Rs. 100

For not issuing rice at the rate of 2 sers per rupee in our State as Madras State.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

To criticise the Government for not establishing seed farms at Sullurpet Nellore Dist. and Sathyavedu Chittoor District.

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

Sri N. Ramulu :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

Because the Government failed to provide adequate funds for the increase of production of commercial crops.

To reduce the allotment of Rs. 6 23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

To criticise the Government for not to introduce the crop insurance to encourage the ryots in his efforts to cultivate the lands.

To reduce the allotment of Rs. 6,23,95,500 for Agriculture by
Rs. 100

Because the Government failed to provide sufficient quantity of improved seed to the ryots.

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

DEMAND NO. XXI – FISHERIES – Rs. 6 21,000

Sri Chappidi Vengaiiah :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 66 21,000 for Fisheries by
Rs. 100

For not leasing out the fishing rights in Cantum Taluk (Kurnool Dist) and for neglecting the fisherman Co-op. Societies.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri N. Ramulu :— I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by
Rs. 100

To criticise the Government in neglecting the fishing industry in coastal areas and provide sufficient loans to fishermen to improve their trade

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri K. Muniswamy ;— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by
Rs. 100

For not improving fishing modern ways at Vitoumbedu, Tada-venadu of Sullurpet Tq. Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by
Rs. 100

For not providing nets and other fishing implements to fishermen at Vitoumbedu of Sullurpet Taluk.

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by
Rs. 100

For not improving transport facilities for fishermen at Vitoumbedu Tada, Rowapuram of Sullurpet Tq. Nellore Dist.

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by
Rs. 100

Voting of Demands for Grants :

To criticise the Government for not establishing fish curing centre at Sallurpet, Nellore Dist.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri C. V. K. Rao :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by Rs. 100

For providing loans, implements of fishing, housing for Kakinada fishermen to improve the fishing industry.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by Rs. 100

To criticise the corruption practice in Animal Husbandry.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri T. Purushotham Rao :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 66,21,000 for Fisheries by Rs. 100

కాకినాడ రేవుల్లో జాలరులు కొరకు చేపల డిపార్టుమెంటు వారిచే కొనబడిన మెరైన్ యింజన్ పడవలు నిరుపయోగంగా వుంచినందుకుగాను ప్రభుత్వమును విమర్శించుచున్నాను—

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

DEMAND NO. XXII – ANIMAL HUSBANDRY – Rs. 3,25,57,200

Sri K. Muniswamy :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs- 3,25,57,200 for Animal Husbandry by Rs. 100

To criticise the Government for not establishing piggery, poultry at Sullurpet of Nellore Dist. and Sathyavedu Taluq. Chittoor Dist.

To reduce the allotment of Rs. 3,25,57,200 for Animal Husbandry by Rs. 100

To criticise the Government for not supplying sufficient medicines to Vet. hospitals in all districts.

Mr. Speaker :— Cut motions moved.

Sri C. V. K. Rao :— I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,25,57,200 for Animal Husbandry by Rs. 100

450 16th March, 1968. Annual Financial Statement (Budget)
for 1968-69.
Voting of Demands for Grants :

For deciding the allotment of vacant land of the animal husbandry farm and poultry farm at Kakinada to neighbour fisherman colony of Dummulupeta and Perropet for internal accommodation and help to the fishermen living in the area for a century.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri Chappidi Vengaiiah : - I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,25,57,200 for Animal Husbandry by Rs. 100

For not supplying sufficient number of breeding bulls and not supplying medicines to dispensaries.

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

Sri T. Purushotham Rao :— I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 3,25,57,200 for Animal Husbandry by Rs. 100

ప్రైవేట్‌గా ఉన్న 50 మైళ్లలో కావలసినన్ని పాలు లభ్యపడు తూనప్పటికి పాల సేకరణ కేంద్రాలు స్థాపించక, 200 మైళ్ల నుంచి పాలు ప్రైవేట్‌గా పట్టడానికి తెప్పించుటవల్లను, అటు రైతులకు, యిటు కొనుగోలు దారుకు నష్టం కలుగునట్లుగానడుచు ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటగాను—

Mr. Speaker :— Cut motion moved.

DEMAND NO. XXXVIII - FOREST - Rs. 2,28,07,200

Sri G. Latchanna :—I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by Rs. 100

To criticise the Govt. for the failure of the Govt. in protecting the forests and preventing charcole burning in them.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by Rs. 100

To criticise the Govt. for not de-foresting the cultivable waste in the forests.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri Swarna Venkaiah :—I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by Rs. 100

To urge on Govt. to fix boundaries between Kandammur and Veilanti villages of Nellore Tq. and Dist. regarding forest area.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by Rs. 100

ఫారెస్టు శాఖ సిబ్బందిపల్ల గిరిజనులకు, కలుగు అనేక అపొకర్తములు గూర్చి, వారి మీద మోపబడుచున్న అక్రమ కేసులు గూర్చి, పోడుసాగు పేరుతో వారికి జరిగిన అచ్యాయములను గూర్చి, వారికి యిండ్ల వసతి, మంచినీటి వనరు, వరపతి వనతి సౌకర్యములు, ఆర్థిక, సాంఘిక, సమానత్వములు కలిగించుటలో విఫలమగుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

For the failure of the Govt. to assign forest lands which are fit for cultivation to promote more food grains.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs 100

To impress on the Govt. to lease out an extent of 3,500 acres of forest land for purpose of immediate cultivation pending permanent assignment in Guddur R. F. Kanduku Taluk, Nellore Dist. to the Harijans of 21 families of Potur village in pursuance of G. O. Ms. No. 1601, Forest, D/ 7-9-65.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri K. Govinda Rao :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,23,07,200 for Forests by
Rs. 100

For taking steps to evict innocent Girijans from 30-40 villages (Padu villages) in Chintapalli taluk, Visakhapatnam Dist. on the technical ground that the area in question included in the reserve forest and without having any colonisation scheme.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri N. Raghava Reddy :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forest by
Rs. 100

ఖమ్మం జిల్లాలో భద్రాచలం ఏజన్సీ ప్రాంతాలలోవున్న ప్రైవేటు రైతులను నష్టపెట్టుటకు గైకొన్న విజయ్య ఫారెస్టులను పెంచుటకు అక్రమంగా సాగిస్తున్న ఫారెస్టు పాలసీలను అరికట్టలేని ప్రభుత్వ ప్రవర్తనకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

ఖమ్మం జిల్లాలో అటవీశాఖవారు చీటికిమాటికి రైతులను పీడిస్తూ, ముఖ్యంగా లంచాల వేటతో పరిపాలిస్తూ వున్నారని దానిని అరికట్టవలెనని కోరి నప్పటికీ పట్టించుకొని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

అమ్మం జిల్లా భద్రాచలం పజన్సీలో 2-వ భూముల సాగుదాచైన బీద
కోయ ప్రజలకు దక్కకుండా రిజర్వు ఫారెస్టులో కలపచూచుటకై ప్రయత్నించు
చున్న ప్రభుత్వ పాలసీకి వ్యతిరేకముగా—

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri T. C. Rajan :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

To criticise the Govt. for not arresting the illegal felling of the
forests in the State.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

To criticise the Govt. for not taking any action to deplete the
valuable cultivable land which are included in the forests.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri C. Vengaiiah :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

For not checking illicit cutting and trading of forest produce.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri K. Muniswamy :—I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

For not making de-forest the cultivable land at Varadaya alem,
Kadem, Buchinaidukowdriga of Chittoor Dist.

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

For not giving priority in providing jobs in the departments
for harijans.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri Ramakistiah :—I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 2,28,07,200 for Forests by
Rs. 100

ఫారెస్టు కంట్రాక్టర్లు అడవులలో వున్న విలువైన కట్టెను దొంగతనంగా
కొట్టుకు పోతున్నదిను జాతీయ ధనాన్ని కాపాడలేని దుస్థితికి నిరసనగా—

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

last. I sent a memo to the Director of Settlement that there are discrepancies in the figures submitted by Collectors and I wanted reconciliation. On 27-6-67, the Government sent a note to the Director of Settlement. He has been after it. In 1967-68 the number of estates taken over has been shown as 11,259...

Mr. Speaker :—I take it that reconciliation has been made and the mistake has since been rectified.

Sri V. B. Raju :—This has been taken from the periodical reports of the Collectors sent for the information of Government. The Director of Settlement has taken action for reconciliation of figures and that reconciliation is not yet complete. For the first time he has given this figure as 11082 from his records. Hitherto he was giving figures from the Collectors' reports which shows a difference of 177. The difficulty is that the Collectors have got permanent registers and Government notifications for taking over are given in the gazette. The Director of Settlement takes the notifications as the basis and the Collectors depend on permanent registers. There are 4 categories of Zamindaries including inams and the figures have to be reconciled. Instructions have been given to the Director of Settlement to send an officer to the District Officers, sit with them and reconcile. There is no deliberate attempt to mislead. I am obliged to the member for having brought this to the notice of Government. This is being rectified.

Mr. Speaker :—Though the member has given notice of a motion for breach of privilege, he is not interested in pressing it.

Sri V. B. Raju :—I assure that special attention will be paid and concentration will be made for the disposal of this matter as soon as possible.

Sri K. Govinda Rao :—Last year also a similar assurance was given about estates to be taken over. Something should be done positively this time at least.

Sri V. B. Raju :—Promise being given is the first stage and the promise being fulfilled is the second stage. It is in the second stage now.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఆధ్యక్షా! మన రాష్ట్రంలో ఒక tragic incident జరిగింది—Railway incident తమకు కూడ తెలుసు....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దానికి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, వేమయ్యగారు notice ఇచ్చారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Adjournment motion ఇచ్చాను. 74 క్రింద allow చేశామంటున్నారు. దీనిని గురించి నిన్నటి వరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు move కాలేదు. Transport Act ప్రకారం Tourist Bus అయినప్పటికీ అందరినీ ఒకే చోట ఎక్కించుకోవాలి. కానీ వీరు అట్లా చేయలేదు, ఎక్కడవడితే అక్కడ ఎక్కించుకొన్నారు.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు :—అధ్యక్షా, నేడు వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారు, మత్స్యశాఖా మంత్రిగారు, మునిసిపల్ మరియు అటవీశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన Demands చాలా అసంతృప్తిగా ఉన్నవి. ముఖ్యంగా వారు చెప్పిన విధానం, వారు చూపించిన ఆ figures చాలా సత్యదూరంగా నిరూపణగా ఉన్నాయి. ఏ మాత్రము ఆశకు అస్కారం లేకుండా ఉన్నది. ఈనాడు ఈ రంగాలలో 20 సంవత్సరాలలో జరిగినటువంటి అభివృద్ధి ఏమిటి అని ఆలోచిస్తే, ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగంలో, ఇన్ని సంవత్సరాలుగా, మనము పెట్టుకొన్నటువంటి లక్ష్యాలను సాధించగలిగామా అహోర ధాన్యాల ఉత్పత్తి ఏమైనా పెంచగలిగామా, భూమిని సాగుబడికి ఏమైనా ఎక్కువగా తీసుకురాగలిగామా, ఎకరానికి భూమిలో రాబడిని ఏమైనా ఎక్కువగా సాధించగలిగామా, సామాన్య మానవుని జీవిత ప్రమాణాన్ని ఏమైనా పెంచగలిగామా, మనకు ఉన్న మానవ సంపదను, భూసంపదను సంపూర్ణంగా, పటిష్టంగా ఉపయోగించగలుగుతున్నామా, ఈ సమస్యలన్నింటిని మనము కూలంకషంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ సందర్భంలోనే ఈ లక్ష్యాలన్నీంటిని సాధించవలెనంటే, ప్రభుత్వ విధానంతో యంత్రాంగం అనుసరిస్తున్న ఆచరణలు ఈ అభివృద్ధి ఈ లక్ష్యాలను సాధించడానికి తోడ్పడుతున్నవా అనేదికూడా ఒకసారి మనము చూచుకోవాలి. అయితే ఈ సందర్భంలో మనము ఈ 4, 5 సంవత్సరాలుగా అభివృద్ధి పంటలుగాని లేకపోతే విస్తీర్ణాన్నిగాని ఒకసారి చూచుకోవలసి ఉన్నది ప్రధానమైన పంటల విస్తీర్ణం Statistical Economic Bulletin లో చూపించిన ప్రకారంగా వరి 1963 లో 85,86,990 ఎకరాలు ఉంటే, 1965-66లో 77,57,878 ఎకరాలకు వచ్చింది. 1966-67 లో 76,67,600 ఎకరాలకు దిగింది. అదే ప్రకారంగా జొన్న విషయంలో 1963-64 లో, 65,75,004 ఎకరాలు ఉంటే 1965-66 నాటికి 60, 62,008 ఎకరాలకు వచ్చింది. 1966-67 నాటికి ఇంకా తగ్గి 59,53,500 ఎకరాలకు వచ్చింది. అదే ప్రకారంగా మొత్తం అహార ధాన్యాల, తృణ ధాన్యాల అన్నీ కలిపిచూస్తే 1962-63 లో 2,06,51,286 ఎకరాలున్నది. 1966-67 లో 1,86,58,800 ఎకరాలకు తరిగింది. పప్పు ధాన్యాల పరిశీలించినా ఇంతే. తెనగ 1963-64 లో 2,14,051 ఎకరాలుంటే 1966-67 లో 1,71,400 కు మొత్తం పప్పు ధాన్యాల 1962-63 లో 35,09,289 ఎకరాలు వుంటే 1966-67 31,69,800 కు, మొత్తం అహారపదార్థాల పప్పుధాన్యాలతో కలిసి 2,41,60,575 ఎకరాలు. 1962-63 లో ఉంటే అది 66-67 లో 2,19,28,600 లకు తగ్గింది. అదేగా 19,92,456 ఎకరాలు తరిగింది. పత్తి 1,19,175 ఎకరాలు తగ్గింది; చెరుకు 41,795 ఎకరాలు తగ్గింది. మొత్తం ఉత్పత్తి సాంద్ర వ్యవసాయ పద్ధతులు అవలంబించిన్నీ, అన్ని విధాలా ఉత్పత్తి సాధించినామని చెప్పినా పంటలలో తరుగుదలయే కనిపిస్తున్నది. వరి 1962-63 లో 41,76,480 టన్నులయితే 66-67 లో 40,59,900 టన్నులకు తగ్గింది. జొన్న 1962-63 లో 13,83,280 టన్నులయితే, 1966-67 లో 10,30,500 టన్నులకు, మొత్తం అహార ధాన్యాల చిరు ధాన్యాలతో సహా 62-63 లో 67,63,600 టన్నులయితే, 66-67 లో 60,51,000 టన్నులకు తగ్గింది.

అనగా మొత్తం 7,62,800 ల టన్నులు తరిగింది. మొత్తం ఆహార ధాన్యాలు వప్పు ధాన్యాలతో సహా 1962-63 లో 70,54,520 టన్నులయితే 66-67 లో 62,42,200 టన్నులకు తగ్గింది. దీనిని బట్టి 8,12,320 టన్నుల తగుగుదల కనబడుతోంది. ఈ పరిస్థితులలో వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు తమ వివరణలో 1965-66 లో ఉత్పత్తి ప్రాథమిక స్థాయి 78.49 లక్షల టన్నులు చూపించారు. కాని Statistics Bulletin figures లో 60 లక్షలు మాత్రమే ఉన్నది. ఈ 78 లక్షలు అనేది మంత్రిగారు ఎక్కడనుంచి చూపించారో అర్థం కావడంలేదు. ఎకరా రాలుబడి చూచినా 1962-63 లో వరి 1,089 పానులుంటే 65-66 లో 1,126 పానులు, జొన్న 62-63 లో 471 పానులుంటే, 65-66 లో 369 పానులున్నది. వేరు శనగ 62-63 లో 659 పానులుంటే 64-65 లో 748 పానులు 65-66 లో 453 పానులకు తగ్గింది. ఆముదం 62-63 లో 137 పానులు, 65-66 లో 127 పానులకు ఎకరా రాలుబడి తగ్గింది. ఈ విధంగా ఎకరా రాలుబడి చూసినా, ఉత్పత్తి చూసినా తరిగిపోతున్నది. మూడవ ప్రణాళికలో 160 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఎన్నో కొత్త స్కీములు-చారల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్లు, మెనర్, మీడియం ఇరిగేషన్ స్కీములు క్రింద ఖర్చుపెట్టి అధిక భూములు సాగులోకి తెచ్చిన తరువాత కూడ యీనాడు యీ అంకెలను బట్టి చూస్తే ఏవిధంగా అభివృద్ధి సాధించగలుగుతాము? ఈ పద్ధతిలో నడిస్తే అనుకొన్న విధంగా అభివృద్ధి సాధించగలమా అనే సందేహం వున్నది. మన భవిష్యత్తు కూడా పూర్తిగా విఫలమయ్యే విధంగా ఉంటుందని చెప్పక తప్పదు. ఈ సందర్భంలో చూస్తే మనం ఏవిధంగా ప్రణాళికా ప్రగతి సాధించాలనే మాట వచ్చి నప్పుడు ఒకటైన నిజముగా, విప్లవాత్మకముగా యీ వివరణ లేదు. డబ్బులేదని, వున్న నాలుగు రోజులూ ఏదో కాలము గడుపుకుందామనే పద్ధతిలో వివరణఉంది గాని సాధిద్దామనే విధంగాలేదు. గ్రామాలలోవున్న మానవ సంపద మానవ వనరులు సంపూర్ణంగా నిర్విర్యమై వ్యవసాయ రంగంలో పువయోగించుకోలేని విధంగా కనిపిస్తోంది. 1932-63 వరకు ఆలోచన పూర్తిగా దిన దినం నిరాశ, నిస్పృహ రైతాంగంలో కలుగుతోంది విద్యావిధానం వల్ల అయితేనేమి యీ ప్రభుత్వ విధానాలవల్ల అయితేనేమి, యీనాడు ప్రజలలో వచ్చిన ఆలోచన పరితంగా అయితేనేమి, చిన్నతరగతి వ్యవసాయదారుల పిల్లలు యువకులు కూడ శ్రమకోర్చి పనిచేయలేని విధంగా వ్యవసాయ పక్షతులు నడుస్తున్నవి. గ్రామాలలో కొద్దోగొప్పో ఆస్తిఉండి కాయకష్టం చేసి బ్రతికేవారు పిల్లలను కొద్దోగొప్పో చదివించిన తరువాత వారు యింటికివచ్చి వ్యయసాయం చేయలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. గ్రామాలలో వంశలమంది వ్యవసాయం కట్టించి పనిచేయలేక యాబ్బంటిజమ్ అనండి, వేస్టిజు అనండి-ఈవిధంగా మారవ వనర్లు ఎక్కువ స్థాయిలో కోల్పోతున్నాము. ఏదేమిట అభివృద్ధి చూచినా అక్కడ వున్న మానవశక్తిని సంపూర్ణంగా ఉపయోగించుకోనే పక్షంలోనే అభివృద్ధిని సాధిస్తాము గాని. లేని పక్షంలో అభివృద్ధి-సాధించలేము. ఖజీల్లో వనరులుచూస్తే అక్కడ మానవతా శక్తిని ఫిజికల్ గా, మెంటల్ గా ఉపయోగించి వారు ముందుకు పోతున్నారనేది గమనించాలి. హ్యూమన్ రిసోర్సెస్ గురించి డెవలపింగ్ కంట్రీస్ లోగాని,

అభివృద్ధి జరిగిన దేశాలలోగాని, ఆ ప్రాముఖ్యత గురించి చాలా వివరంగా చెప్పారు. Prof. V. N. Karvar expresses the opinion that in many respects the character of human resources is more important than the abundance and quality of natural resources. ప్రఖ్యాత ఆమెరికన్ రచయిత రాల్ఫ్ అమూల్య సందేశం ఇచ్చారు. "The most valuable resource of any country is its fund for human energy i.e; working power both mental and physical of its people. It is safe to say that any country or any capable race of man which will conserve, economise and utilise that fund will be able not only to extract labour but actually to prosper in the midst of poor natural surroundings. On the other hand if they fail to economise their fund of energy it is a waste and they will certainly decay in the midst of richest geographical and material resources. ఈ వాస్తవాలు గమనించినప్పుడు యానాడు గ్రామాలలో వున్న శ్రామికులకు గాని వ్యవసాయ కూలీలకు గాని, పట్టణాలలో వుండే శ్రామికులకు గాని కూలీలకు గాని స్వామ్యం రోజు రోజుకూ ఎక్కువ పెరగడంవల్ల, అక్కడ గ్రామాలలో సంపాదన తగ్గటంవలన పట్టణాలకు ఎంతో మంది వలసవస్తున్నారు. చిన్నరైతాంగం కుటుంబాల పిల్లలు పనిచేయకుండా పట్టణాలకు వస్తుంటే యంతవరకు ఆలోచించకుండా దీనిని నివల్యాపనరీ పద్ధతిలో ఆలోచించి మానవతాశక్తిని ఉపయోగించుకొనే పోతే చాలా కఠిన పరిస్థితి ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. భవిష్యత్తు భయానకంగా ఉంటుంది. చెమటోర్చి కష్టపడి చెట్టు గీసుకొని కల్లు అమ్ముకునే జీవించే కుటుంబాలను చూచాను—చారి పిల్లలను మెట్రీక్, ఇంటర్ మీడియట్ వరకు చదివిస్తే వారు ఇక్కడకువస్తే ఉద్యోగాలు లేవు. గ్రామాలలో వారి వృత్తి పనులు చేసుకోలేరు. నేను చెప్పునది—చదువు కొనుట తప్పు అని కాదు. ఒక టేలర్ న్న పూర్తి లేకుండా, ఒక వృత్తికి మరొక వృత్తికి సంబంధం—యీ అన్ని విషయాలు కూలంకషంగా ఆలోచించి నిర్ణయాలు జరపకపోవడం వలన యీ లోపాలు వస్తున్నవి మన ప్రభుత్వ విధానం, పరిపాలనా పద్ధతి వివిధంగా వున్నదో ఆలోచించాలి. ప్రతిపారి, వివిధ ప్రభుత్వ శాఖలలో జరుగుతున్న లోపాలు, పొరపాట్లు, తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడం, వాటికి సరైన సమాధానాలు చెప్పకపోవడం, తరువాత యీ డిమాండ్స్ ప్యాసయిన తరువాత ప్రభుత్వం అవన్నీ మరచిపోవడం జరుగుతోంది. చాలామంది ఈశాఖలో ఉన్న ఎలిగేషన్స్, వాస్తవ విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. ఒక విషయంలో నేను మంత్రి గారికి ఉత్తరం కూడ వ్రాశాను—మార్కెటింగ్ అసిస్టెంటును 50 మందిని మార్కెటింగ్ డైరెక్టరు 4-5 లో ఏ విధమైన రూల్స్ ను పాటించకుండా పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నుంచి పిలవకుండా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజ్ నుంచి పిలవకుండా డైరెక్టరుగా వారినందరినీ ఎంప్లాయి చేశారు. ఇవే క్వాలిఫికేషన్స్ వున్నవారు గ్రాడ్యుయేట్స్, మార్కెటింగ్ డిపార్టుమెంటులో దాదాపు చాలామంది ఉన్నారు. సుమారు 10, 15 సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్నవారు ఉన్నారు. వారందరికి అన్యాయం జరిగేవిధంగా ఒక అధికారి తన ఇష్టానుసారంగా ఉద్యోగాలు ఇస్తూ, దాని తర్వాత జిన్ని సంవత్సరాలుగా దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారుగాని, ప్రభుత్వంగాని ఏ మాత్రం ఆలోచించకుండా పోవటం శోచనీయము. ఈ విషయం

నేను మంత్రిగారికి తెలిపాను. జనవరిలో ఉత్తరం వ్రాశాను. దాని విషయంలో యీ అధికారిమీద తగిన చర్యలు తీసుకొని అదే డిపార్టుమెంటులో సీనియర్ ఉన్నతాధికారులకు అదే క్వాలిఫికేషన్ ఉన్నవారికి న్యాయం జరిగే విధంగా ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను. మిల్క్ ప్రాజెక్టు సందర్భంలో ఒక మాట చెప్పదలచుకొన్నాను, పోయినసారి ఐదారు వాన్స్ జాడీ బిల్డింగుకోసం ట్రక్కు ఒక కంపెనీకి ఇవ్వటం జరిగింది. తక్కువ టెండర్స్ ఉన్నవాటికి ఇవ్వకుండా ఎక్కువ టెండర్స్ ఉన్నవాటికి ఆటోమెకానిక్సును ఇవ్వటం జరిగింది. ఈ విధంగా ఇవ్వటం తప్పు అని ఆడిట్ రిపోర్టులో క్లియర్ గా చెప్పటం జరిగింది. ఇటువంటి లోపాలుగురించి మన ఆలోచించక పోవటంవల్ల సమస్యలను పరిష్కరించలేక ఓడ పరిస్థితికి పోవటానికి మనం సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రైడరాబాద్ నుండి సిద్దిపేట రోడ్ మీద 50 మైళ్ళ వరకు సర్వే చేయించి పలు సంజ్ఞలు కేంద్రాలు స్థాపించి రైతులు పాడిపశువులు కొనుక్కొన్న తర్వాత అకస్మాత్తుగా ఆ స్కీము ఎత్తివేయటం జరిగింది. 50 మైళ్ళ దూరంలో కావలసినన్ని పాలు లభిస్తుంటే వాటిని వినియోగించుకోకుండా 500 మైళ్ళ దూరం నుండి పాలు తీసుకువచ్చి ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతున్నందున ఉత్పత్తిదారులకు, వినియోగదారులకు కూడ యీ పాల విధానం నిరుపయోగంగా ఉంది. ఇదివరకు రివరెన్యూ క్రొవ్వు ఉన్న పాలు సప్లయ్ చేస్తే ఇప్పుడు రివరెన్యూ క్రొవ్వు ఉన్న పాలు సప్లయ్ చేస్తున్నారు. దానికి గల కారణాలు ఏమిటో వివరంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారు సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. ఈ విషయంలో మీరు సీరియస్ గా సవ్యంగా ఆలోచించే ధైర్యం కోల్పోయారు. ఈ విషయాలన్నీ కూలంకషంగా ఆలోచించి ధైర్యంగా ముందుకుపోతే యీ సమస్య తేమైనా పరిష్కారం అవుతాయి. 1,440 గ్రామాలలో రైతుల ఫారమ్స్ పూర్తి. చేశామన్నారు. రైతుల ఫారమ్స్ పూర్తి మీరు పొందించే ప్రగతి ఏమిటని అడుగుతున్నాను. దానిని వివరంగా చెప్పండి. నా ఉద్దేశంలో నేతి బీరకాయలలో నెయ్యి ఎంత ఉన్నదో, కొండాలత్తూర్ జాఫ్రాజీగారి జనసంబంధశాఖలో జనసంబంధం ఎంత ఉన్నదో, యీ రైతు ఫారమ్స్ లో అత సారం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. సీరియస్ గా ధైర్యంగా ఉన్న సమస్యను పరిష్కరించకుండా, కేవలం కిసాన్ ఫారమ్ అని మాటలు చెప్పకోటానికిగాను ఉన్న యీ విధమైన ప్లాన్స్ అక్కరకు రావని మనవి చేస్తున్నాను. మత్స్యశాఖామాత్యుల డిమాండ్ గురించి చెప్పాలంటే అది ఒక విషయం. ప్రతిసారి నాగి రెడ్డిగారు ఇతర పెద్దలు దాని డైరెక్టర్ రామ మోహనరావుగారిని గురించి, ఆయన చేసిన అనివీతికరమైన పనులుగురించి చాలా వివరంగా ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. కాని దానిని గురించి మీరు చేసినది ఏమిటి? ఒక స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషన్ చేసినపుడు దానిపైన ఏ విధమైన యాక్ట్ తీసుకోకుండా, అది వాస్తవమో, అబద్ధమో అన్నది ఆలోచించకుండా దాటవేసే పద్ధతిలో పోతుంటే యీ ప్రభుత్వం ఇక ఎక్కడకు పోయి ఆగుతుందో అర్థం కానటువంటి విషయము. మొన్న గౌ. సభ్యులు ఒకరు ఒక మంత్రిగారి ఫోటో పేర్లులో వస్తే దానిని ఆధృతమలచారి! చూపించారు. అయితే ముఖ్యమంత్రి గారు దానిని దాటవేస్తూ నవ్వుతూ సమాధానం చెప్పారు. నేను దానిని ఒక

సీరియస్ ఎలిగేషన్ గా, ఒక సీరియస్ ఇష్యూగా చెప్పదలచుకోలేదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు యీ విధంగా ఒక తమాషాగా, హాస్యమైన, హీనమైన పరిస్థితిలో మీ పరిపాలన సాగుతుంటే—అది మీరు ఓర్పు కొంటూంటే మిమ్మల్ని ఏమి అనాలి? ఇందులో మీరు గాఢీచుకోవచ్చుడు చెప్పిరటువంటి అహింసా సిద్ధాంతాన్ని తుచ తప్పకుండా పాటిస్తున్నారు ఎందుకంటే—ఎవడో ఎదో అనేవాడు అంటాడులే; ఏదో యీ హాఫుస్ లో వచ్చిన నాడు నాలుగు రోజులు యీ చెవితో విని ఆ చెవితో విడిచిపెడితే మూడు వచ్చిన నష్టం ఏమిటని, దీనిని మీరు మీ ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా గాఢీచుకోవచ్చుని సిద్ధాంతాన్ని ఇక్కడ వినియోగించుకోగలుగు తున్నారంటే మిమ్మల్ని అభినందించవలసినదే. అటవీశాఖకు సంబంధించి స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషన్ను ఎన్నో చేశాము. మంత్రిగారు తమయొక్క శాఖలో తమయొక్క స్వలాభంకొరకు తమయంత్రాంగాన్ని ఏ విధంగా దుర్వినియోగం చేస్తున్నారో ఎన్నోసార్లు చెప్పాము. ఎన్నోఉదాహరణలు చెప్పాము. ఈనాటి ఆర్థిక సంక్షోభ పరిస్థితులకు కారణం మీయొక్క ఆచరణయే కాదు; ఇంకామిగతా కారణాలు కూడ ఉన్నవని నేను ఒప్పు కొంటాను. ఈ మిగతా కారణాలన్నీ అంకాలు మాత్రమే. దురదృష్టవశాత్తు మన చేతంలో, రాష్ట్రంలో లోపించింది ఆనెస్ట్ సిన్సియర్ ఎఫ్ఫెక్టివ్ గవర్నర్ టెంట్ మన ప్రభుత్వయంత్రాంగాన్ని అనెస్టుగా సిన్సియర్ గా ఎఫ్ఫెక్టివ్ గా నడిపితే యీ సమస్యలు వెంటనే పరిష్కారం అవుతాయి. కాని, ఇవాళ ప్రభుత్వం ఎఫ్ఫెక్టివ్ గా లేదు, ఆనెస్ట్ గా లేదు, సిన్సియర్ గా లేదు. అంటే ఇంకో ప్రభుత్వంవచ్చి చేస్తుంది అని కాదు నేను చెప్పడం. ఈ నాడు రాజకీయంగా పరిస్థితులు ఏ విధంగా ఉన్నవో మనకు తెలుసు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి ఒక విషయం మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను. అయ్యా, యీ విషయాలన్నీ మళ్ళీ ఒకసారి ఆలోచించుకోండి. అదృష్టమో, దురదృష్టమో మీకు ఈనాడు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఒక అవకాశం చిక్కింది. మీ యొక్క యుక్తివల్లనో, మీయొక్క సామర్థ్యం వల్లనో మీరు ఎక్కువ మెళుకరించిన సంపాదించుకున్నారు. కాబట్టి మీది ఎఫ్ఫెక్టివ్ గవర్నర్ మెంటుఅని పూర్వ చేయడానికి ఆలోచించమని చెబుతున్నాను. ఒకసారి మీరు కూలంకషంగా ఆలోచించి యీ నాడు ఉన్న మీ కేబినెట్ లోని సమర్థతలేని మంత్రులను తొలగించండి. మంత్రులను తొలగించమంటే మా వాళ్ళ కేవరికో మంత్రివదవులు వస్తాయని కాదు. తొలగించి ఎఫ్ఫెక్టివ్ గా సామర్థ్యం కలిగిన మంత్రిమండలిని ఏర్పాటుచేసుకోండి. మీరు అడగవచ్చును—నీకు ఎందుకు? యీ కడుపులోమంట. మా పార్టీ సభ్యులనుగురించి, మా మండలినిగురించి ఎందుకు చెబుతున్నావు—అని అడగవచ్చును. ఈనాడు మీమంత్రి మండలియొక్క ఛాయలు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వయంత్రాంగముపై ప్రతిబింబిస్తున్నవి. ఆర్థికంగా యీనాడు మన అభివృద్ధిపైన ప్రతిబింబిస్తున్నవి. ఈనాడు ఉన్నామని పరిస్థితులకు యీ ప్రభుత్వమే కారణం అనేది మీకు మీరే నిశ్చితంగా ప్రశ్న వేసుకుంటే తప్పకుండా మీరే యీ సమాధానం చెప్పగలసినస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే యీ విషయాలన్నీ easy గా తీసుకొని light గా తీసుకొని ఆలోచిస్తే అయ్యేది కాదు. నేను మొదలే మనవిచేశాను. బ్రహ్మానందరెడ్డి

గారు జరుగుతున్న కాలాన్ని మరచిపోయి ఏమైనాగాని, ఎన్నియిబ్బందులు వచ్చినానరే, ఖచ్చితంగా నేనుభవిష్యత్ కొరకు పోరాడుతానని ఆయనమనస్సులో ఉంటే, ఆధైర్యం ఉంటే, ఆ గుండె నిబ్బరం ఉంటే యిది సాధ్యమయ్యే పని అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు మన రాష్ట్రం ఆ పరిస్థితులలో ఉన్నది. ఇంక ఈ విషయాలలో వివరాలలోకి పోకుండా 1.2 మాటలు మాత్రం చెబుతాను. నిన్ననే civil supply శాఖ మంత్రిగారు maize export గురించి Food Corporation of India కి యిచ్చాము అని చెప్పారు. Food Corporation of India కు యిస్తే ఉత్పత్తిదారుకు ఏమిలాభంలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. Co-operative Societies కు యివ్వండి. లేదా District Co-operative Marketing Society కి యివ్వండి, లేదా జిల్లాలో ఉన్నటువంటి stockiss కు యివ్వండి. అలా యిస్తేనే దానికి, competitive price వచ్చి ఉత్పత్తిదారుకు లాభం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు వారివివరణలో ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి tractors, bulldozers చాల సక్రమంగా పనిచేస్తున్నవని చెప్పారు. వాటి యొక్క turnout ఎంత? సంవత్సరానికి ఎన్నిఎకరాలు దున్నుతున్నవి? ఎన్ని tractors, bulldozers మంచిగా ఉన్నవి? అవి వివరంగా సభ దృష్టికి తీసుకురావలసిందిగా కోరుతున్నాను. కొన్ని tractors క్రొత్తగా తెప్పిస్తున్నట్లు కూడ చెప్పారు. వారు follow అవుతున్న procedure ఏమిటి, ఎన్ని tenders పిలిచినారు, అనేవి వివరంగా తెలపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు సమస్కారములు తెలుపుతూ తెలుపుతీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) వై. సూర్యనారాయణ మూర్తి :-- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖామంత్రులు ప్రవేశపెట్టిన demand లను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలిచాను. సాధారణంగా రైతుకు ముఖ్యమైనది నీరు. తదుపరి సరైన విత్తనాలు, ఏ భూమికి ఏ ఏప్రాంతంలో ఎట్లాంటి manure ఉపయోగిస్తారు. అనేది కూలంకషంగా చర్చించి దాని యొక్క ఫలితాన్ని బాగుగా గ్రహించి, దాని మీద రైతాంగానికి సలహా యిచ్చి ఆచరించడం ఒక పద్ధతి. అయితే యిందులో ముఖ్యంగా ఒక విషయాన్ని చెప్పదలిచాను. Agriculture purpose గురించి ఏ ఉద్యోగులు ఏ కార్యక్రమం నిర్వహించడానికి నియమించబడ్డారో అనే పదనిర్వచనాన్ని కూలంకషంగా అమలుపరచి ఆ subject యందే ధ్యాన దృష్టి నిలిపి నప్పుడు ఏ విషయం అయినా fail అవుతుందనేది సరికాదు. మొదట విత్తనాలను సేకరించేటప్పుడు కొంత శ్రమ తీసుకొని ఆ విత్తనాలలో ఉన్న విజేధాలు తొలగించి, పది అధిక ఉత్పత్తి యివ్వగల విత్తనం ఉన్నదో దానిని బహుగాతరచి ఫలాన విత్తనాలు, ఫలాని రైతుకు ఎక్కువ పంట యివ్వగలదు అనే విషయం చెప్పాలి. విత్తనాన్ని సేవరించేటప్పుడు కొంచెం ఏమైనా బద్ధకం పడ్డామో, ఏ నిర్ణయం కోసం అయితే వచ్చామో ఏ అభివృద్ధి పథకాలను అమలు పరచాలని వచ్చామో అది భగ్నం కాకతప్పదు. ఉడవారణకు వరి విత్తనాలు, వరి కొట్లా పోసినవి ఏవో సరిగా సమయం వచ్చినప్పుడు కావలసిన విత్తనాలు తీసుకొని రైతులకు యిచ్చినప్పుడు అందులో సగభాగం కల్తీ ఉండి, అవిసరైన పంట

యివ్వక రైతు చెబు తింటున్నాడు. రెవెన్యూ మంత్రిగారు quality difference పెట్టారు. విత్తనాల వల్లనే గదా S. L. O ధాన్యంలో మొదటి తరం rate ఉన్నది. రెండో తరంగా పునాన మొదలై నటువంటి నన్నీ యిచ్చారట. అయితే foodgrain వారు యిచ్చిన సలహా ఏమిటంటే - 15 శాతం ఉంటే first quality గా తీసుకుంటాము. 10 శాతం ఉంటే తీసుకోము. అయితే ఈ నష్టం margin 7,8 రూపాయలు రైతుకు పోతున్నాయి. ఇలా పోవడానికి కారణం ఏమిటి అని మనం ఒక సారి యోచన చేస్తే అందులో చాలా అన్యాయాలు బైట పడక తప్పదు. రైతు సాధారణంగా 15 శాతం కల్తీ ఉన్న విత్తనాలను ఎప్పుడూ పెట్టడు అనేది నిర్ణీతమైన అంశం. అయితే 15 శాతం ఉన్నటువంటి విత్తనాన్ని రైతులకు విత్తనంగా యిచ్చే purpose ఏమైనా ఉంటే అది తొలగించి, సుప్రసిద్ధమైన quality ని అమలు పరిచినప్పుడు అట్లాంటి బాధలు రైతులకు కలగవు అని, అభివృద్ధిలో కూడ ఆధార విశేషమైన ఫలితాన్ని యివ్వగలదని నేను ఆశిస్తున్నాను. manure విషయంలో మంత్రి వర్గ్యులను రైతులు అమానుసంగా శాశిస్తున్నారు. Manure విషయంలో రైతులు అనేక బాధలుపడే వారు. మంత్రిగారు అట్లాంటి Manure బాధను పోగొట్టి విశేషమైన కృషి చేసినందుకు రైతాంగం ఆద్యంతములు ఎంతో సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. శ్రమించి, కష్టపడి ఏ ప్రాంతానికి ఎట్లాంటి manure ఉపయోగం అనే విషయాన్ని కూలంకషంగా అవగాహన చేసుకొని, ఇవన్నీ ప్రజలకు సర్దుబాటు చేశారంటే యిది మహానంద భరితమైన విషయం. ఈ విషయమై గతంలో black market జరిగిన సంగతి తమకు తెలియనిది కాదు. ఒక బస్తా manure కావాలంటే ఎంత కష్టపడే వాడు రైతు? పొలం పని చేయడమా? నీటికోసం బాధపడడమా, విత్తనాలకు బాధ పడడమా? ముఖ్యమైన విషయం. Manure దొరకక అనేక వ్యయ ప్రయాసలకు లోనై అనేక కష్టాలు పడేవాడు. అట్లాంటిది ఏవీ మెయిన్ పర్పస్ యోచనతో కష్టపడి చేసినటువంటి మంత్రిగారికి ఉద్యోగులకు కూడ నేను రైతాంగం తరపున ఆనందాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. రాబోయే సంవత్సరానికి manure supply చేసే విధానాన్ని demand లో చూసినప్పుడు ముంకను బహుళంగా ఆనందాన్ని కలుగజేస్తున్నది.

నీరు వచ్చే ప్రాంతాలుగాక మెట్ట ప్రాంతాలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటికి నీటి supply లేదు. ఎక్కడైతే వెనకబడి ఉన్నదో అక్కడ కొన్ని ప్రాంతాలను ఎన్నిక చేసి భూగర్భజల పరిశోధకులను పంపించి వారి trials లో చూడాలి. ఇన్ని అడుగులకు పోతే యిక్కడనీరు ఉన్నది అని యింపుమించు రైతులకు తెలియ జేయాలి. ఈ భూగర్భజల పరిశోధనలో కొంచెం లోపం కూడ ఉన్నది. ఒక్కొక్కచోట నీరు పడుతుందని చెప్పితే ఆ రైతు 10 వేలో, 20 వేలో ఖర్చు పెట్టి waste అయిందా అంటే మాత్రం చాల కష్టం అవుతుంది. అట్లా కాకుండా ఏ ప్రాంతం వెనకబడి ఉన్నదని మొదలు priority గా తీసుకొని, అందులో కొన్ని ఖాతాలను ఎన్నిక చేసి, అక్కడ వారు స్వయంగా కృషిచేసి ఆ కృషిలో వారికి

ఉన్న అనుభవాన్ని అక్కడ పొందే సౌకర్యాన్ని రైతులకు అందజేయాలి. అందజేసినప్పుడు మాత్రమే ఆ భూగర్భ జల పరిశోధకులయొక్క పద నిర్వచనము, వారు చేసిన కృషియొక్క సాంప్రదాయము, ఏ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరించడానికి ఆ భూగర్భ జల పరిశోధకులు నిందుమింపబడ్డారో అది సార్థకం కాగలదని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చెరకుకు కూడ చాల శ్రేష్టమైన విత్తనాలు కావాలి. దిగుబడి కావాలి. దానికి ముచ్చె దగ్గర నుండి వేసే మందులు కావాలి. ఇవన్నీ బాగా యోచన చేసి, వ్యవసాయంపైన తరచి తరచి చూస్తే రైతుకు మంచి సావకాశం లభించేటటువంటి సలహాలు యివ్వడానికి అనేకమైన మార్గాలు ఉన్నాయి. అట్లాంటి సౌకర్యాలు చెరకు ఉత్పత్తి అని చెప్పినంత మాత్రాన సరిపోతుందా? రైతుకు అట్లాంటి benefit చూపించే దానికోసం బాగా అన్వేషణ చేసి చెరకుకు ఏ ఏ manures వేయాలి, ఆయా ప్రాంతాలలో భూమి యొక్క ఛాయలు ఏమిటి? ఏటి suitable అయిన manure? ఏది అధికవంటలనుయివ్వగలదు? ఏ మెన్యూర్ ఎక్కడ పుపయోగించాలి; ఎట్లా పుపయోగించాలి; ఆ సాయిల్ యొక్క పద్ధతి ఏమిటి; యీ మొదలైన విషయాలన్నింటికి సంబంధించి రిసెర్చి చేయించవలసిన అవసరమున్నది. ఆ ఫలితాలను ఎప్పటికప్పుడు రైతుకు అందే విధంగాకూడా చూడవలసి వున్నది. రైతు యీ ఫలితాలను, అనుభవాలను అన్నింటినీ తీసుకుని అధికంగా ఉత్పత్తి చేయడానికి సంసిద్ధంగా వున్నాడని మనవి జేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో మరొక విషయంకూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావలసి వున్నది. రైతు ఫ్యాక్టరీకి చెరకు తోలినతరువాత, యిన్ని రోజులలోగా అతనికి రావలసిన డబ్బు ముట్టాలి అనేదొకటి తప్పనిసరిగా చెప్పవలసి వున్నది. లేకపోతే రైతు అనేక ఇబ్బందులకు లోను కావలసినవస్తుందని మనవిజేస్తున్నాను. వారంలోజూల లోగానో, పదిహేనురోజుల లోగానో అతనికి రావలసిన డబ్బు ముట్టజెప్పవలసివుంది. అలాగే బోనసుకూడా ట్రైములోగా అతనికి యివ్వాలి. రైతు ఆర్థికంగా చాలా చితికిపోయి వున్నాడు. అతనికి రావలసిన డబ్బునుక ఫ్యాక్టరీ యజమానులవద్దనే నెలలశరబడి వుండిపోయినట్లయితే యిటు రైతు వడ్డీలు కట్టుకుంటూ వ్యవసాయానికి పెట్టుబడి లేక, కుటుంబం గడవక నానా కష్టాలూ పడవలసినవస్తుంది. కనుక, యీ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని తగు సహకారం రైతుకు లభించేట్లు చూడవలసినదిగా నేను మనవిజేస్తున్నాను. లెవీ యివ్వమన్నారు. అయితే యిందులో ఒక చిక్కు పెడుతున్నారు. క్వాలిటీ నిర్ణయిస్తామంటున్నారు. క్వాలిటీ నిర్ణయించేదెలా? అందులో భేదాలను గమనించే దెలా? అంతేగాక, రైతు ఇంటికి పోయి నీలుచేయడం, ఇటువంటి కార్యక్రమాలను తీసుకుంటున్నారు. అడిగితే రైతు ఇస్తాడుగదా. అతనిని ఆ విధముగా చూడడం దేనికి? కష్టపడి పండించే రైతును ఆ విధంగా చూడడం మంచిది కాదని మనవిజేస్తున్నాను. రైతు ఏమి తప్పు చేశాడు? ఈ విషయాలన్నీ చాలా ఉదారభావంతో యోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇంక, వన్ ఫోర్టు అన్నారు కూలీలు, ఉద్యోగులు మొదలైనవారి విషయంలో, ఉద్యోగి ఒక బస్తా తెచ్చుకుంటాడు, అందులో వన్ ఫోర్టు ఎట్లా ఇస్తాడు? అలాగే కూలివాడి విషయంలో కూడా యిది ఏమి సమంజసం? ఏది కుంచాలు తెచ్చుకుంటాడు, అందులో

Voting of Demands for Grants.

వన్ ఫోర్టు ఇవ్వమనడం ఏమిన్వాయం? ఈ విషయాన్ని కూడా దృష్టిలోకి తీసుకొనవలసినదాగా కోరుతున్నాను. అవసరమయిన మార్పులు చేయవలసినదిగా సూచిస్తున్నాను.

ఇంక, పంచాయితీరాజ్ మినిస్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన ఫిషరీస్ డిమాండ్స్ ను నేను హృదయపూర్వకముగా ఆమోదిస్తున్నాను. వారు వేవారికి ఎంతో సహాయం చేశారని చెప్పడానికి ఆనందిస్తున్నాను. చేపలు పట్టుకునేవారికి వలలు అందజేశారు పడవలు అందజేశారు. వారు జీవితాంతం కష్టపడినా సంపాదించుకొనలేనివి వారికి సమకూర్చారు. ఈనాడు వారు ఒకలకొలది చేపలు పట్టుకుని ఎంతో ఆనందంగా బ్రతుకుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఎన్నో కోట్ల రూపాయల ఆదాయాన్ని చేకూర్చిపెడుతున్నారు. నేను వెళ్ళి చూశాను. వారు మహదానందముగా జీవిస్తున్నారు. పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారికి నా తరపున, అక్కడి ప్రజల తరపున హృదయపూర్వకముగా నమస్కారాలను తెలుపుకుంటున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. థై హింద్.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం) :- అధ్యక్షా వ్యవసాయశాఖా పద్ధతు నేను హృదయపూర్వకంగా బహిష్కరిస్తున్నాను. కొన్ని విషయాలు యీ సందర్భములో ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలచుకున్నాను. వ్యవసాయాభివృద్ధికి మన ప్రభుత్వం చాలా కృషి చేస్తున్నది, చాలా సంతోషం. అయితే, కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్న రాయలసీమ ప్రాంతంపైగాని, శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ప్రాంతాలపైగాని, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని ప్రాంతాలపైగాని ప్రభుత్వం శీతకన్న చేస్తున్నది. అక్కడ వున్న ప్రజలు, రైతులు చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. ముఖ్యంగా, యీ సందర్భంలో నేను సూచించేదేమంటే—ఇరిగేషన్, వ్యవసాయ శాఖలను ఒకే మంత్రిగారిక్రింద వుంచితే పనులు శీఘ్రముగా జరగడానికి వీలవుతుంది. వ్యవసాయ రంగంలో అన్నివిధాలా అభివృద్ధిని సాధిస్తేనే దేశాభివృద్ధి తదితర రంగాలలో వీలవుతుంది. దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వం టార్గెట్స్ పెట్టినది చాలా సంతోషం. జనపనారగూర్చి యిప్పుడు ఒక విషయం చెప్పాలి. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో కనీసం అయిదారు పుట్లు జనపనార పండుతున్నది. దానికి కలకత్తాలో మంచి మార్కెటు వున్నది. అక్కడ ధర పుట్టికి నాలుగైదు పందలు వున్నది. శ్రీకాకుళం, విశాఖ జిల్లాలలో 120, 140 రూపాయలు వున్నది. రైతు నాయకులయిన తిమ్మారెడ్డిగారు యీ విషయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకుని జనపనారకు కనీసము 800 రూపాయల యి నా వుండేట్లు చూడవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

తెలంగాణాలో రైతులు పండించుకున్న పంటను బహిరంగంగా వేలం వేస్తున్నారు. అందుకు చాలా డబ్బు వస్తోంది. ఆంధ్రలో యీలాంటి బహిరంగ మార్కెట్స్ లేవు. తెండుమూడు సంవత్సరాలనుంచి చేస్తామంటున్నారు కాని ఇంకా చెప్పే ఉద్దేశంలో లేదు. బహిరంగ మార్కెటు లేనప్పుడు రైతులు నష్టపో

తారు కాబట్టి వాటిని ఆంధ్రలోని 11 జిల్లాలలో కూడా ఏర్పాటు చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. నీటి పరిశోధన చేయడానికి ఇంజనీర్లు పున్నారు. రాయలసీమ శ్రీకాకుళం మున్నగు ప్రాంతాలలో భూగర్భం నుండి వేయి మైళ్ళ లోతు నుంచి నీరు వచ్చేటట్లు చేసి, బోర్ వెల్స్ పావుగా యిచ్చి కరెంటుతో నీరు ఊసుకునే ఏర్పాటు కూడా ఎక్కువ చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. అక్కడ ఒక బావి ఇక్కడ ఒక బావి త్రవ్వడం కంటే ఏదో ఒక జిల్లాలో శాంపిల్ చూచి భూగర్భ పరిశోధన వారు చెప్పినట్లుగా 50-80 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేసి బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి యిచ్చి సస్యశాస్త్రమలంగా మూడు పంటలు పండించడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. పంప్ నెట్స్, బోర్ వెల్స్ శ్రీకాకుళం జిల్లాకు, రాయల సీమకు ఎక్కువగా యిచ్చి రైతుల కష్టాలను తొలగించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను ఎరువులు యిచ్చినందువల్ల ఇప్పుడు పంటలు బాగా పండిస్తున్నారు. అప్పు సౌకర్యాలు చాలినంత లేనందువల్ల గ్రామం లెవెలుతో రైతులు బస్తా ధర 50 రు.లు వున్నప్పటికీ కూడా వారిదగ్గర డబ్బు లేనందువల్ల, 80 రు.లకే అమ్ముకొంటున్నారు. ప్రతి గ్రామంలో కూడా రైతుకు కావలసిన అప్పులిచ్చి పంటను సాఫీదీనం చేసుకొని సగుడబ్బు అడ్వాన్సుగా నైనా ఏర్పాటుచేస్తే ధరలు వచ్చినకొద్దీ పండించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఏజన్సీ ప్రాంతాలు వున్నాయి. అక్కడ పదివేల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తే కనీసం పదివందల ఎకరాలైనా మూడు పంటలు పండించడానికి వీలువుతుంది పూజ్యులు తిమ్మా రెడ్డిగారికి ఏజన్సీ ప్రాంతాలు తెలుసు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో ఒక ఎకరంలో 80 బస్తాలు పండే భూములు కూడా వున్నాయి. ఇరిగేషను సౌకర్యాలు కల్పిస్తే కొన్ని లక్షల బస్తా అధిగా అధికంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది, బింజరు భూముల సమస్య వుంది. అప్పులు యివ్వడంలో—ఎద్దులను, బండలను కొనుక్కోడానికి లోన్లు యివ్వడం మానేశారు. ఎద్దును కొనుక్కోడానికి పదివందల రూపాయలు అవుతుంది. 1500 రు.లు అయినా అప్పు యిచ్చేటట్లు చేయాలి. ప్రజారాజ్యం యిది. కూలీలకు న్యాయమైన కూలి రేటుగాని, దినుసుగాని వచ్చేటట్లు చేస్తే రైతు—కూలి సమైక్యంగా వుండి దేశ సౌభాగ్యానికి తోడ్పడతారు. కాబట్టి కూలీలకు కావలసిన యిళ్ల సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేసినారు రైతులతో సహా వైకి వచ్చేటట్లు చేయిస్తారని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను జిల్లా లెవెలుతో రైతులకిచ్చే అప్పులు—ఆ డబ్బు కలెక్టరుల చేతిలో పెట్టి తహకీల్దారులు, రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుల ద్వారా కాకుండా—అగ్రికల్చరు ఆఫీసు ద్వారా యిచ్చినట్లయితే సుళువు అవుతుంది. లేకపోతే తాలూకా ఆఫీసుకు తిరగడానికే రైతుకు డబ్బు అయిపోతుంది. అట్లాగాక, అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటుద్వారా అప్పులు ఇస్తే వారి కష్టాలు వీరికి వీరి కష్టాలు వారికి తెలుస్తాయి రైతుకు మేలు చేసిన వారమవుతాము కాబట్టి ఆవిధంగా చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. జిల్లాకు కనీసం ఒకటి రెండు బుల్ డోజర్లు అయినా వుంచాలి. రైతులకు అవసరం వచ్చినప్పుడల్లా ఆందుబాటులో వుండేటట్లు ప్రతి తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్సులోను ఒకటి వుండేటట్లు చేస్తే రైతులు 100 పర్సెంటు అధికోత్పత్తి చేయడానికి తోడ్పడినట్లువుతుంది. నాలుగవ ప్రకాశిలో ప్రభుత్వం

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇది రేపు తీసుకొంటాను.

(శ్రీ) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఒక్క విషయం చెప్పాలి. ఆ విషయం కనుక్కొని మాకు చెప్పాలి. ఆ ప్యాంజర్సులో ఒకరు కనబడుతున్నాడు. అతనిని గుంటూరు హాస్పిటల్ కు పంపారన్నారు. అక్కడ కనుక్కంటే ఆ మనిషి అక్కడికి చేరలేదు. మరి చచ్చిపోయాడా అని అనుమానం. అది enquiry చేసి రేపు మాకు చెప్పాలి.

(శ్రీ) అహమద్ హుసేన్ (సీతా గంజాగ్) :— అధ్యక్షా! కేరవాన్ మాస్క్ విషయం నోటీసు ఇచ్చాను. సిటీలో పరిస్థితులు రెండు మూడు రోజుల నుంచి సరిగాలేవు. రాత్రి కూడా అంబర్ పేటలో, సుల్తాన్ పాహీలో కూడా నడిచింది. దాని విషయంలో యీ Zero hour లో discussion కు chance ఎస్తారా అని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— Zero hour ఉందని—have you all recognized?

Sri K. Brahmananda Reddy :— Nobody has recognised it, Sir.

Mr. Speaker :— There is no Zero-Hour.

(శ్రీ) అహమద్ హుసేన్ :— Important matters గురించి discussion కు అవకాశం ఇవ్వాలి. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడా కలిసి చెప్పాను. అక్కడ వారికి ప్రమాదమైన గాయాలు తగిలాయి. Oxygen కూడా ఇస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నోటీసు ఇచ్చారు గదా?

(శ్రీ) అహమద్ హుసేన్ :— దీనికి నేను నోటీసు ఇవ్వలేదు. ఇంతకు ముందు కేరవాన్ విషయంలో నోటీసు ఇచ్చాను.

Sri K. Brahmananda Reddy :—It is true that he has brought it to my notice yesterday evening, Sir. I am looking into it and taking steps to see that no breach or peace or any thing like that prevails.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎవరో దొంగలు రాత్రిపూట వచ్చి మళ్ళీ గొడవ గురికొట్టి పోయినారని అన్నారు. దానిని నేను డిస్ ఆలో చేసినట్లు జ్ఞాపకము. I have sent it to the department for immediate action in the matter. వాటిను చారిత్ర పంటనే యూజ్ న్ తీసుకోమని చెప్పాను.

(శ్రీ) ఎన్. వేమయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ రైల్వే యాక్సిడెంటుగురించి నేను ఎఫ్ జర్నల్ మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాను. ఆ యాక్సిడెంట్ నా నియోజక వర్గంలో జరిగింది. దానిని గురించి ఢిల్లీలో కూడా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ నియోజకవర్గం మీది కాబట్టి మీకు ఎంత రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉన్నదో, గవర్నమెంటుకు కూడా అంత రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉన్నది.

అన్నివిధాలా సహాయంచేసి అధికోత్పత్తికి తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా. వ్యవసాయశాఖామాత్యులు, మత్స్యశాఖా మాత్యులు, అటవీశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన యీ డిమాండ్లను చూస్తే శోచనీయమని చెప్పక తప్పదు. వ్యవసాయశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండులో అఫిషియల్స్ యిచ్చిన స్టాటిస్టిక్స్—ఎక్కడో అభివృద్ధి చెందిన ప్రాంతాల స్టాటిస్టిక్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని చెప్పినట్లుగావుంది. ఫామిన్ స్మిత్తెన్, డ్రాట్ ఎఫ్ టెక్ట్ పరియాలను గురించి వారి డిమాండులో ఏమాత్రంకూడ ప్రస్తావించకపోవడం శోచనీయం. ఆఫీసర్స్ పై ఫాలో ఆఫ్ యాక్టివిటీస్ అప్పుడప్పుడు—వారిపైన తనికీ చేస్తే తప్ప ఇటువంటి విషయాలు వాదిదృష్టికి రావని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మేలు రకపు ఆహారధాన్యాల విత్తనాల పంపిణీ అన్నారు. ఈ పంపిణీ ఎట్లా వుందంటే—నీజను అయిపోయిన తగువాత వస్తాయి. అట్లాగాక, సకాలంలో యీ మేలు రకపు విత్తనాలు రైతులకు అందేటట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. గత బడ్జెటు సమావేశములో క్రాప్ సర్వే చేయించాలని ప్రత్యేకంగా మనవి చేశాను. ఆ ప్రాంతాల యందలి ఉష్ణోగ్రత, సాయిల్ నుబిటీ, వాటర్ షెసిలిటీలను బట్టి క్రాప్ సర్వే చేయిస్తే ఆ ప్రాంతాలకు తగిన పంటలు పండించడానికి వీలవుతుందనే విధానం ప్రభుత్వం అమలులో పెట్టాలని కోరాను కాని ఆ విషయం ఈ డిమాండులో ఎక్కడా తెలియజేయలేదు. ప్రైవేట్ మెయిజ్ అని మేలు రకపు విత్తనాల క్రింద తయారు చేస్తున్నారు. ఈ ప్రైవేట్ మెయిజ్ మన రాష్ట్రములో తినుటకు వాడడమేగాక ఫ్లోర్ ఫౌడర్ కోసం ఫ్యాక్టరీలకు పంపుతున్నాము. మన ప్రక్క మైసూరు రాష్ట్రములో యీ ప్రైవేట్ మెయిజ్ తో, యీ కేన్ తో షుగర్ తయారు చేస్తారు. ఆ జొన్నలు తినుకున్న తరువాత వున్న కర్రను చెరుకువలె ఆడి షుగర్ తయారు చేస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా కోలారు జిల్లాలో మునగానపల్లి ప్రాంతములో యీవిధంగా చేస్తున్నారు. మన ప్రభుత్వం కూడ దానిని గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు చేస్తామని చెబుతున్నారు. రైతు కష్టపడి వ్యవసాయం చేస్తుంటే రుతువచనాల ప్రభావం వల్ల పంట చెబ్బితింటే రైతు బాధపడుతున్నాడు. క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు పెట్టితే తప్పనిసరిగా రైతుకు ఉత్సాహం వుంటుంది, రైతుకు వచ్చిన నష్టం కొంతవరకు భరి చేసినట్లువుతుంది అని కోరాము కాని ఆ విషయంకూడ యీ డిమాండులో చెప్పలేదు. రైతుకు ఆస్యూర్డ్ రేటు అన్నారు. కాని ఆస్యూర్డ్ రేటు లేదు. వి. బి రాజుగారు ముతకరకం బియ్యానికి క్వింటాలుకు 46 రు.లు ఫిక్స్ చేశామన్నారు. అది కస్యూమరుకు వెళ్ళేటప్పటికి 72 కె. జి. ల బియ్యం 90 రు.లకు మాప్రాంతములో అమ్ముతుందంటే ప్రొడ్యూసరుకు ఏమి రేటు యిస్తున్నాము? 46 రు.ల రేటు సరిపోయిందా? ప్రభుత్వం దీనిని యోచించలేదు. రైతులలో ఆదోళన చేసేవారు లేరు. చెప్పింది చేయడం, ఆర్డరు ప్రకారం ఒకేసేసి వుంటున్నారు. ప్రభుత్వం రైతుకు తప్పకుండా ఆస్యూర్డ్ రేటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

ట్రాక్టర్లు, రిగ్గు ఎన్నో రకాల వ్యవసాయ పరికరాలు సక్రమంగా జాగా పని చేస్తున్నాయని అన్నారు. ప్రతిచోట మూలపడి ఉన్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం ఏదో పని చేస్తున్నామో వివరంగా రిపోర్టు అందచేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. Drought affected area లో power drills, rock blasting units తెస్తున్నామని అంటున్నారు. ఎప్పుడు తెస్తారో, ఎప్పుడు మాకు చేయిస్తారో తెలియదు. మా తాలూకాలో కోయంబత్తూరు నుంచి రిగ్గు సవై చేస్తున్నారు. అడుగునకు రు. 6 లు చొప్పున వంద అడుగులైతే వై వేటువారు వేస్తున్నారు. గవర్నమెంటు మాత్రం రు. 14 లు అడుగుతున్నారు. ఏరైతే దానికి వస్తాడు? ప్లాటుఫారముల పై మాట్లాడడం తప్ప రైతాంగానికి ఏమీ సౌకర్యం కలిగించడం లేదు. రిగ్గు వందలు, వేలు ఇచ్చి కొనడం కంటే మూడువేలు ఇచ్చినట్లయితే చిన్న రిగ్గు దొరుకుతాయి కాబట్టి వాటినే ప్రభుత్వ ఖర్చుతో వేయించాలని కోరుతున్నాను. Drought affected areas కు new wells subsidy scheme పెడుతున్నాము. రెండు వేల గూపాయల స్కీము పెట్టారు. తరువాత పి. సి. ఎస్. క్రింద మూడు వేలకు పెట్టారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదని పి. సి. ఎస్. బావులు మూల పడ్డాయి తరువాత land mortgage బ్యాంకులకు భూమి తాకట్టుపెట్టి లోన్లు తీసుకోవాలని అన్నారు. Land mortgage banks కు ఫోటో valuation కు రాదు. బావి పూర్తి చేయకుండా భూమిని ఇతరులకు తాకట్టు పెట్టే శక్తి లేకుండా ప్రభుత్వం అయోమయ స్థితిలో పెట్టింది. కాబట్టి బావి త్రవ్విన తరువాత భూమికి value వస్తుంది కాబట్టి ముందు వరమానానికి ఒప్పుకుని land mortgage banks loans ఇచ్చేట్లు గూడాలని కోరుతున్నాను. Subsidized seeds క్రింద hybrid varieties సవై చేస్తున్నాము. V. L. Ws. కు కాని డిమాన్డ్ స్ట్రీటర్లకు కాని వాటికి వచ్చే తెగుళ్లకు ఏమీ చేయాలనేది బొత్తిగా తెలియదు. Theory ఏదో చదివారేమో కాని practical గా ఎట్లా treat చేయాలో వారికి తెలియదు వారికి ప్రత్యేకమైన ట్రయినింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వారికి practical experience లేనందువల్ల అక్కడ పంటలు పండే పోయే ప్రమాదం ఉన్నది. మా పరియాలో కొంత ప్రాజెక్ట్ తోటలు వేసారు. డిమాన్డ్ స్ట్రీటర్లను వెళ్లి అడిగితే sulphur పెడితే జాగా ఉంటుందని అన్నారు. ఏ quantity లో పెట్టాలనేది చెప్పలేదు. Sulphur వేస్తే తోట అంతా ఖాళీ అయిపోయింది. వారికి ప్రత్యేకమైన ట్రయినింగ్ ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. మద్రాసు రాష్ట్రంలో తంజావూరు జిల్లాను తీసుకుని intensive గా agriculture develop చేస్తున్నారు. అది surplus districts అయినది. అదే విధంగా నాలుగు జిల్లాల్లో ప్రవేశ పెడుతున్నారు. ఏదే ఆమెకు మొగుడు వస్తే పడవని ఆమెకు మొగుడు వస్తాడనే ధోరణిలో ఉన్నట్లున్నది. ఏ ప్రాంతానికి తగినట్లుగా ఆ ప్రాంతంలో ఒక జిల్లాలో ఒక తాలూకాలో ప్రత్యేకంగా తీసుకుని వ్యవసాయం డెవలప్ చేయడానికి చూడాలి. సర్కారు జిల్లాల వారికి రాయలసీమలో గుట్టలలో ఉండే వారికి ఒకే పథకమయితే ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. Animal husbandry విషయంలో మన statistical reports ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో రీరి లక్షల మేకలున్నాయి. అవి ఎక్కడ.

మేస్తున్నాయి? ప్రభుత్వానికి ఈ విషయం తెలియదా? ఎన్ని కోట్ల రూపాయల డబ్బు ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు అధికారుల జేబులలోనికి పోతున్నదో చెప్పలేము. అడవులలోనే మేస్తున్నాయనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదా? ఒక చట్టం ఈ విషయమై ఎందుకు చేయకూడదు? అడవులలో మేకలు మేసినంత మాత్రాచేత అడవి పాడై పోదు. మేయకూడదు అని డిపార్టుమెంటువారు query వేయడంతో మేక ఒక్కంటికి రు. 10 లు చొప్పున లంచం తీసుకుంటున్నారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదా? ఎందుకు గ్రుడ్డితనంగా ప్రవర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు మోషరియాలో forest boundary lines fix చేశారు. ఇంటి మండి రైతు పశువును వెళ్లగొడితే అడవికి పోతాయి, forest boundary lines కొంతదూరమైనా మార్చాలంటే ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. Drought affected areas లో tube wells పెట్టాలని నేన కోరాను. Tube wells పనిచేయవు అన్నారు. త్రాగడానికి నీరులేని చెరువులను సర్వే చేయవలసిన అవసరంలేదు. చెరువులలో 60, 100 అడుగుల గొట్టపుబావులు వేయండి, continuous supply of water కు చెరువుకు 2 అంగుళముల sluice ద్వారా అయితే తప్పనిసరిగా ఆయకట్టుకు ఇవ్వడానికి scope ఉంటుంది. కరువులో త్రాగడానికైనా నీరు దొరుకుతుంది. గొట్టపు బావుల పథకాన్ని కొద్ది ఖర్చుతో 50, 40 అడుగులు చెరువులలో అయినా వేయడానికి చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. అన్నీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురండి అంటున్నారు. మంత్రులు పర్యటనలు చేస్తున్నారు. Entire state is their constituency. అక్కడక్కడకు పోయినప్పుడు ఆ ప్రాంతీయ పరిస్థితులను బట్టి తప్పనిసరిగా ఆ ప్రాంతానికి కావలసిన సౌకర్యం కలుగజేయాలి. అంతేగాని మాదృష్టికి తీసుకురండి, చేస్తామనడంలో అర్థంలేదు. ప్రభుత్వంలోని అవకతకలన్నీ floor of the House మీద చెబుతూనే ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ దారి, దాపుకోకుండా ఉంది. మాప్రాంతం అటు మద్రాసుకు ఇటు మైసూరుకు ఏడు మైళ్ల రేడియస్ లో ఉంటుంది. మద్రాసు surplus, మైసూరు deficit అంటుంటారు మైసూరు deficit కాదు, వారు ధాన్యం పండిస్తే వీరు కాయకూరలు పండిస్తారు. ముఖ్య మంత్రిగారు మాకు ఎలక్ట్రిసిటీ అయినా ఇస్తే కొంత వ్యవసాయం డెవలప్ చేసుకుంటాము. Electricity the important backbone for us. కరువు కాటకాలకు అలవాటమైన ప్రాంతాలకు ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ గడ్కర్ (మఖోగ) :- अध्यक्ष महोदय । हमारे आदरनीय कृषी मंत्रीजी श्री पी. तिम्मा रेड्डी साहब ने जो डिमांड पेश किया है मैं उसकी तारीफ करता हूँ । हमारा देश कृषी प्रधान देश है । इस लिए हम तब ही आगे बढ़ सकेंगे जब कि जिरात को महत्व दें और इसी सूरत में जनता के काश्तकारों के और राष्ट्र के डिमांड को पूरा कर सकेंगे । इस के लिये मैं अपने कुछ विचार तिम्मा रेड्डी साहब के सामने रखना चाहता हूँ । वह खुद भी बहुत अनुभवशाली हैं और हमें काश्तकारों की हमदर्दी की सोचते रहते हैं । मैं काश्तकारों की कठिनाइयों और उनकी ज़रूरियात के बारे में अपनी राय आपके जरिये उनके सामने रखूंगा ।

पैदावार को बढ़ाने के लिये सब से पहले सायल टेस्ट करना चाहिये। जमीन कैसी है उसमें क्या कमी है उसको एमोनिवम सलफेट नाइट्रोजन या फासफोरस या दूधास देना चाहिये इसके लिये जब तक जमीन की जांच न करें सही नतीजे पर नहीं पहुंच सकते। इसके बाद सायल कंजरवेशन होना जरूरी है क्योंकि जमीन बह कर चली जाये तो उस का कस चला जाता है। यह काम मराठवाड़े में अच्छी तरह से चल रहा है। मैं मराठवाड़े ही के बाजू रहता हूं। यह काम अपने पास भी ठीक तरह से चलाया जाये तो काश्तकारों को फायदा होगा। पैदावार को बढ़ाने में तुल्य भी बहुत अहमियत रखता है तुल्य चाहे हाइब्रिड हो या कोबी हो इसका बेहतर इन्तेजाम करना चाहिये। मुझे विश्वास है कि तिममा रेड्डी साहब इस पर ध्यान देंगे।

इसी तरह फर्टिलाइजर है। मैं समिति में काम किया था। पहले लोग फर्टिलाइजर डालने डरते थे लेकिन अब उन को इस का लाभ मालूम हो गया है वह अपने खेतों में डालना चाहते हैं लेकिन मिलता नहीं। इसकी काफी किल्लत होगई है। श्री तिममा रेड्डी ने जब से यह पोर्टफोलियो लिया है वह इसको अच्छी तरह से चला रहे हैं चन्ना रेड्डी साहब और विजय भासकर रेड्डी साहब ने भी इस के लिए कोशिश की थी। मैं तिममा रेड्डी साहब को धन्यवाद देता हूं कि उन्होंने ने इस स्कीम को अच्छी तरह चलाया है लेकिन एक बात कहूंगा कि इस की कीमतें २५ गुना तक बढ़ गई हैं। इस को कम करें तो काश्तकार एहसानमन्द रहेंगे। एक और बात यह कि गरीब जनता पैसा न होने के कारण फर्टिलाइजर्स नहीं खरीद सकती। उन को आई. एफ. एस. लोन या कोबी और लोन देकर फर्टिलाइजर सप्लाई करें और अगले सीजन पर उन से वसूली करें तो अच्छा रहेगा।

एक और बात यह कि रैसटीसाइट्स की रोकथाम का काम बराबर नहीं हो रहा है। अगर फल को बीमारी से न बचायें तो आधे से ज्यादा नुकसान हो जाता है। मैं खुद काश्तकार हूं और यह कहूंगा कि फसलों को पहले ही से बीमारियों से बचाने चाहिये। क्योंकि इस काम में हम बहुत पीछे हैं। इस के लिये प्रयत्न करना चाहिये। इस के रेट्स भी बहुत बढ़े हुए हैं। बदकिस्मती यह है कि एक एक पंचायत में एक ही स्प्रेडर्स है और उन में से १० फीसद भी काम नहीं करते। इन की तादाद बढ़ाना चाहिये और उनको ठीक करने का इन्तेजाम करना चाहिये और हर डिस्ट्रिक्ट अग्रीकलचरल ऑफीसर के पास एक मेकानिकल हो तो ठीक होगा। क्योंकि लोग पैसे खर्च करके भी उन को दुखस्त करवाना चाहते हैं तो इसका इन्तेजाम नहीं है।

इस के अलावा हर समिति लेवल पर हर समिति में ४-६ आइल इंजन रखे जायें। हमारे पास जब बारिश नहीं होना चाहिये उस वक्त बारिश हो जाती है और जब बारिश होना चाहिये नहीं होती। लोग कभी बारिश के लिये तरस्ते रहते हैं। उन्हें कोबी आइल इंजन मिल जाये तो पैदावार बढ़ सकती है। मराठवाड़े में यह किराये के बेसिस पर अच्छी तरह से चल रहे हैं। इस लिये हर समिति में ४-६ रख दें तो काश्तकारों को फायदा पहुंच सकता है।

साथ ही लेवलिंग बंडिंग और बंजर जमीनों को दुरुस्त करना भी जरूरी है। इस के लिये ट्रेक्टर बुलडोजर्स बोरिंग सेट्स पावर टिल्लर्स ट्रयब वेल्स यह सारी चीजें जरूरी हैं। मैं इस बारे में तिममा रेड्डी साहब से डिसकस किया था और वह इस पर ध्यान दे रहे हैं। मुख्य मंत्रीजी भी इस पर ध्यान दें। जिरात से उनको काफी दिलचस्पी है भगवान करें उनकी दिलचस्पी और ज्यादा हो ताकि हम जिरात के मदान में और आगे बढ़ सकें।

मेरी एक और विनंती यह है कि हम देख रहे हैं कि अग्रिकलचर डिपार्टमेंट के डाइरेक्टर से लेकर बी. एल. डब्लू तक सब कागजी काम यानी लिखा पढ़ा भी ज्यादा करते हैं असली काम कुछ नहीं होता। मैं कहूंगा कि अग्रिकलचर डिपार्टमेंट का स्टाफ साल में तीन चार महीने जब कि फसल खड़ी रहती है तुलमरेजी के जमा यानी जून से सप्टेम्बर तक सब के सब फील्ड पर काम करें। और काश्तकारों की रहबरी करें। इस तरह अग्रिकलचरल डिपार्टमेंट काम की सही खिदमत करसकेगा। इस के बारे में पूज्य तिममा रेड्डी साहब प्रबन्ध करने के लिये प्रार्थना करता हूं।

काश्तकारों को उन की पैदावार की कीमत बराबर मिलती है यह नहीं इस पर भी विचार करना चाहिये। सरकार को इस बात की कोशिश करनी चाहिये कि वह काश्तकारों को बराबर कीमत दिखाए तब ही हम उन की सही खिदमत कर सकेंगे। इस पर ध्यान देना चाहिये

। घंटी बजी।

माफ करना मैं नया नम्र बोल रहा हूं। मुझे ज्यादा वक्त दीजिये। अग्रिकलचर डिपार्टमेंट को यह सारे इन्ने आमात करना चाहिये। मैं जानता हूं यह सब काम इस विभाग से होना नामुमकिन है। क्योंकि माल मसाला दूसरे विभागों के पास है। जैसे कोआप्रेटिव डिपार्टमेंट है इरिगेशन डिपार्टमेंट है और दूसरे हैं। इस लिये एक कमेटी बनायी जानी चाहिये जिसे कृषि अभिवृद्धि कमेटी का नाम दिया जासकता है। इस में आदरनीय कृषि मंत्री रेवेन्यू मंत्री कोआप्रेटिव मंत्री पंचायत राज मंत्री एलेक्ट्रिसिटी मंत्री हों और मुख्य मंत्रीजी इस कमेटी के सदस्य हों। इस में संबंधित विभागों के हेड्स जैसे रेजिस्ट्रार कोआप्रेटिव सूसाइटीज बोर्ड मेंबर सेक्रेटरी पंचायत राज चीफ इंजीनियर हैं उनको भी लिया जाना चाहिये। हर जिले से दो तीन मेंबर्स को भी लें और अपोजीशन मेंबर्स को भी लें। यह कमेटी कम से कम दो महीने में एक बार मिले और काश्तकारों के जो जरूरियात और उनकी कठिनाइयां हैं उन पर सोच विचार करके उन का हल निकाले तो अच्छा रहेगा। यह भी एक नमूना बनकर रहेगा।

हम यह भी देखते हैं कि हमारे नौजवान तालीम पाने के बाद या मैट्रिक पास करने के बाद नौकरी की तलाश में लगजाते हैं और यह बेरोजगारी का मसला सरकार के लिये भी सर दर्द बना हुआ है। अब तो इंजीनियर्स भी बेरोजगार फिर रहे हैं। इस लिए मेरा सुझाव

Voting of Demands for Grants.

हैं कि जैसे तालीमयाफता लोग जिनके पास घर की जमीन है उन्हें सरकार तीन चार महीने की ट्रेनिंग देने का इंतजाम करे। यह बात उनके दिमाग में लाई जाये कि हम अपने घर की जमीन रखने हुअे रोजगार ढुंढते न फिरे। अपनी ही जमीन पर काश्त करने से वह ज्यादा कमा भी सकते हैं और देश की सेवा भी कर सकते हैं। सरकार इस बात का एलान करदे कि असे लोगों को मुफ्त ट्रेनिंग दी जायेगी। और इस तरह की ट्रेनिंग का इंतजाम किया जाये तो अच्छा होगा। आंध्र प्रदेश और श्री ब्रह्मानंद रेड्डी जी ने अन्न दाता का नाम पाया है। इस तरह अधिक पैदावार पैदा करके और तालीमयाफता लोगों को भी कृषि की ओर मोड़ कर इस नाम को हमेशा जिन्दा रखा जा सकता है। इस से हमारे पूज्य मुख्य मंत्री जी श्री तिमरने रेड्डी साहब और आंध्र प्रदेश का नाम जिन्दा रहेगा। आखिर में मैं यही कहकर अपमान विचारों को समाप्त करता हूं कि

वक्त बहुत चला गया है अब जाने न दो

आंध्र सरकार को अब नमूना बनने दो।

मैं ईश्वर से यही प्रार्थना करता हूं। और यह कहूंगा कि मैं ने जो सुझाव दिये हैं मुख्य मंत्रीजी श्री तिमरने रेड्डीजी साहब और कैबिनेट के दूसरे मिनिस्टर्स इस को दिल पर लें और इस पर विचार करें। इतना कहते हुअे मैं इजाजत लेता हूं। जय हिन्द।

(శ్రీ) ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖ గురించి, అటవికాళ గురించి మాట్లాడ తూ మిత్రులు అనేక విషయాలు తమముందు వుంచారు. కాని agriculture department లో administration ఏ విధంగా ఉంది. దానిని ఏ పద్ధతులలో నడపాలనేది సూచించదలచుకొన్నాను. ఇటీవల చాలా మంది agricultural extension Officers ని retrench చేయడము జరిగింది. వారు కాకుండా ఇంకా కొంతమందిని retrench చేయవలసిన అవసరము ఏర్పడు తుండేమో అనిపిస్తుంది. Agricultural Colleges సంఖ్య ఎక్కువ అవుతున్నది. రాజేంద్రనగర్ లో ఒకటి, తిరువతిలో ఒకటి బాపట్లలో ఒకటి కాలేజీలున్నవి. ఈ సంస్థలనుంచి చాలమంది graduates ప్రజాసంపత్సరము వస్తున్నారు. వీరందరికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేకండా పోతున్నారు. “ఇక్కడ చదువుకోనేవారు ఉద్యోగాల కోసము కాదు. వారికిపున్న భూస్థితిని చూసుకొనేదానికి చదువుతున్నారు అని మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు శలవిచ్చారు. కాని ఆ దృష్టితో వచ్చేవారు ఒక శాతము వుంటారేమో! వీరందరికి ఉద్యోగాలు ఏ విధముగా provide చేయాలనేది పెద్ద సమస్యగా తయారవుతున్నది. దీనికి ఒక సూచన చేయదలచుకున్నాను. ఈ రోజున cultivable waste land చాలవున్నది. దానిని గురించి ఆలోచించక అక్రమించుకొన్న వారికే assignment ఇవ్వడము జరుగుతోందనే అభిప్రాయము ఒకటి వున్నది. Cultivable waste land ని ప్రభుత్వమే extensive గా తీసుకొని దానిని cultivate చేయించడానికి graduate services ఉపయోగించడమే కాకుండా, మధ్యతరగతులలో సంబంధములేకుండా ప్రభుత్వమే working class ని కూడా ఏర్పాటుచేసినట్లయితే బాగుంటుంది. చాలవరకు waste land ని సాగుచేయ

దానికి వీలువుంటుంది. District Agricultural Officers వుంటున్నారు. అక్కడనే డెప్యూటీ డైరెక్టరు వుంటారు. District Agricultural Officer ను రెవెన్యూ డివిజన్ కు సంబంధించి ఆఫీసరుగా ఏర్పాటుచేస్తే ఫలితాలు ఎక్కువ వస్తాయేమో అనిపిస్తున్నది. మద్రాసు గవర్నమెంటు వారు experiment చేశారు. అందువల్ల రెవెన్యూ డివిజనుకు ఒక D.A.O. ను ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందేమో అనిపిస్తున్నది. ఇక్కడ సిటీలో జాయింట్ డైరెక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ 3.4 posts వున్నవి. ఆ 3.4 మందిని ఇక్కడనే వుంచేదానికి బదులు రిజియన్స్ గా ఏర్పాటుచేసి ఎందుకు ఆ కేంద్రాలకు తరలించకూడదు అని అడుగుతున్నాను. ఆంధ్ర రిజియన్ కి ఒక జాయింట్ డైరెక్టరును రాయలసీమకు ఒకరిని, తెలంగాణాకు ఒకరిని ఏర్పాటుచేస్తే there will be effective support and coordination of the work వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని ఎందుకు ఆలోచించడము లేదో అర్థము కావడములేదు. దీనిని ఆలోచించి తగు చర్య తీసుకొనడము మంచిది. ముట్టమొదట అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటును పెట్టినప్పుడు అప్పుడు అవసరమైన శాఖలు ఆలోచించి చేశారు. దీనిమీదా దర్పడిన వర్సికలవల్ల కొన్ని డిపార్టుమెంట్లు ఎక్కువ వచ్చినవి. ఈ డిపార్టుమెంటు అట్లాగే వుండిపోయినది. నీన్ని గురించి ఆలోచించి తీరాలి. Agricultural engineering side చూస్తే effective గా వుందని నాకు తోచడము లేదు. బుల్ డోజర్లు, సవరు డ్రిల్లర్లు 1,2 units లో వుంటున్నవి కాని మిగతా వాటిల్లో పుండడములేదు. అవికూడ చాలడములేదు. వ్యవసాయరంగములో ముఖ్యమైన సాధనాలు అయినప్పటికీ వాటిని గురించి ఆలోచించడములేదు. ఒక పొరపాటేమో అనిపిస్తున్నది. Power drillers కొరకు నెల్లూరు జిల్లాలో ఎంతో మంది అప్లికేషన్లు పెట్టుకొంటున్నారు. ఒకరికి ముడుకున్నవనే నమ్మకము కనిపించడములేదు. నేను ఇక్కడకు వచ్చేటప్పుడు నెల్లూరు, కావలి తాలూకాల వారు వచ్చి మంత్రిగారికి పినయపూర్వకముగా చెప్పాలని అన్నారు. ఈ power drillers అడిగిన వారికి వచ్చే విధానము చూస్తే బాగుంటుంది. M. B. sheds వుంటాయి మా గ్రామాలలో నాకు తెలుసు నెల్లూరు తాలూకా ఆఫీసులో వుంటుంది. అక్కడ large number of sick units వుంటాయి. దానికి ఒక డెడ్ల ఎస్టాబ్లిష్మెంటు. అక్కడ పనికిరానివన్నీ ఎందుకు వెలము వేయరో అర్థము కావడములేదు. దీనినికూడ మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మంత్రివర్గాన్ని ఒక విషయం అడగదలచుకొన్నాను.

What is the role of the Agriculture Department in Education and Research in Andhra Pradesh Agriculture University and also in the Extension work which is being taken up in certain districts like Chittoor etc., దీనికోసగతి ఆలోచిస్తున్నారా అంటే లేదని అనిపిస్తున్నది. అంతేగాక ఈనాడు డూప్లికేషన్ ఆఫ్ వర్క్— ఒకరు చేసే పనే ఇంకొకరు చేయటం ఎందుకు వుంటున్నదో ఎవరూ ఆలోచించడం లేదు. యం. టి. రాజుగారి రిపోర్టు ప్రకారం డిప్లొమా ఎగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్ వున్నారు. డెప్యూటీ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఎగ్రికల్చర్ వున్నారు. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటులో క్లాస్ టు ఆఫీసర్స్ చాలామంది

వున్నారు. Agronomist, Plant Protection Officer, Assistant Oil Seeds Specialist సూపరెంటెండెంట్స్ చాలామంది ఉన్నారు, కాని వీరందరకూ కావలసిన వర్క్ లోడ్ గవర్నమెంట్ చూపిస్తున్నదా అంటే లేదు. సివిల్ సప్లయ్స్ కి సంబంధించి వారు, జనరల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించి వారు ఇలా ఎవరికి కావలసింది వారు చూసుకొనే పద్ధతిలో ఆలోచిస్తున్నారు కాని కోఆర్డినేటర్లుగా ఆలోచించే పద్ధతిలేదు. ఎగ్రకల్చర్ డిపార్టుమెంటులో పని జరగటం లేదని మంత్రిగారికి మనవిచేశాను. They must take steps to reorganise the district administration of the Agriculture Department at all levels and to see that proper work-load is provided, lest the Government funds are being wasted and the Officers are not in a position to go to the aid of the public or the ryots at any rate. ఇది ముఖ్యంగా ఆలోచించ వలసిన పద్ధతిగా వుంది. ఇంకో విషయం చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈ నాడు గవర్నమెంటు లోన్స్ ఇస్తున్నది. ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ శాఖలలో కరువు పథకాలకు చాలా ఇస్తున్నామని చెప్పారు. మూడు పుస్తకాలు అందచేశారు. దానిలో ఘంటాపదంగా వుంది. ఇట్లా జరిగితే మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు చారులాడరు. కాని ఇట్లా జరగడంలేదు ల్యాండ్ మార్టిగేజ్ శాఖలకు పోయేవారికి, కోవరేటివ్ సొసైటీలకు వెళ్ళేవారికి డె హాప్ టు రన్ ఫ్రం పోస్ట్ టు పోస్ట్. అది తెచ్చుకొనేటప్పటికి సగం డబ్బు అవుతున్నది. అందు వల్ల రైతులకు లాభదాయకంగా వుండటంలేదు. మార్కెటింగ్ వేర్ హౌసింగ్ గురించి ఒక మాట అడుగుతాను నెల్లూరు జిల్లా సంగతి నాకు తెలుసు. ఏ ఒక్క సంస్థకూడా సక్రమంగా నవ్వంగా నడవటంలేదు. కరింనగర్ గూర్చి నేను ప్రశ్న వేస్తే మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. అక్కడ కేవలం వ్యక్తులకు ఉపయోగపడే పంథాలో నడుస్తున్నాయి. ఈ రోజు రైతులకు మంచి సీడ్స్ ఇస్తున్నామన్నారు. చెడ్డ సీడ్స్ కొని మంచివని చెప్పి ఇస్తున్నారు. సీడ్స్ బూజు పట్టినవి ఇస్తున్నారని నేను ఘంటాపదంగా చెప్పగలను. నా దగ్గర స్టాటిస్టిక్స్ వున్నాయి. ఈ రోజు మనం వెచ్చించే డబ్బు రైతులకు అందటం లేదని చెప్పగలను. ఎడల్మైటెడ్ ఎరువులు ఇస్తే పంటపండుతుందా. ఇచ్చే ఎరువులు పెస్ట్ కేసి ఎందుకు ఇవ్వరు. శాంపిల్స్ ఎందుకు యివ్వరు అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు మనం చేసే చట్టాలు అధినేతలుగా వుండేవారికి మాత్రమే అర్థం అవుతాయి.

ఇక ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంటు వుంది. అది నిద్రపోతూవుంది. ఫారెస్ట్ సర్వే చేసేవారు, ఫారెస్టు రిజర్వు చేసేవారు అక్కడ ఏమీ జరుగుతున్నదో చెప్ప లేరు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటులో ఎఫార్ స్టేషన్ ఎక్కువ అవుతున్నది. సక్రమంగా, నవ్వంగా సమాజానికి ఉపయోగపడాలనే దృక్పథం ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుకు లేదు. ఈ రోజు జరిగేవన్నీ వృధా అని తిమ్మారెడ్డిగారికి, చెంచు రామానాయుడుగారికి చెబుతున్నాను. ఏ ఆఫీసర్ రైతులతో ప్రజలతో కలిసి మెలిసి వుండగలరో వాటికి సరైన ప్రెయినింగ్ ఇవ్వండి కాని ఎయిర్ కండిషన్ గదిలో కూర్చుని కాగితాలమీద ఏదో వ్రాసినంతమాత్రాన రైతులకు అందదు. పెద్దరైతులకు యిన్ ఫ్లయెన్స్ వుంటుంది. మరి చిన్నరైతు సంగతి అట్లా

వుంచండి, మధ్య తరగతివారు డబ్బు అందక చాలా బాధపడుతున్నారు. బ్రష్టు నందరెడ్డిగారు వచ్చినప్పుడు 5 ఎకరాలు పట్టాకు యివ్వబడిందని చెప్పారు. కేవలం అది యిచ్చినంత మాత్రాన పుణ్యమా పురుషార్థమా? పేదవాడు డబ్బులేకుండా ఏమీ చేయలేడు. కనుక అతనికి సబ్సిడీ ఇప్పించండి. జరుగుతున్నది ఒకటి. అనుభవించేవాడు ఒకడు, కష్టపడేవాడు మరొకడు. ఇంతకుముందు ఒక జి. ఓ. పాస్ చేశాము. ఇప్పుడు ఒక జి. ఓ. పాస్ చేయబడుతుంటే దానికి దీనికి తేడా ఏమిటో, ఎలా అమలు జరుగుతున్నదో గమనించడంలేదు. దేనికది ఈకు ఈకుగా వుంటున్నది. నేను 19 సంవత్సరాలనుండి ఎడ్వకేట్ ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నాను. ఒక రూల్ మాకే అర్థం కాకపోతే సామాన్య ప్రజలకు ఏమి అర్థం అవుతుంది? పోస్ట్ మెంట్స్ మాత్రం బ్రహ్మాండంగా వున్నాయి. ఆఫీసర్స్ కు కోపం వస్తే ఆ కోపానికి, ఆ దర్పానికి లొంగిపోవలసివస్తోంది. ఇవన్నీ గమనించి పేదవారికి సహాయపడే పద్ధతిలో కగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ Agriculture Minister గారు Forest Minister గారు Fisheries Minister గారు ప్రవేశపెట్టిన Demands ను నేను హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. అదృష్టవశాత్తు, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగా ఉన్నటువంటివారు, చిత్తూరు జిల్లా వాస్తవ్యులైన మన తిమ్మారెడ్డి గారు, వారు వాస్తవమైనటువంటి వ్యవసాయ దారులు. ఆయనకు వాస్తవ పరిస్థితులు బాగా తెలుసు. ప్రత్యేకంగా ఈ వెనుక బడిన రాయలసీమ జిల్లాల గురించి తెలంగాణా జిల్లాల గురించి, వీటి యొక్క పుట్టుపురోజ్వితరాలు, ఆయా జిల్లాలలో ఉండే ప్రజల జీవిత పరిస్థితులు, తదాను గుణంగా, ఎట్లయితే వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయో వాటిని గురించి సర్వకాలసర్వావస్థల యందు వారు ఆలోచిస్తున్నట్లు మనందరికి తెలుసు. అయితే ఇప్పుడు ఉపన్యాసాలు చేయడం గురించి, ఆయన ఒక్కటే చెప్పాడు ఊరికే మట్లాడేదికాదు, చాలా లోపాలు ఉన్నాయి, departmental లోపాలు లేకుండాకాదు. వారు దేవతలు కాదు. నవరణలు మార్పులు చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నది; కాబట్టి శాసనసభ్యులంతా ఈ Department ను ఏవిధంగా చక్క బెట్టాలి, ఎక్కడెక్కడ ఏ lapses ఉన్నాయి, వాటిని ఎట్లా సరిదిద్దుకోవాలి, ఒకరినొకరు ఎట్లా అర్థంచేసుకోవాలి, సమన్వయంతో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏవిధంగా చేపట్టాలి, మనము ఏవిధంగా అభివృద్ధి సాధించాలి అనే ఆకాంక్షతో శాసన సభ్యులందరూ కూడా సాయంత్రం రావలసింది, అందరూ కూర్చొని ఆలోచిస్తాము, అది మీ అందరి సహకారముతో కావాలి అని ఆయన కోరాడు. అదే విధంగా ఆదివరము సాయంత్రం అన్ని Departments కు కూడా ఆ New M. L. A. Quarters కు రప్పించారు. Agriculture Department వాళ్లను, Animal Husbandry Dept. వాళ్లను, Zoological Survey వాళ్లను, Engineering Dept. ను, Plant Protection Department, Fertilisers Dept. ను, ఈ అందరినీ తీసువచ్చి మన ముందు కూర్చోపెట్టారు. పాధారణంగా

ఇప్పటికి, 7.8 దినాల నుంచి ప్రతి దినమూ ఆ discussions జరుగుతూనే ఉన్నాయి. అక్కడక్కడ లోపాలు ఉన్నాయి. ఆ లోపాలను ఎట్లా సరిదిద్దుకోవాలని చెప్పుతున్నారు. కాబట్టి అదంతా చూస్తే, నాకు చాలా సంతోషము కలిగింది. ఈ విధంగా మంత్రిగారు బాహ్యత తీసుకొని ఈ విధంగా Departments ఉద్యోగస్తులందరిని కూర్చోబెట్టి ఎవరెవరిది ఏమి ఉన్నది, ఏక్కడెక్కడ ఏమి చేస్తున్నారో, ఏక్కడెక్కడ ఏమేమి లోపాలు ఉన్నాయి, వాటిని ఎట్లా సరిదిద్దుకోవాలి, ఏక్కడెక్కడ ఏ పరిస్థితులలో మనము ఏ విధంగా నడుచుకోవాలి అనే భావాలతో ఆ ఉద్యోగస్తులందరూ కలిసి exchange of views చేసుకొని, మూట్లాడుతూ ఉంటే నాకు చాలా సంతోషమైంది. ఆ విధంగా ప్రతి మంత్రిగారు కూడా ప్రయత్నించేస్తే బాగుంటుందని చెప్పి నేను అనుకుంటున్నాను. ఆయన ఇంకా ఏమీ చెప్పారంటే, నేను ఒక రే కాకుండా, Revenue Minister గారిని, Co-operative Minister గారిని, Panchayat Raj Minister గారిని కూడా అక్కడికి రమ్మని కోరినాను. వారికి సంబంధించినటువంటి, మన agriculture కు సంబంధించినటువంటి కార్యక్రమాలు గురించి మనము మూట్లాడదాము అని అనుకుంటున్నాను. కాబట్టి ఆ విధంగా ఆయన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి మనకు అన్ని విషయాలను తెలుపుతూ, ప్రభుత్వ Departments లో ఉండేటటువంటి లోపాలను తెలుపుతూ, వారికి ఏ ఏ ఎట్లా adjust చేయాలని వాళ్లకు advice ఇవ్వడం ఇవన్నీ చూస్తే నేను వారిని చాలా అభినందిస్తున్నాను.

తరువాత, మన జనాభా పెరుగుతున్నది. జనాభాకు తగినట్లుగా మనము అధికోత్పత్తి సాధించాలి. ఆహారం విషయంలో మన దేశం అన్నపూర్ణ అని చెప్పుకోనేటటువంటి మనదేశం ఇతర దేశాల నుంచి ఆహార ధన్యాలను తచ్చుకోవడం చాలా సిగ్గుగా ఉన్నది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ఒక్క ఉద్యోగసులే కాదు, ఉద్యోగేతరులూ కూడా అందరూ కలిసి పనిచేస్తేనే గాని ఈ కార్యక్రమం చాధింపడానికి వీలుకాదు, చాలా కష్టపరమైనది; ఇప్పుడు ఉత్పత్తిలో ప్రపంచంలో కల్లా మన standard చాలా తక్కువ. ఇతర దేశాలలో కొద్దిగా భూమి ఉన్నా, ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. మనకు భూమి ఎక్కువగా ఉన్నదిగాని, పంట మాత్రము తక్కువగా పండిస్తున్నాము. కాబట్టి అధికంగా ఉత్పత్తి చేయడానికి ఏమేమి చేయాలి అనేది ముఖ్యంగా ఆలోచించాలి Fertilizers ఎక్కువగా పెట్టాలి, Plant protection చేసుకోవాలి. నీళ్లులేని చోట్ల under-ground water tap చేయాలి, ప్రాజెక్టులు కట్టుకోవాలి. ఈ విధంగా కావలసిన కార్యక్రమాలు చేపట్టిననాడే మనము ఈ అధికోత్పత్తిని సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుంది, కాబట్టి ప్రత్యేకంగా రైతులకు కావలసినటువంటి రుణ వసతులు కూడా, వరపత్తి సౌకర్యాలు కూడా ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. Finance Corporation ద్వారా చేయిస్తున్నారు. Land Mortgage Bank కు అప్పులు ఇస్తున్నారు, Land Mortgage Banks ద్వారా ఈ grow more food campaign క్రింద ఎక్కువగా అప్పులు ఇవ్వడం కూడా చేస్తున్నారు. కాని 1935-86 లో 78.43 లక్షల టన్నులు అధికంగా ఉత్పత్తి చేస్తే, 1986-87 లో 6.08 లక్షలు మాత్రమే అదనంగా పండించారు. ఎందుకంటే 81-88 లో కరువు కాటకాలవల్ల,

Point of information :
re Statement made by Managing Director,
Nizam Sugar Factory on Sugar
Decontrol Policy.

12th March, 1968.

45

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— అది రైల్వేకి సంబంధించింది అంటారేమో అని బస్సు-ట్రాన్స్‌పోర్టుకు కూడా సంబంధించింది మీరు రూలు 74 ప్రకారం ఎడ్జిస్ట్రేషన్ చేస్తామన్నారు. కాబట్టి దానిని ఇప్పుడు ప్రస్తావన చేయవలసివచ్చింది. రైల్వే వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుతాను.

POINT OF INFORMATION

re:— STATEMENT MADE BY THE MANAGING DIRECTOR, NIZAM
SUGAR FACTORY ON DECONTROL POLICY

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— రెవిన్యూ మంత్రిగారు సివిల్ సప్లయ్ డిమాండ్ మీద మనకు ఒక నోట్ ఇచ్చారు. అందులో 9వ పేజీలో పాలనీ ఆఫ్ సుగర్ డిట్యూటీస్ అని ఉన్నది. ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో 11 వ తేదీన డికంట్రిబ్యూట్ సుగర్ అని నైజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ జి. వి. ఎస్. మణిగారు క్షత్రగా కానుకగా ఇచ్చినట్లు ఒక విషయం చెప్పారు. వారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. డికంట్రిబ్యూట్ చేయటం అవసరము; డికంట్రిబ్యూట్ చేస్తే ధరలు తగ్గిపోతాయని చెప్పారు. ఇంకోమాట చెప్పారు— “Mr. Mani said that the Government of Andhra Pradesh, Maharashtra, Mysore and Madras have been pressing the Centre for decontrol of sugar.” అంటే—మన రాష్ట్రం ప్రెస్ చేస్తున్నదని వారు కచ్చితంగా చెప్పారు. కాని మంత్రిగారు ఇచ్చినదానిలో ఆ ప్రస్తావన కనబడలేదు. బాధ్యతల స్థానంలో ఉండి—యీ రాష్ట్రాలు మన రాష్ట్రము సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వైన్ ప్రెస్ చేస్తున్నాము అని చెప్పటము, డికంట్రిబ్యూట్ చేస్తే ధరలు తగ్గిపోతాయని చెప్పటం జరిగింది. కాని మంత్రిగారు ఇచ్చినదానిలో 60 పర్సెంట్ పార్షియల్ డికంట్రిబ్యూట్ చేశామని చెప్పారు. ఇది మనకు తెలిసిన విషయమే. మనకు తెలియని విషయము, కొత్త విషయము వత్రికలతో వచ్చింది. వారు ఏవిధంగా ఆ స్టేటుమెంటు చేశారు? ఈ రెండు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావాలని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Any statement of the concerned Minister ?

Sri V. B. Raju :—It is a factory under public sector. I too have read that statement. From the factory point of view, as the General Manager or Managing Director, he must have made that statement. It has nothing to do with the Government policy. That there should be full decontrol has been their stand for a long time. Therefore, it has nothing to do with the Government policy and Government have not actually declared any policy which is different from the Government of India.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— గవర్నమెంట్‌కు సంబంధం లేదని అన్నారు, వారు వాడిన మాటలు— గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు, మైసూరు— మేము ప్రెస్ చేస్తున్నాము— అంటున్నారు. మా సుగర్ ఫ్యాక్టరీ అర్రపున అని చెప్పి ఉంటే, మేము అడగవలసిన పనిలేదు.

వర్షాలు రానందువల్ల, అనావృష్టి ఫలితంగా 8.84 లక్షలు మాత్రమే ఎక్కువగా అదనంగా పండించినట్లుగా లెక్కలు చెప్పబడ్డాయి. తరువాత మన యొక్క ఆధునిక శాస్త్రీయ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, తెగుళ్లు నివారణ చర్యలు : హాయ్తో, మనం అధిక దిగుబడి రకాలు పెంచడం ద్వారా ఏడాదికి ఒక hectore ఒకటింటికి 8 నుండి 10 టన్నులు ధాన్యం పండించ వచ్చునట్లుగా మనకు practical గా రుజువు చేయబడినది. కాబట్టి రాబీ పంట కాలంలో మనము M.R.F. వరి Philipines కు చెందినటువంటి ప్రత్యేక మైనటువంటి variety ఏమి చేశారు అంటే 1966-67 లో take up చేశారు. ఎకరాకు 52.5 క్వంటాలు ఎక్కువగా పండించారు. 1967-68 లో రాబీపంట ఆఖరులో 2 లక్షలు ఎకరాలు ఈవిధ మైనటువంటి పంట పండించడం జరిగింది. 1968-69 లో 7 లక్షలు ఎకరాలు పంటక్రింద తీసుకురావాలనే అభిప్రాయం ఉంది. పోతే, 1970-71 నాటికి 20 లక్షలు ఎకరాలలో ఈవిధంగా సంక్రమణాతి, ఈవరి, జొన్న, సజ్జ, మొక్కజొన్న తీసుకురావాలని అనుకున్నారు. 21 లక్షల ఎకరాలలో వరి, 5 లక్షల ఎకరాలలో జొన్న, 2 లక్షల ఎకరాలలో సజ్జ, 1 లక్ష ఎకరాలలో మొక్కజొన్న, 1970-71 నాటికి తీసుకురావాలని అంచనా వేసినందుకు ఈ కార్యక్రమం దిగ్విజయంగా కొనసాగించే పథాన. మన దేశంలో ఈ తిండి గింజు యొక్క కొరత పోతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. పోతే నాకు ఒక బాధ ఏమిటంటే, ఈ పుస్తకము అంతా చూస్తున్నాను. ఏ demand చూచినప్పటికీ, ఈ imbalances పోగొట్టడానికి ఏమి చేస్తున్నారని, ఈ imbalances పోగొట్టడానికి ఏ demands లో కూడా ప్రత్యేక మైనటువంటి సౌకర్యాలు లేకుండా పోతున్నాయి. ఇప్పుడు ఇందులో చూస్తున్నాము ప్రత్యేకంగా ఎర్లాలు లేకుండా శాశ్వత కరువుకు గురి అవుతూ ఉండేటటువంటి జిల్లాలకు ప్రత్యేకంగా ఏమి చేశారు అంటే ఏమీ లేకుండా పోతున్నది. ఎందుకంటే, అంతా commercial basis మీద ఆలోచిస్తున్నారు, లాభాలు కావాలని ప్రతిచోట లాభాలు కావాలంటే, ప్రభుత్వముయొక్క social విధానము ఏమీ అవుతుందో నాకు అర్థం కావడము లేదు. సాధారణంగా పండిట్ నెహ్రూ ఉన్నప్పుడే, ఒక కమిటీ వేశారు, మహానలిట్ కమిటీ అని. ఆ కమిటీలో మన ప్రణాళికలన్నీ ఏమి గతి పట్టినాయి అని అలోచిస్తే, ఇంత డబ్బు పాశ్చాత్య దేశాలనుంచి, ఇతర దేశాలనుంచి తెచ్చి, కోట్లకోలిది ఖర్చుకట్టుతున్నామే. అయితే స్వాతంత్ర్యం వచ్చినందువల్ల బీదరికం ఎక్కువ అవుతుందని చెప్పబడుతున్నది. ఏమిటి దీనికి కారణము. ఒక కమిటీ వేస్తే, ఆ కమిటీలో తేలిందేమిటంటే, ఈ మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలయొక్క ఆదాయం అంతా ఎవరికి పోయింది అంటే, 15 per cent ఉండే ప్రజాసేవానికి పోయిందని చెప్పారు. ఆవిధంగా కమిటీలో వచ్చిందికాబట్టి, మనము ఎంత ఖర్చు పెడితే ఎంత రావాలి అనే ప్రాతిపదిక ఉన్నంతసేపు, ఈ వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఆవిధంగానే ఉండిపోతాయి. అయితే ఏమి చెప్పబడుతుంటే, జాతీయ ఆదాయం అంటే ఒకరికి అన్నం లేకపోయినా ఇంకొకరికి అన్నం లేకపోయినా తినేదానికి, రీ సార్లు తినేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ ఒకపూటకూడా లేకుండా ఉన్నవాడు అతనిని చూసినంతోపాడాలన్నపూట, ఏమైనాసరే వాళ్లుబాగు

పడినారని సంతోషపడాలన్నమాట. దినానికి 7½ అణాలు అదాయము వచ్చేవాడు దినానికి 3 రూపాయలు, 4 రూపాయలు, 8 రూపాయలు వచ్చేవాడిని చూచి లేక తలసరి అదాయం ఇంత ఉందని సంతోషపడాలని మనము చెప్పుతున్నామన్న మాట. కాబట్టి నేను ప్రత్యేకంగా కోరేది ఒక national, జాతీయ అదాయమే కాదు, తలసరి అదాయమే కాదు, ప్రతిజిల్లాలోను, ప్రతి area లోను, ఈతాలూకా అదాయం ఎట్లా ఉండాలని, ఎంత increase కావాలని, lowest మాత్రమే increase కావాలన్నమాట. కనీసం 7½ అణాలనుంచి మనం 1 రూపాయకు వచ్చినామని చెప్పినాడు, ఆ విధంగా సంతోషపడేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. రాయలసీమ జిల్లాలలో చెప్పుకోదగినవి ఏమీ జరిగినాయంటే, అక్కడ ప్రాజెక్టులు లేవు, under-ground water tap చేయాలి. అది tap చేయడానికి, ఏమీ ఉన్నది, ఏమీ లేదు. పోనీ భూసార సంరక్షణ ఏమీ చేయలేదు. నాల్గవ ప్రణాళికలో 4 లక్షల ఎకరాలు తీసుకొంటామన్నారు. మహారాష్ట్రలో ఇంచుమించు 1 కోటి ఎకరాల భూమిని కాంటర్ బండింగ్ తీసుకొన్నారు. మనవద్ద నాల్గవ ప్రణాళిక ఆఖరుకు 4 లక్షల ఎకరాలు తీసుకున్నారు. రాయలసీమకు యీ కాంటర్ బండింగ్ చాల అవసరం. వర్షాలు వచ్చినప్పుడు ఎత్తునుంచి వర్షంనీరు క్రిందకు పోతుంది; దానితో surface sand కొట్టుకుపోవుటవలన పంటలు పండించడానికి అవకాశం లేకుండా ఉన్నది. కాబట్టి అక్కడ తప్పక కాంటర్ బండింగ్ టేకప్ చేయాలి. All India Geological Survey వారు అనంతపురం జిల్లాలో వర్షం లేదని చెప్పేవారు. అది పొరపాటు, చాల లోతున నీరు ఉన్నది. Hard rock ఉంటుంది. దానిక్రింద నీరు ఉన్నది. ఇప్పుడు గ్రిడ్స్ ఉన్నాయి. అవి ఇనుము—150' లోతువరకు గట్టి రాయినికూడ కొట్టగలవు. అటువంటివి సప్లయ చేసి బావులు త్రవ్వించి యిస్తే ఆ డబ్బు 15, 20 సంవత్సరాలలో instalments basis పైన cost of the well రైతులనుంచి రికవర్ చేస్తే కరువు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారికి మా కష్టాలు బాగా తెలుసు. వారు Southern States' Chief Ministers Conference ఏర్పాటు చేసి కరువు ప్రాంతాల్లో శాశ్వత కరువు నివారణకు నాల్గవ ప్రణాళికలో అయినా కారువు ప్రాంతానికి స్కీము ఏర్పాటు చేయాలని కృషి చేశారు—19వ తేదీన సెంట్రల్ టీమ్ వస్తుంది. సాధారణంగా వారు నష్టం వచ్చేట్లు రిపోర్టు పంపుతారు. వారితో ముఖ్యమంత్రిగారు కలసి మాట్లాడి డిస్కస్ చేసి వారిని convince చేసి ఈస్కిము take up చేయడానికి అవకాశం కలిగేట్లు రిపోర్టు పంపించి, ప్రయత్నం చేస్తారని, అదేవిధంగా అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారుకూడ ప్రయత్నం చేస్తారని కోరుతున్నాను—ప్రధానంగా అగ్రికల్చరల్ మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను—రైతుల ఫోరమ్ ప్రారంభించారు. 1967-68 లో ఎవరూ రైతుల మంచి చెడలగురించి మాట్లాడే వారు లేరు. వారు మూగ జంతువులుగా వుంటున్నారు. పది పాళ్లు వుంటే వారికి ఒక శ్రేడ్ యూనియన్ ఉంటుంది. దానిలో నూటికి 60 మంది వుండే రైతాంగానికి ఒక సంస్థ అంటూ లేదుకాబట్టి అటువంటి సంస్థ నిర్మాణం గురించి వీరు ప్రయత్నం చేశారు. ఆ సంస్థను అభివృద్ధి చేసి, పటిష్టం చేసి తద్వారా రైతాంగానికి కావలసిన needs demand చేయడానికి అస్కారం కల్గించిన

Voting of Demands for Grants.

మంత్రిగారిని అభినందిస్తూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చిన అధ్యక్షులకు అభివందన చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అధ్యక్షా, వ్యవసాయశాఖ, అటవీశాఖ, మార్కెటింగ్ కమిటీస్—యివి ప్రజలకు చాల అత్యవసరమైన శాఖలు. కాని వీటిని ముగ్గురు మంత్రులు ముట్టియుద్ధం చేయడం సరిగాలేదు. ఒక్క మంత్రియే యీ మూడు శాఖలు నిర్వహిస్తే బాగుంటుంది ఎప్పుడు అటవీశాఖ, వ్యవసాయ శాఖ మామూలుగా తిమ్మారెడ్డిగారు తీసుకునేవారు. కాని యీ పర్యాయం వారికి ఒకటిపోయి ఒక్కటే చక్కింది. వ్యవసాయశాఖ, స్వతంత్రం వచ్చిన తర్వాత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వరుసగా 20 ఏళ్లు ఉన్న తరువాత, ప్రజలకు దగ్గరకు రావడంకంటే రానురాను దూరం అవుతున్నది. ఈ శాఖ అసలు ఉన్నదా అనే అనుమానంకూడ ఉన్నది. ఈ శాఖలో ఏమి చేస్తున్నారో వారికే తెలియదు. అధికారులు వారి డిపార్టుమెంటల్ వర్కు తప్పితే రైతులకు సంబంధించి ఏమీ గమనించడంలేదు. రాష్ట్రంలో ఎన్నో బుల్ డోజర్లు, ట్రాక్టర్లు ఎక్కడయాసినా మూలుగుతూ జిల్లాలలో పడియుంటున్నవి. తిమ్మారెడ్డిగారు చిత్తూరు వచ్చి నప్పుడు ప్రశ్నించారు—అలా నిలవ ఎందుకున్నవని. చిన్న రిపేర్లు లేకుండా కూడ నిలచిపోతాయని చెప్పారు. వాటిపైన ఎంత పెట్టుబడి, ఎంత నష్టం? ఉద్యోగాలు కల్పించడంలోను, తమవారికి ఉద్యోగాలు ప్రమోషన్స్ ఇవ్వడంలోను వహిస్తున్న శ్రద్ధ వీటిపైన కనబరచడంలేదనే అనుమానం ఉన్నది. ఫారెస్టుశాఖ వచ్చిన తరువాత అడవులను సృష్టించడమూ జరగలేదు, రక్షించడమూ జరగలేదు, కాని భక్షించడం బాగా జరుగుతోంది. చిత్తూరు జిల్లా ఆవులపల్లి అడవి ప్రసిద్ధిగాంచినది, రాత్రిగాని, వగలు గాని ప్రవేశించడానికి పిలులేని అడవి. అది జమీందార్ల కాలములో గంభీరంగా ఉన్నది. దానిని ప్రభుత్వం తీసుకొన్నతరువాత అక్కడ పిచ్చిక అయినా కూర్చునేందుకు చెట్టు లేక సర్వనాశనం అయినది. మద్రాసుకు బొగ్గులు పోతున్నవి. కేసులు పెట్టుతారుగాని ఆ బొగ్గుల లారీలకు అపరాధంవేసి వదిలివేస్తున్నారు. దాని వలన ఆ బ్యాపారం సాగడానికి అవకాశం అవుతోంది. అట్లాకానడా ఆ బొగ్గుల లారీలను confiscate చేయడానికి చట్టం సవరించాలి. అప్పుడు ఆ వ్యాపారస్థులకు భయం కలిగి మానివేస్తారు. ఇప్పుడు ఒక సబ్ క్లాజ్ ఉన్నది—తన లారీని తన ఎరుక లేక తీసుకుపోయారని యిజువుచేసుకుంటే ఆ లారీని వదిలి వేయాలన్నారు. ఆ సెక్షన్ క్రింద లారీలన్నీ విడుదలయిపోతున్నవి. కాబట్టి చిత్తూరు జిల్లాలో యీ బొగ్గుల వ్యాపారంతో బలసహాయ గత రెండు మూడు ఎలక్షన్లులో కాంగ్రెసువారికి ఎంత సహాయం చేశారో తిమ్మారెడ్డిగారికి తెలుసు. ఈ వ్యాపారంలో ఎంతోమంది రాజాధిరాజులుగా విలసిల్లుతున్నారనేది తెలుసు. ఇది నిలుపుదల చేయాలని ఎంతో ప్రయత్నం చేశాము. ఫారెస్టు రక్షణ మహాసభ చేశాముకాని భక్షణ జరుగుతోంది, ఇది నిలుపుదల చేయాలని తిమ్మారెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. రైతులకు యీ వ్యవసాయశాఖ చేసింది ఏమిటి? తిమ్మారెడ్డిగారు రైతుబాంధవులని, రైతులంటే యిష్టమని, రైతుబిడ్డ అని చెప్పకుంటారే

గాని చూస్తూ చూస్తూ ఉంటే యిది వట్టి బూటకంగా ఉంది. ఎందుకంటే—
రైతులైన శిస్తులు ఎక్కువవేసి చేస్తుంటే ఒక్కమాట మాట్లాడటం లేదు మా
రైతు చిడ్డ. ఈనాడు చెక్కు గానుగ అడుకుంటూంటే దానికి sales tax
వేస్తుంటే, చల్లగా బెల్లంకొట్టిన రాయిలా కూర్చుంటున్నాడు మా రైతు
జాంధపుడు. ఇది ప్రజలు ఎంతకాలం నమ్మేది? మంత్రిపదవి కాదు ముఖ్యం.
'రైతుబిడ్డ' పేరు సార్థకం చేసుకొని చరిత్ర సృష్టించుకోవాలని హెచ్చరిస్తున్నాను.
మేముందరం ఆరోజు మిమ్ము కౌగిలించుకొంటాము; మిమ్ము శ్లాఘిస్తాము. కానీ
ఇక మంత్రిపదవికోసం రైతులకు జరిగే అన్యాయాన్ని న్యాయంగా సృష్టించ
టాన్ని సహించము. వ్యవసాయశాఖ రైతులకు చాలా అత్యంత ప్రధానమైన
శాఖ. దానితో మైనర్ ఇరిగేషన్ జోడింపు లేకపోతే గున్నయ్యగారు చెప్పినట్లు
చెంబు ఒకరు వట్టుకొని పాలు ఒకరు పితికినట్లు అవుతుంది. వ్యవసాయశాఖకు
కావలసిన ఆవసరాలు ఇచ్చేది ఒకరు. చెప్పేది మరొకరు అయినప్పుడు రైతులకు
ఎట్లా మీరు అందుజాటు అవుతారు? మీరైన ప్రీతి ఎట్లా కలుగుతుంది? ఏమి
లాభం వచ్చింది ఏమి ఫలితం వచ్చిందన్నది మీరు గుర్తించటానికి ఎక్కడ వీలవు
తుంది? వీలుకాదు. కాబట్టి వీటిని సమన్వయం చేయాలి. సమన్వయంచేసి ఒకే
మంత్రి నిర్వహిస్తే దేశంలో రైతులు అభివృద్ధిచెందటానికి వీలవుతుంది అప్పుడు
యీ మాదిరిగా సివిల్ సప్లయ్ శాఖ వుండవలసిన అవసరంలేదు. రేషన్ పెట్ట
వలసిన అవసరం మనకులేదు. రైతులపట్ల మీరు సరిగా శ్రద్ధ వహించితే
వారి కష్టాలు మీరు గమనించి తీరుస్తూవుంటే రైతులు ఎంతో పంట పండించే
దానికి అవకాశం వుండేది. దేశంలో 20 సం.ల పరిపాలన తర్వాత అదనంగా
పంట పండించలేని స్థితి ఎందువల్ల వచ్చిందంటే—యీ వ్యవసాయ శాఖను తగి
నంత ప్రోత్సాహకరంగా చూడకపోవటమే కారణం. వచ్చే డబ్బు అంతా అధి
కారుల జీతాలక్రింద శాంక్షన్ చేస్తున్నాముగాని, అందులో రైతులకు ఎంతభాగం
చెందుతున్నదని నేను అడుగుతున్నాను, అలాకాకుండా ఎక్కువ భాగం రైతులకు
ఉపయోగపడేటట్లు చూడాలి, ఫర్టిలైజర్స్ వ్యవసాయశాఖ క్రింద వస్తున్నవి.
యిచ్చేది వ్యవసాయ శాఖ అమ్మేది కో-ఆపరేటివ్ శాఖ. కాబట్టి రైతులకు
అందటంలేదు. అది కూడ వ్యవసాయ శాఖ తీసుకోవాల్సి. కేవలం
కెమికల్ ఫర్టిలైజర్స్ పైన ఆధారపడకుండా మనం శ్రమపెండి.
గానుగపిండి లాంటివి ప్రోత్సహించాలి. భూమిని మరికొంత సారవంతం
చేయడానికి రిసర్చి చేయాలని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయంలో మనదేశవాళీవద్ద
తులను మరచిపోయినప్పుడు రాను రాను భూమి నిస్సారం అవుతుంది. దీనిని
మనం దృష్టిలో వుంచుకోవాలి. కేవలం రసాయనిక ఎరువులు ప్రోత్సహించటం
కంటే పిండి, పచ్చికకు—ఇట్లాంటివి కూడ ప్రోత్సహించాలి. ప్రోత్సహించకపోతే
మన దేశంలో పంట తగ్గిపోతుంది. రాయలసీమ ఎక్కువభాగం జావులవైన
ఆధారపడినటువంటిది. అక్కడ ఎన్నో అడుగులతోతు త్రవ్వి తేగాని ఏరు రాలేదు.
ఒక్కొక్కజావికి వెయ్యి రూ.లు సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. రీ.10 వేలు ఖర్చు పెడితే
గాని జావి తయారుకాదు. ఆ వెయ్యి రూ.లకు ఆశపడి రైతులు ఆ వెయ్యి రూ.లు
సబ్సిడీ తీసుకొని అటు జావి పూర్తికాకుండా, ఇటు ప్రభుత్వం డిమాండు నోటీసు
లిచ్చినప్పుడు డబ్బు చెల్లించలేకుండా యమయాతనలు పడుతున్నాడు. ఈ మధ్య

60 వ సం. నుండి నబ్బిడిలకు వాయిదా ఇచ్చారు. ఇంతకుముందు 49 నుండి పూర్తి కానివారు అనేకమంది వున్నారు. మా పలమనేరు పుంగనూరు తాలూకాలో దాదాపు 120 కేసులు అట్లాంటివి వున్నవి. ఈ మొత్తమంతా లక్ష రు.లకు మించదు దానికి మరొకసారి వాయిదా వేస్తే 120 బావులు కొత్తగా రావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానినికూడ తిమ్మా రెడ్డిగారు శ్రమపడించి వాయిదా అందరికి వర్తించేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఫారెస్టు డిపార్ట్ మెంట్ లో చెట్లు పెంచటానికి ప్రత్యేకమైన ఒక డిపార్టుమెంటు పెట్టారు. వారికింద ఎంత ఖర్చవుతున్నదో అదిమీరు ఆలోచన చేయాలి. వీటి పెంపకం ఎలా జరుగుతున్నదో మీరు ఆలోచన చేయాలి. ఆ ఖర్చుకు తగినంత చెల్లు పెంచటంలేదు. పలమనేరు తాలూకాలో ఫారెస్ట్ సెటిల్ మెంటు వచ్చిన శర్వాశ లక్షా 40 వేల రైత్యులకి భూమి. వచ్చడికూమి, బంగారులాంటి భూమి చెరువులు బావులకింద ఉన్న భూమి ఫారెస్ట్ లో చేర్చారు. లెక్కకు మాకు 21 వర్సింట్ ఫారెస్ట్ వున్నదని చెప్పటమేగాని—మొత్తం ఆ ఫారెస్ట్ లో ఉన్న భూమి అంతా పంట భూములేగాని నిజమైన ఫారెస్ట్ అక్కడలేదు. ప్రభుత్వం ఇట్లా తన్నుతాను మోం చేసుకోటానికి. ప్రజలను మోసం చేయటానికి ప్రయత్నం చేయటంకంటే ఇట్లాంటి పంట భూములను రైతులకు దీర్ఘ కాలకాలుకు చెట్లు పెంచుకోటానికి ఇచ్చి పొరుగు స్వంత బాధ్యతతో చెట్లు పెంచుకొని తమపశువులు మేపుకోటానికి అవకాశం కలిగించాలి. తద్వారా వృక్షసంపద పెరిగితే వరుణదేవుడు అప్పుడైనా కరుణించితే రాయల సీమలో కాస్త వర్షం పడుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. దానిని పరిశీలించాలని అటవీశాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వంలో రిటైర్ అయిన వారి కెవరికి ఎక్సైజ్స్ ఇవ్వటం మా పద్ధతి కాదని ఇంతకుముందు ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. కాని ఎక్సైజ్స్ కొంతమందికి ఇవ్వటం సాగిపోతూనే ఉంది. వారు అద్విశీయమైన తెలివితేటలు గలవారికి అనుభవం ఉన్నదని దానిని మనం ఉపయోగించుకోవాలని చెప్పి ఎక్సైజ్స్ ఇస్తున్నారు. అయితే మన రాష్ట్రంలో మాజీ ముఖ్యమంత్రులు ఎంతో మంది ఉన్నారు. వారికి ఎంతో అనుభవం ఉంది. వారికి ఎంతో శక్తి సామర్థ్యాలు ఉన్నవి. వారందరిని వదలిపెట్టి ఇప్పుడు బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా రావలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? కాబట్టి ఆ పద్ధతి మనం నమ్మటానికి వీలు లేదు. ఎగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటులో టి. వి. రెడ్డిగారికి, డి. వి. రెడ్డిగారికి ఒక్క పెట్టున మూడు సంవత్సరాలు ఎక్సైజ్స్ ఇచ్చారు. వారికింద ఉన్నవారు ఎవరూ ఆ యోగ్యతకు తగినట్లుగా లేరా? వారికి ఆ యోగ్యతలు లేవా? కనీసం వారు తమ యోగ్యతలు చూపించటానికి అవకాశం ఇవ్వరాదా? ఆ అవకాశం ఇవ్వకుండా వీరికి ఎక్సైజ్స్ ఇచ్చారు. కె. సుబ్బారావుగారు ఇది వరకు మార్కెటింగు డైరెక్టర్ గా ఉన్నారు. పది నెలలకు ముందు వారిని డిప్యూటీ డైరెక్టర్ గా రివర్స్ చేశారు. ఎందువల్ల? ఆయన రెడ్డికాక పోవటమా? హరిజనుడు కావటమా? వారిని రివర్స్ చేసి ఆ పదవిని ఇంతవరకు భాళిగా పెట్టి అందులో ఎవరిని పోస్టు చేయలేదు. ఒకవేళ ఫైనాన్సు క్రయసేవ వల్ల ఆవిధంగా చేశారాఅంటే సోషల్ వెల్ ఫేర్ కు ఒక డైరెక్టరును సృష్టించారు.

ఉమన్ వెల్ ఫేర్ కు ఒకడై రెక్టర్ లేట్ ను, ట్రైబల్ వెల్ ఫేర్ కు ఒకడై రెక్టర్ లేట్ ను సృష్టించారు. ఈ అసెంబ్లీలో ఎంతో గందరగోళం పెట్టిన ఫిషరీస్ డైరెక్టర్ కు ప్రమోషన్ ఇచ్చారు. ఇంతమందికి ఇచ్చినప్పుడు ఆ హరిజనుడికి ఆ ఉన్న డైరెక్టర్ కు పిచ్ ఎందుకు పోగొట్టాలి? అతడిని రివర్టు చేయవలసిన అవసరం ఏమీ వచ్చింది? అలాగే మన బోయిఫీమన్నగారియొక్క పాండిత్యం, శైలి ఎంత మృదువైనదో ఎంత అందమైనదో పత్రికలు చదివేవారందరికీ తెలుసును. వారికి ఎక్కువైన ఇవ్వలేదు. ఇది అన్యాయం కావంటారా? మీ యొక్క అనుంగు శిష్యులైతే, మీకు కావలసిన వారైతే ఎక్కువైన వస్తుంది; లేకపోతే లేదు అన్నట్లయితే ఇక అందరూ కూడా చివర రెండు అని పేరు తగిలించుకోవలసిన అవసరం వస్తుంది, ఏమో, ఈ రివల్యూషన్ వస్తుందేమోనని అనుకోవలసివస్తోంది. ఈ నియమం పైననే మెడికల్ సర్వీసెస్ డైరెక్టర్ కు ఎక్కువైన ఇవ్వలేదు. అట్లాంటిప్పుడు ఇతర డైరెక్టర్లకు ఎలా ఎక్కువైన ఇచ్చారని అడుగుతున్నాను. క్రింద ఉన్న యంగ్ అండు ఎనర్జీకి పీపుల్ యొక్క శక్తి సామర్థ్యాలు రుజువు పర్చుకొనే దానికి అవకాశం ఇవ్వాలి ఒక పద్ధతి, ఒక ప్రిన్సిపుల్, ఒక పాలసీ అందరికీ అప్లై అయ్యేట్లుగా ఉండాలి. కానీ తనవారికి ఒక పాలసీ ఇతరులకు ఇంకో పాలసీ ప్రవేశపెట్టే పరిస్థితి వస్తే దేశంలో డిస్టెన్స్, న్యాయం నీతి అనేది మృగ్యమై పోతుంది కాబట్టి దీనికి స్వస్తి చెప్పాలి. అట్లాంటి కేసులు ఉంటే ఎంక్వయరీ చేసి తక్షణమే వాటిపైన చర్యలు తీసుకొని రెజిస్ట్రే చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో మార్కెటింగ్ కమిటీలు ఉన్నవి. వీటి వని ఏమిటంటే—ఎవరు శనగకాయ అమ్మినా, ఎవరు బెల్లం అమ్మినా, మా మార్కెటు యార్డులో వచ్చి అమ్మానే వని తప్పితే కమీషన్ తీసుకోవటం పని తప్పితే వాటి ధరలు ఏమిటి, అనేది చూడటంలేదు. గత సంవత్సరం వలమనేరులో శనగకాయ రి4 రు. మూట అమ్మితే గింజలు వేసుకొనేటప్పుడు యీ సంవత్సరం కిరి రు. లకు దిగిపోయింది. ఈ ధరలు కంట్రీలు చేయలేకుండా, ఇంకెవరిని కొనసీయకుండా మార్కెటింగ్ కమిటీలు మొనావలీ చేస్తున్నప్పుడు రైతులకు అప్పులు ఇచ్చే దిక్కు కూడా లేకుండాపోయారు. ఇదివరకు గింజలు వేసేటప్పుడు రైతులకు వర్తకులు అప్పులు ఇచ్చేవారు. దాంతో గింజలు కొని వారు వేరుసెనగ వేస్తే ఆ గింజలు త్రవ్వి అమ్మిన తర్వాత ఆ వర్తకులకు డబ్బు ఇచ్చేవారు. లేదంటే ఆ పంటను ఆ వర్తకులకే ఇచ్చేవారు. ఆ సౌలభ్యం ఇప్పుడు పోయింది. ఏ వర్తకుడు కొనటానికి లేదు. ఎందుకంటే మార్కెటు యార్డులో వేలంలో పాడేవారిదే సరుకు కాబట్టి ఏ వర్తకుడు కొనటానికి లేదు. ప్రభుత్వం రైతులకు అప్పు ఇవ్వటంలేదు. అయినప్పుడు రైతుల గతి ఏమి కావాలి? ప్రభుత్వం రైతులకు అప్పులు ఇవ్వదు. ఇచ్చేవాడిని ఇవ్వనివ్వదు. మార్కెటింగ్ కమిటీలు పెట్టాము ఏదో సహాయం చేస్తున్నాము అంటే కేవలం తూకం వేసినంత మాత్రమున పంట మార్కెటుకు రాదు. పంట మార్కెటు యార్డుకు వచ్చేదానికి ముందు మీరు రైతులకు చేయవలసిన సహాయంగురించి ఆలోచన చేయాలి. కాబట్టి యీ మార్కెటు యార్డులో రైతులకు ముందుగా అప్పులు ఇచ్చే ఏర్పాట్లు

చేయాలి. నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి దన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. లక్ష్మణరావు (జందరు) :—అధ్యక్షా, వ్యవసాయశాఖామాత్యులు, మత్స్యశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్సును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. మత్స్యశాఖాభివృద్ధికోసం ప్రస్తుత ప్రణాళికలో రూ. 800 లక్షల 21 పేలు మాత్రమే కేటాయించటం చాలా విచారకరమైన విషయము. మన రాష్ట్రంలో 600 మైళ్ళ పొడువుల సముద్రతీరం ఉంది. అనేక నదులు, ఎన్నో వేల చెరువులు ఉన్నాకూడ, ఎంతో అభివృద్ధి చేయటానికి అవకాశం ఉన్న ప్రదేశంలో యీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు 800 లక్షల రూ. మాత్రమే డబ్బు కేటాయించటం చాలా విచారకరమైన విషయమని చెప్పకవచ్చదు. ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమం కోసం మన కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ అనుకొన్నంత అభివృద్ధి జరగలేదని చెప్పటానికి నేను సంకోచించటం లేదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ఏమీ అనుభవం లేనటువంటి, ఫిషరీస్ అంటే ఏమీ ఎరగనటువంటి వారికి పెద్ద పెద్ద సొమ్ములు రూ. రూపంగా ఇచ్చి ఫిషింగ్ ఇండస్ట్రీ స్టార్టు చేద్దామనే దృష్టితో వారికి డబ్బు ఇచ్చినందువల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమం కుంటుపడిందని చెప్పకవచ్చదు. కాకినాడలో ఫిషరీస్ ప్రోడక్సు అని ఒక కంపెనీ స్థాపించారు. వారు ఫిషింగు ఇండస్ట్రీ సమర్థవంతంగా చేస్తారని వారికి ఇంచుమించు 10 లక్షల రూ. రుణం ఇచ్చి, దాని అభివృద్ధి కార్యక్రమానికి పూనుకోమని చెప్పారు. కాని వారికి ఏ మాత్రం అనుభవం లేకపోవటంవల్ల వారు అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేయలేక ప్రస్తుతం ఆ ఫిషింగు ఇండస్ట్రీ స్టాప్ చేసుకొని యీ రుణాన్ని చెల్లించలేక దివాళా తీసిన పరిస్థితికి వచ్చి తర్వాత కొచ్చిన్ వారికి అప్పచెప్పటం జరిగింది.

Fish enter preneures అని ఎవరో inexperienced people వస్తే వారికి 4 లక్షలు రూపాయలు యిచ్చి, foreign కు fish export చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఇస్తే వాళ్లు దివాళా తీసి ఋణాలు చెల్లించలేక, వారు ఉన్న apparatus అన్నీ, పనిముట్లు అన్నీ Fishing Department ను తీసుకోమని కోరడం సంభవించింది. ఈ విధంగా fishing industry అంతా దెబ్బతినడం వల్ల ఈ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడి పోవడానికి కారణం అయింది. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో యించుమించు 3 వేలపైనే fishing industry కి ఉపయోగపడే tanks ఉన్నాయి. అవన్నీ పంచాయితీలకు మార్చి పంచాయితీల ద్వారా auction పెట్టడం సంభవిస్తున్నది. దాని వల్ల దీనిమీద ఆధార పడిన చాలామంది fishermen community వారు యిబ్బంది పడుతున్నారు. ఈ విధంగా పాట పెట్టేటట్లు యితే మధ్య వర్తలు ఎవరో వచ్చి పాట పాడుకోవడం, వీళ్ళను కూలీల క్రింద ఉపయోగించే పరిస్థితులు వస్తున్నవి. అందుకే మత్స్య శాఖామాత్యులు ఏదో ఒకరకంగా ఈ tanks ను Fishermen Community Co-operative Societies కే యిప్పించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. fishermen community వారు కడు బీదవారు. చాల నికృష్టమైన జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు అని ప్రతి

ఒక సభ్యుడు చెబుతున్నారు. తోటి సభ్యులు అనేక మంది ఎన్నోసార్లు fishermen community గురించి చెప్పారు. ఇటువంటి వారిమీద వల పన్నులు వేస్తున్నారు. భుక్తానికే ఆధారపులేనటువంటి వారిమీద వల పన్నులు వేసి వాళ్ళను హింసచెడుతున్నారు. అని తెలుస్తున్నది. వారిమీద వల పన్ను తీసివేయవలసిందిగా మత్స్యశాఖామాత్యుల వారికి కోరుతున్నాను. Fisheries department వారు సైలాన్ నూలును subsidy basis మీద fishermen community కి చామండికి సహాయం చేసినారు. సంతోషించాల్సిన విషయం. కాని వారు సహాయం చేసే సైలాన్ నూలు చాలదని నేను అంటున్నాను. ఇంకా ఎక్కువ సొమ్మును వినియోగించి ఎక్కువ సైలాన్ నూలును fishermen community వారికి యిచ్చినట్లయితే వారు వారియొక్క జీవన ప్రమాణమును పెంచుకోవడమే కాకుండా మనకు ఒకరకంగా food problem కూడా solve చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. సైలాన్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటి మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో నిర్మించుకుంటే బాగా ఉంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరము 20 లక్షల రూపాయల కిమ్మతుగల సైలాన్ నూలును import చేసుకుంటున్నాము. ఇంత కిమ్మతుగల నూలును import చేసుకొనేటప్పుడు మనం ఒక చిన్న ఫ్యాక్టరీని ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా ఏర్పాటు చేసుకున్నట్లయితే మనకు ఎక్కువగా ఉపయోగపడుతుందని మత్స్య శాఖామాత్యుల వారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మత్స్య పారిశ్రామిక శాఖ అభివృద్ధి కార్యక్రమం Port building yard లో చాలా ఎక్కువగా ఉన్నదని చెప్పక తప్పదు. వారు mechanized boats కట్టి ఎన్నో రకాలుగా ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను తీసుకుంటున్నారు. పూర్వం 10 horse power, నుంచి 15 horse power వరకు చిన్న చిన్న ఇంజన్లు తీసుకొని చిన్న చిన్న నావలు కట్టి ఎక్కువ మందికి ఉపయోగపడేట్లుగా వారు ఏర్పాటు చేశారు. అదే విధంగా ఏర్పాటుచేసి ఉన్నట్లయితే యింకా ఎక్కువ మంది fishermen బాగుపడడానికి, ఎక్కువగా fishing industry develop అవడానికి అవకాశం ఉంది. కాని ఈ మధ్యలో 2 లక్షల నుండి, 2 లక్షల 50 వేల వరకు కిమ్మతు ఉండే boats కట్టడం మొదలుపెట్టారు. దానివల్ల ఎవరో పెద్ద పెద్ద మోతుబరులకు ఉపయోగపడుతాయగాని చిన్న చిన్న మత్స్య పారిశ్రామిక లకు ఉపయోగపడతాయి అంటే నాకు ఏమీ సమ్మతం లేదు. వైగా అంతంత ఋణాలను instalment basis మీద కట్టాలన్నా కష్టం. అందుకని వీరికి ఏ విధంగా అయినానరే చిన్న ఇంజన్లు వేసి చిన్న పడవలను ఎక్కువ కట్టినట్లయితే ఎక్కువ మందికి ఉపయోగపడతాయి. Fishing industry సముద్ర తీరాన ఎక్కువగా develop అవడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను చెబుతున్నాను. ఈ మధ్య పేపర్ లో కూడా చూశాము. Fishing harbour మచిలీపట్నంలో ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలని అంటున్నారు. మచిలీపట్నం central located place. అక్కడ Fishing harbour పెట్టినట్లయితే ఆ చుట్టూ ప్రక్కల ఉన్న Fishermen అంతా training అయి ఎక్కువగా develop చేయడానికి కూడా అవకాశం ఉంటుంది. అది ముఖ్యమైన పని అని నేను కోరుతున్నాను. దివి తాలూకాలో Fisheries Master Plan పెడతాము అంటున్నారు. దివి

తాలూకా Fisheries Master Plan పెట్టడానికి అంత అనుగుణమైన ప్రదేశం కాదు, బందరు తాలూకాలో Fish బాగా దొరుకుతుంది. రేపల్లె తాలూకాలో దొరుకుతుంది. Fishing లేనటువంటి దివి తాలూకాలో పెట్టడం అంత సబబు అయినపని కాదని నేను ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను, దివి తాలూకా Field Labour Co-operative Societies పెట్టడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఎక్కువగా fields cultivation చేసేవాళ్ళు ఎక్కువ మంది వున్నారు. Field Labour Co-operative Societies Master Plan ఎక్కువ పెట్టడానికి అవకాశం వున్నది. Fisheries Master Plan పెట్టడానికి అవకాశంలేదు. ఏదో ఒక రకంగా బందరులో Fisheries Master Plan implement చేసి, యిటు దివి తాలూకాకు కూడ ఎక్కువగా ఉపయోగపడేట్లుగా చేస్తారని, ఆ Master Plan ను దివి తాలూకాలో పెట్టేది ఆపి బందరులో పెట్టాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Appointments లో Rule No. 9 ప్రకారం Fisheries department లో Fishermen Community కి 10% reservation వున్నది. కాని ఆ appointments లో చూస్తే ఇద్దరు జవాన్లు అయిఉంటారు. ఇద్దరు inspectors వున్నారు. మిగతా వాటిలో పెద్ద జాతులకు సంబంధించిన వారుకప్పు Fishermen Community కి సంబంధించిన వారులేరు. Rule ప్రకారంగా 10% reservation అట్లాగే ఏర్పాటు చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. Training centres పెట్టారు. కాకినాడలో ప్రతి సంవత్సరం 20 మందికి training యిస్తున్నారు మంచిదే సంతోషించాల్సినదే. 85 రూపాయల చొప్పున stipends యిస్తూ వాళ్ళకు training యిస్తున్నారు. ఇప్పుడు యించుమించు 300 మంది పై చిల్లర training యిచ్చారు. ఈ మూడు వందల మంది mechanized boats పీసుకొని fishing చేస్తున్నారు. ఒక్కొక్క boat లో అయిదుగురు, ఆరుగురు వెళ్ళి వేటాడడం వలన, ఈ 300 మందితో కలిసి మెలసి చేసుకోవడంవల్ల వారందరికీ మంచి experience వస్తుంది. కాబట్టి సంవత్సరానికి ఒకసారి ఎప్పుడైనా test పెట్టి ఆ test లో నెగ్గినట్లయితే వాళ్ళకు కూడ qualified certificates యిచ్చినట్లయితే ఎక్కువ డబ్బు వినియోగం లేకుండా ఎక్కువ మందిని తయారు చేసిన వాళ్ళం అవుతాము. నిన్న సి.వి.కె. రావుగారు ప్రశ్నవేశారు. ఆ ప్రశ్నకు సెవిల్ నష్ట యిస్ మినిష్టరుగారు relief fund క్రింద 30 రూపాయలు యిస్తాము అని వాళ్ళకు ఏదో 8 బస్తాలు ఇచ్చాం అవి పెద్దగా చెబుతున్నారు. 300 families అంటే 1200 మంది జనాభా అయి వుంటారు. 8 బస్తాలు పంచి పెట్టారు అంటే— ఒక్కొక్కరికి ఒక పూట భోజనం వచ్చింది అనుకుంటాను. అది కాదు Fishermen కు రెండు యిబ్బందులు వస్తాయి. ఒకటి, తుఫానువల్ల, రెండు, అగ్ని ప్రమాదంవల్ల. ఈ రెండు యిబ్బందుల నుండి immediate గా వారికి relief యివ్వాలంటే ఒకటే మార్గం. మనకు Fisheries Department వున్నది. Port building yard వున్నది. అగ్ని ప్రమాదంవల్ల ఏ పనిముట్లు అయితే పోతాయో ఆ పనిముట్లు immediate గా వారికి యిచ్చినట్లయితే వాళ్ళు livelihood చేసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. వారి వలలు అన్నీ తగులబడే

పోయినాయని చెప్పారు. ఆ వలలు immediate గా Fisheries Department ద్వారా free of cost కు, ఎవరికి ఎన్నెన్ని వలలు పోయినాయో ఆ వలల కిమ్మత్తుగల దారాన్ని supply చేసినట్లయితే, డబ్బు ఎప్పుడు యిచ్చినా, కమిటీని ఎప్పుడు వేసినా దానిని గురించి ఏమీ యిబ్బంది వుండదు. నూలును వెంటనే యిచ్చినట్లయితే, ఆ నూలును వడ్లక్కొని వలలు వేసుకొని వారు జీవనాన్ని సాగించుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. Immediate గా ఆ ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ అవకాశాన్ని కలుగజేసిన అధ్యక్షుల వారికి హృదయపూర్వక నమస్కారములు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రం ప్రధానంగా వ్యవసాయంపై ఆధారపడిన రాష్ట్రమైనప్పటికీ, మన వ్యవసాయశాఖ పనిచేసే తీరు చూస్తే మాత్రం చాలా నిరాశగా కనబడుతుంది. వ్యవసాయమును అభివృద్ధి చేసే పద్ధతిలో మాత్రం యీ డిపార్టుమెంటు పనిచేయడం లేదు. యీ డిమాండ్సు చూసినప్పటికీ, ఆచరణలో జరుగుతున్న కార్యక్రమాలను చూసినప్పటికీ ఆ విషయం మనకు తెలుస్తుంది. వ్యవసాయశాఖవారు యిన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి, రసాయనిక ఎరువులను పువయోగించి చేస్తున్న వ్యవసాయ షేతాలను చూసి రైతులు నవ్వుకుంటున్నారు మీరు యిన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టి, నిపుణ్యాన్ని పువయోగించి, అన్ని పరికరాలను పువయోగించి తీసుకువస్తున్న ఫలితాలను చూసి రైతులు వీరి సహాయం తీసుకోక పోవడమే మంచిదని భావించే పరిస్థితి వున్నది. ఇరవై యేళ్ల స్వాతంత్ర్యం తరువాతకూడ, ఇప్పటి వరకూ రైతు ఆధునిక పరికరాల స్వయం జరగలేదు. ఈనాడు ఆధునిక పరికరాలను పువయోగించి వ్యవసాయం చేస్తున్న రైతాంగం 5 పర్సెంట్ కూడ లేదు. ఇది మనం ముందుకు పెడుతున్నామనడానికి నిదర్శనమా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే— అభివృద్ధి చేస్తున్నాం, అభివృద్ధి చేస్తున్నాం అని మన ప్రభుత్వం వచేవదే చెబుతూ వుంటుంది కాబట్టి నేను యీ విధంగా అడుగుతున్నాను.

ఇంక, భూమిలోని ఉత్పాదక శక్తి. అందులో వన్ ఫోర్ కూడా మనం ఉపయోగించుకొనడం లేదు. దీనికి అనేక కారణాలున్నాయి. రైతు పెట్టుబడి యిబ్బందులున్నాయి, ఇంకా అనేక యిబ్బందులున్నాయి. 80,90 పర్సెంట్ రైతాంగం యీ రకమైన యిబ్బందులతో బాధపడుతూ వున్నారు. వారికి అవసరమైనదేమిటో యీ ప్రభుత్వం యింతవరకూ అందజేయటానికి ప్రయత్నిండుమే లేదు. మాట్లాడితే రసాయనిక ఎరువులను మేము రైతాంగానికి అందజేస్తున్నాం అందజేస్తున్నాం, అంటూ వుంటారు. కాని, ఏ ఎరువులు ఏభూమిలో వాడవలసిన అవసరం వుంటుందో, ఏ భూమియొక్క ఉత్పాదక శక్తి ఎంత వున్నదో, ఆ భూమి యొక్క పరిస్థితిని, అక్కడి వాతావరణాన్ని పరీక్షించి అక్కడ ఉపయోగించవలసిన ఎరువు యిది అని వారికి తెలియజేసి, వారికి ఆ ఎరువులను అందజేయడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నమయినా యింతవరకూ జరిగినదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఉదాహరణకు చిటి నేలలో అమ్మోనియం పల్వేటు గనుక ఉపయోగించినట్లయితే భూమియొక్క ఉత్పాదక

Point of information :
re : Statement made by the Managing
 Director, Nizam Sugar Factory on
 Sugar Decontrol Policy.

Sri V. B. Raju:— Any how we will find out from the Officer because he happens to be a Government Officer. We shall find out from the officer what is actually meant by that statement and what was the background of that statement. But the Government has nothing to do with that statement.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— మణిగారు ఏమీ అన్నారన్నది అట్లా వుంచి— గవర్నమెంట్ యీ విధంగా ప్రెస్ చేయటం లేదు— అని ఒకమాట అనవచ్చును కదా.

Sri V. B. Raju :— You have a debate on the Demand today: There is ample scope. We can express our views both from Government side and oppositions side.

Sri K. Govinda Rao:— That is true, Sir. The Government of Andhra Pradesh can say that they are not pressing the Government of India for decontrol.

Sri V. B. Raju:— I would have been taken to task if I had said any thing when the demand is going to be debated. That is another worry.

Sri C. V. K. Rao :— There are so many things which are going on behind the back of the legislature and the members and there is no point in the hon. Minister escaping from that.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— వారు బాగానే చెప్పారు గాని — This Mr. Mani is a very senior Member of the Government. He says very clearly that the Governments of Andhra Pradesh, Maharashtra, Madras and Mysore had been pressing the Centre for decontrol of sugar. అందుకనే వచ్చింది సమస్య. His contention is that being a Government servant and one who knows the inside of the Government he said that the Government had been pressing the Centre. అదీ వాయింట్. The question which Sri Vemaiah puts here is: "Is it true that the Government has been pressing on the Centre for the decontrol of sugar. If it is not true, how did a senior Government official express such an opinion on behalf of the Government." Is the Government going to deny that it has not been pressing and that his statement is entirely wrong? Yes or no? ఇప్పుడు మంత్రిగారు మనం డిస్కస్ చేస్తాము కదా అంటారు.

Sri V. B. Raju:— Government's view on this particular matter will be expressed in the course of the debate, Sir.

Sri T. Nagi Reddy:— That is not the point, Sir. The point here is very clear, Sir. Can a government official ...

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అసలు ఏమి చెప్పారో, ఏమి చెప్పలేదో, ఏమి త్రొలతో వచ్చిందో, ఏమి రాలేదో— ఆ సంగతి ముందు అధికారిని కనుక్కోవాలి కదా.

శక్తి పూర్తిగా పోయే ప్రమాదం వున్నది. అందువలన ఆయా భూములను చాలా జాగ్రత్తగా పరీక్షించి, ఎప్పటికప్పుడు ఆ విషయాలను ఆ రైతాంగానికి తెలుపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నదని నేను వినవిజేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం మా జిల్లాలో తైచుంగ్ సేటివ్ కు పెద్ద ప్రచారం చేశారు. ఎన్ని నెలలలో పంపించారు? అయిదు నెలలు దాటిపోయిన తరువాత పంపించారు. మిగతా వారు, వరి వేసుకున్న పొలాల్లో చాలు పోసుకున్నది. ఒక రిద్దరు తైచుంగ్ సేటివ్ వేర్దామనుకున్న వారు మాత్రం చాలా యిబ్బందిపడవలసివచ్చింది. పంట అధికంగా పండకపోవడమేగాక చాలా నష్టపడవలసివచ్చింది. చాలా ఆలస్యం అయిపోయింది. పండినది కూడ ఎల్లా అమ్ముకోవడమనే పరిస్థితిలో వడ్డారు. దంచితే పిండి అయిపోతున్నది. కలెక్టరువద్దకుపోయి గోలపెట్టారు. ఇంక యీ తైచుంగ్ సేటివ్ వడ్డురాజాబూ అని దానిని నిరాకరించే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇదీ యీ నాడు వ్యవసాయశాఖ నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమం.

ఇంక మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలను చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఏమిటి వీరు చేస్తున్న మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు? ఒక్కసారి అక్కడకుపోయి చూస్తే వీరు ఏమి సౌకర్యాలు చేస్తున్నారో తెలుస్తుంది. లెవీ లెవీ అన్నారు. బజారు రేటు 55 రూపాయిలు. అక్కడకుపోతే కొనే నాథుడు లేడు. మేము నాలుగు సార్లు కలెక్టరువద్దకు వెళ్లి చెప్పడంకూడా జరిగింది. కొనే నాథుడు లేక తిరిగి తిరిగి యిష్టం వచ్చిన ధరకు అమ్ముకునిపోవలసివచ్చింది. ఆ తరువాత వారు 65 రూపాయిలకు అమ్ముకుంటావుంటే అడిగే నాథుడు లేడు. ఇంక, వారు కలగజేసిన సౌకర్యాలు ఏమిటని అడుగుతున్నాను. వ్యాపారస్థులంతా అక్కడ ఒకటై ఆ ఆఫీసరుకు కొంత ముడుపు చెల్లించి వాళ్లు వచ్చినట్లు, అంతా కొనేసినట్లు లెక్కలు వ్రాస్తారు తిమ్మారెడ్డిగారు ప్రార్థన లేస్తే రైతు బాంధవుడని పిలిపించుకుంటారు. వానికి యివన్నీ తెలియవా? వారు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు కలగజేశామని చెప్పుకుంటావుంటే నాకు చాలా ఆశ్చర్యకరంగా వుంది. గోడౌన్ సౌకర్యం అంటారు. మామూలు రైతు గోడౌన్ లో పెట్టుకుని కూర్చోనే స్తోమతు కలిగివున్నాడా? నిలవ జెట్టుకుంటే అతనికి జరుగుబాటు వుంటుందా? ఇది ఆచరణరీత్యా పరిధంగా వుంటుందనేది ఆలోచించాలి. బలవంతంగా ప్రభుత్వం తనకు రావలసినది రైతునుండి పిండుతూవుంటే, కరువు ప్రాంతాలలోని రైతులపరిస్థితి కూడా గమనించకుండా పిండుతూవుంటే వారు గోడౌన్ లో నరుకు నిలవజెట్టుకుని యింటిదగ్గర హాయిగా కూర్చుని జీవితం గడపగలరనే ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నదా? అని అడుగుతున్నాను. ఇంక వ్యవసాయం ఎల్లా అభివృద్ధి అవుతుందని ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నదని అడుగుతున్నాను.

ఇంక, భూసారరక్షణ అని చెబుతున్నారు. ఏమిటి భూసార రక్షణ? రోడ్ల వెంట కాంటూబండింగ్ వేయించారు. ఆ అధికారిని అడిగితే మీ పూరు రోడ్డు మీద వుంటే వేయిస్తాం లేకపోతే లేదు అంటారు. రోడ్డు మీద వుంటే వీరికి ఎంతో చేసేసినట్లు ప్రచారం వస్తుందిగా అందుకని ఆ విధంగా చేస్తున్నారు.

16th March, 1968.

Annual Financial Statement (Budget)
for 1968-69,
Voting of Demands for Grants.

మన అభివృద్ధి అంతా వాల్ పోస్టర్స్ వైన. ఇన్ ఫర్ మేషన్ సెంటర్ లో, రోడ్లపక్కన కనిపించడానికేగదా. రాయలసీమ, తెలంగాణాలలో చాలా భాగం రాళ్లు వున్నాయి, వారికి బావి సౌకర్యం కలగజేస్తే బావులు లోతు చేస్తే ఎక్కువ విలు కలుగుతుంది పంటలకు అని చెప్పారు. గత సంవత్సరం కిరి బావులు అయితే యీ సంవత్సరం కిరి బావులు లోతు త్రవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామన్నారు కిరి అంటే రెండు గ్రామాలకు సరిపోతుంది. ఈ లెక్కను ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది? ఈ వద్దతిలో వ్యవసాయం ఏవిధంగా అభివృద్ధి అవుతుంది? అనేది నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇంక. అటవీశాఖ విషయం వుంది. నిజంగా ఇది అడవిలాగేవుంది. అక్కడ ఏమి చేస్తున్నారో నాకు తెలియడం లేదు. కొన్నిచోట్ల అక్కడక్కడ చచ్చు అడవులపేరుమీద వున్నవి. అక్కడ గడ్డికూడా మొలవదు. ఏ చెట్టునుండో రైతు పనిముట్టు చేసుకోడానికి కాస్త తెచ్చుకుంటే బలవంతంగా నాలుగు రూపాయిలు వసూలుచేయడానికితప్ప అంతకంటే మరిదేనికి అవి వువయోగ పడడం లేదు. ఇంక, సాగుచేసుకోవడానికి పెద్దపెద్ద జాగీర్దార్లకు, ఇంకా యితర పెద్దలకు వెంటనే పట్టాలుదొరుకుతాయితప్ప, సాగుచేసుకునే పేదరైతులకు మాత్రం ఎన్ని సంవత్సరాలుదాటినా దొరకవు. పేదవారిని నాశా హింసలు పెడుతున్నారు. ఇదంతా ఒకపెద్ద లంచాలడిపార్టుమెంటుగా తయారయినది తప్ప, అడవి అన్నచోట చెట్టులేదు, సాగుచేసుకోడానికి పేదరైతుకు యివ్వనూ యివ్వరు. ఈ విషయాలన్నీంటినీ దృష్టిలోపెట్టుకుని యీ డిపార్టుమెంటును మరమ్మతుచేయడానికి పూనుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారుతప్పకుండా పూనుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ధనేంకులనరసింహం:— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన వ్యవసాయ శాఖ వద్దను నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇదంతా అంకెలగారడి, రైతాంగాన్ని, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను తృప్తిపెట్టే నిధంగా యీ ప్రతిపాదన లేదు కనుక నేను దీనిని వ్యతిరేకించక తప్పవనలేదు. ఉత్పత్తి తగ్గింది ఎందుకంటే జనాభా పెరిగిందనేది అన్ని శాఖలనుండికూడ మామూలుగా వినిపిస్తున్నది. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారుకూడ ఉత్పత్తి తగ్గడం అనేదానిని జనాభా పెరగడముతో పోలుస్తూ యీ సభముందు వారిప్రతిపాదన వుంచారు. ఇదిచాలా అన్యాయం. ఈ దేశంలోనే కాక, ఇతరదేశాలనుంచి కూడ కావలసినంతవరకు అప్పులు తెచ్చి యీ ప్రభుత్వాన్ని నడిపారు. ప్రణాళికల పేరుతో డబ్బుఖర్చు చేశారు. అభివృద్ధి సాధించా మని చెబుతున్నారు. దీనిని పెరుగుతున్న జనాభాతో పోల్చి నప్పుడు యీ 20 ఏండ్లలో దేశంలో ఎంత రుణం పెరిగింది, ప్రణాళికల పేరుతో ఎంత ఖర్చుచేశాము అనేది ఆలోచిస్తే జనాభా పెరుగుదల చాలా తక్కువగానే వుంది. వారి అంకెలు-లెక్కలు గారడిగా వున్నందువల్ల జనాభాను ముందుకు తీసుకురావడం సబబుగా కనిపించడం లేదని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఉత్పత్తి పెరిగిందని వదే వదే చెబుతున్నారు. ఉత్పత్తి పెరిగినప్పుడు జిల్లాల వారిగా యీ రాష్ట్రంలో ఎంత భూమిని అదనంగా సాగులోకి తెచ్చారో, ఎంత

మంది రైతులకు రుణసహాయం చేసి తోడ్పడ్డాలో, ఎంత మంది వారి చల్లటి రాజ్యంలో సుఖంగా కాలక్షేపం చేస్తున్నారో వారే చెప్పవలసిన అవసరం వున్నది. ఉత్పత్తి పెంచడానికి, రైతులను తృప్తి పరచడానికి, వ్యవసాయాభివృద్ధికి, వారు చేసేకృషి, ఆవగింజంత మాత్రమేరని చెప్పడములో తప్పులేదు. ఈ బడ్జటు ప్రతిపాదనలు మాస్తే గొర్రెతోక ముడిచినా బెల్లెడే, లేచినా బెల్లెడే అన్నట్లుగా వుంది. రైతులను తృప్తిపరచడానికి చేస్తున్నామని వారు యీ శాసనసభా ప్రాంగణములో చెప్పడం న్యాయంగా వుంటుందేమో గాని గ్రామీణ ప్రజలనై నాసరే వారి పరిపాలనా వ్యవస్థ, వారి విధానాల గురించి చెప్పి ఎంత వరకు ఒప్పించ గలుగుతారో, ఎంతవరకు వారిని తృప్తిపరచగలుగుతారో వారికి తెలియనిదికాదు. చక్కగా తెలుసు. ఇక్కడ శాసన సభ్యులను ఒప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. ఇక్కడ ఒప్పుకోడంకూడ జరుగుతూ వుంటుంది. వారివిధానాలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడం, వ్యతిరేకంగా ఓటు చేయడం చాలాకష్టంగా వుంటుంది కాబట్టి ఇక్కడ ఒప్పించవచ్చుగాని దేశంలో ఆశేషమైన ప్రజలను, రైతాంగాన్ని యీ విషయాలమీద ఒప్పించలేరని మనవి చేస్తున్నాను గొట్టపుబావుల సమస్య వుంది. అనేక ప్రాంతాలలో సర్వేక్షరిపి ఖాములలోని ప్రవాహ జలాన్ని బయటకు తెచ్చి ఖాములను తడిపి పంటల సభివృద్ధి చేయడానికి గొట్టపు బావుల పథకం అమలు చేస్తున్నామంటున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక రైతుకు విద్యుచ్ఛక్తి సహాయంతో నడిచే యంత్రం రి మాసాల క్రితం సప్లయ చేశారు. రి మాసాలలో యీ నాటికి రెండేరెండు బావులు పూర్తి కాగలిగాయి. నెల్లూరు జిల్లాలో వుండే మొత్తం రైతాంగాన్ని తృప్తిపెట్టడానికి ఆ మెట్ట ప్రాంతాలలో గొట్టపు బావులు త్రవ్వించడానికి యీ ప్రభుత్వానికి ఎన్ని యుగాలు పట్టుతుందో దేవుడికే తెలియాలి. ఒకే ఒక రైతుకు రెండు బావులు పూర్తి చేయాడానికి రి మాసాలు పట్టితే మొత్తం మీద జిల్లాలోవుండే రైతాంగాన్ని అందరినీ తృప్తి పెట్టడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు కావాలో మంత్రిగారే చెప్పాలి. రాష్ట్రంలోవుండే వెనుకబడిన ప్రాంతాలవారిని సర్దుబాటుచేయడానికి, వ్యవసాయాభివృద్ధిచేయడానికి యీ ప్రభుత్వమునకు సాధ్యపడుతుందా అంటే కాదు. కాని ఆ విషయం మాత్రం వారు ఒప్పుకోరు. కట్టపడి పైరులకు తెగుళ్లు వస్తే ఆ తెగుళ్ల నివారణకు ప్రభుత్వం తమపని కాదన్నట్లుగా అధికారులమీద నెట్టేస్తున్నారు. వారి సలహా-తాతలు, ముత్తాతల నాడు యిచ్చిన సలహాలు వారు యిస్తున్నారు. పొగాకు కట్టలు తడిపి ఆ నీరు మైదు మీద చల్లించు, పన్నపు తేట చల్లించు అని చెబుతున్నారు. అది చెప్పడానికేనా యీ హంగామా అంతా చేస్తున్నారు. ఇతర దేశాలకు పంపించి, శాస్త్రాలు పరిశోధింపజేసి, ఉద్యోగులను తర్ఫీదుచేస్తున్నది యీ సలహాలు చెప్పడానికేనా? పశువులకు వ్యాధులు వస్తే—వాటి గురించి జీవిత భీమా పథకం అమలు చేయవలసిందని మంత్రిగారికి గత సమావేశములోకూడ విజ్ఞప్తి చేశాము కేంద్రం పరిశీలిస్తోంది, ఆలోచిస్తోంది. వాదించుచి ఆ దేశం వస్తేనే ౧౦ని మేముఒక్క అడుగు వెయడానికి గాని, నోరు మెదపడానికి వీలులేదని చెప్పే మంత్రిగారు యీ మధ్య కాలంలో ఏమి సాధించారు? రైతులు తిరిగి ప్రశ్నిస్తే ఏమి చెప్పాలో మంత్రిగారు

అతోచించారా? రైతుల మీద వారికి మమకారం వుంటే, గ్రామ పరిస్థితులను బాగు పరచాలనుకుంటే, నిజంగా వ్యవసాయం అభివృద్ధి చేయాలనుకుంటే యీ విధానాలు, యీ మాటలు సరిపోవని మనవి చేస్తున్నాను. భూమి తనఖా బ్యాంకులు వున్నాయి. అధికారులు చాలక మన ఏ టెంటుస్కు అక్కడక్కడ పట్టాలు కట్టబెట్టితే వారిచుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేసి, వారికి నమస్కారాలు చేసి, ఆరాధించి, అభిమానించి వారిదగ్గరనుంచి అప్పులు తెచ్చుకోవడానికి ఏండ్లతరబడి పట్టుతోంది గదా, ఇది రైతులు అధికాహారోత్పత్తి సాధించడానికి మార్గమవుతుందా? మనకు జిల్లా కలెక్టరులు లేరా? వారు అసమర్థులా? మనకు సమర్థ వంతులైన అధికారులు వున్నారు వారి ద్వారా యీ వ్యవసాయ రుణాలు పంపిణీ చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయడం లేదు? వారిచే నియమింపబడినవారు, ఎన్నికలతో ఓట్లు పుచ్చుకొని అధికారానికి వచ్చేవారు—వారిద్వారానే అధికాహారోత్పత్తిని సాధించడానికి భూమితనఖా బ్యాంకులు ఉపయోగ పడుతున్నాయనే చిలక పలుకులు యిక్కడ వల్లిస్తుంటే దానివల్ల జరగుతున్నది ఏమంటే—వారికి ఓట్లు యిచ్చినవారికి, వారిని బలపరచిన వారికి మాత్రమే రుణాలు మంజూరవుతున్నాయి. దేశంలో వ్యవసాయాభివృద్ధికి, ఊమాన్ని పోగొట్టడానికి యీ పద్ధతులే పనికివస్తాయి అనుకుంటే ఇంతకంటే ఆత్మవంచన, అన్యాయం, ద్రోహం మరొకటి వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులకు అప్పులు మంజూరు చేయడంలో ఎంత త్వరగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం నడుస్తున్నదో మంత్రిగారికి తెలుసు. కాని, వారు అది యిక్కడ అంగీకరించలేరు. అంగీకరించినట్లయితే రైతులకు న్యాయం చేసినవారవుతారు, సహకరించిన వారవుతారు, ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు వెతుక్కువలసిన పరిస్థితి కూడ కల్పించిన వారవుతారు. ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా సరే వ్యవసాయాభివృద్ధికి పథకాలు వేసి, డబ్బు కేటాయించి రైతులకు మేలు చేకూరుస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఇదివరకు మాకు చెబుతూ వుండేవారు. రైతును—నీవే హాలసుబుబట్టి నేలను దున్నకపోతే రాజాధిరాజులకు...అని. అది వారు అప్పుడే మరచి పోయారనుకుంటాను. రైతు ముల్లకర్ర బట్టి, పంటలు పండించకపోతే యీ దేశంలో నేలనుపారె నల్లచీమకు సహితంగంజిలేదు, ముక్తి, మోక్షములేదు. అట్లాగే మంత్రులకు, రాజ్యాధిపతులకు, రాజులకు మహారాజులకు అందరూ కూడ మట్టి బొమ్మలుగా మిగిలిపోయే స్థితి వస్తుంది. రైతుల ఊమాన్ని, గ్రామ ఆర్థిక వ్యవస్థను చక్కబరచడానికి మంత్రిపదవి పట్టుకొని వ్రేలాడవలసిన పనిలేదు. నిజంగా వారు రైతు శ్రేయోభిలాషి అయితే, రైతు శేయస్సేవారి శ్రేయస్సు అయితే యీ నాడు యీ విధానాలగురించి యీ మంత్రిగారు బయటకు రావలసిన అవసరం వుంది. మంత్రి పదవికి రాజీనామా చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈ 20 ఏండ్లుగా యీ ప్రభుత్వం, వ్యవసాయశాఖ రైతులను, గ్రామీణ ప్రజలను ఒక్క అంగుళమైనా ముందుకు తీసుకురాక వారిని తృప్తిపెట్టడానికి అవకాశంలేని పరిస్థితికి తెచ్చింది కనుక యీ నాడు వారు మంత్రిపదవిని పట్టుకొని ఊగులాడడం కంటే పదవికి రాజీనామా యిచ్చి రైతులను మేల్కొలిపి రైతుకు అవసరమైన రాజ్యం సమకూర్చడానికి కృషి చేయాలని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES (POSTPONEMENT OF ELECTIONS) AMENDMENT BILL, 1968.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968, be read a First time”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామ నాయుడు :—అధ్యక్షా, గడచిన శాసన సభా సమావేశములో పుష్కరాలు వచ్చిన కారణంగా రాజమండ్రి, పాలకొల్లు, నర్సాపురం, కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీలలో ఎన్నికలు postpone చేసి 1968 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీకి క్రొత్త councils constitute కావాలని పాస్ చేశాము. అప్రకారముగా మూడు మునిసిపాలిటీలలో ఎన్నికలై రేపు ఏప్రిల్ 1 వ తారీఖునకు క్రొత్త కౌన్సిల్లు ఏర్పడబోతున్నాయి. అక్కడ కార్యక్రమం అంతా పూర్తి అయిపోకన్నది ఒక్క కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీకి మాత్రం ఒక గ్రామం కలవడం, కొన్ని తీసికోవడం అనేది ఉండడంవల్ల, ఏప్రిల్ ఒకటి లోపులో ఇది అంతా పూర్తి అయి ఎన్నికలు జరిగి క్రొత్త కౌన్సిల్లు ఏర్పడటానికి అటంకం ఏర్పడింది. క్రొత్త జూరిస్ డిక్షన్ ఏర్పాటు చేసి తదుపరి ఎన్నికలు జరవడానికి నాలుగు నెలలు కాలం అవసరం. అందువల్ల 1968 ఆగస్టు 1 వరకు అక్కడ ఎన్నికలు postpone చేయాలని ఇందులో ప్రతిపాదన చేశాము. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు రెండు నెలల్లో reconstitute చేయాలని సవరణ ఇచ్చారు. అది సాధ్యంకాదు, దయచేసి దానిని withdraw చేసి దీనిని ఎకస్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారి దృష్టికి మునిసిపల్ ఎన్నికల విషయంలో కొన్ని అంశాలు తీసుకురావలసి వున్నది. మునిసిపల్ కౌన్సిల్లు పట్టణాలకు సంబంధించినవి. రాజకీయంగా చైతన్యం గలిగిన ఈ మునిసిపాలిటీల పరిపాలనా విధానంపై రాజకీయ వాతావరణం, ప్రజల జీవిత సౌకర్యాలు, civic amenities అన్నీ ఆధారపడి వుంటాయి. కనుక ఈ సంస్థలకు బాధ్యత వహించే మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలి. దురదృష్టవశాత్తు కాకినాడ, రాజమండ్రి మొదలైన 45 మునిసిపల్ కౌన్సిల్లు ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు free గాను fair గాను ఉండాలని అందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మేము కోరినప్పటికీ తీసుకోలేదు. సారాయి విపరీతంగా వుపయోగించడం, లంచాలు ఇవ్వడం, కౌన్సిలర్లను కొనుక్కోవడం వంటి దురదృష్టకరమైన పనులు జరిగాయి. ఇటువంటి విధానాలు అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోకపోతే దేశ భవిష్యత్తు, ప్రజాస్వామికం చాలా దెబ్బ తింటుంది. అక్కడ ఎన్నికల ప్రచారంలో మంత్రులు పాల్గొనడం జరిగింది. దేవాదాయ మంత్రిగారు యిక్కడ వుంటే బాగుండేది. భగవంతునికి సన్నిహితంగా వుండే మంత్రిగారు ఆయన, స్వయంగా వచ్చి పాల్గొన్నారు. మాజిల్లాకు ఇద్దరు మంత్రులున్నారు. రెండవవారయిన రామస్వామిగారు రాలేదు. మునిసిపల్ మంత్రిగారు రాలేదు. సారాయిధ్వారా డబ్బుక్వారా లంచాలధ్వారా మనుష్యులను దాచివేసి తద్వారా కౌన్సిలర్లను ఎమ్మెల్యే విధానానికి దోహదం ఇవ్వడం మంచిది కాదని చెప్పాను. ముందు

చెబితే చేసేవాణ్ణి కాదుకదా అన్నారు. ఎన్నికలు నిష్పక్షపాతంగాను అవసరం లేకుండాను సారాయి. డబ్బు దాచివేయడం లేకుండా కట్టుదిట్టమైన పద్ధతులలో చేసుకుంటే మనం గర్వించడానికి వీలుంటుంది అని ఈ సందర్భములో పాచ్చరిక చేస్తున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞుడను.

శ్రీ బి. రత్ననభావతి :—అధ్యక్షా, ఈ విషయం గత సమావేశంలో చర్చకు వచ్చినప్పుడు అప్పుడే నాలుగు మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరిపితే బాగుండేది. వాయిదా వేయడం దురదృష్టకరమని సభ్యులు చెప్పారు. కాని ఆ వాయిదాతో సంకృప్తిపడకుండా ప్రభుత్వం మరల మరొక మునిసిపాలిటీకి వాయిదా వేస్తున్నది. ఇక్కడ కారణాలు clear గా చెప్పారు అనుకోండి. అయినప్పటికీ ప్రజాస్వామికంలో ఎన్నికలనేవి ప్రధానమైన సూత్రం, కనుక తిరిగి తిరిగి వాయిదాలు వేయడం నుంచి వద్దని కాదని ఒక ప్రక్క చెబుతున్నాము. ఈ కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీకి ప్రత్యేకమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కొన్ని గ్రామాలు అందులో నుంచి తీసివేయాలని ఒక గ్రామం అందులో కలపాలని ఉద్దేశంతో ఎన్నికలు జరుపలేదని అంటున్నారు. అదే విధంగా మన రాష్ట్రంలో ఇంకా కొన్ని పట్టణాలున్నాయి. కడప మునిసిపాలిటీకి సంబంధించి ఇదివరకే కొన్ని ప్రపోజల్స్ వచ్చాయి. చుట్టు ప్రక్కల ఉన్న గ్రామాలు కొన్ని ఆ మునిసిపాలిటీలో చేర్చి ఆ తరువాత కాని ఎన్నికలు జరపడానికి వీలు లేదని representation ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. దానిపై విచారణ జరిపి కలెక్టరునుంచి రిపోర్టు తెప్పించి దానిపై నోటిఫికేషన్ గెజిట్ లో పబ్లిష్ చేశారు. కడప మునిసిపాలిటీలో చేర్చిన గ్రామాలన్నింటితో చేర్చి ఎన్నికలు జరుగుతాయని అనుకుంటే ఆఖరు ఊణంలో వాటిని drop చేసి ఇదివరకు ఉన్న వార్డులతోనే ఎన్నికలు జరిపారు. విస్తృతం చేయడం అన్న విధానం drop చేశారా; ఆ గ్రామాలను కడప మునిసిపాలిటీకి చేరుస్తారా; చేరిస్తే కలుపబోయే గ్రామాలకు representation ఏ విధంగా ఉంటుందనేది ఆయోమయ పరిస్థితిలో వుండింది. కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీకి చేసినట్లే కడపకు కూడా ఒకసారే ఎన్నికలు జరిపితే బాగుండేది. అప్పుడు కాకుండా ఇప్పుడు జరిపితే బాగుండేది. కొవ్వూరులో ఏ కారణాలయితే ఉన్నాయో ఆ కారణాలే కడప విషయంలో కూడా ఉన్నప్పటికీ చేరే విధానం ఎందువల్ల అవలంబించారో తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారిలో చెబితే కడప మునిసిపాలిటీని విస్తృతం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని గమనించారు. ఏ కారణాలవల్ల అట్లా చేశారో మంత్రిగారు తమ రివైలో చెబుతారని కొరుతూ ఇది మంచిపని కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, క్రిందటి కడప పుష్కరాలు వచ్చేముందు పుష్కరాలు అడ్డం వచ్చాయి కాబట్టి పోస్టుపోను చేశాము అన్నారు. దానిలో కొంత వ్యాయం ఉండేమో అని జనం భావించారు. దానిలో ఒక ఊరు మినహాయించారు. ఎందుకు మినహాయించారో యేమిటో తెలియదు. ఏమీ ఇబ్బంది వచ్చిందో, అక్కడ ఉన్నటువంటి వారికి గ్రూపు వారికి పార్టీవారికి

యే ఊరు కలిపితే బాగుంటుందో తేలలేదు. ఏ భాగం కలిపితే బాగా ఉంటుందో నిర్ణయించుకోలేదు. ఈ బజారు యిక్కడ ఉంటే యేమవుతుందో తీసికెస్తే యేమవుతుందోనని ఆలోచిస్తున్నారు. మునిసిపాలిటీలలో వార్డులను యేర్పరచి నవ్వుడు క్రిందటి తడవ మెన్నను చేశాము, కాంటిగ్యుటీ, కాంపాక్టునెస్ యీ క్లెయిన్ గా ఉండాలని మొదటినుంచి కాంపాక్టునెస్ వుండదు. కాంటిగ్యుటీ ఉండదు. ఒకపారి యే ఊరయినా తీసుకోండి ఒక వార్డులోని ఒక భాగం యిక్కడ ఉంటే రెండోభాగం యింకొక్కడనో ఉంటుంది. ఈస్ట్ పాకిస్తాన్, వెస్ట్ పాకిస్తాన్ ఉన్నట్టుగా ఉంటుంది. ఆ విధముగా ఉన్న భాగాలను ఒక కాన్స్టిట్యూయన్సిగా యెట్లా కలుపుతారు ! కారణం యేమిటంటే మునిసిపలు అడ్మినిస్ట్రేషను ముందాగా నడచాలి. గ్రామసీమలలో విద్యావంతులు యెక్కువలేరు. పట్టణాలలో విద్యావంతులు ఉంటారు. సివిక్కు లైపు లీడు చేయాలని ఆశయం. ఆధ్యాత్మంగా లీడు చేస్తున్నారు. కాగితాలు చింపి పారేయించడం, అఫీసర్లును పట్టుకోవడం, కల్లుడు కాణాలు పెట్టడం, మనుష్యులను కిడ్నాపింగు అనాలో ఎజ్జక్టును అనాలో తెలియదు గాని మనుష్యులను యెత్తుకుపోయి దాచడం యీ విధముగా జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు యీ ప్రత్యేక ఊరుకు యే ఇబ్బంది వచ్చిందో చెప్పండి. బొరంగజూరును కలుపుదామనుకుంటున్నారు. దానికి కారణం యేమిటి ? 8 నెలలు తైము తీసుకున్నారు. ఎందుకు కలవలేదు. మునిసిపలు ఎలక్షన్సులో గవర్నమెంటు యింటర్మియరెస్సు చేసి ఎగ్జిక్యూటివు అఫీసరును చేశారు. ఆయన ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తున్నారు. అడ్మినిస్ట్రేషనుల, డబ్బు విషయంలో సహాయం చేయడం తేదు గాని తగదాల విషయంలో సహాయం చేస్తున్నారు. మునిసిపలు ఎలక్షన్సు సవ్యంగా జరగడానికి సహాయం చేస్తే డెమోక్రసీ బయట ఉంటుంది. లేకపోతే పార్లమెంటరీ డెమోక్రసీ పార్లమెంటులోను అసెంబ్లీవరకు ఉంటుంది.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:—అధ్యక్షా, గోపాలకృష్ణయ్య గారు చెప్పినట్లు యింతింత కాలాన్ని తీసుకుని యెన్నికలను పోస్టుపోను చేయడం మంచిది కాదు. ఇ గ్లండు వంటి దేశాలలో జనరలు యెన్నికలను రెండు మాసాలలో ఆమలు జరుపుతున్నారు. అట్లాంటప్పుడు ఒక చిన్న మునిసిపాలిటీకి ఎన్నిక జరపడంలో ఆలస్యం జరగడం సబబుగాలేదు. ప్రక్క గ్రామాలను కలపటం త్వరగాచేసి మే నెల ముందుగా యెన్నికలు పూర్తిచేసి ఈ మునిసిపాలిటీకి కూడా అవకాశం ఇచ్చి పట్లయితే చాలా బాగుండేది. ఈ సందర్భంగా ఒకటిరెండు విషయాలు చెప్పదలచుతున్నాను. అనేక మునిసిపాలిటీలకు యిదివరకు ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీలు రద్దు చేసి యిదివరకు ఉన్న తర్దతి ప్రకారంగా కమిటీస్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు. అదే టిల్లు తీసుకుని వచ్చినపుడు ఆ మాతృలు తీసుకువస్తే బాగుండేది. డబలు మెంబరు కాన్స్టిట్యూయన్సిస్ ను పార్లమెంటుకు రద్దు చేశారు, అసెంబ్లీకి రద్దు చేశారు కాని మునిసిపాలిటీలకు ఉంచడం వల్ల సింగిలు మెంబరు కాన్స్టిట్యూయన్సి వారి కంటే డబలు మెంబరు కాన్స్టిట్యూయన్సికి పోటీచేస్తున్న శత్యస్థులు యెక్కువ ఖర్చుపెట్టవలసి వస్తున్నది. దీనివల్ల చాలా అన్యాయం జరిగింది. ఇప్పటికైనా డబలు మెంబరు కాన్స్టిట్యూయన్సి అను రద్దుచేసే మార్పు తీసుకు

రావాలని కోరుతున్నాను. మిగిలిన మునిసిపాలిటీలకు యెన్నికలు పూర్తి చేస్తే జాగుంటుంది. దీనిని ఆగస్టు వరకు కాకుండా జూను లోగా మునిసిపల్ కౌన్సిలు యేర్పాటు చేయడానికి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి :—క్రితం సమావేశంలో యేవో కొన్ని పరిస్థితులవల్ల ఎన్నికలను కొన్ని మునిసిపాలిటీలకు మాత్రం పోస్టుపోను చేయాలని అడిగారు. మళ్ళీ పోస్టుపోను చేయడం అనేటటువంటిది మరింత ఖర్చులకు అనర్థకానికి దారి తీస్తుంది. ఎందుకంటే ఎన్నికల నేటటువంటివి కాస్ట్ లీ అయిపోతున్నవి. రాను రాను యీ ఎన్నికలలో అనుసరించే పద్ధతులు, విధానాలు, వీటన్నిటిని చూస్తే డెమోక్రసీ అనేటటువంటిది నాశనం కావడానికి మార్గం తీస్తుందనే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నవి. క్రిందటిసారి మునిసిపల్ యెన్నికలలో ఒక్కొక్క కౌన్సిలరు నుమారు 30 వేలు, 40 వేలు ఖర్చుపెట్టడం, చైర్మను యెన్నికకు లక్షల ఖర్చు పెట్టడం చూసిన నిజాయితీపరులకు భయం వేస్తున్నది. దానికంటే స్పెషలు ఆఫీసర్లు ఉండడమే మంచిదనిపిస్తున్నది. పోలిసు వారి యెదురుగానే డబ్బు చెల్లుతూ ఉన్నప్పటికీ వారు యేమీ తెలియనట్లుగా పట్టనట్లుగా ఉండడం మరింత అన్యాయానికి దారి తీస్తుంది. మునిసిపాలిటీ వార్డుల విభజనలో కాంటిగ్యుటీగాని కాంటాక్టునెస్ గాని లేకుండా ఉండడం చూస్తే అభిమానాల్తోగాని మరొక పద్ధతిగాని చేయడం, అంతక్రితం ఇన్న కౌన్సిలర్లు కొంతమంది వలకుబడిని ఉపయోగించుకుని తమకు బాం లేనటువంటి ప్రాంతాలకు చీలగొట్టడం పద్ధతిని అనుసరించడం జరుగుతున్నది. ఇవన్నీ కూడా మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషను అభివృద్ధి కావడానికి జాగు పడడానికి మార్గం చూపే విధముగా ఉండవు. ఆ పద్ధతిని సరిచేయాలి. కొన్ని రీజర్గనైజు చేయడానికి కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీకి ఆగస్టు వరకు పోస్టుపోను చేస్తున్నారు. అన్ని ఒకేసారి చేస్తే జాగుంటుంది. ఒక్కొక్క దానిని పోస్టుపోను చేయడం మంచిది కాదు. ఎంత స్వరగా నీలయితే అంత త్వరగా ఎన్నికలను జరిపి మునిసిపాలిటీలలో ప్రజాస్వామ్యమును నిలపాలనేది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, కొవ్వూరు మునిసిపాలిటీ యెలక ను యిదివరకు ఒకసారి డేటు వేయడం, పోస్టుపోను చేయడం జరిగింది. కాని యిలా పోస్టుపోనుమెంటు శరువాత పోస్టుపోనుమెంటు చేస్తుంటే ఆ పట్టణవాసులకు నిరుత్సాహం కలుగజేస్తుంది. ఈ విధముగా చేయడం వల్ల కూడా ప్రభుత్వం మీద ప్రజలకు నమ్మకం పోవడానికి అవకాశం ఉంది. ఫీజీలు మెండెడు పాలిస్ తో డేట్సు మారిస్తే నిరుత్సాహం కలుగుతుంది. కనీసం అగస్టునాటికి తప్పకుండా మళ్ళీ పోస్టుపోను చేయకుండా ఎన్నికలు జరిపి ఆ పట్టణవాసులకు నిరుత్సాహం కలగకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామ్మనాయుడు :—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలలో కడవకు సంబంధించి చెప్పారు. గడచిన అక్టోబరు ఒకటవ తారీఖున 64 మునిసిపాలిటీలలో యెన్నికలు జరపడం జరిగింది. కొన్ని

మునిసిపల్ యేరియాలలో కొన్ని ప్రదేశాలు కలపాలని కొన్ని తీసివేయాలని ప్రొపోజల్స్ ఉండినాయి గాని ఆ ప్రొపోజల్స్ యేదయినా జూరిస్టిక్ ను మార్పు చేయాలంటే చట్టప్రకారం ప్రతిసంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల ఒకటవ తారీఖు నుంచి మార్చం మార్చు చేయడానికి అధికారం ఉంది. ఇప్పుడు అక్టోబరు ఒకటవ తారీఖున జరగవలసిన కారణంగా అటువంటి మార్పులు చేయడానికి సాధ్యం కాలేదు. అటువంటి ప్రొపోజల్స్ యేమయినా ఉంటే మునిసిపల్ కౌన్సిల్స్ కాన్స్టిట్యూషను అయిన తరువాత చేయవచ్చును. అక్కడ గ్రామస్థులు చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళు కొరినప్పుడు తప్పుకుండా ఆలోచించి మునిసిపాలిటీకి కలవడానికి చర్య తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. దురుద్దేశ్యముతోగాని యితరంగా కావాలని గాని చేసినది కాదు. రెండవది చట్టప్రకారంగా ఆ నాడు చేయడానికి వీలు లేదు. ఏదయినా ఏప్రిల్ 1 వ తారీఖునుంచి అమలులోకి వస్తుంది. జూరిస్టిక్ ను మార్పు చేయవలసి వచ్చినప్పుడు ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుంచి అమలులోకి రావలసిన కారణంగా ఎన్నికలు అక్టోబరులో చేసి ఉండడంవల్ల ఆ కారణం వల్లనే ఆ గ్రామాలను కలవడానికి అప్పుడు సాధ్యం కాకపోయింది. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ నుంచి చట్టము ప్రకారము చేయడానికి వీలు వున్నది కాబట్టి, 2, 3 సంవత్సరాల నుంచి కొన్ని గ్రామాలను కలపాలని, కొన్ని గ్రామాలను తీసివేయాలని ఉద్దేశ్యము వున్నది కాబట్టి ఇది చేయడము జరుగుతోంది. వేరే ప్రత్యేకమైన కారణాలు లేవు. ఒకరు కలపాలని కాని, ఒకరు వద్దని గాని, ఒకరిని అభిమానించే కారణము కాని కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మునిసిపల్ ఎన్నికలలో అక్రమాలు. అవినీతి పనులు జరుగుతున్నవని చెప్పారు. అవినీతి, అక్రమాలు, దౌర్జన్యము లేకుండా, సక్రమముగా చేయాలనే సంకల్పముతో ప్రభుత్వమువారు కార్యక్రమాన్ని జరుపుతున్నది. ఎన్ని చేసినప్పటికీ ఎక్కడైనా కొన్ని మనకు తెలియకుండా జరిగితే జరగవచ్చు. వీలయినంతవరకు అటువంటివి జరగకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నది. 2 నెలలలోపల ఏర్పాటు చేయడము సాధ్యము కాదు. ఏప్రిల్ 1 వ తేదీకి term అయిపోతుంది. ఎన్నికలు జరపాలంటే procedure follow కావడానికి కనీసము 3, 4 నెలలు పడుతుంది. కాబట్టి ఆగస్టు 1 వ తేదీకి ఎన్నికలు జరిపి మునిసిపల్ కౌన్సిల్ వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ సవరణను ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968, be read a first time”.

The motion was adopted.

Sri N. Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968, be read a second time”.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved

(pause)

Government Bill,
The Andhra Pradesh Municipalities
(Postponement of Elections)
Amendment Bill 1968.

Mr. Deputy Speaker : - The question is :
"That the Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968, be read a second time".
The motion was adopted.

CLAUSE 2

Sri Vavilala Gopalakrishnayya . - Sir, I beg to move .

"In clause 2, for the words and figures "1st August, 1968" substitute the words and figures "1st June, 1968."

Mr. Deputy Speaker . Amendment moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఉద్యోగులను ఒక మునిసిపాలిటీ నుంచి ఇంకొక మునిసిపాలిటీకి transfer చేస్తున్నారు. ఇది అన్యాయము. చేయడానికి అవకాశము లేదు. అయినప్పటికీ తెలలి నుంచి కడపకు, కడప నుంచి ఆనంతపురానికి ఇట్లా మారుస్తున్నారు. ఆంధ్రదేశ దర్శనమవుతున్నది. ఇది చాల అన్యాయముగా వున్నది. ఈ time లోగా అలాంటిది చేయడానికి ఆలోచన వుండేమో అనే అనుమానము నాకు వున్నది. Administrative grounds పైన transfers అయితే ఫరవాలేదు అందువల్ల అటువంటివి లేకుండా చేస్తాము అంటే ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—అటువంటి ఉద్దేశ్యము ఏమీలేదు.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"In clause 2, for the words and figures "1st August, 1968" substitute the words and figures "1st June, 1968".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"Clause I, Enacting formula and long title do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause I, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri N Chenchurama Naidu :—Sir, I beg to move ;

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968, be read a third time."

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మరల extend చేయకుండా 1st అగస్టుకు పూర్తి చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :—చేస్తామని ఇండాక స్పష్టముగా చెప్పాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968, be read a third time."

The motion was adopted.

The House then adjourned till Half-Past Eight of the Clock on Monday, the 18th March, 1968.

(సి) జనుము :—

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బెంగాల్ జనుము సాగు చేయబడడంలేదు. నారబట్ట మున్నగువాటి ఉత్పత్తికోసం మెస్తానీ నారతో కలిపి ఉపయోగించేందుకు రాష్ట్రం వెలుపలనుండి స్థానిక మిల్లులు 60 నుంచి 70 వేల జనపనార బేళ్ళను దిగుమతి చేసుకొంటాయి. నారబట్ట తదితర ఉత్పత్తుల తయారీకోసం మెస్తా, జనపనార 7:3 నిష్పత్తిలో మిశ్రమం చేయడం జరుగుతున్నది. వర్షాధార పరిస్థితుల క్రింద శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలో జనుము బాగా పండించడానికి సాధ్యమౌతుందని అనుభవంబట్టి తెలుస్తుంది. 1967-68 లో 2,037 ఎకరాల ప్రాంతం సాగులోకి తేబడింది. గడిచిన అనుభవాన్ని పురస్కరించుకొని 1968-69 లో 6,000 ఎకరాల భూమిని సాగులోకి తేవాలని సంకల్పించబడింది.

(డి) నూనె గింజలు :—

పంటవిస్తీర్ణం, ఉత్పత్తిదృష్ట్యా చూచినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆముదాలలో మొదటిస్థానాన్ని, పేరుశనగలో మూడవ స్థానాన్ని, నువ్వుల్లో ఐదవస్థానం వహించివుంది.

నాలుగవ ప్రణాళికా కాలంలో 4.50 లక్షల టన్నుల అదనపు ఉత్పత్తిని సాధించడానికి ఉద్దేశింపబడింది. మూడవ ప్రణాళికాంతానపున్న 10.78 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తిస్తాయని 1970-71 నాటికి 15.23 లక్షల టన్నులకు పెంచాలని కూడా ఉద్దేశింపబడింది. నూనెగింజల అదనపు ఉత్పత్తికోసం 1967-68 లో 1,44,375 టన్నులు అదనంగా పండించాలని నిర్ణయింపబడింది. కాగా 1968-69లో 2,58,375 టన్నుల నూనెగింజలు అదనంగా పండించాలని సంకల్పించబడింది. ప్యాకేజీ కార్యక్రమాలు ప్రముఖపాత్ర వహించే వివిధ సాంద్ర వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు అమలు పరచడంద్వారా ఈ అదనపు ఉత్పత్తి సాధించాలని తలపెట్టబడింది. వేరు తెనగలో ఒకటి (అసిరియ రకం) ఆముదాలలో మరొకటి (స్వల్పకాలములో పంటనీయగల హెచ్. సి. 66 ఆముదం రకం)—ఈ విధంగా రెండు క్రొత్తరకాలు ప్రవేశ పెట్టబడినాయి. ఇవి ఈ కార్యక్రమానికి ఇతోధికంగా తోడ్పడగలవని ఆశించబడుతున్నది.

(i) వేరుసెనగ :—అసిరియ మిస్టటుండే అనే ఆఫ్రికా వేరుసెనగ రకం మనదేశంలో 1966-67 లో ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ రకం వేరుసెనగ ఎక్కువ నూనె ఇస్తుంది. దేశంలో పండించేరకాలకంటె ఇది ఎక్కువ దిగుబడి ఇవ్వగలదు. 1967-68 లో సుమారు 2,884 ఎకరాలలో ఈరకం వేరుసెనగ పండించబడింది. వర్షాధార పరిస్థితులక్రింద సయితం అది ఎకరానికి 12 క్వింటాళ్ళ పంట ఇస్తుంది. కాగా దేశంలో పండించబడే వేరుసెనగ రకాలు మన రాష్ట్రంలో సగటున ఎకరానికి 3.5 క్వింటాళ్ళ పంటను మాత్రమే ఇస్తాయి. 1968-69 లో సుమారు 6,000 ఎకరాలలో ఈ రకం వేరుసెనగ పండించాలని సంకల్పించబడింది.

(ii) ఆముదాలు :—రాజేంద్ర నగరులోని 'పిర్కొం' ప్రాంతీయ పరిశోధన కేంద్రము లోని హెచ్. సి. 66 ఆముదం రకం నుండి తక్కువకాలంలో పండే క్రొత్తరకం ఆముదం విత్తనం రూపొందించబడింది. ఈ రకం విత్తనాల అభివృద్ధికోసం 1967-68 లో ఒక కార్యక్రమం చేపట్టబడింది. ఈ రకం ఆముదం

విశిష్ట లక్షణాలేమంటే ఇప్పుడు పండించబడుతున్న ఆముదం రకాలు 8 నెలలకు పంట ఇవ్వగా, ఈ రకం ఆముదం 4, 5, నెలల స్వల్ప వ్యవధిలోనే పంటస్తుంది. ఇంతేకాక వర్షాధార పరిస్థితికింద ఎకరానికి 7 క్వింటాళ్ళ పంట ఇవ్వగలదని కనుగొనబడింది. రాబీ ఋతువులో నీటిపారుదల సాగుకొంద ఎకరానికి 15 క్వింటాళ్ళ దిగుబడి ఇవ్వగలదనికూడా తేలింది. 1968-69 లో ఈ క్రొత్తరకం ఆముదాలను సుమారు 2,000 ఎకరాలలో పండించడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ రకం ఆముదం రాబోయే సంవత్సరాలలో బాగా అభివృద్ధి చెందగలదని శాస్త్ర వేత్తలు భావిస్తున్నారు. ప్రపంచ ఆముదం మార్కెటులో మనదేశం ఇదివరకు మొదటిస్థానం వహించి ఉండేది. ఇటీవల దాన్ని బ్రెజిలుదేశం ఆక్రమించింది. ఈ క్రొత్తరకం ఆముదం మన దేశానికి తిరిగి మొదటి స్థానాన్ని సంపాదించి పెట్టగలదని ఆశించబడుతున్నది.

(ఇ) పొగాకు :—

మన రాష్ట్రంలో పండే ప్రధాన వాణిజ్య పంటలలో పొగాకు ఒకటి దేశంనుండి ఎగుమతిచేయబడే మొత్తం వర్జీనియా పొగాకుతో 96 శాతాన్ని మన రాష్ట్రం ఇస్తున్నది. వర్జీనియా పొగాకుకుతోడు ఎగుమతి చేయడానికి వీలయ్యే దేశవాళీ పొగాకు, వైట్ బర్లీ రకంకూడా రాష్ట్రంలో పండించ బడుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో పండించి ఎగుమతి చేయబడుతున్న పొగాకు వాణ్యతలో ఇతర దేశాల పొగాకుతో సరిమానగలదు.

వర్జీనియా పొగాకు చాలామట్టుకు గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలలోను, వాటి ఇరుగుపొరుగు జిల్లాలలోను 8 లక్షల ఎకరాలకు పైబడిన ప్రాంతంలో పండించ బడుతున్నది.

ఇటీవల సంవత్సరాలలో పొగాకు ఉత్పత్తి 180 మిలియను పౌన్లనుండి 220 మిలియను పౌన్లకు పెరిగింది. 1970-71 అంతంనాటికి 250 మిలియను పౌన్ల ఉత్పత్తి లక్ష్యాన్ని సాధించాలనే ఆశించబడుతున్నది.

1968-69 లో 125 మిలియను పౌన్ల వర్జీనియా పొగాకును అదనంగా పండించే అవకాశాన్ని పెంపొందించటానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు ఈ క్రింది కార్యక్రమాలు అమలుపరచబడుతున్నాయి.

(i) పొగాకువిస్తరణ పథకం :—ఈ పథకం గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలలో అమలుజరుగుతున్నది. ప్రచారం, ప్రదర్శన పనులను చేపట్టడం, పొగాకుసాగులో పాటించవలసిన శాస్త్రీయ పద్ధతులను గురించి, పంటకోత పద్ధతులను గురించి పొగాకును పదునుపెట్టడం, దాన్ని బాగు చేయడం, శ్రేణీకరించడంలో పాటించే పద్ధతులనుగురించి రైతులకు బోధించడం ఈ పథకంయొక్క లక్ష్యం. భూసారాన్నిబట్టి అందుకు అనువైన రకం పొగాకు పండించడానికి రైతులను ప్రోత్సహించడంకూడా ఈ పథకంయొక్క ఉద్దేశం.

(ii) ఎగుమతి చేయదగిన రకాల పొగాకు అభివృద్ధికి కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకం :—కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి కోరికపై కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాలలోని ఎర్రనేలల్లో ఎగుమతి చేయదగిన రకాల పొగాకు అభివృద్ధికోసం పుద్దేశించిన

కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకం 1966-67 లో ప్రవేశపెట్టబడింది. రాష్ట్రంలో వర్జీనియా పొగాకు ఉత్పత్తిని అధికంచేయడంకోసం 489 ఎకరాలలో యీ పథకం అమలు జరుపబడింది. ఈ పథకం క్రింద పొగాకు పెంపకందార్లకు మొక్కలు, తెగుళ్ల మందుల వ్యయంలో 50 శాతం మేరకు—ఒక్కొక్క పద్దతిని ఎకరాకు రూ. 20 మించకుండా సబ్సిడీలు యివ్వబడ్డాయి. వీటితోడు ప్రతి 10 ఎకరాలకు ఒక బ్యారన్ నిర్మించడంకోసం ఈ పథకంక్రింద రైతులకు రూ. 5,000 ల రుణంకూడా ఇవ్వబడుతుంది. ఈ మొత్తంలో ఒక వెయ్యి రూపాయలు సబ్సిడీగా వుంటుంది. అంతేకాక ప్రతి 8-10 ఎకరాలకు బావుల త్రవ్వకంకోసం రైతులకు రూ. 5,000 ల రుణంకూడా యివ్వబడుతుంది. ఇందులో రూ. 1,250 లు సబ్సిడీగా వుంటుంది.

1967-68 లో రన్నాలు, నెల్లూరు, తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలో 5,000 ఎకరాలలో ఈ పథకాన్ని అమలుజరపడానికి ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. వర్జీనియా పొగాకు సాగును శ్రీకాళహం, విశాఖపట్టణం, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలకు విస్తరింపజేయడానికిగాను ఈ కోస్తా జిల్లాలలోని నేలలు వర్జీనియా పొగాకు పండించడానికి అనువుగా వుంటాయని తెలుసుకోడంకోసం ప్రయోగాలు జరుపబడ్డాయి.

1968-69 లో ఎర్రనేల ప్రాంతాలలో వర్జీనియా పొగాకును అదనంగా 5,000 ఎకరాలలో పండించాలన్నది లక్ష్యంగా నిర్ణయించబడింది.

(ఎఫ్) చెరకు —

రాష్ట్రంలోని ఎంపిక చేసిన 8 జిల్లాలలో చెరకు పండించే 29 తాలూకాలలో ఎకరానికొచ్చే చెరకు పంటను అధికంచేసే నిమిత్తం చెరకు అభివృద్ధి పథకం రాష్ట్రం లో అమలుపర్చబడుతున్నది.

నాలుగవ ప్రణాళికలో 15 లక్షల టన్నుల చెరకును అదనంగా ఉత్పత్తి చేయాలన్నది లక్ష్యంగా నిర్ణయించబడింది. ఎకరాకు లభించే చెరకుపంటను 31.16 టన్నులనుండి 38.84 టన్నులకు పెంచడంద్వారా 2.70 లక్షల ఎకరాలలో ఈ అదనపు ఉత్పత్తిని సాధించవలసి వున్నది. చెరకు పండించే ప్రాంతాల్లో అధికభాగం ఏటా మార్చి—జూలై మాసాల మధ్య తీవ్ర అనావృష్టి గురి అవుతూ వుంటాయి. కనుక ఈ పంటకు నీటిపారుదల సౌకర్యాలను అభివృద్ధి పరచడానికి ఈ పథకంలో అధిక ప్రాధాన్యం యివ్వబడింది. ఆ కాలంలో తగిన పారుదల ఏర్పాటుచేయడంకోసం ప్రణాళికాకాలంలో 12,250 సార్వేసు బావులు త్రవ్వడానికి, ఫిల్టరు పాయింట్లు ఏర్పాటుజేయడానికి ఈ పథకం ఉద్దేశిస్తున్నది. ఈ 12,280 బావులలో 10,522 బావులను చక్కెర ఫ్యాక్టరీ మండలాలలో త్రవ్వాలని సంకల్పించింది.

సాంద్ర చెరకు అభివృద్ధి కృషి ద్వారా 1968-69 లో 3 లక్షల టన్నుల అదనపు ఉత్పత్తికి సాధించాలని ఉద్దేశించబడింది.

సవరించిన చక్కెర విధానం, చెరకు ఉత్పత్తి దార్లకు చెల్లించదగిన చెరకు ధర :—1968-69 క్రపింగు సీజనుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన సవరిత చెరకు విధానం సుగర్ మిల్లర్లు తమ ఉత్పత్తిలో 40 శాతం స్వేచ్ఛా విఫణిలో అమ్ముకోడానికి అనుమతిస్తున్నది. అయితే కంట్లోలు ధరకు పంపిణీ చేయడం

కోసం కేంద్రప్రభుత్వం 13 లక్షల టన్నుల చక్కెర తీసుకొంటుంది. చెరకు కొనుగోలులో సుగరుమిల్లర్లు బెల్లం, ఖండసారి ఉత్పత్తిదార్లతో పోటీ పడగలిగేట్లు చేయడమే వారు తమ ఉత్పత్తిలో 40 శాతాన్ని బహిరంగ విఫణిలో అమ్ముకోడానికి అనుమతించడంలో గల వుద్దేశం.

రాష్ట్రంలోని చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు 1967-68 సీజనులో చెల్లించవలసిన కనీస చెరకుధర మెట్రికు టన్ను ఒక్కంటికి రూ. 73.57 లుగా కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. చెరకుపై పాక్షికంగా కంట్రోలు తీసివేసినందున ఈ సీజనులో మెట్రికు టన్ను ఒక్కంటికి రూ. 110 లు ధర చెల్లించవలసిందని సహకార రంగంలోని చక్కెర ఫ్యాక్టరీలకు, నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి రాష్ట్రప్రభుత్వం సలహా ఇచ్చింది. ప్రయివేటు రంగంలోని చక్కెర ఫ్యాక్టరీలుకూడా చాలా వరకు ఈ ధరను చెల్లించడానికి అంగీకరించాయి.

వైన తెలిపిన ప్రకారం అధిక ధరను చెల్లించడానికి ఫ్యాక్టరీలు అంగీకరించడంతో మామూలుగా దాదాపు చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు అన్నిటికీ చెరకు బాగా సరఫరా అవుతున్నది. రాష్ట్రములోని 19 చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు 1967 డిసెంబరు ఆఖరుకు మొత్తం 5,54,496 టన్నుల చెరకును గానుగాడించాయి. కాగా క్రిందటి సంవత్సరం అదేకాలంలో గానుగాడించిన చెరకు 4,47,802 టన్నులు మాత్రమే. క్రిందటి సంవత్సరము సీజనులో గానుగాడించిన మొత్తం చెరకు 16 లక్షల టన్నులు—కాగా ఈ సీజనులో మొత్తం 22 లక్షల టన్నుల చెరకు గానుగాడించడం జరుగుతుందని ఆశించబడుతున్నది.

(జి) తోటలు పెంపకం :—

(i) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వీక్యూత ద్రాక్ష అభివృద్ధి పథకం :—ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ముఖ్యంగా హైదరాబాదు పరిసరాల్లో ద్రాక్ష పెంపకపు ప్రాంతం శీఘ్రగతిని అధికమౌతున్నది. ద్రాక్ష పంట క్రింద విస్తారంగా పండించబడుతున్న రకం 'అనాబ్ పాహి'. ఈ ఒక్కరకమే విపరీతంగా పండిస్తున్నందువల్ల 'అనాబ్ పాహి' ద్రాక్షకు పంట ముమ్మరంగా వుండే కాలంలో రాబడి తగ్గిపోయే అవకాశం వుంది. కనుక వ్యవసాయశాఖవారు 'థాంప్సన్ సీడ్ లెస్' అనే మరో మేలురకం ద్రాక్షను ఉత్పత్తిదార్లకు సఫార్సు చేసింది.

లే అవుటు, నాట్లు, ఎరువులు వేయడం, పనికిరాని కొమ్మలను నరకడం, పంట కోయడం, ప్యాకింగు మొదలయిన వాటిని గురించి సలహాలు ఇవ్వడంతో పాటు కొన్ని పరిశోధన ప్రయోగాలుకూడా జరుపబడ్డాయి. ద్రాక్ష శ్రేష్టతను పెంపొందించడంలో గిబ్బిరిలిక్ యాసిడ్ ఉపయోగం, కొమ్మలు నరకడం తదితర కార్యకలాపాలు గురించి ఉత్పత్తిదార్ల తోటల్లో ఈ ప్రయోగాలు జరిగాయి. ఉత్పత్తిదార్లకు అక్కడిక్కడే వ్యక్తిగత సలహాలివ్వడంతోపాటు ద్రాక్ష పంట సలహాదారు సెలసెలా కొమ్మలు నరకడం గురించి, సస్యరక్షణ చర్యలను గురించి సలహాలు అందజేస్తున్నారు.

(ii) కోకో అభివృద్ధి పథకం :—కోకో పానీయమేకాక, అదొక ఆహార పంటకూడా. చాకిలెట్లు, కోకోపొడి, కోకోవెన్న మొదలైనవి తయారుచేయడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది. కాయల తొల్లు పకు గ్రాసంగా గాని, ఎరువుగా

గాని ఉపయోగించబడతాయి. భారత దేశంలో మూడు 150 సంవత్సరాల క్రిందనే ప్రజా పెట్టబడినట్టి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అది యిటీవలే ప్రారంభించబడింది. మన రాష్ట్రంలో ఈ ఉత్పత్తి ప్రోత్సాహకరంగాను శ్రేష్టమైనదిగాను వున్నట్లు తెలియవచ్చింది. విదేశీయారక ద్రవ్యార్జనకు నాథనగా ఈ కోకో పంటకు అధిక ప్రాధాన్యం వుండడంచేత మన రాష్ట్రంలో ఈ క్రొత్త పంట అభివృద్ధికి పూనుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ఈపంట అభివృద్ధికి విస్తృతావకాశాలున్నాయి.

ప్రస్తుతం కోకో వుత్పత్తులు మనదేశంలోకి దిగుమతిచేసుకోబడుతున్నాయి. ఈ దిగుమతులను సాధ్యమైనంత మేరకు శగించి అవసరమైతే ఇతర కేంద్రాలకు కూడా ఎగుమతి చేసే నిమిత్తం మన రాష్ట్రంలో కోకో అభివృద్ధిగల అవకాశాల అన్వేషణకు ఈ పథకం ఉద్దేశించబడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కోకో పెంపకం గురించి పరిశీలన జరిపే నిమిత్తం 1985 లో ఒక ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకం మంజూరు చేయబడింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లా పబ్లిక్ ప్రాంతంలోని రంపచోడవరం సమీపాన సిరిగిద్దలపాడులో ఈ కేంద్రం ఏర్పాటు చేయబడింది.

రెండు ఫారెస్టురో రకాల కోకోను పరిశీలన కోసం పెంచడం జరిగింది. 1—4—1967 నుండి ఇప్పటివరకు 19.42 ఎకరాల ప్రాంతంలో 7,643 మొక్కలు నాటబడ్డాయి.

చిన్నతరహా నీటి పారుదల

రాష్ట్ర గొట్టపు బావుల పథకం :

ఈ పథకం క్రింద గొట్టపుబావులను దింపుకొనడానికి అద్దె వద్దలిపై రైతులకు పనరుడ్డిల్లులు, చేతి బోరింగు సెట్లు సరఫరా చేయబడుతున్నాయి. ఈ శాఖకు 98 పనరుడ్డిల్లులు ఉన్నాయి. చాలకాలంపాటు ఉపయోగించిన పెక్కు పాత డ్రిల్లులు కూడ ఇందులో చేరి ఉన్నాయి. వాటిస్థానే క్రొత్తవాటిని సమకూర్చుకోడం అవసరమైవున్నది. పనరుడ్డిల్లులకు గిరాకీ హెచ్చుగావున్నది. 1987-88 లో 748 గొట్టాలను దింపాలని కార్యక్రమం నిర్ణయించుకోబడింది. 1988-89 సంవత్సరానికి 743 గొట్టపు బావులను దింపాలని లక్ష్యంగా నిర్ణయించబడింది. బావులను లోతు చేయడం :

రాయలసీమ తెలంగాణా జిల్లాలలో అనావృష్టి దీర్ఘకాల వైఖరి దాల్చిన తాలూకాలు కొన్ని వున్నాయి. వర్షపాతం తక్కువగా వుండడం, నేల అడుగు భాగం రాతిమయమై వుండడంచేత చెరువులను ఏర్పరచడానికిగాని, భూగర్భ జలాన్ని వినియోగించుకొనేందుకు వీలుగా లోతైన గొట్టపు బావులను నెలకొల్పడానికి గాని అవకాశాలు చాలా తక్కువగా వున్నాయి. ఈ ప్రాంతంలో నివసించే ప్రజలకు శాశ్వతమైన సహాయం అంగజేయడానికి ఒకే ఒక మార్గం వున్నది. అదే మంచే రాతిని పగులగొట్టి బావులను లోతుచేయడం. ఈ ప్రాంతాలలో ఉపయోగించే నిమిత్తం శాశ్వత రాతిని పగులగొట్టే యూనిట్లు 28 ఉన్నాయి. 1987-88 లో 938 బావులను లోతుచేయాలని కార్యక్రమం నిర్ణయించుకోబడింది. 1988-89 సంవత్సరానికి 938 బావులను లోతుచేయాలని సంకల్పించబడింది.

భూ సా ర ర్ డ్ ణ

మెట్టభూములు సాధారణంగా ఏటవాలుగాను, నేలకోత నష్టాలకు గురి అయ్యేవిగాను ఉంటాయి. ఈ భూముల్లో ఎక్కువ భాగాలు తీవ్రమైన వర్షాలకు— ప్రత్యేకించి భూమిపైన పంట లేకుండా వుండే కాలంలో—గురి అవుతుంటాయి. సై సర్గిక స్వరూపం కారణంగాను, మైన చెట్లు లేకపోవటం వల్లను వర్షాకాలంలో ఈ భూములు నీటి నష్టానికి, నేల నష్టానికి కూడా గురిఅవుతుంటాయి. ఇంతేగాక ఈ వర్షపు నీరు పంట ఉత్పత్తికి ఉపయోగపడకుండా వృధాగా వెలువలకు ప్రవహిస్తుంది. వృధాగా పారుతున్న ఆ నీటితోపాటు పంట పండడానికి ఉపయోగపడే నేలకూడా కోసుకుపోతుంది. తద్వారా నేల పోషకశక్తి ఓడించి పోతుంది. క్రమబద్ధమైన భూసార రక్షణ కార్యక్రమాల ద్వారా ఈ భూజల నష్టాలను అరికట్టవచ్చు. ఆందువల్ల నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో 4.00 లక్షల ఎకరాల వ్యవసాయ భూములను భూసార రక్షణ కార్యక్రమాల క్రిందికి తీసుకురావాలని సంకల్పించబడింది.

1967—68 లో 0.65 లక్ష ఎకరాలను భూసార రక్షణ చర్యల క్రిందికి తేవాలని సంకల్పం. కాగా భూమి తనఖా జ్యాంకు రుణం పథకాన్ని వినియోగించుకోవడం ద్వారా 0.95 లక్ష ఎకరాలను వీటి క్రిందికి తేవాలని 1968—69 సంవత్సర కార్యక్రమంలో నిర్ణయించడం జరిగింది.

నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టులో భూమి ఆయకట్టు అభివృద్ధి

నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు క్రిందగల ఆయకట్టు ప్రాంతంలోని భూములను యంత్ర సామగ్రితో సేద్యార్హం చేయడమే ఈ పథకం యొక్క ముఖ్యోద్దేశం. 2 శాతం కంటే ఎక్కువ వాలు వున్న భూములలో యంత్ర సామగ్రితో చదును చేసే పనిని చేపట్టాలని నిర్ణయించబడింది. ఈ పనికోసం 280 యంత్రాలు ఆవసరమై వుంటాయని అంచనా వేయబడింది. ఈ శాఖ ఇప్పటివరకు 101 బుల్ డోజర్లను (5 గ్రేడ్లతోనూ) దిగుమతి చేసుకున్నది. ఈ సంవత్సరానికి 15,250 ఎకరాల లక్ష్యం నిర్ణయించబడింది. 1968-69 లో ప్రస్తుతమున్న యంత్ర సామగ్రితో 24,000 ఎకరాల ప్రాంతాన్ని సేద్యార్హం చేయవచ్చని అంచనా వేయబడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యవసాయ పరిశ్రమల సంస్థ లిమిటెడ్

వ్యవసాయాభివృద్ధిని తీవ్రపరచేయడానికి, రైతులకు మేలురకం విత్తనాలు, ఎరువులు, చీడల మందులు, నీటిపారుదల సౌకర్యాలు, షేత్ర యంత్ర సామగ్రి, మేలురకం వ్యవసాయ పనిముట్లు మున్నగు వాటిని సమకూర్చడంకోసం రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ పరిశ్రమల సంస్థను నెల కొల్పాలని నిర్ణయించబడింది. ఈ సంస్థ పరపతి సదుపాయాలను ప్రయోగార్హమే కాక షేత్ర యంత్ర సామగ్రి కోసం సరైన విక్రయ, సేవా సదుపాయాలను కూడా ఏర్పాటు చేస్తుంది. రాష్ట్ర వ్యవసాయ ఇజినిరింగు కళ్యాణాలాపాలు యావత్తూ ఈ సంస్థకు దీని చేయాలనికూడా సంకల్పించబడింది.

ఈ సంవత్సరం 5-3-1968 తేదీన రిజిస్టరు చేయబడింది. దీని అధిగ్రహణ వాటా మూలధనం రూ. 2 కోట్లు. ఈ మొత్తాన్ని రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు వరుసగా 51: 49 దామాషాలో భరిస్తాయి.

రైతుల ఫోరం

రైతుల ఫోరం అనేది ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ. ఇది ప్రస్తుతం గ్రామస్థాయిలో ఏర్పాటు చేయబడింది. ఇది చివరకు జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిలలో కలుపబడుతుంది. గ్రామంలోని రైతులకు, సాంకేతిక శాఖలకు మధ్య రైతుల ఫోరం ట్టుదిట్టమైన బంధంగా వ్యవహరిస్తుంది. వ్యవసాయాభివృద్ధి కార్యకలాపాలలో చురుకుగా పాల్గొనడం కోసం గ్రామంలోని రైతులందరూ ఈ ఫోరంలో చేరతారు. నీరు, విత్తనాలు, ఎరువులు, సస్య రక్షణ, ఆహార, వాణిజ్య పంటలలో అధిదగుబడి రకాలను పండించే సాంకేతిక పద్ధతులు మున్నగు వివిధ ఉత్పత్తి మార్గాలను ఉత్తమ రీతిలో వినియోగించడం ఈ కార్యకలాపాలలో చేరివుంటాయి. శాస్త్రీయాభివృద్ధికి చెందిన మాతన సిద్ధాంతాలను, సాంకేతిక పద్ధతులను అవలంబించడం ద్వారా ఈ రైతుల ఫోరం వారి ఆర్థికాభ్యున్నతికి దోహదం చేస్తుంది.

రైతుల ఫోరంలను ఏర్పాటు చేయాలన్న కార్యక్రమం 1967-68 లో ప్రారంభించబడింది. ఇప్పటివరకు ఈ ఫోరంలు 1440 గ్రామాలలో ఏర్పాటు చేయబడినాయి. వచ్చే సంవత్సరాలలో మిగతా గ్రామాలలో కూడా వీటిని ఏర్పాటు చేయాలని సంకల్పించబడింది. తద్వారా రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఒక పటిష్టమైన రైతుల వ్యవస్థ రూపొందుతుంది.

జిల్లా పరిపాలన పునర్వ్యవస్థీకరణ

ఒకే అధికార వర్గాన్ని ఏర్పాటుచేసి, జిల్లా ఆర్థికాభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించడం కోసం జిల్లా స్థాయిలో శాస్త్రాత్మక ఆ అధికార వర్గానికి అప్పగించి సట్టయితే ఉత్తమ ఫలితాలు చేకూరగలవని ప్రభుత్వం భావించింది.

తదనుసారంగా ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక జిల్లా అభివృద్ధి మండలి వుండాలని ఉత్తరువు చేసింది. ఆ మండలికి జిల్లా కలెక్టరు అధ్యక్షులుగాను, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మను సభ్యులుగాను ఉంటారు. కార్యక్రమాలను సక్రమంగా అమలు పరచడం కోసం శాఖాధిపతులు వినియోగిస్తున్న కొన్ని కర్తవ్యాలు, అధికారాలను ఇప్పుడు కలెక్టరుకు ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రభుత్వం రాష్ట్ర అభివృద్ధి మండలి నొకదానిని కూడా ఏర్పాటుచేసింది. ఈ మండలి పావుసాలు కొకసారి పనిని గురించి సమీక్షించి ఒక్కొక్క జిల్లాలోను పాధించిన ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రభుత్వానికి అంతిమంగా వార్షిక సమీక్షనుకూడా అందజేస్తుంది.

జిల్లా స్థాయిలో ఇప్పుడు జరిగిన ఈ మార్పు కారణంగా, జిల్లా కలెక్టరుకు వ్యక్తిగత సహాయకుడుగా పనిచేయడం కోసం ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక వ్యవసాయ శాఖ డిప్యూటీ చైరెక్టరును నియమించడం జరిగింది. జిల్లాలో వ్యవసాయాభివృద్ధి విషయంలో వీరు కలెక్టరుకు సహాయపడతారు. అంతేకాక

జిల్లాలోని ఈ శాఖకు చెందిన ఇతర అధికార్లనుకూడ జిల్లా కలెక్టరు నియంత్రణ క్రిందికి తేవడం జరిగింది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం 1968-69 విద్యా సంవత్సరారంభం నుంచి పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సులను ప్రవేశ పెట్టాలని నిర్ణయించింది. దీని ద్వారా గృహ విజ్ఞాన శాస్త్రంలో ఆ రాలు, పోషక పదార్థాల పాఠ్యాంశంలో ఎం. ఎస్.సి. డిగ్రీ పొందవచ్చు. ఎం. ఎస్.సి. (వ్యవసాయం) పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కార్యక్రమాన్ని బాడెట్ల, తీసుకోబడిన వ్యవసాయ కళాశాలలకు జోడించి, విస్తరింపజేయడానికి చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. పశు వైద్య శాస్త్రంలో మరో నాలుగు పాఠ్య విషయాలలో అంటే అనాటమీ, ఫిజియాలజీ, మెడిసిన్, సర్జరీలలో కూడ పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సులను ప్రవేశపెట్టడానికి అవసరమైన చర్య తీసుకోబడుతుంది.

జరుగుతున్న విద్యా సంవత్సరం (1967-68) లో, గృహ విజ్ఞాన కళాశాలలో నర్సరీ పాఠశాల ప్రారంభించబడింది. ఆహారాలు, పోషక పదార్థాలు, జంతువులు, దుస్తులు, గృహ నిర్వహణంవంటి పాఠ్య విషయాలలో వయోజన స్త్రీల సౌకర్యార్థం కొన్ని స్వల్పకాలిక కోర్సులను ప్రారంభించాలని విశ్వవిద్యాలయం ఇటీవలే ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది. దీనిద్వారా గృహ విజ్ఞాన కళాశాల కార్యకలాపాలకు నూతన దృక్పథం కలుగజేయబడింది.

పరిశోధన

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం 1968 జూలై 1 వ తేదీ లగాయతు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ పరిశోధన బాధ్యతవహించింది. రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ నుండి 41 పరిశోధన కేంద్రాలు, 104 పథకాలు, అందులో పనిచేసే సిబ్బంది బదిలీకావడం ఈ తేదీననే జరిగింది. దరిమిలా 1967 మే 1 వ తేదీన, పశు సంవర్ధన శాఖ నుండి మరో 12 పరిశోధన పథకాలు, కేంద్రాలు, వాటిలో పనిచేసే సిబ్బందికూడ బదిలీ కావడం జరిగింది.

రైతుల సమస్యలను గురించి కార్యక్రమాలను రూపొందించి, విద్యాలయానికి సలహా ఈయడంకోసం శాస్త్రవేత్తలతోను, విజ్ఞానవంతులైన రైతులతోను కూడిన ఒక పరిశోధన సలహా సంఘం ఏర్పాటు చేయబడుతున్నది. పరి, కిత్తనూర, పప్పుధాన్యాలు, నూనెగింజలు, ప్రత్తి, మొక్కజొన్నవంటి ప్రధాన పంటలలోను, భూసారం, వ్యవసాయ పద్ధతులలోను భారతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి సహకారంతో అనేక సమన్వయకృత పథకాలు విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధన కార్యక్రమంలో భాగంగా వున్నాయి. పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు స్థాయిలో విద్యార్థులు జరిపే పరిశోధనను సమస్య పరిష్కారానికి ప్రాధాన్యమిచ్చే పరిశోధనలో చేర్చడం జరిగింది. మొత్తం పరిశోధన కార్యక్రమంలో ఇది ఒక భాగంగా వుంటుంది.

విస్తరణ : ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రమంతటా విస్తరణ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం కోసం వ్యవసాయ విస్తరణ సర్వీసును ఏర్పాటు చేయాలని ఆంధ్ర

ప్రదేశ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఉద్దేశిస్తున్నది. వథకాలను దశలవారీగా విస్తరింప జేయాలని పంకల్పం. ఆరంభంలో, ఆయా అంశాలలో నిపుణులైనవారు నలుగురితోను, 8 మంది జాకు స్థాయి విస్తరణ అధికారంతోను విస్తరణ కార్యక్రమం 1966-67 లో మైదరాబాదు జిల్లాలో ప్రారంభించబడింది. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద విస్తరణ కార్యకలాపాలను తీవ్రతరంచేసే ఉద్దేశంతో, ఒక జిల్లా సమన్వయ సంఘం ఏర్పడింది. దీనికి విస్తరణ శాఖ డైరెక్టరు అధ్యక్షులుగా ఉంటారు. విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని చిత్తూరు జిల్లాకు విస్తరింపజేయడానికి సంబంధించిన వథకానికి తుది రూపమీయడంకూడా జరిగింది. దానిని కూడా ఈ సంవత్సరం (1967-68) లోనే అమలుపరచాలని సంకల్పించబడింది. భారత వ్యవసాయ పరిశోధన పరిషత్తు కేటాయించిన ఒక వంద జాతీయ ప్రదర్శనలు 1967-68 లో జయప్రదంగా నిర్వహించబడ్డాయి. వీటి ఫలితాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉన్నాయి. వ్యవసాయదాన్ల ప్రయోజనార్థం పంటల క్యాలెండరు జారీ చేయబడుతున్నది.

ఈ విశ్వ విద్యాలయంలో బోధన, పరిశోధన, విస్తరణ కార్యక్రమాను పరీక్షించడంకోసం సకల ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఒక పాఠ్య విషయానికి సంబంధించిన అచార్యుని ఆరంగంలో శాఖాధిపతిగా చేయడం ద్వారా ముఖ్యమైన చర్య తీసుకోబడింది. రాష్ట్రంలోని తత్సంబంధమైన ఇతర కళాశాలలు, పరిశోధన కేంద్రాలలో బోధన, పరిశోధన, విస్తరణ కార్యక్రమాలకు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా బాధ్యత ఆయనకు అప్పగించబడుతుంది. అంతేకాక ఆయన పనిచేస్తున్న కళాశాలలోని శాఖ పరిపాలనా నియంత్రణను కూడా కలిగివుంటారు.

ఫోర్డు ఫౌండేషను సహకారంతో ఒక కమ్యూనికేషను కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని తలచెట్టబడింది. ప్రచురణలు, విజువల్ టెక్నాలజీ మొదలైన వాటి ద్వారా వ్యవసాయ కమ్యూనికేషన్లకు చెందిన సిద్ధాంత ప్రయోగాలను గురించిన ప్రాథమిక విషయాలపై అండర్ గ్రాడ్యుయేటు, పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు స్థాయిలు రెండింటిలోను విద్యార్థులను తయారు చేయడం, పరిశోధనలో ఆధునిక రీతులను గురించి రైతులకు తెలియజెప్పడం కోసం ఉత్తమ పద్ధతులను కనుగొనడం, పరిశోధన, తదితర కార్యకలాపాలనుంచి ప్రత్యేకంగా గ్రహించి, వ్యవసాయంపై ఉత్తమ గ్రంథాలు ప్రచురించడం—ఇవి ఈ కేంద్రం ముఖ్యద్దేశాలు.

పరీక్షిత షేత్ర అభివృద్ధి పథకం ఒకటి ప్రారంభించబడింది. రాశేంద్ర నగరులోని మొత్తం 2,500 ఎకరాల భూమి దీని క్రిందికి తేబడింది. షేత్ర అభివృద్ధి అధికారి దీనిపై పూర్తి బాధ్యత వహిస్తారు. కళాశాలలకూ, పరిశోధన యూనిట్లకు ఇది బాగా ఉపయోగపడుతుంది. అంతేకాక ఎక్కువ పంటలు పండించడం కోసం లభ్యమయ్యే భూమిని ఇంకా ఉత్తమంగా వినియోగించు కోడానికి కూడ ఇది తోడ్పడుతుంది.

సమన్వయకృత పరి ప్రాజెక్టు విస్తరణ, జొన్న పంటకు సంబంధించిన అంతర్జాతీయ ప్రాజెక్టు ఏర్పాటు, విస్తృత పశుగణం పరిశోధన కార్యక్రమం రైతుల శిక్షణ సంస్థ ఏర్పాటు—ఇవి విశ్వ విద్యాలయం శ్రద్ధతో పరిశీలిస్తున్న కొన్ని ప్రధానమైన ప్రాజెక్టులు.

APPENDIX

BUDGET FOR 1968-69

DEMAND No. XX — AGRICULTURE, MARKETING
AND WAREHOUSING

BUDGET FOR 1968-69

DEMAND No. XX — AGRICULTURE

Note on Marketing and Warehousing

	Actuals for 1966-67	Revised estimates for 1967-68	Budget Estimates for 1968-69
MARKETING :			
31. Agriculture			
K. Marketing in India			
Non-Plan Schemes	11,65,277	12,07,600	12,85,600
Plan Schemes	1,24,022	1,80,000	2,00,000
Total	12,89,299	13,87,600	14,85,600

WAR HOUSING (PLAN SCHEME)

96. Capital outlay on Industrial Development — share capital contribu- tion to Andhra Pradesh State Ware- housing Corporation	1,27,400	90,000	1,00,000
Total ..	14,16,699	14,77,600	15,85,600

MARKETING DEPARTMENT

(MARKETING AND WAREHOUSING)

BUDGET NOTE ON

A. MARKETING.

Andhra Pradesh is a predominantly agricultural State. It is noted for the production of rice, gram, green gram, sunhemp, mesta, hemp, groundnut, castor, til, tobacco, jaggery, onions, turmeric, chillies and in horticultural crops like coconuts, mangoes, limes, bananas and Anarbesrahi grapes.

2. Inability to bargain, lack of holding capacity for a favourable market and the obligations in the monetary transactions on the part of the producers subjected them to sell their produce at uneconomic returns under perfect competition. Hence, it is necessary that along with the plans for increase in production, there should be better marketing facilities for the commodities produced.

3. In our State, the Marketing department is charged with the responsibility of reforming the methods of sale and purchase of

Calling attention to a matter of urgent public importance : 12th March, 1968. 51
 re : Need to provide Telugu teaching facilities to Andhras who are residents of Madras.

మద్రాసులో ఉన్నటువంటి స్కూల్స్‌లో అన్యాయం జరగకుండా, అలాగే మన ఆంధ్రలో ఉన్న స్కూల్స్‌లో మద్రాసు వారికి అన్యాయం జరగకుండా పద్దెనిమిది ఇచ్చి, వారి నుండి పద్దెనిమిది తీసుకోవాలని మనపట్టున్నాను.

Sri K. Brahmaananda Reddy:— Two language formula or three language formula has nothing do with the rights of linguistic minorities regarding which an assurance has been given at the Zonal Council Meeting by all the Southern States. The Madras Government also is a party to this decision and issued orders for provision of educational facilities to the linguistic minorities in their mother tongue upto secondary stage, through their G. O. No. 341 dated 14-2-1961.

The adoption of two language formula by the Madras Government does not mean that this facility has been withdrawn. As far as I know and as could be seen from the newspapers, the Chief Minister of Madras told the Madras Legislative Assembly as recently as on 13-2-1968 that the rights of linguistic minorities in that State will be protected and this assurance has been given by the Madras Government in the Zonal Council Meeting also. It is also seen from "The Hindu" dated 20-2-1968 that the Education Minister of the Government of Madras in a reply to an interpellation in the Madras Legislative Assembly by one of the Members, has stated on 19-2-1968 that the concessions which have been offered to the linguistic minorities in the matter of educational facilities are being continued. In view of this and as facilities already exist upto secondary stage for imparting education in Telugu, which facility has apparently not been withdrawn, there seems to be no basis for any apprehension in the matter.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ వాపేలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఈ సందర్భంలో ఒక చిన్న సూచన చేయాలి. మొన్న సాయంత్రం నేనూ, మద్రాసులో తెలుగు ప్రాంతం నుండి ఎన్నుకోబడిన కోదండరామయ్యగారు, వెంకటస్వామిగారు, యింకా తతిమ్మా వారందరముకలిసి అన్నాదురై గారిని, రాజగోపాలచారిగారిని, యీ సందర్భంలో కలుసుకోవడం జరిగింది. వారు తెలుగులోనే మాట్లాడుతూ యీ విషయాలను తప్పకుండా చూస్తామన్నారు. దానితోబాటుగా యింకొక సమస్య కూడా వున్నది. వారు ఇప్పుడు అక్కడ అడుగుతున్నదేమంటే హోసూరు ఏరియాలో గాని, యితర తెలుగు ఏరియాస్‌లో ఎక్కడెక్కడయితే కాలేజీలు వున్నాయో అక్కడ తెలుగులో మీడియం ఆఫ్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్ వుండాలని వారు కోరుతున్నారు. దానిపై మన ప్రభుత్వం చేయగలిగినదేమిటో ఆలోచించవలసివున్నది. ఇక్కడ మైనారిటీ లాంగ్వేజెస్‌కు చాలా ప్రొటెక్షన్ యివ్వడం జరిగింది. బహుశా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో మైనారిటీ లాంగ్వేజెస్‌కు యిచ్చినంత ప్రొటెక్షన్ ఇండియాలో యింకా ఎక్కడా యివ్వలేదనుకుంటాను. రిజిస్టర్డ్ కౌన్సిల్‌లో డిస్కంషన్‌కు వచ్చినా, యితరత్రా వచ్చినా, ఆ ప్రాంతాలలో తెలుగు వుండడం గుర్తి

agricultural produce so as to overcome monopolistic tendencies and increase the margins of the growerseller. The activities of the Department comprise :—

- (i) Regulation of trade;
- (ii) Grading of agricultural produce;
- (iii) Extension and publicity;
- (iv) Market Intelligence; and
- (v) Market Research and Survey.

4.0. *Regulation of Trade :*

The Markets legislation provides for better regulation of buying and selling of agricultural produce and for that purpose, promotes establishment of regulated markets in the State so that the cultivators may secure better prices; fairer weighment and freedom from illegal deductions and heavy incidental marketing charges.

4.1. Out of 247 trade centres in Andhra Pradesh, 67 lie in Telangana area and 180 in Andhra area. The Agricultural Markets Act, 1930 was in force in 61 Trade Centres in Telangana Region; while the Andhra Pradesh (Andhra Area) Commercial Crops Markets Act, 1933 covered so far 55 trade centres in Andhra Region.

4.2. The sale of fruits and vegetables in the Cities of Hyderabad and Secunderabad, regulated under the provisions of the Andhra Pradesh (Telangana area) Agricultural Markets Act, 1930, has helped the producers in getting a major share of the price paid by the consumer as a result of reduction in the marketing charges from 24½ to 8½ per cent.

4.3. During the year 1966, the two Acts mentioned above were unified and the "Andhra Pradesh Agricultural Produce and Live Stock Markets Act" was passed. The Integrated Act came into force all over State from 19th October 1967.

5.0. *Grading of Agricultural Produce .*

With a view to promoting organised marketing on the basis of statutory and commercial grading, the Department undertook grading of agricultural produce including ghee under the following schemes :

- (a) Grading of agricultural produce at primary markets;
- (b) Grading at farmers' level;
- (c) Grading of ghee and oil at Government Laboratories.

5.1. (a) *Grading of agricultural produce at primary Markets :—* Grading of agricultural produce before it is put into market for auction is one of the improved methods of marketing. Grading of agricultural produce on commercial basis was introduced at various market centres where large stocks of farm produce is assembled by the cultivators so as to help them realize better prices commensurate with quality. Commercial grading, in brief, is the crude method of assortment of lots of different commodities of agricultural produce on quality basis with particular reference to the extents of existence of

foreign matter, maged seed, moisture content, immature and shrivelled seed. This system has not only simplified the procedure of sale and purchase of agricultural commodity but has at the same time ensured premium price to the producer and quality goods to the buyer. In consideration of significant benefits returned to the cultivator-seller, the Scheme is extended to six other centres during the Fourth Plan besides at Warangal, Badepally, Bhongir, Khammam and Bhainsa, where it has been functioning successfully. So far, 92,000 quintals of castor and groundnut and other commodities have been graded at these centres securing more than a lakh of rupees as additional gains over and above the normal returns to the producer-cum-seller.

5.2. (b) *Grading at Farmers' level*.—The marketing Department after having introduced grading of agricultural produce on commercial basis at a few assembly centres found that grading at a few centres did not cover the produce brought by large number of grower-cum-sellers at other market centres. It was, therefore, felt that the grower should be educated in the methods of marketing his produce at his very field so that he may bring fully dried goods free from foreign matter for sale into the market. The Department, therefore, provided grading services at each of twenty districts in the State by posting one Marketing Assistant and two Supervisors. Various commodities like jaggery, chillies, turmeric, jute, groundnut, castor, tobacco, sunhemp, etc., are being graded at different village levels in the State and so far about 12 lakh quintals of the said produce have been graded and presented for sale in different regulated markets. This system of commercial grading at the Farmers' level enabled the sellers to secure a premium price ranging from 0.50 P. to Re. 1.00 more per quintal.

5.2.1. Special efforts are afoot to introduce commercial grading in turmeric growing areas like Nizamabad, during the current year and it is proposed to extend the scheme to Guntur and Cuddapah district also.

5.3. (c) *Grading of ghee and oil at Government Laboratories*.—Ghee is one of the important cottage industries of the State. More than a million families in our villages are engaged in this avocation. In Andhra Region alone, ghee worth over 10 crores of rupees is produced annually of which ghee valued at about 3 to 4 crores of rupees is exported to other States, like West Bengal, Uttar Pradesh and Bombay duly graded. In order to provide laboratory facilities for grading of ghee under Agmark specifications, and to secure a premium price to the petty producers and dealers on par with other packers, who own their own laboratories, Government have started their own laboratories, for grading of ghee of small producers and traders at Mudianoor in Cuddapah district, Vijayawada in Krishna district, Samalkot in East Godavari district and a Sub-Station at Giddaloor in Kurnool district. The State owned laboratories have during the last year helped the petty producers and traders to get about 4163 quintals of ghee and oils graded and arranged for sale at a premium price.

6.0. *Extension and Publicity :*

The object of the Marketing Extension Scheme which was introduced in the year 1964-65 is to educate the producers about the benefits of sale of agricultural produce in regulated markets as also about the improved methods of marketing. Necessary propaganda and publicity work is being intensively carried out in all districts through personal contacts, public meetings, and handbills, industrial exhibitions, 'burra kathas' etc. The Departmental Officers contributed a number of articles to several Journals and Souvenirs besides Radio Talks and Dialogues through the All India Radio, Hyderabad and Vijayawada.

7.0. *Market Intelligence :*

Market intelligence is essential both for the buyer and the seller. The trader who purchases the produce from the farmer has the resources and facilities at his command to be in touch with the price trends, market arrivals, likely demand etc., and this knowledge places him in a superior bargaining position over the producer-seller, who is relatively ignorant of this market information. The duel in the market, is thus between the well-informed buyers, and the ill-informed sellers. The department has therefore, endeavoured to carry the market news to the producer-seller, so as to enable him to decide when and where to dispose of his produce under conditions favourable to him. With this end in view, the department collects information about prices, arrivals, etc., of important agricultural produce, through the Price Reporters stationed at 136 trade centres in the State, and arranges to relay the information through the All India Radio at Hyderabad and Vijayawada. The State Market news now being disseminated in the Rural Programme is proving very beneficial to the producers, traders and consumers as well. The Weekly and Monthly Bulletins, issued by the Department have not only been helpful to the seller-producer, but also to the State and Central Governments in formulating price policies and evolving production and export programmes.

8.0. *Market Research and Survey :*

The Market Research envisages a detailed and comprehensive survey on the marketing of agricultural commodities to recommend improvements in the method of storage, transport, trade practices and also suggests trade potentialities in other consuming centres. After having compiled the report on the marketing of rice, the Department has taken up compilation of reports on the marketing of chillies, groundnut and cashewnut. Data in respect of other important commercial crops are being collected and compiled.

B. WAREHOUSING.

9.0. The Andhra Pradesh State Warehousing Corporation constituted in 1958-59 fills up two gaps in the State's economy, as elsewhere in the country by (i) providing scientific storage to avoid storage loss (which is at present estimated to be not less than 5 per cent) of the production and (ii) providing easy and cheap credit to the producer to improve his holding capacity so that he can wait for better prices. Keeping these objectives in view, the Central and

State Governments have established Central Warehousing Corporation and State Warehousing Corporation under section 23 of the Agricultural Produce (Development and Warehousing) Corporations Act, 1956 (revised as Warehousing Corporation Act, 1962).

The authorised share capital of the Andhra Pradesh State Warehousing Corporation is two crores of rupees. Upto the end of March, 1967, a total share capital of Rs. 31.7 lakhs was issued for subscription to the Central Warehousing Corporation and the State Government to be subscribed in equal ratio. Accordingly, the State Government has subscribed Rs. 15.85 lakhs upto that period. An amount of Rs. 1.00 lakh each from the State Government and Central Warehousing Corporation is expected to be received before March 1968 towards further share capital issued in 1967-68.

9.2. Upto the end of March, 1967, 37 warehouses with 160 sub-warehouses were working under this Corporation. No new warehouses were opened as much emphasis is being laid on the consolidation of the centres already opened. The Corporation accepted 1,58,144 tonnes of foodgrains etc., for storage in its warehouses during 1956-67. In the current financial year, business transacted to the end of January 1968, is about 76,417 M. Tonnes.

9.3. Upto the end of December, 1967, the Corporation has completed construction of godowns at 3 centres with a total capacity of 3,900 M. Tonnes, thus bringing the total owned godowns to 16 Nos. with a total capacity of 16,670 M. Tonnes. Works at two centres for a total capacity of 2,500 M. Tonnes will be completed by the end of March, 1968.

9.4. Subject to release of further share capital of Rs. 1.0 lakh each by the Central Warehousing Corporation and the State Government, the Corporation proposes to take up during 1968-69 the construction of Office buildings, electrification and barbed wire fencing and laying of internal approach roads in various centres. Provision is also being made for the constructions of godowns with a capacity of 1,300 M. Tonnes at Bellampalli where there is constant demand for storage space to stock foodgrains for the industrial labour.

9.5. The Corporation intended to take up the construction of further godowns at different parts of the State for further storage but due to lack of funds, the same could not be implemented. During the financial year ended 31st March 1967, the Corporation made a profit of Rs. 13,000 after meeting the heavy expenditure consequent on revised pay scales and enhanced D. A. to the staff.

అనుబంధము

1968-69 బడ్జెటు డిమాండు నెం. XX

వ్యవసాయం, మార్కెటింగు, గిడ్డంగులను గురించిన వివరణ

	1966-67	1967-68	1968-69
వాస్తవమైన లెక్కలు.	సవరించిన అంచనాలు.	బడ్జెటు అంచనాలు.	

మార్కెటింగు :

“81. వ్యవసాయం కె. భారత
దేశంలో మార్కెటింగు”

ప్రణాళికేతర పథకాలు	11,65,277	12,07,600	12,85,600
ప్రణాళికా పథకాలు	1,24,022	1,80,000	2,00,000
మొత్తం	12,89,299	13,87,600	14,86,600

గిడ్డంగులు (ప్రణాళికా పథకాలు) :

“96. పారిశ్రామికాభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం—ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గిడ్డంగి సంస్థకు వాటా మూలధన విరాళం.”	1,27,400	90,000	1,00,000
మొత్తం	14,16,699	14,77,600	15,86,600

మార్కెటింగు శాఖ (మార్కెటింగు, గిడ్డంగులు)

ఎ. మార్కెటింగ్ గురించిన బడ్జెటు వివరణ :—ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ ప్రధానమైన రాష్ట్రం. బియ్యం, పప్పులు, పెసలు, జనుము, కిత్తనార, వేరుశనగ, ఆముదాలు, నువ్వులు, పొగాకు, బెల్లం, ఉల్లిగడ్డలు, పసుపు, మిరపకాయల ఉత్పత్తికి, కొబ్బరి, మామిడి, నిమ్మ, అరటి, అనాబ్ మాహి ద్రాక్షనంటి తోట వంటల ఉత్పత్తికి మన రాష్ట్రం ప్రసిద్ధికెక్కింది.

2. జేర సారాలలో అశక్త, లాభసాటి విక్రయంకోసం సరుకులు వుంచుకోగల స్థానము లేకపోవడం. ఆర్థిక లావాదేవీలలో ఉత్పత్తిదార్లపై గల భారాలమూలంగాను తమ ఉత్పత్తులకు పోటీ సరిగా లేనిస్థితిలో గట్టుబాటు కాని ధరలకు అమ్ముకోవలసివస్తుంది. అందుచేత ఉత్పత్తిలో పెరుగుదలకు తలపెట్టడంతో పాటు, ఉత్పత్తి అయిన వస్తువులకు మంచి మార్కెటు సౌకర్యాలు ఉండవలసిన అవసరంకూడా వున్నది.

3. మన రాష్ట్రంలో గుత్త వ్యాపార వైఖరులను అధిగమించడానికి ఉత్పత్తిదారైన—అమ్మకందారుకు లాభాలను అధికం చేయడానికి పీలుగా

వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల క్రయ, విక్రయ విధానాన్ని సంస్కరించే బాధ్యత మార్కెట్టు శాఖపై వుంది. శాఖ ఈ క్రింది కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తుంది :

- (i) వ్యాపారాన్ని క్రమబద్ధం చేయడం ;
- (ii) వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని శ్రేణీకరించడం ;
- (iii) విస్తరణ, ప్రచారం ;
- (iv) మార్కెట్టు సమాచారం ;
- (v) మార్కెట్టు పరిశోధన, సర్వే.

4.0. వ్యాపారాన్ని క్రమబద్ధం చెయ్యడం :—మార్కెట్లు శాసనం, వ్యవసాయోత్పత్తి క్రయ, విక్రయాలను ఉత్తమ పద్ధతిని క్రమబద్ధం చేయడానికి నిబంధిస్తున్నది. అందుకోసం వ్యవసాయదార్లకు మంచి ధరలు, మంచి తూకం, అక్రమమైన తగ్గింపులు జరగకుండాను, ఆనుపంగిక మార్కెటింగు చార్జీలు అధికంగా జరగకుండా చూసేటట్లుగా రాష్ట్రములో క్రమబద్ధమైన మార్కెట్లు స్థాపనకు దోహదం చేస్తుంది శాసనం.

4.1. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని 247 వ్యాపార కేంద్రాలలోను 67 తెలంగాణా ప్రాంతంలోనూ, 180 ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్నాయి. 1980, వ్యవసాయ మార్కెట్ల చట్టం తెలంగాణా ప్రాంతంలోని 61 వ్యాపార కేంద్రాలలో అమలులో ఉండగా, ఇంతవరకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని 55 వ్యాపార కేంద్రాలు 1988 ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఆంధ్ర ప్రాంతపు) వాణిజ్య పంటల మార్కెట్ల చట్టం క్రిందికి వచ్చాయి.

4.2. 1980, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ (తెలంగాణా ప్రాంతపు) వ్యవసాయ మార్కెట్ల చట్టంలోని నిబంధనల క్రింద క్రమబద్ధీకరింపబడిన మైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు నగరాలలోని పళ్ళు, కూరగాయల అమ్మకాలు, మార్కెట్టు చార్జీలలో 24½ శాతంనుండి 3½ శాతంవరకు తగ్గుదల ఏర్పడే కారణంగా వాడకందారు చెల్లించే ధరలో ఎక్కువ వాటా ఉత్పత్తిదారులకు దక్కడానికి దోహదం చేశాయి.

4.3. 1988 లో మై తెల్పిన రెండు చట్టాలను షరీకృతం చేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయోత్పత్తి, పశుగణ మార్కెట్ల చట్టాన్ని చేయడం జరిగింది. షరీకృత చట్టం 19-10-1987 లగాయతు రాష్ట్రం అంతటా అమలులోనికి వచ్చింది.

5.0. వ్యవసాయోత్పత్తిని శ్రేణీకరించడం :—చట్టబద్ధంగాను, వాణిజ్యరీతి లోను శ్రేణీకరణ జరిపే పద్ధతిమీద క్రమబద్ధమైన మార్కెటింగును పెంపొందించే ఉద్దేశంతో ఈ క్రింద పథకాలక్రింద నేతితోసహా వ్యవసాయోత్పత్తిని శ్రేణీకరించే పనిని ఈ శాఖ చేపట్టింది.

- (ఎ) ప్రాథమిక మార్కెట్లలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తి శ్రేణీకరణ.
- (బి) రైతు స్థాయిలో శ్రేణీకరణ.
- (సి) ప్రభుత్వ ప్రయోగశాలలలో నేయి, నూనెల శ్రేణీకరణ.

5.1. (ఎ) ప్రాథమిక మార్కెట్లపద్ధ వ్యవసాయ ఉత్పత్తి శ్రేణీకరణ :—వేలానికిగాను మార్కెట్లలోకి తీసుకొనిపోయే ముందు వ్యవసాయోత్పత్తి

శ్రేణీకరించడం అనేది మేలరకపు మార్కెటింగు విధానాలలో ఒకటి. నాణ్యానికి తగట్టు వ్యవసాయదారులు మంచి ధరలు రాబట్టుకోవడానికి వీలుగా వారు వ్యవసాయోత్పత్తిని విస్తారంగా చేరవేసిన వివిధ మార్కెట్టు కేంద్రాలలో వాణిజ్య ప్రాతిపదికపై శ్రేణీకరణ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వాణిజ్య సరళి శ్రేణీకరణను సూక్ష్మంగా వివరించాలంటే అవ్యవధాగ్గాలుండడం. దెబ్బతిన్న విత్తనాలు, నెమ్మూ ఎదగని, ముడతబడ్డ విత్తనాలకు సంబంధించి నాణ్యత ప్రాతిపదికపై వ్యవసాయోత్పత్తికి చెందిన వివిధ వస్తువులను ఉజ్జాయింపుగా వేరుపరచడం అన్నమాట. ఈ పద్ధతి వ్యవసాయ వస్తువుల క్రయ, విక్రయాల విధానాన్ని సరళీకరించడమే కాకుండా ఏక కాలంలో ఉత్పత్తిదారుకు అధిక మైన ధరను, కొనుగోలుదారుకు నాణ్యమైన సరుకును సమకూర్చగలుగుతుంది. కర్షక విక్రయదార్లకు గణనీయమైన లాభాలు చేశారుతున్న కారణంగా ఈ పథకం జయప్రదంగా కొనసాగుతున్న ఎరంగల్లు, బాదేపల్లి, భువనగిరి, ఖమ్మం, తైన్సాల లలోని కేంద్రాలకు తోడుగా నాల్గవ ప్రణాళికలో మరి రి కేంద్రాలకు ఈ పథకం విస్తరించబడుతున్నది. ఇంతవరకు 92,000 క్వింటాళ్ల అముదాలు, వేరుశనగ, ఇతర సరకులు ఈ కేంద్రాల్లో శ్రేణీకరించబడ్డాయి. ఉత్పత్తిదారైన విక్రయ దారుకు ఈ విక్రయాల మూలంగా మామూలుగా వచ్చే రాబడికన్నా లక్ష రూపాయలకు మించి, అదనపు లాభం చేకూరింది.

5.2. (బి) రైతు స్థాయిలో శ్రేణీకరణ :—మార్కెటింగు శాఖ, కొన్ని చేరిక కేంద్రాలలో వాణిజ్య సరళిపై వ్యవసాయోత్పత్తిని శ్రేణీకరించే పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టిన మీదట కొద్దిపాటి కేంద్రాలలో శ్రేణీకరణ జరగడమన్నది ఇతర మార్కెట్టు కేంద్రాలలో అధిక సంఖ్యాకులయిన ఉత్పత్తిదారులైన రైతులు తెచ్చిన ఉత్పత్తి శ్రేణీకరణ జరిగినట్లు కాదని కనుగొన్నది. అందుచేత మార్కెట్లలో అమ్మకం కోసం ఇతర పదార్థమేమీ లేకుండా పూర్తిగా అరిగిన సరుకులను ఉత్పత్తి దారు తేగలందులకై అతని ఉత్పత్తిని ఏ విధంగా మార్కెట్టు చేసుకోవాలో అతని పొలంలోనే బోధించాలని భావించబడింది. కనుక ఈ శాఖ ఒక్కొక్క జిల్లాలోను ఒక మార్కెటింగు అసిస్టెంటును, ఇద్దరు సూపర్ వైజర్లను నియమించడం ద్వారా రాష్ట్రంలోని 20 జిల్లాలలో శ్రేణీకరణ సదుపాయాలను సమకూర్చింది. రాష్ట్రంలోని వివిధ గ్రామస్థాయిలలో బెల్లం, మిర్చి, పసుపు, జనుము, వేరుశనగ, అముదాలు, పొగాకు, జనపనార వగైరావంటి వివిధసరుకులు శ్రేణీకరించబడుతున్నాయి. ఇంతవరకు సుమారు 12 లక్షల క్వింటాళ్లమేర పైన తెలిపిన సరుకు శ్రేణీకరించబడి వివిధ క్రమబద్ధమైన మార్కెట్లలో అమ్మకానికై పంపబడింది. ఈ పద్ధతి ప్రకారం వాణిజ్య సరళిలో రైతు స్థాయిలో శ్రేణీకరణ జరగడంవల్ల విక్రయదారులు క్వింటాలు ఒక్కొక్కటికి యాభై పైసలు మొదలు రూపాయిదాకా అధిక ధరను పొందటానికి అవకాశం కలిగింది.

5.2.1. ఈ సంవత్సరంలో ఐదుపువడించే నిజామాబాదువంటి ప్రాంతాల్లో వాణిజ్య సరళి శ్రేణీకరణను ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. ఈ పథకాన్ని గుంటూరు, కడప జిల్లాలకు కూడా విస్తరింప చేయడానికి సంకల్పించబడింది.

5.3. (సి) ప్రభుత్వ ప్రయోగశాలలో నేయి, నూనెల శ్రేణీకరణ :— రాష్ట్రంలోని ప్రధానమైన కుటీర పరిశ్రమల్లో నేతి పరిశ్రమ ఒకటి. మనగ్రామాల్లో 10 లక్షలకు మించిన కుటుంబాలవారు నేతి వ్యాపారం చేస్తున్నారు ఒక్క ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనే ఏడాది ఒక్కొక్కటి 10 కోట్లకు పైగా విలువచేసే నేయి తయారవుతున్నది. ఇందులో సుమారు మూడు, నాలుగు కోట్ల విలువచేసే నేయి సక్రమంగా శ్రేణీకరించబడి పశ్చిమ బెంగాలు, ఉత్తర ప్రదేశ్, బొంబాయి మొదలైన ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేయబడుతున్నది. ఆగ్నేయ మార్కు నిర్దేశాల వనుసరించి నేతిని శ్రేణీకరించడం కోసం తగిన ప్రయోగశాల సదుపాయాలను కల్పించడానికి, స్వంతంగా ప్రయోగశాలలు కలిగివున్న ఇతర ప్యాకర్లతో సమతుల్యంగా పన్నకారు ఉత్పత్తిదారులకు వర్తకులకు మంచిధర రాబట్టడానికి కడప జిల్లా ముద్దనూరులోనూ, కృష్ణా జిల్లా విజయవాడలోనూ, తూర్పు గోదావరి జిల్లా సామర్లకోటలోనూ ఉన్న చిన్నతరహా ఉత్పత్తిదారుల, వ్యాపారుల నేతిని శ్రేణీకరించడానికి ప్రభుత్వం స్వయంగా ప్రయోగశాలలను నెలకొల్పింది. కర్నూలు జిల్లా గిద్దలూరులో కూడా ఒక సబ్-స్టేషనును ఏర్పాటు చేసింది. వితుడు పన్నకారు ఉత్పత్తిదారులు, వ్యాపారులు సుమారు 4,163 క్వింటాళ్ళ నేయి, నూనెలను శ్రేణీకరించుకోవడంలోనూ, మంచి ధరకు వాటిని అమ్మే ఏర్పాటు చేయడంలోనూ ప్రభుత్వానికి చెందిన ప్రయోగశాలలు సహాయ పడ్డాయి.

6.0. విస్తరణ. ప్రచారము :—1954-55 లో మార్కెటింగు విస్తరణ పథకం ప్రవేశపెట్టబడింది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను క్రమబద్ధమైన మార్కెట్లలో అమ్మడంవల్ల చేకూరే ప్రయోజనాలను గురించి మార్కెటింగులోని మేలైన విధానాలను గురించి ఉత్పత్తిదారులకు తెలియజేయడం ఈ పథకం యొక్క ఉద్దేశం. స్వయంగా కలుసుకోవడం ద్వారానూ, బహిరంగ సభలు, కరవత్రాలు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనలు, బుర్రకథలు మొదలైనవాటిని ఏర్పాటుచేయడం ద్వారానూ అన్ని జిల్లాలలోనూ అవసరమైన ప్రచార కార్యక్రమం తీవ్రతరంగా కొనసాగించబడుతున్నది. శాఖాధికారులు ఆకాశవాణి ప్రాధాన్యము, విజయవాడ కేంద్రాల నుంచి రేడియో ప్రసంగాలు, సంభాషణలు ప్రసారం చేయడమే కాకుండా పెక్కు పత్రికలలోనూ, ప్రత్యేక సంచికలలోనూ అనేక వ్యాసాలు కూడా వ్రాశారు.

7.0. మార్కెట్టు సమాచారము :—కొనుగోలుదారు, విక్రయదారు ఉభయులు మార్కెట్టు సమాచారం గురించి తెలుసుకోవడం చాలా అవసరం. వ్యవసాయ దారులనుంచి ఉత్పత్తిని కొనుగోలుచేసే వ్యాపారి, ధరల సరళి, మార్కెట్టుకొచ్చే పరకులు, రానున్న గిరాకి పగైరాల గురించి ఎప్పటికప్పుడు తాజాసమాచారాన్ని కలిగి ఉండడానికి అతనికివసర్లు, సదుపాయాలు ఉన్నాయి. ఇవి తెలిసి వుండడంవల్ల

ఇట్టి మార్కెట్టు సమాచారమేది తెలియని ఉత్పత్తిదారులైన విక్రయదారులకు వ్యాపారి తేరసారాల విషయంలో మేలైన స్థితిలో వుంటాడు. ఆ విధంగా మార్కెటు సమాచారాన్ని గురించి జాగా తెలిసిన కొనుగోలుదారులు, ఏమీ తెలియని విక్రయదారుల మధ్య మార్కెటులో వ్యాపారం జరుగుతున్నది. ఉత్పత్తిచేసే అమ్మకందారు తన ఫలసాయాన్ని తనకు అనుకూలమైన పరిస్థితులలో ఎప్పుడు, ఎక్కడ విక్రయించుకొంటే ప్రయోజనకరంగా ఉండగలదో అతను నిర్ణయించుకోగలందులకై ఈ శాఖ మార్కెటు సమాచారాన్ని అందజేయడానికి కృషిచేస్తున్నది. ఈ లక్ష్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈశాఖ రాష్ట్రంలోని 138 వర్తక కేంద్రాలలో ఉన్న ధరల రిపోర్టర్ల ద్వారా ప్రధానమైన వ్యవసాయ ఉత్పత్తిధరలు, వచ్చిన సరకు మొదలైన వివరాలను సేరించి, ఆకాశవాణి మోదరాబాదు, విజయవాడ కేంద్రాలద్వారా ఆ సమాచారాన్ని ప్రసారం చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తుంది. గ్రామస్థుల కార్యక్రమంలో ప్రస్తుతం ప్రసారం చేస్తున్న రాష్ట్ర మార్కెట్టు సమాచారంవల్ల ఉత్పత్తిదారులు, వ్యాపారులు, వాడకందారులు అందరూ ఆర్థిక ప్రయోజనం పొందుతున్నట్లు రుజువువుతున్నది. శాఖ విడుదలచేసే వారపు బులిటినులు నెలసరి బులిటినులు విక్రయదారులైన ఉత్పత్తిదారులకు ఉపయోగపడడమే కాకుండా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ధరల విధానాలను రూపొందించడంలోనూ, ఉత్పత్తి ఎగుమతుల కార్యక్రమాలు నిర్ణయించడంలోనూ కూడా ఉపయోగపడగలవు.

8.0 మార్కెట్టు పరిశోధన, సర్వే: —నిల్వ రవాణా, వ్యాపారపద్ధతులలో అనుసరించదగిన మేలైన పద్ధతులను సిఫార్సు చేయడానికి వ్యవసాయ సరకల మార్కెటింగుపై సవివరమైన, సమగ్రమైన సర్వేచేసే నిమిత్తం మార్కెటు పరిశోధన ఉద్దేశించబడింది. ఇతర వినియోగ కేంద్రాలలో వర్తక అవకాశాలను కూడా యీ పరిశోధన సూచిస్తుంది. బియ్యం మార్కెటింగుపై నివేదికను రూపొందించిన మీదట ఈ శాఖ మిర్చి, పేసలగ, తీడివప్పులకు సంబంధించిన మార్కెటింగుపై నివేదికలను రూపొందించే పనిని చేపట్టింది. ఇతర ప్రధానమైన వాణిజ్య పంటలకు సంబంధించిన వివరాలు సేకరించబడి, క్రోడీకరించబడుతున్నాయి.

బి. గిడ్డంగులు: —9.0 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర గిడ్డంగి సంస్థ 1958-59 లో నెలకొల్పబడింది. ఇది, (i) ఉత్పత్తిని నిల్వచేయడంవల్ల వచ్చే నష్టాన్ని (ఇది ప్రస్తుతం 5 శాతం కంటే తక్కువకాకుండా ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది.) నివారించేందుకు శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో నిర్వహించడానికి వసతులు కల్పించడం ద్వారాను, (ii) అధిక ధర వచ్చేంతవరకు ఆగి వుండేందుకు వీలుగా తన ఉత్పత్తిని నిల్వచేసుకోగల శక్తిని పెంపొందించుకోవడానికిగాను ఉత్పత్తిదారులకు తేలికగాను, చౌకగాను లభ్యమయ్యేపరచుతని కల్పించడం ద్వారాను దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలకువలెనే, రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలోని రెండు లోటులను భర్తీ చేస్తున్నది. ఈ లక్ష్యాలను దృష్టిలో వుంచుకొని 1958 వ్యవసాయ ఉత్పత్తి (అభివృద్ధి మరియు గిడ్డంగి) సంస్థల చట్టం (1952 గిడ్డంగి సంస్థచట్టంగా సవరించబడ్డ చట్టం) 23 వ విభాగము క్రింద కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కేంద్ర గిడ్డంగి సంస్థలు, రాష్ట్ర గిడ్డంగి సంస్థను నెలకొల్పాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర గిడ్డంగి సంస్థయొక్క అధికృత వాటా మూలధనం రెండుకోట్ల రూపాయలు. 1967 మార్చి మాసాంతానికి కేంద్ర గిడ్డంగి సంస్థ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొత్తంమీద రూ. 31.7 లక్షల నమాన నిష్పత్తిలో వాటా మూలధనం క్రింద సమకూర్చాయి, ఆ ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆ కాల పరిమితివరకు రూ. 5.85 లక్షలు సమకూర్చింది. 1967-68 లో జారీచేసిన అధనపువాటా మూలధనం క్రింద 1968 మార్చిలోగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి కేంద్ర గిడ్డంగి సంస్థనుండి చెరిగక లడరూపాయల మొత్తం రాగలదని ఆశించ బడుతున్నది.

9.2. 1967 మార్చి మాసాంతానికి ఈ సంస్థక్రింద 37 గిడ్డంగులు, 160 ఉప గిడ్డంగులు పనిచేస్తున్నాయి. ఇదివరకు ప్రారంభించిన కేంద్రాలను పరీక్షించి చేయడానికి అధిక ప్రాధాన్యం యివ్వబడుతున్నది. కనుక కొత్త గిడ్డంగులు పవీ ప్రారంభించలేదు. 1966-67లో సంస్థ తనగిడ్డంగుల్లో నిల్వచేయటానికి గాను 1,58,144 టన్నుల ఆహారధాన్యాలు వస్తారని అంగీకరించింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 1968 జనవరి నెలాఖరు నాటికిచేసిన వ్యాపారం సుమారు 76,417 మెట్రిక్ టన్నులు

9.3. 1967 డిసెంబర్ మాసాంతరానికి సంస్థ 5,900 మెట్రిక్ టన్నుల మొత్తంనిల్వ శక్తితో 31 కేంద్రాల వద్ద గిడ్డంగుల నిర్మించే పని పూర్తిచేసింది. ఈ విధంగా మొత్తం 16,670 మెట్రిక్ టన్నులను నిల్వచేయగల శక్తిగల మొత్తం 16 గిడ్డంగులు ఈ సంస్థకున్నాయి. మొత్తం 2,500 మెట్రిక్ టన్నులను నిల్వచేసే శక్తితో రెండు కేంద్రాలకు సంబంధించిన పని 1968 మార్చి మాసాంతానికి పూర్తి అవుతుంది.

9.4. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర గిడ్డంగుల సంస్థ చేరి ఒక లడరూపాయల అధనపువాటా మూలధనం విడుదల చేయటాన్ని బట్టి, కార్యాలయ భవనాల నిర్మాణం, విద్యుదీకరణ, ముళ్లతీగతో కంచె నిర్మాణం. వివిధ కేంద్రాలలో కలుపు రోడ్లు వేయడం 1968-69 లో చేపట్టడానికి సంస్థ ఉద్దేశిస్తున్నది. పరిశ్రమ లలో పనిచేసే కాన్క్రీటులకోసం ఆహారధాన్యాలను నిల్వచేయడానికి గిడ్డంగు ను ఎల్లప్పుడు గిరాకీ ఉండే తెల్లపల్లిలో 1,300 మెట్రిక్ టన్నులను నిల్వచేసే శక్తితో గిడ్డంగుల నిర్మాణానికి కూడా కేటాయింపు చేయడం జరుగుతున్నది.

9.5. ఇంకా నిల్వ సదుపాయాలను సమకూర్చడానికి రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో అనవసర గిడ్డంగుల నిర్మాణాపు పనిని చేపట్టడానికి సంస్థ ఉద్దేశిస్తున్నది. కాని నిధుల కొరత కారణంగా అది అయి పరచడానికి వీలులేక పోయింది. 1967 మార్చి 31 తేదీతో అంతమైన ఆర్థిక సంవత్సరంలో, సిబ్బందికి పనిచేసిన వేతనాల స్కేళ్లు, కరువుభత్యం పెరుగుదల మూలంగా అయిన వివరీతమైన ఖర్చును భరించగా సంస్థ రూ. 13,000 లు లాభాన్ని వాందింది.

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re : Alleged raid conducted by armed reserve police on 3-3-68 on the tribal people of Borgaguda village, of Darpadu Panchayat Samithi Srikakulam District

చృష్టిలో వుంచుకోవలసినదిగా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిజేస్తున్నాను. వారు తప్పకుండా దీనిని జ్ఞాపకం వుంచుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

RE : Alleged raid conducted by Armed Reserve Police on 3-3-68 on the Tribal People of Borgaguda village of Darapadu Panchayat Samithi, Srikakulam District.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఎన్నో ఇన్‌సిడెంట్స్‌లో యిది ఒక యిన్‌సిడెంట్‌గా దీనిని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నాకు అందిన సమాచారం ప్రకారం రెండవ తేదీన ఒక యిన్‌సిడెంట్, మూడవ తేదీన ఒక యిన్‌సిడెంట్, అయిదవ తేదీన ఒక యిన్‌సిడెంట్, యీ విధంగా సిరిస్ ఆఫ్ ఇన్‌సిడెంట్స్ జరుగుతూ వున్నాయి. ఆ లిస్టు నా వద్ద వున్నది. శ్రీకాకుళం జిల్లాకు ప్రభుత్వం 400 స్పెషల్ ఆర్మెడ్ పోలీసును పంపినట్లు తెలుస్తున్నది. దానికి సంబంధించి రకరకాలైన ప్రకటనలు యిప్పటికీ వస్తూనే వున్నవి. అసలు పోలీసు వాడిని గ్రామాలమీదకి మీ యిష్టం వచ్చినట్లుగా చేయడంపై పదిలిపెట్టినట్లుగా అనిపిస్తున్నది. ఈ ఆర్మెడ్ పోలీసు, కొంత మంది గూండాస్ కలిసి యీ దొరపాడు, బూరగగడ్డ గ్రామాలపై దాడి చేశారని నాకు వచ్చిన వార్త. అక్కడ వాళ్ళు కొన్ని ఇళ్ళను లూటీ చేశారని, అందులోనూ ముఖ్యంగా ఏశెన్సీ కమ్యూనిస్టు కమిటీ సభ్యుడైన గీడరతోటయ్య యింటిపై పడి సర్వం దోపిడీ చేశారని, ఆ గ్రామంలోనే మరికొన్ని యిళ్ళపై పడి దోపిడీ చేశారని, అక్కడ స్త్రీలు, పురుషులు అనే విచక్షణ చూపించకుండా చాలామంది పై లాశీచారి చేశారని, అందులో ఒకామెను చెరిచారని వచ్చిన వార్త, అలాగే అయిదవ తేదీన కూడా యింకొక గ్రామంపై దాడిచేశారని, యీ విధంగా వార్తలు వస్తున్నవి. చాలా సిరియస్ వార్తలన్నీ వస్తున్నవి. ఈ వార్తలకు, వి. బి. రాజుగారు అక్కడకు వెళ్ళి రావడానికి ఒక సన్నిహిత సంబంధ నాకు అవుపడుతున్నది. నేను పాత పత్రికలు తీసి చూశాను. ఆ పేపర్ కటింగ్సు నా చేతిలో వుండకపోవడంవలన, ఆ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు వి. బి. రాజుగారిని పంపిస్తున్నామంటే నేను కౌంటర్ చేయలేకపోయాను. తరువాత, నాలుగవ తేదీనో వారు శ్రీకాకుళం వెళ్ళినప్పుడు వారి పర్యటనకు సంబంధించి ఆంధ్ర ప్రభలో ఒక వార్త పడింది. అప్పటికే అక్కడ కాల్పులు జరిగినవి. భూస్వాములు కాల్పులు జరిపారు. ఇద్దరు చనిపోయారు. టెన్షన్ పెరిగివున్నది. అప్పుడు వారు అక్కడకు వెళ్లారు. వెళ్ళి ఏమి చెప్పారు? వారికి భూస్వాములంతా సత్పురుషులని, సత్యహరిశ్చంద్రులని, శ్రీరామచంద్రులనే అభిప్రాయం వుండి వుండకపోతే ఆ విధంగా చెప్పి వుండరు, ప్రజలను రెచ్చగొట్టే విధంగా చెప్పివుండరు, యీ ఉద్యమాన్నిగురించి ఆ విధంగా చెప్పివుండరు. ఆంధ్రప్రభ ఏశెంట్ ఆ నాడు పంపించిన వార్త మీకు ఒకసారి చదివినిపిస్తే అర్థం అవుతుంది. 'రాష్ట్ర రెవిన్యూ మంత్రి శ్రీ వల్లూరు బసవరాజుగారు యీ మధ్య

APPENDIX

ANIMAL HUSBANDRY DEMAND, 1968-69

NOTE ON ANIMAL HUSBANDRY DEMAND FOR THE YEAR 1968-69

The Budget Estimates for the year 1968-69 provide for an expenditure of Rs. 3,25,57,200 both for Animal Husbandry and the Integrated Milk Project.

ANIMAL HUSBANDRY

The Indian Food in general is deficient in proteins. Livestock and Poultry products like Milk, meat and eggs provide the much needed animal proteins and the present shortage of food grains can, to some extent, be overcome by increasing the productivity of the livestock and poultry.

Even though the State has the largest number of sheep and poultry in comparison to other States and stands sixth in cattle population and second in buffalo population their productivity is low. The average milk yield of cows is only 400 litres, while in the developed dairy countries it is ten times this yield. It is, therefore, obvious that if the necessary inputs are provided, there is ample scope for improving the yield from the livestock and poultry of this State, even though it is a time consuming process.

The main principles adopted in improving the livestock and poultry are :—

1. Improvements of the breed.
2. Making available adequate feed and fodder.
3. Improving the management practices.
4. Controlling diseases.
5. Providing a remunerative market for the produce.

Broadly, the activities of the Animal Husbandry Department can be categorised into the following programmes :

(1) *Cattle Development :*

In improving the genetic quality of our cattle and buffaloes, the recent trend is to adopt the modern Artificial Insemination techniques progressively instead of the conventional breeding bulls. The second major change in the breeding policy is to breed for more milk alone, particularly in urban areas with exotic breeds like Jersey, Guernsey and Brown Swiss, while breeding for a dual purpose animal still continues in the rural areas where bullock power and milk are equally important issues.

(a) *Intensive Cattle Development Blocks :*

Two Intensive Cattle Development Blocks have been established around Hyderabad and Vijayawada, each covering about one lakh breedable cows and buffaloes. These are package programmes for intensive development in progressive areas where facilities for cross breeding or upgrading, feed and fodder development and disease control are provided. An assured market for the produce is also

available in these areas, as they are covered by the Integrated Milk Project. Eventhough these blocks have hardly completed 2 years of their existence, their impact not only on the increase in milk production but also in the general improvement of livestock in these areas is significant. An overall increase of 30 per cent in milk production in the area is expected by the end of 5 years as envisaged. The popularity and usefulness of this programme are born out by the fact that land and buildings worth about 10 lakhs are donated by the people of the area for the department institutions and thanks to the progressive ryots of the area, the Intensive Cattle Development Blocks of this State have been adjudged as the best in the country by officials of the India and Foreign experts. During 1968-69, it is proposed to extend the areas of operation of the Intensive Cattle Development Block, Vijayawada, by adding one more Regional Cattle Development Unit with 25 sub-centres in the milk shed area of Guntur which will cover 25,000 more breedable cows and buffaloes.

(b) *Key Village Schemes :*

In the field of artificial breeding, the State Department is leading the rest of India by establishing Centralised-Semen Collection Centres, popularly known as "Semen Banks" where semen of pedigree bulls is collected, processed, preserved and distributed. There are 10 Semen Banks supplying semen to 800 Artificial Insemination Centres in the Intensive Cattle Development Blocks, Key Village Blocks, Stationary Veterinary Dispensaries and Minor Veterinary Dispensaries and Block Dispensaries.

But even this net work of Artificial Insemination Institution is able to cover hardly 12 per cent of the breedable bovines in the State. This is due to the fact that this modern technique needs some important pre-requisites like adequate trained personnel, fully equipped institutions, quick communication facilities in the area of operation, besides ready response from the cattle breeders to adopt this technique. Ultimately, however, Artificial Insemination alone can solve the problem of providing adequate and good breeding facilities apart from its being more economical when compared to natural service.

There are at present 33 K. V. Blocks with 310 Artificial Insemination Units covering a population of 3.27 lakhs breedable bovines. For the Key Village Scheme, the farmers of Andhra Pradesh have provided 191 buildings for location of Centres whose rental value is about Rs. 40,000 per annum, donated 55 buildings whose value is estimated to be Rs. 10 lakhs and even contributed for equipment, medicines etc., for these Institutions. This speaks of the popularity of the Key Village Scheme among the farming community. It is proposed to provide facilities for Artificial Insemination in more number of Stationary Veterinary Dispensaries and Minor Veterinary Dispensaries during 1968-69 and for this purpose additional insemination equipment is proposed to be supplied to the Centralised Semen Collection Centres.

(c) *Cross Breeding :*

As stated earlier, in urban areas where there is need for more milk, the only way of increasing the production within a short period is to cross breed the local cattle with exotic dairy breeds. Depending

on the size of the animals Jersey, Guernsey or Brown Swiss breed are being used in the State. A herd of Guernseys, supplied from Australia, is being built up at Government Livestock Farm, Vizag. During 1967-68, 6 more Jersey bulls have been purchased from the Jersey Cattle Breeding Farm, Bangalore. The Government of India are contemplating for setting up a Jersey Cattle Breeding Farm in this State, as a Centrally sponsored scheme. Cross Breeding has taken roots in the Intensive Cattle Development Areas of Hyderabad and Vijayawada and the Vizag area where a cross breeding scheme is functioning and it is proposed to expand its scope to other areas of the State.

(d) *Cattle and Buffalo Breeding Farms ;*

At present the Department is maintaining 11 Cattle Breeding Farms in the State. Besides these, 3 Livestock Farms at Palamaner, Rajendranagar and Guntur were handed over to Andhra Pradesh Agricultural University to develop them into Regional Research and Training Centres.

The primary object of these farms is to produce pedigree bulls of Ongole, Murrah and Malvi breeds and to supply them to the Semen Banks and bull distribution schemes of the Panchayat Samithis. 319 pedigree bulls were supplied from the farms during 1966-67.

Incidentally, the milk products produced at these farms are supplied to the nearby urban areas. In order to make these farms economically viable units, greater emphasis is now laid on increasing the milk production, and reducing the feed cost, by stepping up fodder production. Consequent on the re-organisation of the farms, most of the farms have achieved self sufficiency in fodder production during this year.

Under the Nagarjunasagar Ayacut Development Programme, two Cattle Breeding Farms were established, one at Nakrekal on the right bank and the other at Kampasagar on the left bank. These two farms have the additional advantage of good irrigation facilities and are established on a sound basis.

The upgrading of cattle in Telangana region with Malvi breed did not have sufficient impact, as good bulls of this kind were scarce and the milk potential of this breed is also comparatively low. Hence Tharparkar breed is being introduced in this area and the results achieved so far are spectacular and the progeny of such animals is giving 8 to 10 litres of milk a day, as against 1 to 2 litres of their mothers. It is proposed to extend this programme on a wider scale in Karimnagar and Warangal districts.

(e) *Feed and Fodder Development :*

The main reason for the low productivity of our livestock is inadequate and unbalanced feeding. Balanced feeding alone can raise the milk production of our cattle and buffaloes by about 30 per cent. Three Feed Mixing Plants have been setup (2 in Krishna District & 1 at Bhongir in Nalgonda District) to manufacture Cattle Feed and sell on a no profit no loss basis to the cattle breeders of Intensive Cattle Development Blocks. Under the World Food Programme, 7,500 tonnes of maize and sorghum are expected to be supplied free of cost.

over a period of 3 years and the first instalment of 500 tonnes is received during this year. To handle and process this large quantity of feed, the Feed Mixing Plants are proposed to be strengthened adequately.

The cultivation of high yielding fodder crops like Hybrid Napier, Guinea, para grass and the leguminous fodder crops like lucerne and burseen has been taken up enthusiastically by the breeders particularly in the Intensive Cattle Development and Key Village Blocks. Incentives are being provided by way of supply of fodder slips, and chemical fertilisers to a limited extent by the Department.

(2) Sheep Development:

Nellore sheep of the State is one of the best mutton type breeds in the country. This breed is now being introduced progressively in Nalgonda, Warangal and other districts. At the sheep breeding farms, Mahaboobnagar, Penukonda and Chintaladevi, selective breeding is adopted to produce good quality rams. The Sheep and Wool Extension Centres established during the II and III plan periods have been re-organised in the context of the state giving more importance to mutton type of sheep than the wool type. A large scale Sheep Farm is proposed to be established at Mamidipally with central assistance, a decision regarding which is expected from Government of India shortly.

(3) Poultry Development:

This is one field where results could be achieved in a short period with comparatively less investment. Deep litter system of rearing poultry has revolutionised poultry keeping, making it much easier and safer. The craze for poultry rearing in and around cities like Hyderabad, Vijayawada and Vizag is catching up and a large number of private poultry farms with 500 to 5 000 layers have come up. In this, the role of the 3 Poultry Marketing Centres, set up by the Department, is significant, as at every stage from the supply of day old chicks to the marketing of eggs, the technical know-how and assistance is provided to the breeders by the staff of these centres.

It is proposed to establish two more Poultry Marketing Centres at Warangal and Kakinada during 1968-69.

Now the role of the Department in Poultry Development is to provide the seed stock of Poultry to the breeders, technical know-how in rearing them, disease control and to organise a market for the produce.

At the 6 Regional Poultry Farms and 8 District Poultry Farms in the State, apart from the selective pure breeding, a beginning has been made to produce high yielding cross breeds like the Austro-Whites, utilising the hybrid vigour in the F1 generation.

The State Poultry Farms have suitably been reorganised to become economically viable units and most of the farms have reached the self sufficiency stage, with some farms getting profits.

Under Applied Nutrition Programme, 30 Block Poultry Units, each with about 200 layers, have been set up. The setting up of the village poultry units is in progress. Eggs from these units are given

to pre-school going children and expectant mothers to raise their level of nutrition and the surplus eggs are sold for table. These units serve as nuclei for propagating poultry rearing in rural areas.

(4) Piggery Development:

The Bacon Factory at Gannavaram is expected to be commissioned by about June 1968. This factory will have the capacity to slaughter and process 50 to 100 pigs a day into pork and pork products like bacon, ham, sausages, rolls etc. Steps are already taken to increase the breeding of exotic pigs in large numbers in the area, so that by the time factory is commissioned, adequate number of pigs are available to feed the factory. A pig breeding station with 100 sows has been established at Gannavaram while the Piggery unit at Muktyala is being expanded. A piggery unit is established at Peddavegi which is proposed to be further strengthened during 1968-69. 876 Yorkshire and Land Race pigs (boars and sows) have been distributed at half cost to private breeders in the Piggery Development Blocks in Krishna, Guntur, Chittoor and Vizag Districts. The distribution programme is proposed to be intensified during 1968-69. Steps are also being taken to popularise pork eating by setting up meat shops. Pork worth about Rs. 1.00 lakh has been sold at the meat shops at Vijayawada and Guntur.

It is gratifying to note that a scheme for establishment of model piggery under the Freedom from Hunger Campaign at Gannavaram has been taken up during 1967-68. The scheme envisages the introduction of new blood in pig breeding programme of the State for the further utilisation of economic qualities like better litter size, better feed conversion ratio and better growth rate. Under this Project, the State would receive assistance of GORTA (Ireland) and Food and Agricultural Organisation in the shape of equipment *etc.*, to the tune of Rs. 5 lakhs and 120 exotic piglets free of cost for multiplication and upgrading the local stock.

Animal Health :

Control and prevention of contagious and infectious diseases as well as treatment of ailing animals are the primary objectives of the Animal health programmes of the Department. There are at present 35 Veterinary Hospitals, 117 Veterinary Dispensaries, 341 Minor Veterinary Dispensaries, 253 Rural Veterinary Dispensaries, 109 Delimited Block Veterinary Dispensaries in addition to 321 Extension Officers. Thus one Veterinary Graduate is employed for every 21,668 herd of cattle.

This State was amongst the first few in the country to implement a massive programme for eradicating the dreadful Rinderpest Disease. 19 Immune Belt Stations, 17 Checkposts and 10 Mobile Squads are operating to fight the disease on all fronts. Due to the extensive border with other States and large movement of cattle through the inter-state borders, intensive vaccinations against Rinderpest have to be a continuous process for which the Rinderpest Vaccine has to be purchased from various production centres outside the State. The supplies from these centres have not been adequate and timely. To undertake the production of this Vaccine also in this State, it is proposed to set up a Rinderpest Vaccine Production Unit

during 1968-69. The stupendous task of producing large quantities of various vaccines for livestock and Poultry is undertaken by the Biological Products wing of the Veterinary Biological Research Institute. In view of the demand for large quantities of these vaccines, this Wing has also to be strengthened. The State is selfsufficient in all vaccine except Rinderpest Vaccine.

The establishment of Foot and Mouth Virus typing Laboratory has also been sanctioned for this State on a hundred per cent assistance from the Indian Council of Agricultural Research.

To assist the field staff for prompt diagnosis of disease conditions there is a team of Disease Investigation Officers at the State Headquarters and 13 Clinical Laboratories in the Districts.

With the increasing number of cross breeds and high yielding livestock, their susceptibility to new and existing diseases varies. A constant watch is to be maintained and the level of efficiency of diagnosis and prevention of diseases is to be improved. During 1968-69, it is proposed to upgrade 30 Rural Veterinary Dispensaries into Minor Veterinary Dispensaries and to convert 20 Minor Veterinary Dispensaries into Stationary Veterinary Dispensaries, so that the level of efficiency of treatment and prophylaxis is improved.

(5) Carcass Utilisation Centre :

A Regional Hide Flaying and Carcass Utilisation Centre has been established at Kesarapalli in Krishna District with assistance from Government of India. The centre has gone into production of bone meal and the processing of meat-cum-bone meal will be taken up shortly. The carcasses of large animals, which are for all practical purposes wasted at present, are fully utilised for the manufacture of meat-cum-bone meal which is a cheap source of animal protein and minerals for feeding poultry and pigs. It may be virtually called "wealth from waste". This centre is the only one of its kind, for the Southern States and will also undertake training in this technique to candidates from all Southern States.

(6) Training Programmes :

To man efficiently the numerous Artificial Insemination Centres that are coming up, training of Departmental Personnel in Artificial Insemination Technique and Physiopathological aspects of Animal Reproduction, a School of Animal Reproduction is established at Mandapeta. At this Centre, in addition to short term refresher courses, a diploma course on the lines of the one available at Indian Veterinary Research Institute, Izathnagar is also conducted and candidates from other States like Jammu and Kashmir have also been admitted during 1967-68.

Besides this, three Regional Artificial Insemination Training Centres also established at 3 progressive Semen Banks, where training to Veterinary Livestock Inspectors and Veterinary Compounders is imparted.

Two stockmen Training Centres were established during 1966-67 but due to the drastic cut in plan provisions and the consequent reduction in the estimated requirements of stockmen during the IV

Plan, one Centre was closed while the other Centre at Warangal is continued. 50 candidates were trained during 1966-67 and 50 more will be trained during 1968-69.

Further, Departmental Staff are given training in Poultry Husbandry at the Regional Poultry Farms, and even private breeders desirous of obtaining this training are provided facilities at the Regional Poultry Farms.

The Animal Husbandry Department is now rightly considered as a production Department. From the negative phase of disease control, the Department is now in the positive phase of increasing production of milk, meat and eggs. A farmer's economy can never improve, if he sticks to agricultural produce alone, without taking to rearing of livestock or poultry, which are excellent converters of agricultural waste and bye-products into edible, nutritive and protective food stuffs for human consumption and the role of the Animal Husbandry Department in this process is vital.

Integrated Milk Project and other Dairy Development Schemes :

With the commissioning of the Hyderabad Central Dairy during January, 1967, the Integrated Milk Project which is one of the largest dairy schemes in the country has been put into productive use. Though it is started with a modest intake of about 21,000 litres a day, yet within a short period, the handling of milk in this dairy has been increased to 39,000 litres a day. During 1968-69, it is proposed to increase the output of this dairy and to reach the rated capacity of the Plant, namely 50,000 litres a day. In addition, the milk products factory at Vijayawada, which is under erection is to be commissioned towards the end of the financial year 1968-69. Already the erection work is in progress. The Commissioning of this factory would provide a ready market for the surplus milk at Vijayawada and also help in conserving valuable foreign exchange which is being expended on the import of skim milk powder. In Vijayawada, 3 chilling centres at Hanuman Junction, Veerankilock and Pamarru are already working and handling about 37,000 litres a day in addition to a maximum of 20,000 litres procured at Hyderabad during November, 1967 as against the maximum procurement of 21,000 litres at Vijayawada and 10,000 litres at Hyderabad *i.e.*, the procurement is now nearly double that of last year. The fourth chilling centre at Gudlavalleru will also be commissioned shortly.

The department has been able to increase procurement of milk by intensive contact with the farmers and also securing their confidence through a realistic and remunerative milk pricing policy without increasing the selling price. Milk from these milk shed areas which was previously going to the middlemen is now progressively coming to this department. This is an important step for generating more milk before the starting of milk products factory at Vijayawada and this will ensure flow of sufficient quantities of raw milk to the factory.

Even though the scheme was not making any profits when it started, yet determined efforts to observe economics in procurement, transport, processing and sales as also the opening of side lines of production such as manufacture of Ghee, Casein *etc.*, have helped

considerably in turning the corner and the scheme is proving to be selfsufficient when depreciation and interest on capital is not considered. Ghee produced at Hyderabad and Vijayawada is being sold all over the State according to the demand which is progressively increasing.

The dairies which are under construction at Chittoor, Nellore and Warangal will be completed during 1968-69 and wholesome milk will be supplied to the consumers. The dairy at Rajahmundry will also be commissioned during 1968-69, while the dairy at Visakhapatnam would begin working very soon.

It is hoped, by and large, that the completion of the above schemes would increase the scope for tapping the surplus milk in the rural areas thus providing a supplementary income to farmers and also augment the shortage of wholesome milk in important towns.

FISHERIES DEMAND 1968-69

DEMAND XXI - FISHERIES—Rs. 66,21,000

BUDGET DEMAND FOR GRANT 1968-69.

Mr. Speaker: Sir,

It needs no emphasis that in the present context of acute food shortage, the development of fisheries assumes great importance. The necessity for development of fisheries is all the more essential, because unlike in the case of Agriculture and Animal Husbandry fisheries does not compete with them for land for increasing production of fish. Further it is a rich source of protein which is so much needed to balance the average of Indian diet. It is also cheaper than other sources of proteins. Development of fisheries gives employment to lakhs of fishermen, besides giving scope for setting up of ancillary industries like Boat Building, net making, Fish transport and fish preservation, etc. Thus development of fisheries is a must viewed from any angle.

Andhra Pradesh is rich in both Inland and Marine Fisheries. It has a long coast line with thousands of tanks and miles of rivers.

MAIN FEATURES OF FISHERIES BUDGET,

Revised Estimate 1967-68	Expenditure	Budget Estimate 1968-69
Rs.		Rs.
	Demand XXI-F series :	
33,24,500	(i) Under Non-Plan Schemes ...	33,71,000
38,32,000	(ii) Plan Schemes ...	32,50,000
	Demand LV Loans and Advances by the State Government:	
4,00,000	(iii) Loans and Advances by State ..	7,50,000
	Receipts of the Department:	
22,38,800	..	23,17,200

The development of Fisheries falls under the broad heads of Inland and Marine Fisheries;—

I.—INLAND FISHERIES.

Development of Inland Fisheries mainly depends on stocking of waters with suitable fish seed. Keeping this in view, the Department has been attempting to increase the fish seed production year by year for augmenting fish production from Inland waters.

(1) Collection from River. — It is the major carps that grow very fast and yield a good crop in a year. Therefore, the seed of this fish is most suitable for fish culture, in our waters. But these fish breed only when there are floods. Therefore seed required for stocking Inland waters has to be procured in the short span when the rivers are in floods which in turn depends on the seasonal conditions. The Department collects hatchlings from the river, with special nets when there are floods and they are brought to nurseries in the seed farm. These nurseries are specially prepared for rearing fry by providing food required for hatchlings to grow and by removing harmful insects that kill them. After they grow to 1" or above they are distributed for stocking Inland waters.

(2) Induced breedings. — With a view to make these carps breed in tanks in the farm, the Department has introduced the technique of making them breed by giving pituitary injections. With this process major carps can be bred in the seed farms and the Department is able to secure pure seed of the desirable species for stocking inland waters. But even this depends upon seasonal conditions in case the weather conditions are not favourable i.e. the temperature of the air and water is hot, it is not possible to breed them even by giving injections.

(3) Introducing Exotic fishes. — In view of the uncertainty of breeding carps in the tanks, the Department has imported *Cyprinus carpio* from Bangkok which is a carp that grows fast and yet breeds in the tanks. The department has taken up breeding of this fish on a large scale.

(4) Supply of fish seed. — The Department has demonstrated the profitableness of fish culture, with the result that there is great demand for fish seed from those who own tanks or take them on long lease. The department produced 140.49 lakhs during 1966-67. This year, the target is 160.00 lakhs. The department produced 149.78 lakhs seed upto end of December, 1967. The target for 1968-69 is production of 200.00 lakhs of seed. Last year, the department has distributed 109.07 lakhs of seed to Panchayat Samithis, Fishermen Co-operative Societies and Private Parties and realised Rs. 3.02 lakhs as sale proceeds. This year, so far 127.41 lakhs of seed was sold to Panchayat Samithis and private Parties.

(5) Disposal of tank fisheries: — Originally 19,159 tanks were under the control of this Department and their fisheries were being disposed by the Department to Fishermen Co-operative Societies for reasonable rentals fixed by the Department or by public auction. Consequent to the policy of the Government of entrusting the development of fisheries in village tanks to Panchayats, the department has returned 15,873 tanks in Telangana Region in 1964 retaining only 3,286 tanks. During the year, 1966-67 an amount of Rs. 5.31

lakhs was realised by disposing of fisheries. An amount of Rs. 4.69 lakhs was realised upto end of December, 1967.

(6) Exploitation by issue of licences.— Fisheries of lakes and reservoirs cannot be disposed of a single party by auction, as a large number of fishermen live in various villages around the lake or reservoir. Further, fish also breeds in these reservoirs. As such, with a view to conserve the fisheries of such waters, the Department is enforcing close season when fish breeds, so that the breeders are not destroyed during the breeding season.

Meshes of nets and sizes of fish to be taken out when fishing is permitted, are regulated to save the young fish from destruction. Licences are issued to fishermen the fees of which depends upon the size of the net and its catches. The fishermen take a licence and fish in the specified waters. During 1966-67, 11,364 licences were issued and Rs. 1.86 lakhs was realised as licence fee. This year, upto end of December, 1966-67, 18,966 licences were issued and an amount of 1.43 lakhs was realised as licence fees.

II.—MARINE FISHERIES.

Development of marine fisheries depends upon exploitation of this rich resource. The State is having a coastal line of 600 miles and potentialities for exploitation are quite great. The exploitation of marine fisheries is possible by mechanised fishing craft as with these crafts the fishermen can reach far off fishing grounds and also fish even when the weather conditions are not favourable, which is not possible with the wind driven craft.

(1) Boat construction.— With a view to construct mechanised fishing craft, suitable for the exploitation of marine resources of the State, the Department has established Boat Building Yard, Kakinada. In this yard, various sizes of Boats i. e., 30', 32' and 37' are being constructed and distributed to fishermen or Fishermen Co-operative Societies at subsidised rates. 5% subsidy is allowed on engines, 12½% on hulls and 16 2/3% on the nylon net twine, which is distributed with the boats of making nets. The cost of the boat was being recovered over a period of 5 years previously but now the period of recovery is extended to 6 years in view of the general increase in the cost of boats. The cost of the boat has gone up considerably as at present indigenous engines are being fitted to the boats instead of imported engines. These indigenous engines cost three times more than the cost of imported engines. The boats constructed in the yard are so good that there is demand for them even from other States like Andamans, Pondicherry, Rajasthan, Madhya Pradesh and Assam, etc. So far, 183 boats have been distributed to fishermen or societies. The economic condition of the fishermen who have taken to mechanised fishing has improved considerably after they have been taken to mechanised fishing. Some times, on a day catches valued at Rs. 500 are caught. The target for manufacturing the boats is 26 this year and the same number will be constructed next year also.

The Department has introduced trawling which is a new type of fishing and this is becoming popular as the catches of the trawler are good.

Calling attention to a matter of urgent public importance :

12th March, 1963.

5

re : Alleged raid conducted by Armed Reserve Police on 3-3-68 on the Tribal people of Borgaguda village of Daarapadu Panchayat Samithi, Srikakulam District.

యీ ప్రాంతంలో పర్యటించి పరిస్థితులను స్వయంగా అలుసుకున్నాను. స్థానిక అధికార్లు యీ ఉద్యమ తీవ్రతను ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎప్పుడో తెచ్చి వుండవలసినదని, మొక్కగా వుండగనే కనపడే చర్యలు తీసుకుని వెంటనే అణచివేసి వుండవలసినదని 'అధికార్లకు పోచ్చరిక చేశారు.' ఇది వారు అధికారులకు చేసిన పోచ్చరిక, అలాగే కాంగ్రెసు వారికి కూడా ఒక పోచ్చరిక చేశారు. 'కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ శ్రీ పి. సి. రాజు అతివాద కమ్యూనిస్టులకు దండప్రయోగం ద్వారా చెప్పేవలూత అర్థమవుతాయని, ప్రజాస్వామిక రాజకీయపథాలు దైర్యంగా ఎదురుదాట్లు తిరుగులసి వుంటుందని స్పష్టంచేసినట్లు తెలుస్తున్నది. కమ్యూనిస్టుప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనడములో కాంగ్రెసు ప్రత్యేక బాధ్యత వహించవలసి వుంటుందని, యీ స్పెషల్ బెరి ఉద్యమాన్ని ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వం కనపడే చర్యలు తీసుకోగలదని చెప్పారు.' అని యిందులో వచ్చిన వార్త. ఇది సమస్యను పరిష్కరించే పద్ధతి కాదని నేను చెబుతున్నాను. అంతేకాదు. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో వరసబెట్టి ఆ ప్రాంతంలో కమ్యూనిస్టులపై రప్ప, కమ్యూనిస్టేషనులపై ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకున్నపాపానపోలేదు. భూస్వాములు చెప్పినమూల వేదవాక్యంగా తీసుకుంటున్నది యీ ప్రభుత్వం. ఈ రెండుమూడు సంవత్సరాలలోను, దాదాపు 1500 మందిపై కేసులు పెట్టి తిప్పి, తిప్పి అనేక రకాలైన బాధలకు గురిచేసి వారిని హింసించారు. తన్నడం కొట్టడం, గాఢ యితరత్రా భయోత్పాతం కలిగించడానికీగాను, పిళ్ల మనుషులకు బేడీలు వేసి, ప్రదర్శన చేసిగాని తీసుకుపోవడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం భూస్వాములకు బేడీలు పెట్టలేదని నాకు తెలుసు. నేనుకూడా 52 లో అనుభవించానుగదా. 52 లో నన్ను అరెస్టుచేసినప్పుడు నా చేతికి బేడీలు వేసి, మూడురోజులరకూ తియ్యలేదు. అనంతపురం నుంచి నెల్లూరుకు, నెల్లూరులో అడ్మిట్ చేసుకోకపోతే తిరుచునాపల్లికి పోయేంతవరకూ నా చేతులకు వేసిన బేడీలు తియ్యలేదు. భూస్వాముల యెడో, మామూలు ప్రజలయెడల యీ ప్రభుత్వం యొక్క ప్రవర్తన ఏవిధంగా వుంటుందో మాకు తెలుసు. అందువలన, నేను చెబుతున్నాను. యిది యీ సమస్యకు పరిష్కారం కాదు. పరిష్కారానికి యిది సరియైన పద్ధతి కాదు. I am confident that he is not going to agree to this. I know. But he feels that this is the only way to solve that problem. I must tell him that this is the only wrong way and this wrong way is not going to lead to peace and this wrong way is not going to solve the problem, పోలీసులను వరసబెట్టి పంపించి, మీ యిష్టంవచ్చినట్లు చేయండని చెప్పడం సమస్యకు పరిష్కారం కాదు ఇవి పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలే. నాకు సమయం వస్తే యీ నెల్లూరులోనో, వచ్చేసెల మొదటివారంలోనో నేను అక్కడకు వెడతాను. I would like to go and see the situation and tell him what actually is my opinion of the place, if I have a chance to tell him. But this kind of activities is very dangerous and this kind of police reprisal in this form is the most dangerous which any Government can adopt.

(2) Training to Fishermen.—Large scale mechanisation of fishing craft requires a large number of trained fishermen. With a view to provide this, the Department established Fisheries Training Institute, Kakinada where fishermen are being trained in modern methods of fishing, maintenance of engines, navigation, etc. They were originally being trained for a period of 6 months and given Rs. 65 per month during training. But as the training is found to be inadequate, it has been extended to one year. So far, this department has trained 386 fishermen and these fishermen were given boats at subsidised rates, to enable them to make use of specialised training given to them. In the Fisheries Training Institute, Kakinada the department is also giving training to departmental staff in various subjects to enable them to prepare for departmental tests which they have to pass during their probation.

The Department has also started a two years diploma course for graduates so that they can be taken into service by the department. In the first batch, 18 candidates were admitted, in the second year, 19 candidates and this year 5 persons were admitted. The first batch of candidates have since completed their training.

(3) Shore Facilities.—Large scale mechanisation of fishing craft necessitates the provision of shore facilities. It is necessary that berthing and servicing or repairing facilities are provided for mechanised fishing vessels, failing which they will not be able to operate for long periods effectively. With this in view, the department has constructed a fishing harbour at Kakinada, where fishing vessels can be berthed and serviced. Oil bunk is also provided to give oil for the fishing vessels. It is proposed to provide harbour facilities at Visakhapatnam next year.

(4) Transport Facilities.—The aim of the Scheme is to transport fish from landing centres to marketing centres, before they get spoiled. The department is operating vehicles specially for this purpose. Nominal charges are being collected for transporting them. During 1966-67, 176.224 tons of fish was transported with 8,79 fishermen. 5,386 fishermen and 495 tons of fish were carried in 1967-68 up to end of December.

(5) Fish preservation facilities.—The department has established Ice-cum-dold Storage Plants at Visakhapatnam, Tadepalligudem, Nagarjunasagar, Hyderabad and Nizamsagar. One more plant is being installed at Nellor. During 1965-67, 1,028.352 tons of ice was sold for Rs. 36,447.50 and 538.292 tons of fish was stored and Rs. 12,312.22 was realised as storage charges. During 1967-68, 561.11 tons of ice was sold for Rs. 29,843.04 and 166.18 tons of fish was stored and an amount of Rs. 6,766.07 was realised as Storage charges.

III.—DEVELOPMENT OF FISHERIES THROUGH PANCHAYAT SAMITHIS

As fish culture is a profitable proposition, the development of fisheries in Panchayat tanks as source of income to the Panchayats was taken up. The department has set up demonstration tanks where it was proved that fish culture is a paying proposition, with the result that there is a great demand for supply of seed for stocking inland waters from the Panchayats. As these institutions have no funds the

Department decided to develop the fisheries of these tanks through the Panchayat Samithis by giving them grants. The department is giving grants for each Block at Rs 15,000 per Block. With these funds, the Panchayat Samithis purchase seed, distribute them to the Panchayats at subsidised rates. Fishery requisites are also distributed to the fishermen, like logs for making teppas, nylon for making nets, etc. The scheme is being implemented in 43 blocks. It is proposed to extend this scheme to more blocks where there are potentialities as and when funds are available.

IV.—DEVELOPMENT OF FISHERIES THROUGH CO-OPERATIVES

1. Primary Fishermen Co-operative Society.—There are 535 Fishermen Co-operative Societies in the State with a membership of 51,992 and paid up share capital of Rs. 16.97 lakhs, including 11 Marketing Societies, one Central Delta Fishermen Central Co-operative Society Limited, Amalapuram and 2 Apex Societies, one for Andhra Region and the other for Telangana Region. Most of the Primary Societies take lease of fishery of tanks and streams existing in their area of operations and exploit them. They are purchasing the fish seed and rearing them in the tanks taken on lease as they are now getting the lease for three years at a time.

2. Apex fishermen Co-operatives. The department is implementing some of the schemes through the agency of Co-operatives. There are two Apex Fishermen Co-operative Societies one for Andhra area with headquarters at Vijayawada and the other for Telangana region with headquarters at Hyderabad. An amount of Rs. 20,000 was given as share capital and an amount of Rs. 3,00,000 as working capital loans to these apex bodies. The department is now implementing the scheme of distributing the fishery requisites through these societies.

(1) Andhra Fishermen's Central Co-operative Society, Limited.—Loans given to the Andhra Fishermen's Central Co-operative Society during past two years and the amount of nylon distributed are given below : —

Year	Amount of loan sanctioned to A.F.C.C.S	Nylon sold quantity (Kgs)
1966-67	3,00,000	17,691.000
1967-68	3,00,000	20,755.168

Andhra Fishermen's Central Co-operative Society is also operating 10 mechanised boats at Kakinada and Vizag by employing trained fishermen. A.F.C.C.S. is the representative in the State for Garware Nylon which is manufacturing nylon in the country.

The department has given a loan of Rs. 1.50 lakhs to this Society to enable it to set up a Shark Liver Oil Factory at Kakinada which has been commissioned in January, 1967.

The following are the various types of oil capsules produced by the factory :—

Name of the product	Produced.		Sold.	
	Quantity	Value Rs.	Quantity	Value Rs.
1. Refined Shark Liver Oil	3,475 Lts.	28,850.00	705.8 Lts.	6,469.12
2. Stearin	414 Kgs.	815.00	228 Kgs.	454.00
3. Substandard Oil	124 Lts.	434.00	82.5 Lts.	288.75
4. Dilute Shark Liver Oil	564.5 Lts.	..	329.6 Lts.	1,974.00
5. Liver meal	323.6 Kgs	..	320.06 Kgs	291.60
6. Capsules	34,07,00	45,549.88	21,03,700	33,185.75

Besides this, the Society is also operating H.S.D. Oil Pump at Kakinada for supply of diesel oil for the mechanised boats. Out of 22,140 ltrs. of H.S.D. Oil and 887 ltrs. of Delvac oil purchased by the Society, 20,622 ltrs. of H.S.D Oil and 673 ltrs. of Delvac oil were sold upto the end of December, 1967.

(B) Hyderabad Fishermen's Central Co-operative Society Limited. The Society is concentrating mainly on marketing of fish in twin Cities to meet the demand for supply of quality fish at reasonable rates.

The following are the fish sold during the last two years :—

Year	Quantity (Kgs.)	Value (Rs.)
1966-67	.. 1,17,670	1,85,027.00
1967-68	.. 51,174 (upto December, 1967).	1,08,665.00

It is also distributing nylon out of the loan given by the Department. The following are the details of loan granted and nylon fish net twine sold during the past two years :—

Year	Amount of loan sanctioned	Nylon sold (Kgs.)
1965-66	50,000	4,285.000
1966-67	1,48,000	2,560.000

The Society is also running a Fish Canteen in the premises of Directorate of Fisheries for popularising food preparations with fish, which people are very much appreciating.

(C) Central Delta Fishermen Central Co-operative Society, Amalapuram.—The Central Delta Fishermen Co-operative Central Society, Amalapuram is a federation of 46 Primary Fishermen co-operative Societies in the Konaseema area. It is implementing a Master Plan for the development of fishing industry in Konaseema at a cost of Rs. 26.41 lakhs spread over a period of three years and the State Government and Government of India have approved the said Plan and sanctioned the financial assistance as detailed below :—

State Government—Rs. 5.00 lakhs as share capital.

Central Government—Rs. 18.54 lakhs as working capital.

The progress achieved so far under various schemes in the implementation of the Master Plan is summarised below (i. e.), details of the fish purchased and sold.

PURCHASED		SOLD	
Quantity (M. Tons.)	Value (Rs. in lakhs.)	Quantity (M. Tons.)	Value (Rs. in lakhs.)
1,358	22,688 lakhs	1,020.7	18,578

The society has purchased nylon yarn worth Rs. 8.50 lakhs and distributed 26,000 kgs. of nylon fish net twin under this scheme.

The society is operating 24 mechanised boats at Vodalarevu and Kakinada.

So far, 54 fishermen boys have been trained at the Fisheries Training Institute, Kakinada on behalf of the society by paying them stipends. During the year 1967-68, 2 fishermen boys are undergoing training in the Fisheries Training Institute, Kakinada on behalf of the society.

The society has established one 5 ton ice-cum-10 ton Cold Storage Plant at a cost of Rs. 2.40 lakhs. It was commissioned on 16th April 1966. So far 487 tons of ice has been sold. The plant is rendering good service to the fishermen of Konaseema for preservation of their catches and also to pack fish with ice for transport to far off places. The society is operating one insulated van and two other vehicles for transport of fish.

Plant Schemes :

For the year, 1967-68 an amount of Rs. 55.02 lakhs was provided in the budget under annual plan but subsequently the outlay has been reduced to Rs. 42.32 lakhs as the import of the trawler has been deferred for the present by the Government of India. Out of this amount Rs. 12.85 lakhs will be spent on spill over and continuing schemes while Rs. 29.17 lakhs on the schemes that were started under the Fourth Five-Year Plan. The amount of Rs. 4.00 lakhs is to be given as loans to Apex Societies for purchase and distribution of fish requisites.

The plan outlay for 1968-69 is fixed at Rs. 40.00 lakhs. Of this an amount of Rs. 7.85 lakhs will be incurred on spill over schemes and the rest on continuing schemes. One new scheme of assisting the Fishermen Co operative Societies is being introduced to enable the F. C. S. to take up marketing of fish.

The following is proposed to be done under the plan schemes:

- (1) Survey of River Krishna for locating breeding grounds of fish for collection of fish spawn ;
- (2) Training of 20 fishermen 18 graduates and 7 departmental candidates at the Fisheries Training Institute, Kakinada ;
- (3) Running of Ice-cum-Cold storage Plants at Tadepalligudem and Nellore, the Walk-in-cooler at Kakinada and Shell-ice-making Plant at Hyderabad and the freezing plant at Vizag.
- (4) Operating the vans for transport of fish seed and ice;
- (5) Commissioning of Canning Plant at Kakinada.
- (6) Continuation of intensive development of fisheries in 23 blocks ;
- (7) Improving and expanding some of the nurseries in the existing fish farms to increase the rearing area for producing 2 crores of fingerlings ;
- (8) Construction of 26 mechanised boats ;
- (9) Giving a loan of Rs. 7.50 lakhs to the Apex Societies for distribution of fishery requisites.
- (10) Giving share capital loan and managerial assistance of Rs. 2.70 lakhs to Andhra Fishermen Central Co-operative Society for implementation of Master Plan for development of fisheries of collar and Devisem Areas.

APPENDIX

FOREST DEMAND, 1968-69.

SRI N. CHENCHURAMA NAIDU

Minister for Municipal Administration and Forests

NOTE ON THE FOREST DEMAND FOR 1968-69

Revenue and Expenditure:

1. During 1966-67 against the budgetted revenue of Rs. 480 lakhs, a sum of Rs. 537 lakhs was realised. In the current financial year we have realised a revenue of Rs. 450 lakhs by end of January, 1968 as against the budget figure of Rs. 560 lakhs. The receipts for 1968-69 are anticipated at Rs. 580 lakhs.

2. The outlay for the management and improvement of our forests originally fixed at Rs. 253.47 lakhs for 1967-68, both under Plan and Non-Plan, was subsequently reduced to Rs. 249.09 lakhs. For 1968-69 the Forest Budget has been fixed at Rs. 234.07 lakhs excluding the provision for Centrally Sponsored Schemes.

Plan	1967-68 Original (in lakhs)	1967-68 Revised	1968-69 Budget.
Forestry schemes (including Centrally sponsored)	39.00	38.40	30.00
Soil Conservation	23.00	22.79	6.25
Capital Outlay	4.69	6.00	6.00
	70.27	65.87	42.25

3. We extracted last year about 4.70 lakhs cubic metres of timber, 4.76 lakh tonnes of firewood and 2.50 lakh tonnes of bamboo from our forests. A revenue of more than one crore rupees was realised for beedi leaf leases.

Development, Protection and Preservation Measures:

Within the limited funds provided, suitable measures are being taken for augmenting the capital value of the forests by replacement of less valuable stands with those of fast-growing and more valuable species and for keeping up evenly the balance of supply and demand for merchandisable forest produce. Handsome is that handsome does, and the forests have richly earned this tribute by their silent contribution to the common weal of the

people. Anti-smuggling squads located at various stations have contributed to keep down the pilferage of forest produce.

Forest Area:

The forest area of the State is 66,500 square Kms. which is roughly 24 per cent of the total land area and is clearly below the standard of $33\frac{1}{3}$ per cent set by the National Forest Policy. The main difficulties in the way of increasing the area under forests to the minimum envisaged in the National Forest Policy are:—

- (i) Submergence of large chunks of forests in the artificial lakes created in river valley projects;
- (ii) Location of ayacut in the forest area even though on a very restricted scale; and
- (iii) Settlement of displaced persons from submergeable areas, on lands obtained by clearing forests elsewhere.

During the past few years nearly 1 lakh hectares of forest have been lost for one or the other of the reasons mentioned above.

Plantations: Coffee Plantations:

Having successfully inducted coffee into the State on a large scale, the State Government has at present a holding of 1,159½ acres. 40 acres have been planted during 1967-68 and it is proposed to plant 12 acres only under Coffee in 1968-69 due to paucity of funds.

Government have taken a policy decision to throw open to private entrepreneurs suitable forest lands in the agency tracts of East Godavari and Visakhapatnam districts for Coffee culture. Accordingly 5,000 acres have been localised till now and 5,000 acres more will be demarcated and localised by June, 1968. The terms and conditions of such leases are under examination of Government.

During 1966-67, 69 tonnes of clean coffee were harvested from the 1961 and 62 plantations and handed over to the sales pool of the Coffee Board. This is expected to fetch Rs. 3.02 lakhs.

Extension of Coffee Act to Andhra Pradesh:

The Government of India issued a notification No. 26 (2 Plant) (b) 64, dated 13th February, 1967 bringing the

State of Andhra Pradesh under the purview of the Coffee Act, 1942. By this extension of Coffee Act to Andhra Pradesh the following advantages will accrue:—

(1) The State can look forward to closer understanding and co-operation from the Research Department of the Coffee Board and it will become obligatory for the Research Department to extend its technical assistance to this State. Government of India have already been addressed to establish a Research Centre at Minumulur to tackle the problems peculiar to this Non-Traditional Tract.

(2) After the private coffee estates are got registered, they will become eligible for financial assistance from the Coffee Board.

(3) In case any difficulty is experienced in securing fertilisers the Coffee Board will assist in arranging the supply as also for the release of foreign exchange for the purchase of processing equipment.

(4) The Coffee Board will undertake the handling of produce through its pool and credit the proceeds to the producer.

(5) The Coffee Board will employ a Coffee Collecting Inspector at Vizag to pool up the produce from the small private growers in the agency areas.

Teak and other plantations:

Artificial regeneration of teak by clear-felling miscellaneous and mixed forest stands which had come into its stride during the Third Plan continued at a rather low key. As against 7,072 acres planted in 1966-67 only 4,474½ acres were planted during 1967-68 for want of funds and it is proposed to plant 3,917 acres during 1968-69. This year Casuarina was raised over an area of 2,415½ acres compared to 1,627 acres in 1966-67. It is proposed to raise 2,927 acres of this species in 1968-69. Planting of fast growing species (Eucalyptus, Bamboo and Acacia auriculiformis) taken up on a large scale to supply raw material for paper mills was done over an area of 7,286 acres, as against 3,884 acres in 1966-67 under a 100 per cent centrally sponsored scheme. It is proposed to plant 9,185 acres during 1968-69.

With the object of controlling soil erosion from the denuded hills falling within the Machkund Basin and also

to win over the tribal population to settled practices of land husbandry, soil conservation works continued to be implemented during 1967-68. Afforestation works in 1,600 acres and soil conservation works in agricultural sector over an area of 2,690 acres have been executed in 1967-68.

Nehru Zoological Park, Hyderabad:

The Nehru Zoological Park which has become a popular picnic spot for the population of the twin cities and has also attracted film shooting as an excellent scenic spot has been making steady progress though somewhat slow due to the inadequacy of funds placed at its disposal during 1967-68. No provision has been made for 1968-69 and the work will be completely retarded unless necessary funds are provided.

It may be interesting to know that the Zoo has at present 1,187 animals and birds housed within its precincts. Recently two Bison calves were captured from forests of Warangal district and brought to the Zoo. An African lioness has given birth to three cubs in captivity. It is proposed to acquire a female Rhino from Assam, a Hippo from Africa and 2 elephant calves from Mysore captured during recent 'Khedda' operations. It is also proposed to instal a childrens' train in August this year to give joy rides to children visiting the park. During 1966-67 Rs. 1,33,000 has been realised by the Zoo towards gate money and other sources of revenue, while this year Rs. 1,42,000 has been realised upto February, 1968.

Services rendered by the Forest Department in the context of the prevailing drought conditions:

The luxurious and nutrient grasses of the Nallamalais of Kurnool district and Mamandur valley in Chittoor district were the source of raw material for the starting of fodder banks by the Animal Husbandry Department for supply of hay to the needy in the drought affected areas during 1966-67.

The Panchayats continue to be in charge of selling green manure leaf permits.

Free grazing concession originally allowed from 1st December, 1965 was withdrawn from 1st July, 1967. Government have decided to introduce free grazing in the

forests of the state from 1st April, 1968. In the Panchayats concession of free removal of monsoon grass for *bona fide* domestic consumption is being continued.

Removal of Nakkina wood by Hair Comb Manufacturers is allowed in Chittoor East Forest Division at Re. 0.50 per head load and Rs. 10 per cart load.

Co-operative Societies:

Consistent with the policy of Government to help Co-operative Societies to take leases of forest produce and work them to the benefit of the members, there is a progressive rise in the number of such leases:—

					<i>Lease amount (Rs. in lakhs.)</i>
1962-63	25 Units	...	...	...	2.50
1963-64	38	„	...	...	3.66
1964-65	49	„	...	...	4.23
1965-66	57	„	...	...	6.13
1966-67	86	„	...	...	8.00
1967-68	81	„	...	...	9.24

Agency development:

Monopoly lease of Minor Forest Produce was granted for 6 years in G.O. No. 1128, Education Department, dated 22nd April, 1961 in the Andhra area to the Andhra Pradesh Scheduled Tribes Co-operative Finance and Development Corporation, Visakhapatnam. In Telangana, the lease was granted separately for 1965-66 and 1966-67. The monopoly has been continued for a further period of five years from 1967-68 to 1971-72 in both the regions of the State.

Tribal Welfare:

The Forest Department continues to contribute its mite in promoting the economic well-being and toning up the standard of living of tribals by implementation of various measures like soil conservation works, coffee plantations, etc.

Supply to other Departments:

The supply of B.G. sleepers to the railways is in progress and a supply of 8,000 B.G. sleepers is expected to be completed by 31st March, 1968.

Calling attention to a matter of urgent public importance :

re: Alleged raid conducted by Armed Reserve Police on 2-3-68 on the Tribal people of Borgaguda village of Daarapadu Panchayat Sami ai, Srikakulam District.,

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :—దోసుబాయిలోపున్న స్పెషల్ డ్యూటీ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు మార్చి 3 వ తేదీన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్పెషల్ పోలీసు బూజువాడ వారి సహాయంతో యీ డెకాయటి కేసులలో ఇన్వాల్యు అయివున్న వారి కోసమున్న, తరువాత దోసుబాయికి పోవాలనుకున్న ఊయక నారాయణ అనేవారి ఆస్తిని ట్రాన్స్ పోర్టు చేయడానికి వారి సంరక్షణార్థం వెళ్ళారు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఒక్కడకు వెళ్ళేటప్పటిల్లా ఆ గ్రామంలోపున్న మగవారంతా వారి అయి పోయారు. ఆ నారాయణకు సహాయం చేశారు, ఎవరినీ కొట్టలేదు. స్త్రీలను హరాన్ చేశారనే మాటగాని, 5 సం.ల పిల్లనుకూడ హరాన్ చేశారనేమాటగాని నిజం కాదు. ట్రైబల్స్ ప్రోవర్టీని లూట్ చేశారని, సీతమ్మనో ఎవరినో ఏదో రేప్ చేశారనే మాట సర్వ అబద్ధం. ప్రయివేటు పర్సన్స్ ఎవరినీ పోలీసులు వెంబడించలేదు. ఈ ఎలిగేషన్లు చేసినవన్నీ సక్సెసివ్ గా చేస్తున్నారు. ఒక దృష్టితో వేస్తున్నారనేగాని పోలీసును డిమోరలైజ్ చేయడానికి, పోలీసువారిని భయపెట్టడానికి చేస్తున్న అత్యుష్ట తప్ప మరొకటి కావనే అభిప్రాయం కలుగుతోంది. ఏవైనప్పటికీ వేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. అసలు చెద్ద భూస్వాములు అనుకునే ఆ భూస్వామి ఎవరో మాకు యంతవరకు నిర్దేశనం తెలియడం లేదు. భూస్వాములు అనేవారు ఒకరు పున్నా ఏ స్వామి అయినాసరే—మేము వారిని రామచంద్రులు అనుకోవడం లేదు, ఇంకొకటి అనుకోడం లేదు. అందులో కమ్యూనిస్టులేకాదు ఎవరు నేరస్థుడో అతను శిక్షార్హుడవుతాడు. కమ్యూనిస్టు కావచ్చు, ఇంకొకటి కావచ్చు. ఎవరైనప్పటికీ—డెకాయటి చేస్తారో, ఎవరైనా ఒకవిధమైన బ్రిష్ ఆఫ్ ఫీస్ కు పరిస్థితులు కలుగజేస్తారో వారే తప్ప...

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—1947 రెగ్యులేషను యాక్టుకు వ్యతిరేకంగా భూములు ఆక్రమించుకున్నవారు డెకాయటి చేసినట్లు కాదా. వారిమీద—కనీసం ఒక్కరిమీద యాక్టును తీసుకున్నారా? Have you taken action in 20 years on even one person?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Certainly, Sir. We have got Welfare Officer.

Sri T. Nagi Reddy :—What is the use?

Sri K. Brahmanada Reddy :—No, no. We are going into the records also. గిరిజనులకు న్యాయం కలుగజేయవలసివుంది. దానికి తప్పకుండా టైప్ తీసుకోబడతాయి. అందులో ఒకరిని రక్షించడానికి మేము లేము సుమా.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—రికార్డు గురించి ఒక్క విషయం చెబుతాను. రికార్డు ఎట్లా మెయిన్ టెయిన్ చేస్తారో వారు ఒక్కసారి జె.సి. కుమారప్పగారి కమిటీ రిపోర్టు చదివితే తెలుస్తుంది. కాంగ్రెస్ అగ్రేయిస్ రిఫారమ్స్ కమిటీ

During 1967-68, 15,000 sleepers are contracted to be supplied to the Port Trust, Visakhapatnam from the Departmental Saw Mills at Rajahmundry and Sileru in addition to sawn timbers both treated and untreated, scantlings, planks and chisel casings on a small scale. The Naval Dock-yard, Visakhapatnam is also purchasing constructional timber from the Departmental Saw Mills at Rajahmundry and Sileru. It is proposed to supply 14,600 sleepers more to the Port Trust during 1968-69. The popular prejudices against non-teak secondary timbers is thus gradually disappearing.

During 1966-67, 71,529 cft. of timber was supplied to Government Departments from the Timber depots at Rajahmundry, Jannaram and Lower Sileru. Besides, 1,116 telephone and telegraph poles were supplied from the above two depots.

Saw Mill at Lower Sileru:

To cater to the needs of Lower Sileru Project authorities a Saw mill-cum-Treatment Plant was established at Lower Sileru Project to supply sawn material and treated non-teak sizes to the Sileru Project authorities.

The investment on forestry sector has been very inadequate in the Third Plan. Even in the Fourth Plan, we have not been able to provide more for investment in forestry schemes due to general financial stringency, even though there is dire necessity to invest more amounts on forestry schemes. Most of the forestry schemes are labour oriented as the bulk of the forest operations are carried out in areas inhabited by the tribals. The forestry schemes have been a major source of providing employment to the tribals and consequently even as a measure of tribal development and tribal amelioration, provision of adequate funds for forestry development is essential. But due to over-all financial stringency this has not been possible and the investment on the forestry sector during the first two years of the Fourth Plan has been very low.

అనుబంధము

1968-69 అటవీశాఖ డిమాండుపై వివరణ

ఆదాయ వ్యయాలు

1. 1967-67 బడ్జెటులో 480 లక్షల రూపాయల ఆదాయం ఆశించగా మనకు లభించింది 537 లక్షల రూపాయలు. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో బడ్జెటులో 560 లక్షల రూపాయల ఆదాయాన్ని ఆశించగా 1968, జనవరి అఖ్య నాటికి 450 లక్షల రూపాయల ఆదాయం లభించింది. 1967-68 సంవత్సరానికి అభివృద్ధి ఆదాయం 560 లక్షలు.

2. ప్రణాళిక, ప్రణాళికేతర పథకాల క్రింద అడవుల నిర్వహణ, అభివృద్ధిలకోసం 1967-68 లో మొట్టమొదట నిర్ణయించిన రు. 253.47 లక్షల వ్యయం, తర్వాత రు. 249.09 లక్షలకు తగ్గించబడింది. కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలకు చేసిన కేటాయింపు మినహా 1968-69 లో అటవీశాఖ బడ్జెటు రు. 234.07 లక్షలకు నిర్ణయించబడింది.

ప్రణాళిక	1967-68 మొదట నిర్ణయించినది (లక్షలలో)	1967-68 సవరించినది	1968-69 బడ్జెటు
అడవుల పెంపకపు పథకాలు (కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకాలతోసహా)	39.00	38.40	30.00
భూసార రక్షణ పథకాలు	23.00	22.79	6.25
పెట్టుబడి వ్యయం	8.27	4.68	6.00
	70.27	65.87	42.25

3. గత సంవత్సరం మన అడవుల నుండి సుమారు 4.70 లక్షల ఘనపు మీటర్ల కలప, 4.76 లక్షల టన్నుల వంటచెరకు, 2.50 లక్షల టన్నుల చెదరు పొందగలిగాం. బీడి ఆకు కాళ్ళనుండి ఒక కోటిరూపాయలకు పైగా ఆదాయం లభించింది.

అభివృద్ధి, సంరక్షణ, పరిరక్షణ చర్యలు

కేటాయించబడిన పరిమితి నిధులతో తక్కువ విలువగల చెట్లరకాలను తీసివేసి వాటిస్థానంలో త్వరగా పెరిగేటటువంటి ఎక్కువ విలువగల రకాలను చేయడంవల్లగా అడవుల పెట్టుబడి విలువను పెంపొందించడానికి వాణిజ్య యోగ్యమైన అటవీ ఫలసాయం యొక్క సరఫరా గిరాకీలను సమతుల్యంగా ఉంచడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. నిజమైన చక్కదనం చేతలలోనే కనుపిస్తుంది అని ఒక నానుడి ఉన్నది. మన అడవులకు ఇది ఎంతోబాగా వర్తిస్తుంది. ఎందుచేతనంటే మన అడవులు పైకి ఎక్కువగా తెలియకపోయినా ప్రజా సౌఖ్యానికే మిక్కిలి తోడ్పడుతున్నాయి. వివిధ కేంద్రాలలో పర్యాటక

చేసిన దొంగరవాణా నిరోధక దళాలు అటవీ ఫలసాయం దొంగిలించబడకుండా అరికట్టడంలో ఎంతో దోహదం చేశాయి.

అటవీ ప్రాంతాలు

మనకు 66,500 చ. కి. మీటర్ల అటవీ ప్రాంతం ఉన్నది. జాతీయ అటవీ విధానం ప్రకారం మొత్తం భూమి విస్తీర్ణంలో 33% శాతం అటవీ ప్రాంతం ఉండాలని నిర్ణయించబడింది. అయితే పైన తెలిపిన మన అటవీ ప్రాంతం వాదాపు 2½ శాతం మాత్రమే. ఇది నిర్ణయించిన ప్రమాణానికి తక్కువగా ఉన్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. జాతీయ అటవీ విధానంలో నిర్ణయించబడిన కనీస ప్రమాణాన్ని అటవీ ప్రాంతాన్ని పెంచడానికి ఎదురవుతున్న ముఖ్యమైన ఇబ్బందులేవంటే—

- (i) నదీలోయప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేసిన కృత్రిమ సరస్సుల్లో అటవీ ప్రాంతాలు అనేకం మునిగిపోవడం,
- (ii) పరిమితంగా అయివచ్చుటకీ అటవీ ప్రాంతాల్లో ఆయకట్టు నిర్ణయం,
- (iii) మునిగిపోయే ప్రాంతాలనుండి నిర్వాసితులైన వారిని మరొక చోట అడవులను కొట్టి బాగుచేసిన భూములపై స్థిరపరచడం.

గత కొన్ని సంవత్సరాలలో పై తెల్పిన కారణాలలో దేని మూలంగానైతే నేమి మనం దాదాపు ఒక లక్ష హెక్టార్ల అడవిని కోల్పోయాం.

కాఫీ తోటలు

రాష్ట్రంలో పెద్దయెత్తున కాఫీతోటలను జయప్రదంగా ప్రారంభించిన మీదట ప్రస్తుతం రాష్ట్రప్రభుత్వం 11,52 $\frac{1}{2}$ ఎకరాలలో కాఫీతోటలను వేయడం జరిగింది 1967-68 లో 40 ఎకరాలలో కాఫీతోటలు వేయబడాయి 1968-69 లో నిధుల కొరతవల్ల 12 ఎకరాలలో మాత్రమే కాఫీ తోటలను వేయడానికి సంకల్పించబడింది.

తూర్పుగోదావరి, విశాఖపట్టణం జిల్లాల ఏకస్థి ప్రాంతాలలోని అనువైన అటవీ భూములను కౌలుకివ్వడం ద్వారా ప్రయివేటు వ్యక్తులు కాఫీతోటలు పెంచడానికి అవకాశం కలుగజేసేందుకు ప్రభుత్వం విధాన నిర్ణయం ఒకటి తీసుకున్నది. తదనుసారంగా ఇంతవరకూ 5000 ఎకరాల ప్రాంతం నిర్ణయించబడింది. 1968 జూన్ నాటికి మరో 5000 ఎకరాలకు హద్దులు నిర్ణయించి ప్రత్యేకించడం జరుగుచుంది. ఈ కాళ్ళకు సంబంధించిన నిబంధనలు. షరతులు ప్రభుత్వపరిశీలనలో వున్నాయి.

1961-62 లో చేసిన కాఫీతోటలనుండి 1968-67 లో 69 టన్నుల కుర్రమైన కాఫీగింజలు లభించాయి. అవి అమ్మకాల నిమిత్తం కాఫీబోర్డుకు అప్పగించబడినాయి. వీటివల్ల రూ. 3.02 లక్షలు లభించగలదని ఆశించబడుతున్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాఫీచట్టం విస్తరణ

భారత ప్రభుత్వం, 1942, కాఫీ చట్టాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి వర్తింపజేస్తూ 18-2-1967 వ తేదీన ప్రకటనను జారీచేసింది. ఆ ప్రకటన నెం. 58 (2 ప్లాంట్లు) (బి) 64. ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఈ కాఫీచట్టం విస్తరణవల్ల ఈ క్రింది ప్రయోజనాలు చేకూరుతాయి :

(1) మనరాష్ట్రం కాఫీ బోర్డువారి పరిశోధన శాఖనుండి సన్నిహిత సహకార అవగాహనలను పొందగలదు. మన రాష్ట్రానికి సాంకేతిక సహకారాన్ని అందజేయవలసిన బాధ్యత పరిశోధక శాఖపై వుంటుంది. సాంప్రదాయేతరమైన ఈ ప్రాంతపు ప్రతేక సమస్యల పరిష్కారం కోసం మినుము లూరులో ఒక పరిశోధక కేంద్రాన్ని స్థాపించాలని భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరడం కూడ జరిగింది.

(2) మైప్రేటు కాఫీ ఎస్టేటు రిజిస్టరు అయిన మీదట కాఫీబోర్డు నుండి అధికసహాయం అందుకోడానికి అర్హత పొందుతాయి.

(3) ఎరువులు సమకూర్చుకోవడంలో ఇబ్బందులేవైనా ఏర్పడినట్లయితే వాటిని సరఫరా చేయడంలోనూ, ప్రాసెసింగు మరియు కొనుగోలు చేయడానికి కావలసిన విదేశీమారకాన్ని విడుదల చేయడంలోనూ కాఫీబోర్డు తోడ్పడుతుంది.

(4) కాఫీబోర్డు ఫలసాయం యొక్క అమ్మకం విషయంలో బాధ్యత వహించి రాబడిని ఉత్పత్తిదారుకు జమకడుతుంది.

(5) ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లోని చిన్నసరగతి మైప్రేటు పెంపకదార్ల నుండి ఫలసాయాన్ని సేకరించడం కోసం కాఫీబోర్డు విశాఖపట్టణంలో ఒక కాఫీ సేకరణ ఇన్ స్పెక్టరును నియమిస్తుంది.

తేకు మొదలైన తోటలు

మూడవప్రణాళికలో ప్రారంభించబడిన అడవులలోని నానారకాల చెట్లను కొట్టివేసి తేకును కృత్రిమంగా పెంచే కార్యక్రమం కొంత తగ్గుస్థాయిలో కొనసాగుతున్నది. 1966-67 లో 7,012 ఎకరాలలో తోటలు చేయగా నిధులకొరత వం 1967-68 లో 4,474½ ఎకరాలలో మాత్రమే తోటలు వేయడం జరిగింది. 1963-69 లో 3,947 ఎకరాలలో తోటలు వేయడానికి ప్రతిపాదించబడింది. 1966-67 లో 1,627 ఎకరాలలో సరుగుతోటలు వేయబడగా ఈయేడాది 2,415½ ఎకరాలలో సరుగుతోటలు వేయబడ్డాయి. 1968-69 లో 2,927 ఎకరాలలో సరుగును వేయటానికి ప్రతిపాదించబడింది. కాగితపుమిల్లులకు ముడిపదార్థును సరఫరాచేయడంకోసం త్వరగా పెరిగేరకాల (యూకలిప్టస్, వెరురు, ఆకేషియా అరిక్యులి ఫార్మిస్) చెట్లను వేయడం పెద్దఎత్తున ప్రారంభించబడింది. ఇవి పూర్తి కేంద్రప్రతిపాదిత పథకం. దీనిక్రింద 1966-67 లో 3,884 ఎకరాలలో తోటలను వేయగా ఈ ఏడాది 7,286 ఎకరాలలో తోటలను వేయడం జరిగింది. 1968-69 లో 9,185 ఎకరాలలో తోటలను వేయాలని సలకల్పించబడింది.

మాచిఖండ్ జేసిన్ లో అడవులు నరికివేసిన కారణంగా కొండ ప్రాంతాలలో నేలకోతను అరికట్టాలనే లక్ష్యంతోను, అదివాసిప్రజలు సాగు విషయంలో స్థిరమైనవర్షతులు అవలంబించేటట్లు చేయడంతోనూ 1967-68 లో భూసారరక్షణ పనుల అమలు కొనసాగించబడింది. 1967-68 లో 1,600 ఎకరాలో అడవుల పెంపకపుపనులు, వ్యవసాయరంగంలో 2,690 ఎకరాల మేర భూసారరక్షణ పనులు అమలు జరిగాయి.

నెహ్రూ జూవలోజికల్ పార్కు, హైదరాబాదు

జంతుగృహాలలోని ప్రజలకు అభిమానపాత్రమైన పిక్నిక్ స్థలంగాను, ఫిల్ముల షూటింగుకు మిక్కిలి అనువైన స్థలంగాను యాపాందిన నెహ్రూ జూలాజికల్ పార్కుకు 1967-68 లో కేటాయించిన నిధులు చాలనందువల్ల దాని అభివృద్ధి కొంత నిదానమైనప్పటికీ స్థిరంగానే కొనసాగుతున్నది. 1968-69 లో ఎట్టి కేటాయింపు చేయబడలేదు. అవసరమైన నిధులు సమకూర్చబడనట్లయితే పనికి పూర్తిగా అంతరాయం కలుగుతుంది.

జూ అవరణలో ప్రస్తుతం 1187 జంతువులు, పశులు ఉన్నాయి. వరంగల్లు జిల్లాలోని అడవుల నుండి ఇటీవలనే రెండు కారెనుము దూడలను పట్టుకొని జాకు తీసుకొనిరావడం జరిగింది. జూలోనే ఆఫ్రికానివనికి మూడు పిల్లలు పుట్టాయి. అస్సాం నుండి ఒక ఆడ ఖడ్గమృగాన్ని ఆఫ్రికా నుండి ఒక నీటి ఏనుగు (హిప్పో)ని మైసూరులో ఇటీవల 'ఫెడ్డా' కార్యక్రమాలో పట్టుకోబడిన రెండు ఏనుగుపిల్లలను సేకరించడానికి సంకల్పించబడింది. పార్కును గూడడానికి వచ్చే పిల్లలు ఎక్కి ఆనందంగా తిరగడానికి వీలుగా ఈ సంవత్సరం ఆగస్టులో పిల్లలరైలు నౌక దానిని ఏర్పాటుచేయడానికి కూడా ఉద్దేశించబడింది. 1968-67 లో ప్రవేశరుసుము. ఇతర ఆదాయవనరుల నుండి జాకు మొత్తం రూ. 1,32,000 ఆదాయంవచ్చింది. కాగా నడుస్తున్న సంవత్సరంలో 1968 పిబ్రవరి వరకు రూ. 1,42,000 ఆదాయం వచ్చింది.

అనావృష్టి పరిస్థితులలో ఆటవిశాఖ చేసిన పని

పశుసంరక్షక శాఖవారు, పశుగ్రాసపు క్యాంకులను ప్రారంభించటానికి, కర్నూలుజిల్లా నల్లమలలో, చిత్తూరుజిల్లా మామండూరు లోయలో కాగా వండే బలవర్ధకమైన వచ్చిగడ్డి ఘడి పదార్థముగ ఉపయోగపడింది. 1968-67 లో అనావృష్టి ప్రాంతాలలో అవసరమున్న వారికి వీటిద్వారా పశుగ్రాసం సరఫరా చేయడానికి పిలువబడింది.

వచ్చి ఎరువుగా ఉపయోగపడే ఆకును సేకరించడానికి పర్మిట్లను ఇచ్చే బాధ్యతను పంచాయితీలే నిర్వహిస్తున్నాయి.

పశువులను ఉచితంగా మేపుకొనడానికి 1-12-1965 తేదీ నుండి ఇవ్వబడిన అనుమతి 1-7-1967 తేదీ నుండి ఉపసంహరించబడింది. 1968 ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుండి గావ్వులలోని అడవులలో పశువులను ఉచితంగా మేపుకోవడానికి అనుమతించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. పంచాయితీలలో ఇంటి షాడుక

కోసం వర్షాకాలపుగడ్డిని ఉచితంగా కోసుకుపోవడానికి ఇవ్వబడిన అనుమతి కొనసాగుతున్నది.

చిత్తూరు తూర్పుఅడవి డివిజన్‌లోని నక్కినజాతి కొయ్యను తలబరువు ఒక్కంటికి రూ. 0.50, బండి ఒక్కంటికి రూ. 10.00 చొప్పున రుద్దెలలు తయారు చేసేవారు తీసుకు పోవడానికి అనుమతించడం జరిగింది.

సహకార సంఘాలు

సహకారసంఘాలు అటవీఫలసాయాన్ని కొల్లకు తీసుకొని వాటిని తమ నభ్యులకు, ప్రయోజనకరంగా నిర్వహించుకొనేట్లు ఆ సంఘాలకు తోడ్పడం ప్రభుత్వవిధానంగా ఉన్నది. అట్టి కొల్లసంఖ్య క్రమాధికంగా పెరుగుతున్నది.

కొలు మొత్తం
(రూ. లక్షలలో)

1962-63	25 యూనిట్లు	2.50
1963-64	38 „	3.88
1964-65	49 „	4.23
1965-66	57 „	6.13
1966-67	86 „	8.00
1967-68	81 „	9.24

ఏజన్సీ అభివృద్ధి

ఆంధ్రప్రాంతంలో చిన్నతరహా అటవీఫలసాయాన్ని 22-4-1961 తేదీగల విద్యాశాఖ నెం. 1128 జి. ఓ. లో విశాఖప్రదేశంలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్స్ తెగల సహకార ఆర్థిక అభివృద్ధి సంస్థకు ఆర్డర్‌పాటు కొలుకివ్వడం జరిగింది. తెలంగాణాలో 1965-66 సంవత్సరానికి 1966-67 సంవత్సరానికి విడిగా కొలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలోని ఈ రెండు ప్రాంతాల్లోను 1967-68 నుండి 1971-72 వరకు మరో అయిదేళ్లకాలానికి గుత్త కొనసాగుతుంది.

అదివాసి సంక్షేమం

భూసారరక్షణపనులు, కాపీతోటల పెంపకం మొదలయిన వివిధ కార్యక్రమాలు అమలు పరచడంద్వారా అదివాసుల ఆర్థిక స్థితి మెరుగు పెంపొందించడానికి వారి జీవన ప్రమాణాన్ని మెరుగు పరచడానికి అటవీశాఖ కాయశక్తుల తోడ్పడుతున్నది.

ఇతర శాఖలు సరఫరా

రైల్వేలకు బ్రాడ్ గేజీ స్లీపర్లను సరఫరా చేసేవని చురుకుగా సాగుతున్నది. 8,000 బ్రాడ్ గేజీ స్లీపర్లను సరఫరా చేసేవని 31-3-1968 వాటికి పూర్తి కాగలదని ఆశించబడుతున్నది.

1967-68 లో పరిరక్షిత, అపరిరక్షిత రకాల కోసిన కలప, కొలది ప్రమాణంలో చెక్కలు, బల్లచెక్కలు, చిజిల్ కేసింగులే కాకుండా రాజమండ్రి సీలేరులోని ఈ శాఖకు చెందిన రంపపు మిల్లులనుండి విశాఖపట్నం పోర్టుట్రస్టుకు 15,000 స్టీవర్లను సరఫరా చేయడానికి ఒప్పందం జరిగింది, విశాఖపట్నంలోని నేవల్ డాక్ యార్డు కూడా రాజమండ్రి, సీలేరులోని రంపపు మిల్లులనుండి నిర్మాణానికి పనివచ్చే కలపను కొనుగోలు చేస్తున్నది. 1968-69 లో 14,600 స్టీవర్లను పోర్టుట్రస్టుకు సరఫరా చేయడానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఆ విధంగా తెలుకాని రెండవతరహా కలపవల్ల సాధారణంగా ఉండే అయివ్వత క్రమక్రమంగా తొలగిపోతు ఉన్నది.

రాజమండ్రి, జన్నారం, దిగువసీలేరు కలపడిపోలనుండి ప్రభుత్వ శాఖలకు 1966-67 లో 71,529 ఘ. అ. ల కలప సరఫరాచేయబడింది. అంతే కాకుండా ఈ డిపోలనునుండి 1,116, టెలిఫోను, టెలిగ్రాఫు స్థంబాలు కూడా సరఫరా చేయబడ్డాయి.

దిగువసీలేరువద్ద రంపపు మిల్లు

దిగువసీలేరు ప్రాజెక్టు అధికారుల అవసరాలను తీర్చడానికిగాను దిగువ సీలేరు ప్రాజెక్టువద్ద ఒక రంపపుమిల్లు పరిరక్షకయంత్రాగారము (ట్రీట్ మెంట్ ప్లాంట్) నెలకొల్పబడింది. కోసిన సరుకును, పరిరక్షిత రెండవతరహా కలప సైజులను అది సీలేరుప్రాజెక్టు అధికారులకు సరఫరాచేస్తుంది.

మూడవ ప్రణాళికలో అటవీనిర్వహణపై పెట్టుబడి తగినంతగా లేదు. అడవులకు సంబంధించిన పథకాలపై ఎక్కువ మొత్తాలను పెట్టుబడి పెట్టవలసిన అవసరం ఉన్నప్పటికీ సాధారణ ఆర్థిక క్షీణత వల్ల దృష్టి నాల్గవ ప్రణాళికలో కూడా ఎక్కువ మొత్తాన్ని కేటాయించడానికి వీలులేకపోయింది. అదివాసులు నివసించే ప్రాంతాల్లో అటవీపథకాలు ఎక్కువగా అమలు జరపబడుతున్నందు వలన ఈ పథకాలు చాలసరకు శ్రామిక ప్రధానమైనవి. అదివాసులకు ఉద్యోగ వసతి సమకూర్చడానికి ఈ పథకాలు ప్రధాన ఆధారంగా ఉపకరిస్తున్నాయి. కాబట్టి అదివాసుల అభివృద్ధి సంక్షేమాల దృష్ట్యానైనా ఈ పథకాలకు తగిన నిధులను కేటాయించడం అవసరం. కాని మొత్తంమీద ఆర్థిక పరిస్థితి క్లిష్టంగా వుండడంతో ఇది సాధ్యం కాలేదు. నాల్గవ ప్రణాళికలోని మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో అడవులపై పెట్టుబడి చాల తక్కువగానే ఉన్నది.

INDEX TO
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT
CONTENTS.

12th March, 1968 (Tuesday)

	PAGES
Orals Answers to Questions ..	1
Short-notice questions and answers ..	41
Written Answers to Questions ..	42
Privilege Motion :	
re : Alleged incorrect information given by Minister for Civil Supplies and Revenue (Not pressed) ..	42
Business of the House ..	43
Points of Information :	
re : Statement made by the Managing Director, Nizam Sugar Factory on Sugar Decontrol Policy .	45
re : Old-age pensions ..	48
re ; Short supply of kerosene. ..	49
Calling attention to matters of urgent public impor- tance :	
re : Need to provide Telugu teaching facilities to Andhra who are residents of Madras. ..	50
re Alleged raid conducted by armed reserve police on 3-3-68 on the tribal people Borgaguddu village of Devrapadu Panchayat Samithi, Srikakulam District. ..	52
Papers placed on the Table of the House :	
Further information on L.A.U. No. 4619 answered on 7-3-68.	59
Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69,	
Voting of Demands for Grants :	

	PAGES
Demand No. XXIII—Co-operation Rs. 2,14,21,596. 61 [Discussion and concluded]	
Government Bill :	
The Addhra Pradesh General Sales Tax [Amendment] Bill, 1968—Discussion Postponed. ..	98
18th March, 1968. [Wednesday]	
Oral Answers to Questions : ..	125
Written Answers to Questions : ..	165
Announcement :	
Business of the House ..	180
Calling attention to matters of urgent public impor- tance : ..	
re : Bus accident at Appayya Gate, Nellore District ..	180
re : Fire accidents in certain places in Tekkali, Salur and Parvatipuram taluks and Srikakulam District and Kakinada ..	187
re : Scarcity of Sugar and other food stuffs in Vijaya- wada and rural parts of the State and prevalence of drought conditions in Markapur constituency and Visakhapatnam district and the need to open fair price shops and start famine relief works ..	192
re : Abnormal delay in the release of monthly grants to aided-elementary schools and the hardships experienced by the teachers due to non-payment of salaries ..	198
Privilege motions :	
re : Incorrect reporting of the speech of Sri Badri- vishal Pitti by the Indian Express ..	205
re : Incorrect information contained in the notes supplied along with the Andhra Pradesh General Sales tax (Amendment) Bill, 1968 ..	207
Business of the House. ..	210
Papers laid on the Table :	
Amendment to the Andhra Pradesh Housing Board Rules, 1959 ..	212

Calling attention to a matter of urgent public importance: 12th March, 1968. 55

re: Alleged raid conducted by Armed Reserved Police on 3-3-68 on the Tribal people of Bogaguda village of Daarapada Panchayat Samithi, Sri-kakulam District.

జి.టి. వేశారు. అందులో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ప్రధానంగా రికార్డుల మానిపులేట్ చేయబడుతాయనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవడం — రికార్డుల చూస్తాము, రికార్డుల ప్రకారం పోతాము అంటే — records are mainly manipulated. According to the records which will be shown by the land lords, you are not going to do justice.

Sri K. Brahmananda Reddy:—All right, Sir. If records are not correct, certainly we will look into that also.

Sri T. Nagi Reddy:—When?

Sri K. Brahmananda Reddy:—Now, we are in the process of looking into. Don't think we are keeping quiet. ఇప్పుడు డెప్యూటీ కలెక్టరును వేశాము, వారు స్పెషల్ గా యీ ప్రాజెక్టును చూస్తున్నారు, చూడగలరు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—ఎన్ని రోజులుగా వేశారు యీ స్పెషలు ఆఫీసరును?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇప్పుడు పోస్టింగ్ అయిపోయి వుండాలి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—ఇంకా ఇప్పుడు పోతున్నాడు అన్నమాట.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—హి యాజ్ ఇన్ ది ప్రాసెస్ ఆఫ్ గోయింగ్ అర్డర్లు ఇదివరకే యిస్ట్రీ చేశాము. బహుశః పోయి వుంటారనుకుంటాను. ఇంకా వేరియన్ స్టేప్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం వుంటుంది. నేను క్రిందటివారి చేసిన మనవి మళ్లా చేస్తున్నాను. Let us all help the Girijans to the extent possible.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—ఆ హెల్పింగ్ హాండులో — పోలీసులు తాత్కాలికంగా విత్ డ్రా చేయవచ్చుకదా — ఆ ప్రాజెక్టును సాల్వ్ చేసే ప్రాసెస్ లో.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— పోలీసుకు ఏమీ పనిలేక అక్కడకు పోయారా?

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—మావారిని తుపాకులతో కాల్చి చంపిన తరువాతనే కదా వారికి పని కలిగింది. అంతకుముందు పని వున్నదా వారికి అక్కడ? మావాళ్లు చచ్చిపోయారుకదా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఎవరిపైన తుపాకులులేవు. ఒక సీరియస్ సిస్ట్రీయేషన్ అరెజ్ట్ అయింది. దానికి వారు కారకులు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—మేము కారకులంకాదు. వారే దానికి కారకులు. వారు సపోర్టు చేస్తున్న లాండ్ లార్డ్స్ యొక్క యిన్ హూమన్ ఎక్స్ ప్లాయిటేషను

Government Resolutions :	PAGES
re : Electing Members from the Legislative Assembly to serve on the Divisional Railway Users Consultative Committees (Adopted) ..	213
Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69 Voting of Demands for Grants :	
Demand No. XXIII Co-operation Rs. 2,14,21,000 (Passed) ..	219
Demand No. XV-Misc. Departments—[item (c) in subhead (d) Food Establishment] Rs. 58,80,400 ..	239
Demand No. LIV-Capital Outlay on Schemes of Government Trading and Civil Supplies Rs. 1,36,800.	
Appendix ..	248
14th March, 1968 (Thursday)	
Oral Answers to Questions ..	275
Short-Notice Questions and Answers ..	299
Written Answers to Questions ..	302
Calling attention to matters of urgent public Importance :	
re : Striking off the names of students of the Municipal Multi-purpose High School, Srikakulam ..	310
re : Retrenchment of 3,000 technical staff working in 30 different units of Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation ..	310
re : Mis-use of funds and defalcation of accounts in the Visakhapatnam District Co-operative Marketing Society, Vizianagaram ..	310
Business of the House :	
Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69, Voting of Demands for Grants :	
Demand No. XV-Miscellaneous Departments item 'c' in sub-head (d) Food Establishment Rs. 58,80,400 ..	313
Demand No. LIV-Capital outlay on Schemes of Government Trading (item 'a' Civil Supplies) Rs. 1,36,800 ..	313
(Discussion not concluded)	

Government Bill :	PAGES
The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1968—Discussion postponed ..	365
16th March, 1968 (Saturday).	
Oral Answers to Questions ..	375
Written Answers to Questions ..	419
Calling attention to matters of urgent public importance :	
re : Fire accident on 10-3-1968 in Rajupalem, Cuddapah District ..	419
re : Retrenchment of 34 Employees in the Hospitals and Medical Colleges in the Hyderabad and Secunderabad Cities ..	421
Paper laid on the Table :	
Further information on L.A.Q. No. 4454 (Starred) Answered on 22-2-1968 ..	422
Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69 Voting of Demands for Grants :	
Demand No. XV-Misc. Departments (Item 'c' in sub-head (d) Food Establishment Rs. 58,80,400 ..	422
Demand No. LIV-Capital Outlay on Schemes of Government Trading (Item 'a' Civil Supplies)—Rs. 1,36,800. (Passed) ..	422
Demand No. XX-Agriculture Rs. 6,23,95,500 ..	443
Demand No. XXI-Fisheries. Rs. 66,21,000 ..	448
Demand No. XXII-Animal Husbandry Rs. 3,25,57,200 ..	449
Demand No. XXXVIII-Forest Department Rs. 2,28,07,200 (Discussion not concluded) ..	480
Government Bill :	
The Andhra Pradesh Municipalities (Postponment of Elections) (Amendment) Bill, 1968 (Passed). ..	487
Appendix ..	493

GENERAL INDEX

A.

ANJANA REDDY, SRI K.

Annual financial statement (Budget) for 1968-69 General Discussion). .. 94-98

Bills-Government :

The Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968. .. 490

ANJAYYA, SRI T.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69

General Discussion re :

Voting of Demands for Grants.

Demand No. XV—Misc. Departments (item—1) Food Establishment.

Demand No. ILIV—Capital outlay on Schemes of Government Trading-Civil Supplies. .. 345-346

Annual Financial Statement (Budget) for 1961-69

General Discussion re :

Voting of demands for grant—Co-operation (XXIII). 61-98, 219-247

Demand No. XV—Misc. Departments (item—1) food establishment—

Demand No. LIV—Capital outlay on Schemes of Government Trading-Civil Supplies. 313-366 422-433

Demand No. NX—Agriculture.

Demad No. XXII—Animal Husbandy.

Demand No. XXI-Fisheries

Demand No. XXVIII-Forests 443-486 & 493-569.

APPADU DORA SRI K.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-1969 General Discussion re :

Voting of demands for grants Co-operation (XXIII) .. 90-92

APPALANAIDU, SRI K.

Calling attention of matters of urgent public importance re :

Scarcity of sugar and other Food stuffs in Vijayawada and rural parts of the State and prevalence of drought conditions in Markapur constituency and Vizag District and need to open Fair price shops and start famine relief works .. 194-195

APPALANAIDU SRI S.R.A.S.

Qn. re : Bridge on Visakhapatnam-Araku Road .. 377-379

Expenditure on Minor Irrigation in Visakhapatnam District .. 379-380

APPARAO, SRI G.B.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69 General Discussion re :

Voting of Demands for grants—

Demand No. XV-Misc. Departments (item-1) food Establishment

Demand No. LIV-Capital outlay on Schemes of Government Trading-Civil Supplies .. 337-339

Qn. re : Abolition of Zilla Parishads .. 180-181

Tatipudi Reservoir Scheme .. 385-387

B.**BAGAREDDY, SRI B.**

Qn. re : Ilaldi Vagu project .. 416

Survey of M.I. Sources in Medak .. 416-517

BHASKARARAO, SRI A.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69 General Discussion re :

Voting of demand for grants Co-operation (XXIII) .. 85-87

Bills (Government)

The Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968 .. 487-492

The Andhra Pradesh Sales Tax (Amendment) Bill, 1968 .. 98-123, 366-374

Business of the House:

.. 43-45

.. 179-180

.. 210-212

.. 312-313

BUTCHAIAN, SRI K

Qn. re : W.H.O. Fellowships .. 291-292

BUTCHIRAMA SHAYYA SRESHTI, SRI R.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of demands for grants Co-operation (XXIII) .. 93-94

C.

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

Abnormal delay in release of monthly grants to
Aided Elementary schools and hardships experi-
enced by the Teachers due to non-payment of
salaries .. 198-205

Alleged raid conducted by Armed reserve Police
on 3-3-68 on the Tribal people of Boggaguda,
village of Daragadu Panchayat Samithi, Sri-
kakulam District .. 52-59

Bus Accident at Appayyapet, Nellore District .. 150-186

Fire accidents in certain places in Tekkali, Salur and
Parvathipuram taluks of Srikakulam District and
Kakinda etc. .. 187-192

Fire accident on 10-3-68 in Rajupalem, Cuddapah
district .. 419-421

Mis-use of funds and defalcation of Accounts in the
Vizag District Co-operative Marketing Society,
Vizianagaram .. 310-312

Need to provide Telugu teaching facilities to Andhras
who are resident of Madras .. 50-51

Retrenchment of 34 employees in the Hospitals and
medical colleges in Hyderabad and Secunderabad
Cities .. 421-422

Retrenchment of 3,000 technical staff working in 30
different units of Andhra Pradesh Small Scale
Industries Development Corporation. .. 310

Scarcity of sugar and other Food stuffs in Vijaya-
wada and rural parts of the State and prevalence
of draught conditions in Markapur constituency
and Vizag District and need to open Fair price
shops and start famine relief works .. 192-198

Striking off the names of the Students of the Municipal High School, Sukakulam	310
--	-----

E.

ESWARA REDDY, SRI A.

Qn. re : Supersession of Renigunta Panchayat ..	150-152
---	---------

ESWARA REDDY, SRI K.

Qn. re : Joint Director to Assist D.P.I. ..	176-177
Tanks in Gutti Taluk	404

ESWARI BAI, SMT. J

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands for Grants.

Demand No. XV-Misc. Departments (item 1) Food
Establishment.

Demand No. LIV-Capital outlay on Schemes of Government Trading Civil Supplies ..	350-355
---	---------

G.

GEDDANNA, SRI.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands for Grants.

Agriculture	
Animal Husbandry	
Fisheries	465-468
Forest	

GOPALAKRISHNAYYA, SRI VAVILALA.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion, re :

Voting of Demands for grants :

Misc. Departments (item. 1) food establishment
Capital outlay on Schemes of Government Trading—Civil Supplies.

Bills—Government:

The Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968 ..	488-489
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Abnormal delay in release of monthly grants to Aided Elementary Schools and hardships experienced by the Teachers due to non-payment of salaries	199-200
Bus Accident at Appayyapet, Nellore District ..	180-181
Fire accidents in certain places in Tekkali, Salur and Parvathipuram taluks of Srikakulam district and Kakinada etc.	188
Need to provide Telugu teaching facilities to Andhras who are resident of Madras	51-52
Scarcity of sugar and other foodstuffs in Vijayawada rural parts of the State and prevalence of drought conditions in Markapur constituency and Vizag District and need to open Fair price shops and start famine relief works	193
Point of Information re :	
Kotia Group of villages	48-4
Statement made by the Managing Director Nizam Sugar Factory on Decontrol Policy	47-48
Common script for all Languages	132-133
Electrification of Villages	40
European Tour Report of Minister Planning and Law	387-399
Export of Maize	302-300
History of Freedom struggle	133-138
Morpho-Phonemic Analysis	131-132
GOVARDHANA REDDY, SRI P.	
Annual Financial Statement (Budget) for	1968-69
General Discussion re :	
Voting of Demands for grants.	433-2

Misc. Departments (item-1) food establishment	
Capital outlay on Schemes of Government Trading	
—Civil Supplies	319-321

GOVINDARAO SRI K.

Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Abnormal delay in release of monthly public grants to Aided Elementary Schools and hardships experienced by the Teachers due to non-payment of salaries	199
Qn. re : Gandhi Ashram, Anakapalli	179
Ramalingeswaraswamy Temple	142-143
Retrenchment of peons in Waltair circle	411-412
Survey staff for Social Welfare Officers	305

GUNNAYYA SRI P.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69	
General Discussion re :	
Agriculture	
Animal Husbandry	
Fisheries	
Forests	461-463
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Fire accident in certain places in Takkali, Sahur and Parvathipuram taluks of Srikakulam District and Kakinada etc.,	189
Qn re; Electrification of Villages in Srikakulam District.	40-41
Poultry Farms in the State.	179-181

H.

Hussain, Sri Ahmed :

Annual Financial Statement (Budget) for	1968-69
General Discussion re :	
Voting of demands for grants.	
Co-operation.	
History of Freedom struggle.	133-132

JAGANNADHM, SRI S.

Qn. re : One Panchayat Samithi for each Taluk. ..	128-129
Tuition Fees in Telangana. ..	153-156

JOJI, SRI J.

Qn. re : B.V.Sc., Course	
--------------------------	--

K.

KASTURI DEVI, SMT. M.

Qn. re : Construction of Railway Overbridge in Gudivada	18-19
---	-------

KOTIAH, SRI PRAGADA.

Qn. re : Atrocities committed on certain residents of Peralu	42
--	----

KRISHNAN NAIDU, SRI G.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69	
General Discussion re :	

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) food establishment	
Capital outlay on schemes of Government Trading	
—Civil Supplies	316-317

Qn. re : Bridge on Mamidivadagadda	415
--	-----

Investigation on Godavari River	15-16
---	-------

KRISHNAMURTHY, SRI K.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69	
General Discussion re :	

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) Food Establishment	
Capital outlay on Schemes of Government	
Trading—Civil Supplies	362-366

Qn. re : Electrification of villages in Srikakulam District	40-41
---	-------

L.

LATCHANNA, SRI G.

Calling attention to matters of urgent public importance re :	
---	--

Fire accidents in certain places in Tekkali, Saur and Parvathipuram taluks of Srikakulam District and Kakinada, etc.	187-188
--	---------

PRIVELEGE MOTION RE :

Incorrect information contained in the Notes supplied along with the Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1968	209
--	-----

SRI LATMANA RAO, SRI P.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Agriculture	179-182
Animal Husbandry	
Fisheries	
Forests	

LAXMINARASIMHA RAO, SRI K.

Qn. re : Ramapada Sagar Dam	1-3
-----------------------------------	-----

M.

MADEHAVARAO, SRI A.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Agriculture	468-471
Animal Husbandry	
Fisheries	
Forests	
Co-operation	

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Bus accident at Appayyapet, Nellore District ..	13
Qn. re : Audit in Vizag K.G. Hospital ..	287-28
Declarations of non-delta regions in Nellore as Drought Areas	306-37
Electricity to villages in Nellore District ..	23-4

56 12th March, 1968. Calling attention to a matter of urgent public importance:
 re: Alleged raid conducted by Armed Reserve Police on 3-3-68 on the Tribal people of Borag da village of Daarapadu Panchayat Samithi, Srikakulam District.

తప్ప - దానికి మేము కారకులమంటే అది ప్రాజెక్టును తప్పించుకోడానికి చేసే ప్రయత్నమే అవుతుంది. That is only trying to escape the problem. It should not be escaped like this.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నిజంగా ఎవరైనా - అక్కడ వున్న భూస్వాములుగాని, ఎవరుగాని దౌర్జన్యాలకు దిగితే వారిసంగతికూడ చూద్దాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పటివరకు ఎక్కడచేశారో ఒక్క ఇన్సిడెంటు అయినా చెప్పమనండి. Out of hundreds and thousands of incidents, you give me one incident where you have taken action against them?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అట్లాకాదు. When they are victims how to take action? దౌర్జన్యం వుంటే వారిపైనకూడ కేసులు పెడతారు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఈ రి వంశస్థులలో వారిమీద ఎక్కువ కంప్లెయింట్సును ప్రభుత్వం ఎంకవైరి చేయడం, రిపోర్టు తీసుకోవడం, చర్య తీసుకోవడం జరగలేదనేది వారికి తెలుసు. వారిమీద రిపోర్టు రానేలేదా? ప్రభుత్వం ఎందుకు ఎంకవైరి చేయలేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కేసులుకూడ పెట్టారు. ఎంకవైరి ఎందుకు చేయలేదు. వారు ఉపన్యాసాల ధోరణిలో చెబుతారు కాని గిరిజనులు నాలుగైదు ఎకరాలున్నవారు వుంటే—ఏమిటి సంబంధం ప్రభుత్వానికి? ఆయనను రక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఏమీ వున్నది? అది అర్థం చేసుకోకుండా ఎవరో భూస్వాములు, భూస్వాములు అంటే ఎక్లా? ఆల్ రైట్ ఎక్కడ ఎక్స్ప్లైట్ చేశను వుంది అనుకుంటున్నామో—అక్కడ లెటర్స్ క్యూర్ దబ్బీడినీ. అక్కడకు మనుషులు పోవడానికి వీలులేని పరిస్థితులు క్రియేట్ చేసి.....

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—దానికి ఒక మెథడ్ వుండాలికదా. To cure that disease, there should be a method and methodology.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will show the methodology. You ask your left Communists to withdraw from the area or atleast to keep quiet.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—26 ఏండ్లు పూరికేనే వున్నాముకదా. They have been keeping quiet for 26 years. We had no entry into that place, after all.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను యీమాటకు కూడ మొన్న సమాధానం చెప్పానుకదా. ఒకవేళ ఏదైనా జరగలేదనే భావం వుంటే ఏమిలాభం? వెనుక బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు పాలన చేసినప్పుడు భగత్ సింగును ఉరితీశారంటే ఏమి ప్రయోజనం? అయిపోయింది.

MAHANANDA, SRI R.

Privilege Motions re :

Alleged incorrect information given by the Minister for Civil Supplies and Revenue	42
Qn. re : Branch office of Annavaram Devasthanam ..	165-166
European Tour Report of Minister Planning and Law	367-399
Petitions against E.O. Kalahastiswara Temple ..	167-169
Retrenchment of N.M. Rs. at Nagarjunasagar Dam ..	29-39
Risk allowance to the Staff working in the T.B. Hospital	300-301
Electrification in Achampet Taluk	41
Industrial Estate Suryapet	26-28

MALSOOR, SRI UPPALA

Qn. re : Suryapet Harijan Hostel	292-293
--	---------

MUNISWAMY, SRI K.

Qn. re : Branch office of Annavaram Devasthanam ..	165-166
Poultry Farms in the State	170-171
T.P.F. Accounts of Teachers in Sathyavedu Taluk ..	172

NAGAIAH, SRI M. Ch.

Qn. re : Elections to District Marketing Society, Guntur	138
Enhancement of Relief to Fire Victims ..	303
Srisailem Hydro Electric Project	3-4

NAGIREDDY, SRI T.

Calling attention to matters of urgent public importance : re :

Alleged raid conducted by Armed reserve Police on 3-3-68 on the Tribal people of Bogaguda village of Daragadu Panchayat Samita in Srikakulam District	52-58
---	-------

NARASAREDDY, SRI P.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands	..	..	..	67-71
Co-operation	..	..	..	67-71

NARASIMHAM, SRI D.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :	..	..	..	
Agriculture	..	..	..	
Animal Husbandry	..	..	..	
Fisheries	..	..	..	
Forest	..	..	..	884-485
Qn. re : Administrative Intelligence unit			..	417-419
Agricultural Statistics	..	..	..	400-409
Amounts paid to Institute of Foreign			..	404-406
Computer Machines to Bureau of Economics and Statistics.	..	..	..	413-414
Cultivation Expenses of crops		..	..	417
Iron for Trestle Bridge in Nagarjunasagar			..	20-21
Labour Contract Co-operative Societies			..	177-178
Narasimhaswamy Temple		..	..	169
One Panchayat Samithi for each Taluk			..	128-129
Road between Seetharamapuram and Porumamilla	..	..	..	401-402
Statistical Assistants	..	..	..	414
Vithaleswaraswamy Temple		..	..	178-179

NARASIMHARAMAYYA, SRI R.

Qn. re : Peddavagu Cherlapalli	..	..	418
Road for Vogulapuram	..	..	178

NARAYANA, SRI K. S.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) Food Establishment Capital outlay on Scheme of Government Trading Civil Supplies	..	..	..	359-361
---	----	----	----	---------

NARAYANA MURTHY, SRI V.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) Food Establishment Capital Outlay on Schemes of Government Trading Civil Supplies	..	..	..	355-356
--	----	----	----	---------

NIRANJANA RAO, SRI B.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) food establishment Capital outlay on Schemes of Government Trading —Civil Supplies	..	..	..	313-316
---	----	----	----	---------

Bills Government :

The Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968	..	489-49
---	----	--------

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

Bus accident at Appayyapet, Nellore District	..	183
Qn. re : Industrial Estate Surpet	..	25-28
Kakalur Sub-jail	..	292

P.

PALAVELLI, SRI V.

Qn. re : Tatipudi Reservoir Scheme 365-387

Papers laid on the Table of the House re :

Amendment to the Andhra Pradesh Housing Board
Rules, 1959 212

Further information on L.A.Q. No. 4619 answered
on 7-3-1968 59-61

Further information about L.A.Q. 4454 (Starred)
Answered on 22-2-1968 422

PAPIREDDY, SRI B.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) food establishment
Capital outlay on schemes of Government Trading
Civil Supplies 317-319

PARAMKUSAM, SRI MUDILIBABABU.

Qn. re : Collection of special assessment from
Ayacutdars of Nagavalli Project 403

PENCHALAM, SRI N.

Qn. re : Electricity to Yerragunta Kota 39

PITCHAIAM, SRI P.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion, re :

Voting of demands :

Co-operation 92-93

Qn. re : Construction of bigger projects by the
Department 4-6

Srirama Temple, Bhadrachalam 138-141

PITTY SRI BADRI VISHAL

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion, re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (Item 1) food establishment.			
Capital outlay on Schemes of Government			
Trading-Civil Supplies			324-437

PRIVILEGE MOTION, re :

Incorrect reporting of the speech of Sri Badri Vishal Pitti by Indian Express			206
---	--	--	-----

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Abnormal delay in release of monthly grants to Aided Elementary Schools and hardships experienced by the Teachers due to non-payment of salaries			198-199
--	--	--	---------

Qn. re : A.P. Text Book Press			152-153
---------------------------------------	--	--	---------

Co-operative Sugar Factories			157-165
--------------------------------------	--	--	---------

Documentary films			16
---------------------------	--	--	----

History of Freedom struggle —			133-138
---------------------------------------	--	--	---------

National Loan Scholarships			172-175
------------------------------------	--	--	---------

Survey for Hydro-Electric Power			21-23
---	--	--	-------

POINT OF INFORMATION, RE :

Kotia Group of villages			48-49
---------------------------------	--	--	-------

Old-age pensions			48
--------------------------	--	--	----

Short-supply of kerosene			49-50
----------------------------------	--	--	-------

Statement made by the Managing Director Nizam Sugar Factory on Decontrol Policy			45-48
---	--	--	-------

PRABHAKARA RAO, SRI KONA

Qn. re : One Panchayat Samithi for each Taluk			128-129
---	--	--	---------

Parchur-Bapatla Road			409-411
------------------------------	--	--	---------

PRABHAKARARAO, SRI KUDIPUDI

Annual financial statement (Budget) for 1968-69
General Discussion, re :

Voting of demands :

Co-operation			57-7
----------------------	--	--	------

BILLS (GOVERNMENT)

The Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968	490-492
--	---------

PRATHAPARUDRA RAJU, SRI S.

Calling attention to matters of urgent public importance re :

Fire accident in certain places in Tekkali, Salur and Parvathipuram taluks of Srikakulam district and Kakinada etc.	189
Qn. re : B.V.Sc. Course	289-300
Cutting down of Forest in Bhadravari Range Srikakulam district	28-29

Privilege Motion, re :

Alleged incorrect information given by the Minister for Civil Supplies and Revenue. (Not pressed) ..	42-43
Incorrect reporting of the speech of Sri Badri Vishal Pitti by Indian Express	205-207
Incorrect information contained in the Notes supplied along with the A.P. General Sales Tax (Amendment) Bill, 1958	207-210

PURUSHOTHAMARAO, SRI T.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands

Agriculture	
Animal Husbandry	
Fisheries	
Forest	453-458
Qn. re : Audit of Mulakalapalli Panchayat ..	171
Budha Project in Cuddapah district	380-382
Manhandling of Executive Officer by the President of Sathinepalli Panchayat Samithi	178
Packing material in Tungabhadra Hydro Electric-Scheme	29

Stocks of Electricity Board	19-20
Abolition of Zilla Parishads	130-131
Administrative intelligence unit	417-419
Agricultural Refinance Corporation	138
Agricultural Statistics	408-409
Amounts paid to Institute of Foreign Trade	404-406
Amounts paid to private printers by the Director of Printing	7-11
A.P. Text Book Press	152-153
Arniar Project	419
Atrocities committed on certain residents of Perala	42
Audit of Malakalapalli Panchayat	171
Audit in Visakhapatnam K.G. Hospital	287-288
Ayacut under Krishna Barriage	412
Pranch Office of Annavaram Devasthanam	165-166
Bridge on Mamidivadagedda	415
Bridge on Visakhapatnam Arili Road	377-379
B.V.Sc. Course	299-300
Budha Project in Cuddapah district	380-382
Channel Duggarajapuram Tank	415
Channels under Boddivalasagedda Project	415-416
Collection of special assessment from Ayacutdars of Nagavalli Project	403
Common script for all Languages	132-133
Compensation to Seetharamapuram Agraharam	307
Computer Machines in Bureau of Economics and Statistics	413-414
Construction of bigger projects by the Department	4-6
Construction of Railway Overbridge in Gudivada	18-19

Co-operative Sugar Factories	157-165
Cultivation expenses of crops	417
Cutting down of Forest in Bhadragiri Range Srikakulam District. 	28-29
Declarations of Non-delta regions in Nellore as Draught Areas 	306-307
District Health and Medical Officers 	308-309
Documentary films 	16-17
Draught conditions in Collapur etc., Taluks ..	306
Elections to District Marketing Society, Guntur ..	138
Electricity to Yerragunta Kota 	39
Electricity to Villages in Nellore district ..	23-24
Electrification in Achampet taluk 	41
Electrification of Villages 	40
Electrification of villages in Srikakulam district ..	40-41
Enhancement of Relief to Fire Victims ..	303
Expenditure on Minor Irrigation in Visakhapatnam district 	379-380
Export of Maize 	302-303
Extension of Tenancy Act 	302
European Tour Report of Minister Planning and Law 	387-389
Formation of New Districts 	275-280
Gandhi Ashram, Anakapalli 	179
Haldi Vagu Project 	416
Handicrafts Emporia in the State 	18
History of Freedom struggle 	133-138
Hospital at Mancherla 	307-308
House sites to Harijans 	309
Hyderabad-Kurnool Highway 	00- 01

Industrial Estate Suryapet	26-28
Investigation on Godavari River	15-16
Iron for Trestle Bridge in Nagarjunasagar ..	20-21
Joint Director to Assist D.P.I.	176-177
Kaikalur—Sub-Jail	292
Kothapeta—Palamaroor Road	400
Labour Contract Co-operative Societies ..	177-178
Lands of C.K. Railway, Kakinada	375-377
Land for Air Force Academy	284-285
Land near Hussain Sagar	280-284
Levy of Health Cess	304-305
Loan for Cashewnut Plantations	125-128
Local Fund Dispensary at Pamidi	308
Localisation of Abortion	304
Manhandling of Executive Officer by the President of Sathinepalli Panchayat Samithi	172
Masonry works on drains in Tenali	382-385
Missing of files from Mummidivaram Panchayat Samithi	148-150
Missing of Revenue Records in Hyderabad West Taluk	285-287
Mollasses	293-299
Morpho-Phonemic Analysis	131-132
Nadipalli pumping Scheme	403
Narasimhaswamy Temple	169
Narayanapuram Channel	402-403
National Loan Scholarships	172-175
Non-judicial stamps	305-306

Oil seeds production	145-148
One Panchayat Samithi for each Taluk ..	128-129
Packing material in Tungabhadra Hydro-Electric Scheme	14
Parchur—Bapatla Road	409-411
Scales of Drawing Instructors	25
Pay scales of petty Officers in Prohibition Department	301
Peddavagu Cherlapalli	413
Petitions against E.C. Kalahastiswara Temple ..	167-169
Poultry Farms in the State	170-171
Private Practice by District Medical Officers ..	289-291
Prohibition Staff	305
Raiding of Food godowns	303
Ramalingeswaraswamy Temple	142-145
Rampada Sagar Dam	1-3
Regional Government Presses	11-12
Retrenchment of 'B' Class Doctors	304
Retrenchment of N.M.Rs. at Nagarjunasagar Dam	29-39
Retrenchment of peons in Waltair Circle ..	411-412
Risk Allowance to the Staff working in the T.B. Hospital	300-301
Road between Seetharamapuram and Porumamilla	401-402
Road on Godavari Barrage	14-15
Road for Vogulapuram	178
Service Gates to Nagarjunasagar Dam	20
Shifting of Sindhi and Liquor shops	309
Srirama Temple, Bhadrachalam	138-141

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పటికంటే దగ్గర submersion ఉన్నది. ఒరిస్సాది ఉన్నది, మధ్యప్రదేశ్‌ది ఉన్నది, మహారాష్ట్రది ఉన్నది, మనరాష్ట్రానిది ఉన్నది. అది Inter State తగాదాలలో ఉన్నది.

శ్రీ ఇ. వాడవల్లి :— అన్నిటికంటే ముందు 1942 లో ప్రారంభించారు. దీని వెరకాల ఎన్నో ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం చేశారు. కోట్లకొలది డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు. ఇది చాల సారవంతమైన భూమిలో ప్రవేశించి ఎక్కువ ధాన్యాదులు పండించడానికి వీలు ఉండే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో ప్రభుత్వంవారు ఎక్కువ కృషి చేసి Central Government కు సిఫార్సు చేస్తూ మనకు ధాన్యాదులు యిబ్బంది లేకుండా పంటలు పంపించుకోడానికి వీలు ఉంటుంది. దానికి కృషి చేస్తారా అని గవర్నమెంటును కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మంచిదే. పెద్ద scheme ఇప్పటి ప్రభుత్వ పరిస్థితులలో అది సాధ్యమయ్యే పనికాదు. but it will come to fruition at a later date. We do not know when.

SRISAILAM HYDRO ELECTRIC PROJECT

1497—

* 4469 Q.— Sri M. Ch. Nagaiah (Prathipadu):— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the estimated expenditure for the Srisaïlam Hydro Electric Project :

(b) the amount spent so far; and

(c) when the said project will be completed ?

Sri K. Brahmanandha Reddy:—

(a) Rs. 45.75 Crores

(b) Rs. 20.30 crores to end of January, 1968.

(c) The Project is expected to be completed in the Fourth Five Year Plan period.

Fifth five years plan అన్నారు. వెనకవనది 4th five year plan అనుకొని 5th five year plan అనిపెట్టినారు. Project is expected to be completed in the fourth five years plan period.

శ్రీ కె. గోవింద రావు:—శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు డామ్ నిర్మాణం ఈ సంవత్సరంలో పూర్తి కాకపోతే నాగార్జునసాగర్ back waters అన్నీ అక్కడికి వచ్చేయడం ఆ నీటిలో మళ్ళీ కట్టడం కష్టం అవుతుందిగదా! ఆ dam నిర్మాణానికి ఈ సంవత్సరానికి కావలసిన budget provide చేశారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అది నేను మొన్ననే చెప్పానుగదా! foundations సరిగానే ఉన్నాయి. సరిగానే చేశారు, ఈ సంవత్సరం budget లో చెప్పినట్లు 8½ crores allot చేయడం జరిగింది. ఎక్కువ అయినా తక్కువైనా అది complete చేస్తాము అని మనవిచేస్తున్నాను.

Calling attention to a matter of urgent public importance: 12th March 1968. 5*

re : Alleged raid conducted by Armed Reserve Police on 3-2-68 on the tribal people of Borgapuda village of Daarapadu Panchayat Samithi, Srikakulam Dt.,

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—1960 వరకు మేము ఊరికి వెళ్ళాము. Let us take it that no body did any thing there. What action have you taken on that ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అప్పటివరకు ఇంత ఎవరూ పుండి, 6 సంవత్సరాలలో వారి కార్యక్రమం చేయడానికి అవకాశంలేక 6 సం.లు ప్రయత్నాలు చేసిన తరువాత చొరవగినుకోడానికి ఆస్కారం ఏర్పడిందన్నమాట.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఆస్కారం ఏర్పడిందా లేదా అనేది మేము సంగతి. అవకాశం వారికి ఏర్పడుతుంది. నాకూ ఏర్పడుతుంది. పాలిటిలో పాస్ట్రీ అయినతరువాత వారు పోకుండా వుండరు, మేము పోకుండా వుండము. After all this is a struggle for power between two parties.

Mr. Deputy Speaker :— Will the discussion bring some solution ?

Sri T. Nagi Reddy :—The only solution that he will give is to increase the Special Armed Forces and Special Officer.

Mr. Deputy Speaker :—Every time on these call attentions, some thing is coming up.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రతిరోజు యీ కాలే అలెన్ ను మోషనులు వచ్చేటంతవరకు యీ డిస్కషను జరుగుతూనే వుంటుంది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—నేను చాలామంచివాడను కాబట్టి అడ్డర్న మెంటు తేలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఓపిక వట్టారంటున్నారు. ఓపికపట్టనివ్వండి; పట్టకపోనివ్వండి—ప్రభుత్వం చర్య తీసుకున్నా, తీసుకోకపోయినా—Government is seized of the problem and is looking into it both for creating conditions for peace and tranquility as well as to look after the welfare programme and also to see how best to rectify the position, if girijans have been exploited.

Sri T. Nagi Reddy :—So long as you are in that “if girijans are exploited” the problem will never be solved.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Even supposing....

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—కాలే అలెన్ ను మోషనుమీద యీ విధంగా డిస్కషను అందరి సభ్యులకు అనుమతి యిస్తారా? నాగిరెడ్డిగారికే ప్రత్యేక మైన అనుమతి యిస్తున్నారా? ఇస్తే అందరు సభ్యులుకూడ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—నేను ఒక స్పెషల్ డిటేటును కోరుతున్నాను. వారు కాని వారి లీడరు కాని అంగీకరిస్తారా?

Srisailem Hydro-Electric Project	..	..	3-4
Statistical Assistants	..	..	414
Stocks of Electricity Board	..	..	19-20
Stocks of Westinghouse Spare Parts	..	..	13-14
Stoppage of Increments etc., of Lady Employees having more than three children	..	..	304
Survey for Hydro-Electric Power	..	..	21-23
Tution Fees in Telangana	..	..	153-156
Superintendent, General Hospital, Kurnool	..	..	308
Survey of M.I. Sources in Medak	..	..	416-417
Survey of staff for Social Welfare Officers	..	..	305
Suryapet Harijan Hostel	..	..	292-293
Symbols for Co-operative Societies Elections	..	..	157
Tanks in Gutti Taluk	..	..	404
Tatipudi Reservoir Scheme	..	..	285-387
T.P.F. Accounts of Teachers in Sathyaveedu Taluk	..	..	172
Underground Drainage Scheme	..	..	11-12-13
Unit for Pressing Rice-Husk into Brick-Slayers	..	..	25-26
Vamsadhara Project	..	..	41
Vithaleswaraswamy Temple	..	..	178-179
Wages of Mica Mine Labourers	..	..	6-7
W.H.O. Fellowships	..	..	291-292

R.

RAGHAVAREDDY, SRI N.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
Genral Discussion. re :

Voting of Demends :

Agriculture

Animal Husbandry

Fisheries	482-484
Forest.	
POINT OF INFORMATION re :	
Short supply of Kerosene.	49
Draught conditions in Collapur etc. Taluks.	306
Qn. re : Industrial Estate Suryapet	26-28
Retrenchment of N. M. Rs. at Nagarjunasagar Dam	29-39
RAJABALI, SRI MD.	
Qn. re : Compensation to Seetharamapuram Agraharam	307
Draught conditions in Collapur etc. District.	
RAJAN, SRI T. C.	
Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69	
General Discussion re :	
Voting of Demands :	
Agriculture	
Animal Husbandry	
Fisheries	
Forest	
Misc. Departments (item 1) Food Establishment	
LIV Capital outlay on Schemes of Government	
Trading—Civil Supplies	356-359
Calling attention to matters of urgent public importance re :	
Mis-use of funds and defalcation of Accounts in the	
Vizag District Co-operative Marketing Society,	
Vizianagaram	310-311
Qn. re : Pay scales of petty Officers in Prohibition	
Department.	301
Stocks of Westinghouse Spare Parts	13-14
Stoppage of Increments etc. of Lady Employees	
having more than three children	304

RAJAMALLU, SRI K.

Qn. re : Land near Hussain Sagar	280-284
Missing of Revenue Records of Hyderabad West Taluk.	285-287

RAJESWARA RAO, SRI CH.

Qn. re : Hospital at Machilipatnam	307-308
Retrenchment of N.M.Rs. at Nagarjunasagar Dam .	29-30
Shifting of Sindhi and Liquor shops	309
Tuition Fees in Telangana	153-156

RAJU, SRI V. B.

Point of information re :	
Statement made by the Managing Director Nizam Sugar Factory on Decontrol Policy	45-46
Privilege Motion re :	
Alleged incorrect information given by the Minister for Civil Supplies and Revenue	42-43

RAMACHANDRA REDDY, SRI P.

Calling attention to matters of urgent Public importance re :	
Need to provide Telugu teaching facilities to Andhras who are residents of Madras	50
Qn. re: Pay scales of petty Officers in Prohibition Department	301

RAMANADAHAM, SRI K.

Qn. re : Bhudha Project in Cuddapah District	380-383
Iron for Trestle Bridge in Nagarjunasagar	20-21
Kakatur Sub-Jail	292
Service Gates to Nagarjunasagar Dam	20
Stocks of Electricity Board	10-20

RAMANAYYA, SRI B. V.

Qn. re : History of Freedom struggle	133-138
433—4	

RAMARAO, SRI V.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion. re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) Food Establishment
Capital outlay on Schemes of Government Trading-Civil Supplies 846-848

RAMARAO, SRI VORILISSETTY.

Qn. re : Audit in Vizag K. G. Hospital 287-288

RAMIREDDY, SRI A.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion. re :

Voting of Demands :

Co-operation: 79-81

Qn re : Investigation on Godavari River 15-16

RAMULU, SRI N.

Calling attention to matters of urgent Public importance re :

Fire accidents in certain places in Tekkali, Salur and Parvathipuram taluks of Srikakulam District and Kakinada etc. 188-189

Qn. re : Loan for Cashewnut Plantations 125-128

Vamshdara Project. 41

RAO, SRI C. V. K.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (items 1) food establishment
Capital outlay on Schemes of Government Trading-Civil Supplies 842-844

Bills-Government :

The Andhra Pradesh Municipalities (Postponement of Elections) Amendment Bill, 1968 487

Calling attention to matters of urgent Public
importance re :

Bus Accident at Appayyapet, Nellore District	182
Cooperative Sugar Factories	157-165
Extension of Tenancy Act	302

RATNASABHAPATHI, SRI B.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion ; re :

Voting of demands :	61-67
---------------------	-------

Bills—Governments :

The Andhra Pradesh Sales Tax (Amendment) Bill, 1968	98-123
--	--------

Privelege Motion re :

Incorrect information contained in the Notes supplied along with the A. P. General Sales Tax (Amendment) Bill, 1968	207-208
---	---------

REDDY, SRI B. N.

Qn. re : Draught conditions in Collapur etc., Taluks	306
Industrial Estate Suryapet	26-28
Retrenchment of N. M. Rs. Nagarjunasagar Dam	29-39

RESOLUTION : RE :

Electing Members from the Legislative Assembly to serve on the Divisional Railway Users' Consultative Committee (Adopted)	213-218
---	---------

S.

SAMBASIVARAJAU, SRI P.

Qn. re : Formation of new Districts.	275-280
--------------------------------------	---------

SANTHOSHCHAKAVARTHI, SRI.

Qn. re : Manhandling of Executive Officer by the President of Sathinepalli Panchayat Samithi	172
--	-----

SATYANARAYANA, SRI CH.

Qn. re : Channels under Boddivalasaguda Project.	415-416
Narayanapuram Channel	402-403

SATYANARAYANA, SRI G.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69	
General Discussion re :	
Voting of Demands :	
Misc. Departments (item. 1) food establishment	
Capital Outlay on Schemes of Government Trading-Civil Supplies	327-331

SATYANARAYANA, SRI T.

Qn. re : Branch Office of Annavaram Devasthanam	165-166
---	---------

SATYANARAYANA, SRI THANGI.

Qn. re : Vamsadhara Project	41
-----------------------------	----

SATYANARAYANA RAJU, SRI P. O.

Qn. re : Agricultural Refinance Corporation	138
Handicrafts Exports in the State	18
Underground Drainage Scheme	12-13

SATYANARAYANARAJU, SRI R.

Qn. re : Labour Contract Co-operative Societies	177, 178
Raiding of Food godowns	302
Ramalingeswaraswamy Temple	142-451

SIVAJAH, SRI G.

Qn. re : Araniar Project	419
--------------------------	-----

SOMESWARA RAO, SRI K.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69	
General Discussion re :	
Voting of Demands :	
Cooperation	89-90

SREERANGAYYA CHETTY, SRI K.C.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) food establishment
Capital outlay on Schemes of Government
Trading - Civil Supplies

335-337

Qn. re : Local Fund Dispensary at Pamidi

393

SUBBAIAH, SRI P.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Co-operation

83-85

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

Scarcity of sugar and other Foodstuffs in Vijaya-
wada and rural parts of the State and prevalence
of draught conditions in Markapur constituency
and Vizag District and need to open Fair price
shops and start famine relief works

192

Point of Information re :

Short supply of Kerosene

49-50

Qn. re : Superintendent, General Hospital Kurnool .

308

SUBBANAIIDU, SRI G.

Qn. re : Electricity to Villages in Nellore District

23-24

SURYANARAYANA, SRI G.

Qn. re : Investigation on Godavari River

15-16

Nadipalli pumping Scheme

403

SURYANARAYANA MURTHY, SRI Y.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Agriculture

Animal Husbandry

Fisheries

458-461

Forests

T.

THIMMIAN CHETTY, SRI T.G.L.	..	..	400-401
V ADAPALLI, SRI E.			
Qn. re : Kothepeta-Palamakur Road	..	..	400
Lands of G.K. Railway, Kakinada	..	..	375-377
Ramapada Sagar Dam	..	..	1-3
VEERARAGHAVARAO, SRI M.V.			
Qn. Branch Office of Annavaram Devasthanam	..	..	165-166
Manhandling of Executive Officer by the President of Sathinepalli Panchayat Samithi	..	..	172
Supersession of Renigunta Panchayat	..	..	150-152
VEMAYYA, SRI S.			
Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69			
General Discussion re :			
Voting of Demands :			
Misc. Departments (item-1) food establishment			
LIV-Capital outlay on Schemes of Government			
Trading-Civil Supplies	..	..	321-324
Calling attention to matters of urgent public importance re :			
Bus Accident at Appayyapet, Nellore District	..	..	182
Point of Information re :			
Statement made by the Managing Director Nizam Sugar Factory on Decontrol Policy	..	..	45
Qn. re : Amounts paid to Private Printers by the Director of Printing	..	..	7-11
District Health and Medical Officers	..	..	308-309
Formation of new Districts	..	..	275-280
House Sites to Harijans	..	..	309
Joint Director to Assist D.P.I.	..	..	176-177

Land for Air Force Academy	..	..	284-285
Levy of Health Cess	..	..	304-305
Legalisation of Abortion	..	..	304
Missing of Files from Mummdivaram Panchayat Samithi	..	..	148-150
Mollasses	..	..	293-299
National Loan Scholarships	..	..	172-175
Non-Judicial stamps	..	..	305-306
Oil Seeds Productions	..	..	145-148
Pay Scales of Drawing Instructors	..	..	25
Private Practice by District Medical Officers	..	..	289-291
Prohibition Staff	..	..	305
Regional Government Presses	..	..	11-12
Retrenchment of 'B' Class Doctors	..	..	304
Wages of Mica Mine Labourers	..	..	6-7
Unit for Pressing Rice-Husk, into Brick-Slayers	..	..	25-26

VENGALAH, SRI Ch.

Calling attention of matters of urgent public importance re :

Scarcity of sugar and other Foodstuffs in Vijaya-wada and rural parts of the State and prevalence of drought conditions in Markapur constituency and Vizag District and need to open Fair price shops and start famine relief works .. 193-194

Qn. re : Abolition of Zilla Parishads .. 130-131

VENKANNA, SRI G.C.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands for Grants :

Agriculture	..	..	..
Animal Husbandry	..	..	..
Fisheries	..	..	..

Forests	..	..	..	..	471-475
Co-operation	..	..	..	..	74-77

VENKATANARAYANA, SRI M.

Annual Financial Statement (Budget) for 1968-69
General Discussion re :

Voting of Demands :

Misc. Departments (item-1) Food Establishment Capital outlay on Schemes of Government Trading Civil Supplies	..	..	..	348-350
--	----	----	----	---------

Calling attention to matters of urgent public
importance re :

Bus accident at Appayyapet, Nellore District	..	183
--	----	-----

Fire accident in certain places in Tekkali, Srikakulam District and Kakinada etc.	..	..	189
--	----	----	-----

Point of Information re :

Old-age Pensions	..	..	..	48
------------------	----	----	----	----

Calling attention to a matter of urgent public importance:

re : Alleged raid conducted by armed Reserve Police on 3-3-68 on the tribal people of Borgaguda village of Daarapadu Panchayat Samithi Srikakulam Dt.,

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :—భూస్వాములంటే నిర్వచనం ఏమిటో నాగిరెడ్డిగారు చెబితే వారు భూస్వామి అవునో కాదో చెబుతాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—వారెవ్వరు కాంగ్రెసు అగ్రేరియన్ రిఫారమ్సు కమిటీ రిపోర్టును చదివినట్లులేదు, అందులో tribes గురించి కమారప్పగారు ప్రశ్నకంగా చెప్పారు. కాంగ్రెసు వారిని కడుగుతున్నాను. Please go through that Report and he will tell you how the Government lands are to be solved. You have never gone through it. What am I to do?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అదేకూడా చూద్దాం. ఎక్కడెక్కడ exploitation జరిగిందో దానిని rectify చేయడానికి తగిన చర్యలు మనం తీసుకుందాము. మీరు మాత్రం అట్లా అట్లా ఉండండి అని నేను చెప్పేది. That is my request.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—నాగిరెడ్డిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేస్తున్నారు. వెంకన్నగారు మిత్రులు చెప్పినట్లు, ఇది ఒక, డైలాగ్ అయిపోయింది. డి జేటు కావాలా, అక్కరలేదా అనే విషయం అట్లుండగా అక్కడ జరిగేది మాకు అగమ్యగోచరంగా ఉన్నది. ఇటువంటి సందర్భమై ఒక ప్రసిడెంటు ఉన్నది. నక్సల్ బరి వ్యవహారం గురించి పార్లమెంటులో బ్రహ్మాండమైన చర్చ జరిగినపుడు House నుంచి డాక్టర్ రాంసుభాస్ శిర్కే నాయకత్వాన ఒక కమిటీ ఏర్పరచి డాక్టర్ లోహియా వంటి వారు సభ్యులుగా అక్కడకు వెళ్లారు. I am just giving a precedent. This is the Committee from the House and not from the Government. The House has sent the Committee and the Report was obtained from them. అటువంటి పరిస్థితే ఇక్కడ ఉన్నట్లు అనుమానంగా ఉంది, కాబట్టి అటువంటి కమిటీని పంపిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—నాగిరెడ్డిగారు కమిటీ వేయాలని పచేపదే చెబుతూ వచ్చారు. నాగిరెడ్డిగారు కొన్ని చోట్లలో Left Communists చేయడంలేదని అంటున్నారు. మరికొంత మంది left కమ్యూనిస్టులే చేస్తున్నారని అంటున్నారు. నిజమో, అబద్ధమో ఈ విధంగా challenges జరుగుతున్నప్పుడు ఒక కమిటీని వేయడానికి ఎందువల్ల ఆలోచించడంలేదో తెలియకుండా ఉన్నది. ఎందువల్ల ఒక కమిటీని వేయకూడదు ?

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే ఉన్నారు. రత్నసభాపతి గారు చెప్పినట్లు ఒక కమిటీని వేయాలని నేనూ చెబుతున్నాను. ఈ House ద్వారా ఒక కమిటీ వెళ్లి విచారించుకొని వస్తారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను.

